

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

14'üncü Birleşim
12 Temmuz 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	727
II.- GELEN KÂĞITLAR	732
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	746
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>746:750</i>
1.- Gaziantep Milletvekili Sevdâ Karaca Demir'in, millî dayanışma politikasına ve iktidarın ücret politikasına ilişkin gündem dışı konuşması	746:747
2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, fındık taban fiyatına ve sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	747:748
3.- Kayseri Milletvekili Ayşe Böhürler'in, dijital suçlara ve çocuklara ilişkin gündem dışı konuşması	748:750
IV.- AÇIKLAMALAR	750,777,786,787,794,796, 863,873,881,902
1.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Toprak Mahsulleri Ofisine ilişkin açıklaması	750:751

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması	751
3.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması	751
4.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Dünya Nüfus Günü'ne ilişkin açıklaması	751
5.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türk çiftçisinin piyasanın sorumsuzluğuna terk edildiğine ilişkin açıklaması	752
6.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması	752
7.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, tarımın başkenti Konya'ya ilişkin açıklaması	752
8.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması	753
9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de mayıs ve haziran aylarında meydana gelen dolu ve sel afetinden zarar gören çiftçilere ve üreticilere ilişkin açıklaması	753
10.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, bebek ölümlerinde Gaziantep'in yıllardır en ön sıralarda olmasına ilişkin açıklaması	753
11.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, hasta tutsakların yaşam haklarının ihlal edildiğine ilişkin açıklaması	753:754
12.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, kızamık salgınına ilişkin açıklaması	754
13.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Toprak Mahsulleri Ofisine ilişkin açıklaması	754
14.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş'in, 15 Temmuz Şehitlerini Anma, Demokrasi ve Millî Birlik Haftası'na, Karadeniz Bölgesi'ndeki sel felaketine ve vatandaşların sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranına ilişkin açıklaması	754:755
15.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Millî Eğitim Bakanının "Kız okulları kurmak gerekiyorsa kurulur." beyanına ilişkin açıklaması	755
16.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Millî Eğitim Bakanının "Kız okulları kurmak gerekiyorsa kurulur." beyanına ilişkin açıklaması	755
17.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak 1 Eylül Stadyumu'na ilişkin açıklaması	755:756
18.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, enflasyonun Muğla'yı sektörel bazda derinden etkilediğine ilişkin açıklaması	756
19.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, İstanbul'un Şile ilçesi Balıbey Mahallesi'nde doğal sit alanı içerisine yapılan villalara ilişkin açıklaması	756
20.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Türkiye'deki otizmlili çocuklara ilişkin açıklaması	757
21.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Toprak Mahsulleri Ofisine ilişkin açıklaması	757

- 22.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Tazekent köylülerinin taleplerine ilişkin açıklaması 757
- 23.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, kamuoyunda 29 Ekimde af olacağı yönünde bir beklenti oluştuğuna ilişkin açıklaması 758
- 24.- İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel'in, Sedat Yenigün'ün şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması 758
- 25.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, balık çiftliklerine ilişkin açıklaması 758
- 26.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, kıyılarda yürütülen temizlik faaliyetlerinde en çok toplanan çöpün sigara izmaritleri olduğuna ilişkin açıklaması 759
- 27.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinin faiz oranını artırmasına ilişkin açıklaması 759
- 28.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, birleşimi yöneten Başkan vekili Sırrı Süreyya Önder'e ve Şanlıurfa'da vatandaşların elektriklerinin kesildiğine ilişkin açıklaması 759:760
- 29.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, gençlerin en önemli şikâyetlerinden birinin de mülakat zilleti olduğuna, seçim öncesi verilen sözlerin hemen unutulduğuna, TUS'un önemine, gençlere "Giderlerse gitsinler." sözünü asla söylemeyeceklerine ve adalet istediklerine ilişkin açıklaması 760:761
- 30.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, şehit düşen Sözleşmeli Erler Ramazan Sarıkaya ile Erdem Kavlak'a, TBMM'ye sevk edilecek olan İsveç'in NATO'ya katılım protokolüne, özel okulların 2023-2024 eğitim öğretim yılı ücretlerine ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'nin grup toplantısında emekli maaşlarıyla ilgili yaptığı öneriye ilişkin açıklaması 761:762
- 31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 762:763
- 32.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, gruplarını ziyarete gelen KESK, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanına ve yöneticilerine, gıda enflasyonuna, BM İnsan Hakları Konseyinin Cenevre'de sunduğu 2020-2023 yıllarını kapsayan rapora ve Küresel Barış Endeksi'ne ilişkin açıklaması 763:765
- 33.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, yasama pratiğinin yalnızca usulü değil esası da etkileyeceğine, torba yasalara, getirilen ek bütçeye, emekli maaşlarına yapılacak zam oranına ve Millî Eğitim Bakanının karma eğitim sistemine yönelik beyanına ilişkin açıklaması 765:766
- 34.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, milletin seçimlerde AK PARTİ'ye ve Cumhuriyet Halk Partisi'ne çok güçlü bir destek verdiğine, Türkiye Yüzyılı'nda atacakları adımlara, seçim beyannamelerinde millete verdikleri sözlere ve bugün Genel Kurul gündemine getirdikleri kanun teklifine, Cumhurbaşkanının katıldığı NATO zirvesine ve şehit düşen Sözleşmeli Erler Ramazan Sarıkaya ile Erdem Kavlak'a ilişkin açıklaması 767:769

- 35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 777:778
- 36.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 786:787
- 37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 787:788
- 38.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin tutuklu gazetecilerle ilgili verdiği karara ilişkin açıklaması 794:795
- 39.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğuna, yargının kendi düzeni içerisinde yargılamasını yapması gerektiğine ilişkin açıklaması 796
- 40.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 797
- 41.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 863
- 42.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 873
- 43.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 873
- 44.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 874
- 45.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bazı milletvekillerinin hâlâ odalarının olmadığına ilişkin açıklaması 881
- 46.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da deprem sonrası vergi mükelleflerinin ve mali müşavirlerin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması 902

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

- 1.- Başkanlıkça, Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır'ın, Dilekçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 12/7/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/9) 769

VI.- ÖNERİLER

770,779,787,788,795,797

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

770:777,779:786,787,

788:794,795:796,797:800

- 1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, 7 Temmuz 2023 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle bir kısım vergi ve harçlarda artış yapılmak suretiyle yeniden

düzenlemeye gidildiğine, ilgili harç ve vergilerde 2023 yılının başında yeniden değerlendirilme oranında artış yapılmış olmasına rağmen bu Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılan fahiş artışlar sebebiyle ekonomik sıkıntılarla baş başa olan vatandaşların yeni ve adaletsiz bir vergi yüküyle daha çok ekonomik sıkıntı içine girmeleri nedeniyle 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

770

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, İsveç'in NATO'ya katılım protokolüne ilişkin sürecin ve Türkiye'nin haklı güvenlik taleplerinin İsveç tarafından hangi ölçüde karşılandığının kapsamlı bir şekilde anlaşılması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu hususta bilgilendirilmesi amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

771:777,779

3.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen ve arkadaşları tarafından, tutuklu gazeteciler amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

779:786,787

4.- CHP Grubunun, Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, vergi adaletinin sağlanması amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

788:794

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 14 Temmuz 2023 Cuma günü saat 14.00'te toplanmasına ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işlerin görüşülmesine ve aynı birleşiminde 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına, Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

795:796,797:800

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

778,786

1.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

778

2.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Yeşiller ve Gelecek Sol Partisine sataşması nedeniyle konuşması

786

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

787,816,873,880

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinin tutanaklardan çıkarılması veya hatibin düzeltmesi gerektiğine yönelik talebine ilişkin konuşması

787

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in İzmir Milletvekili Tuncay Özkan'ın annesinin vefatına ilişkin konuşması

816

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin konuşması

873

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in 6 Şubat depremine ve yerleşim yerlerinde arterleri boş bırakacak bir düzenlemenin en kısa zamanda yapılması gerektiğine ilişkin konuşması

880

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

800,816,863,874,881,903

A) KANUN TEKLİFLERİ

800:816,816:863,863:872,

874:880,881:902,903

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33)

800:816,816:863,863:872,

874:880,881:902,903

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01’de açılarak üç oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, TBMM’nin yeni yasama yılına, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay’a ve hayatını kaybeden sanatçı Özkan Uğur’a ilişkin bir açıklamada bulundu.

Antalya Milletvekili Hilmi Durgun, Kırkpınar Yağlı Güreşleri’ne,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, Muş’un yerel sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Seda Gören Bölük, Srebrenitsa soykırımına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül, kader mahkûmlarının af beklentisine,

İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı,

Ankara Milletvekili Zeynep Yıldız,

İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya,

İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar;

Srebrenitsa katliamının 28’inci yıl dönümüne,

Muş Milletvekili Sümeyye Boz, Suruç katliamının arkasındaki güçlerin açığa çıkarılması gerektiğine ve Suruç ailelerinin yanında olduklarına,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, depremzede Samandağ’ın tarımsal sulama sorununa,

Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal, buğday ve arpa üreticisinin yaşadığı mağduriyete,

Adana Milletvekili Orhan Sümer,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın;

Emekli maaşlarına yapılacak zam oranına,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner, AKP iktidarının zam ve vergi zulmünü durdurması ve emeklinin hakkını vermesi gerektiğine,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, “millî dayanışma paketi” adı verilen torba yasa teklifiyle emekli milletvekili maaşlarına yapılmaya çalışılan zam oranına,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Osmaniye’de deprem sonrası acil yıkılması gereken binaların hâlâ yıkılmadığına,

Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap, aile sağlığı merkezlerindeki doktorların ve çalışanların yaşadıkları ekonomik sorunlara,

Ankara Milletvekili Ahmet Fethan Baykoç, Nurettin Topçu’nun vefatının seneidevriyesine,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, emekli maaşlarına yapılacak zam oranına ve Mersin’de yaşayan emeklilere,

Denizli Milletvekili Şeref Arpacı, Denizli’de yaşanan dolu felaketi ve pronos hastalığı nedeniyle zarar gören çiftçilere,

Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü, 6 Şubat depremi sonrasında Bingöl’ün Yayladere ilçesinde ağır hasarlı veya riskli olduğu tespit edilen yapılara,

Samsun Milletvekili Murat Çan, aile sağlığı merkezlerinin sorunlarına,

Kastamonu Milletvekili Halil Uluay, Gideros Koyu'na,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına, basın açıklaması yaparken darbedilen Mersin Milletvekili Perihan Koca ile hapiste olan Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a,

Elâzığ Milletvekili Erol Keleş, yapay zekâ alanında eğitim imkânlarının artırılmasının önemine,

Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan, deprem bölgesinde yaşanan sorunlara,

Ankara Milletvekili Okan Konuralp, Cumartesi Annelerinin 954'üncü hafta eylemlerinin engellenmesine,

Mardin Milletvekili George Aslan, Mardin'in Midyat ilçesinin kanalizasyon sorununa,

Mersin Milletvekili Perihan Koca, motokuryelerin genel taleplerine ve Motokurye Samet Özgül'e,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, memur maaşlarına yapılacak zam oranlarına ve torba teklifle gelen ve ek bütçe sonrası devam edecek olan vergilere,

İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu, İzmir'de 6 Temmuz akşam saatlerinde dolu ve aşırı yağıştan zarar gören çiftçilere,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Saadet Partisi Grubuna, iktidarı denetleyen mekanizmalara, sanatçı Özkar Uğur'un vefatına, Çorlu tren kazasının beş yıldır devam eden davasına; kamu mühendisleri, mimarları, hukukçuları ve şehir plancılarının maaş ve özlük hak taleplerine, Srebrenitsa soykırımına, Uygur Türklerine, orman yangınlarıyla mücadeleyle, Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ne ve beyin göçünün beyin gücüne çevrilmesi gerektiğine,

İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, yeni kurulan Saadet Partisi Grubuna, TBMM'nin 28'inci Dönemine, Pençe-Şimşek Harekâtı bölgesinde şehit olan Piyade Sözleşmeli Erler Hasan Taş ile Furkan Günergök'e, Srebrenitsa katliamının 28'inci yıl dönümüne, İsveç'in NATO'ya üyeliği konusunda Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan ile Dışişleri Bakanı arasındaki iletişimsizliğe, Karadeniz ve Ege Bölgelerini etkisi altına alan kuvvetli yağış sonucu yaşanan sel ve heyelana ve doğa olaylarının istisna, yıkıcı sonuçlarının ise yazgı değil ihmal olduğuna,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Srebrenitsa soykırımının 28'inci yıl dönümüne ve 662'nci Tarihi Kırkpınar Yağlı Güreşleri'ne,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Srebrenitsa soykırımının 28'inci yıl dönümüne, Diyarbakır'da 18 gazetecinin tutuklu olduğu davanın ilk duruşmasına, Avrupa Konseyinin Lozan Üniversitesine hazırlattığı Ceza İstatistikleri Raporu'na, Uluslararası Sendikalar Konfederasyonunun açıkladığı Küresel Haklar Endeksi'ne ve Şanlıurfa'nın Viranşehir ilçesinde yaşanan DEDAŞ protestosuna,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e, yeni yasama döneminde tüm gruplara, yeni kurulan Saadet Partisi Grubuna, Türkiye'de yaşanan doğal afetlere, Srebrenitsa soykırımına, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, tutuklu gazetecilere ve Merdan Yanardağ'a, TÜİK'in açıkladığı işsizlik oranına ve Türkiye'nin Sefalet Endeksi'ndeki yerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, seçimlere, Meclis Başkanına, Başkanlık Divanı üyelerine, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e ve yeni seçilen milletvekillerine; cumhuriyetin 2'nci yüzyılında Gazi Meclise sivil bir anayasa ve yeni bir iç tüzük yapma çağrısında bulunduğu,

Türkiye Yüzyılı'na, Pençe-Şimşek Operasyonu bölgesinde şehit olan kahraman Mehmetçikler Hasan Taş ve Furkan Günergök'e, Ayasofya Camisi'nin yeniden ibadete açılmasına, Srebrenitsa soykırımının 28'inci yılına, Karadeniz'de yaşanan sel felaketine ve sanatçı Özkan Uğur'un vefatına,

Düzce Milletvekili Talih Özcan, Batı Karadeniz Bölgesi'nde yaşanan sel felaketine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder, yeni kurulan Saadet Partisi Grubuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Başkanlıkça;

Siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen kontenjandan Avrupa Birliği Uyum Komisyonuna seçilen İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonuna seçilen Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün üyelikleri, yeni kurulan Saadet Partisi Grubuna mensup olmaları nedeniyle, 6/7/2023 tarihinde kendiliğinden sona erdiğinden, siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunda 1'er üyelik düşmesi nedeniyle komisyonlara aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin 14/7/2023 Cuma günü saat 18.00'e kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı olarak müracaat etmelerine,

Yeni bir siyasi parti grubu kurulması nedeniyle değişen oranlar neticesinde Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu üyeliğine siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen kontenjandan seçilen 3 milletvekilinden birinin komisyondan istifa etmesi gerektiğinden, 14/7/2023 Cuma günü saat 18.00'e kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına istifa ulaşmaması hâlinde üyeliği sona erecek milletvekilinin belirlenmesi amacıyla söz konusu 3 üye arasında Genel Kurulda kura çekimi yapılması gerekeceğine,

İzmir Milletvekili Burçugül Çubuk'un, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyeliğinden; Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyeliğinden; Van Milletvekili Gülderen Varlı'nın, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu üyeliğinden geri çekildiklerine ilişkin yazılarının 6/7/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştığına,

Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek'in, Dijital Mecralar Komisyonu üyeliğinden; Aksaray Milletvekili Ramazan Kaşlı'nın, Güvenlik ve İstihbarat Komisyonu üyeliklerinden geri çekildiklerine ilişkin yazıları 11/7/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştığına,

İlişkin birer duyuruda bulunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi kabul edildi.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının;

Dışişleri Komisyonunun 12-14 Temmuz 2023 tarihlerinde Özbekistan'a resmî bir ziyarette bulunmasına,

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonu Başkanı Çiğdem Erdoğan Atabek'in 9 Temmuz 2023 tarihinde Özbekistan'da düzenlenecek olan Özbekistan Cumhurbaşkanlığı seçimleri için uluslararası gözlemci olarak Özbekistan Cumhuriyeti Merkez Seçim Komisyonu Başkanı Zayniddin Nizamkhodjaev'in vaki davetine icabetle Özbekistan'a resmî bir ziyarette bulunmasına,

İlişkin tezkereleri kabul edildi.

Saadet Partisi Grubunun, 11/7/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, 7 Temmuz 2023 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle bir kısım vergi ve harçlarda artış yapılmak suretiyle yeniden düzenlemeye gidilmiş, ilgili harç ve vergilerde 2023 yılının başında yeniden değerlendirilme oranında artış yapılmış olmasına rağmen bu Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılan fahiş artışlar sebebiyle ekonomik sıkıntılarla baş başa olan vatandaşların yeni ve adaletsiz bir vergi yüküyle daha çok ekonomik sıkıntı içine girmeleri nedeniyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 6/7/2023 tarihinde Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, fındıkla ilgilenen çiftçilerimizin karşılaştığı sorunların tespit edilmesi, altın ve döviz kurundaki dengesizliğin fındık üretimine yaptığı olumsuz etkilerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Yeşil Sol Parti Grubunun, 10/7/2023 tarihinde Ağrı Milletvekili Nejla Demir ve arkadaşları tarafından, cezaevlerindeki idare ve gözlem kurullarının verdiği hukuk dışı kararların tespiti amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 11/7/2023 tarihinde Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, 11 Temmuz 1995'te Bosna'da yaşanan Srebrenitsa soykırımına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 11 Temmuz 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanında kâtip üyeliklerin sayısının 11'e çıkarılması ve artırılan 1 kâtip üyeliğin Saadet Partisi Grubuna verilmesi; Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonlarından Dilekçe Komisyonunun üye sayısının 14'e; Anayasa Komisyonu, Adalet Komisyonu, Millî Savunma Komisyonu, İçişleri Komisyonu, Dışişleri Komisyonu, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu, Çevre Komisyonu, Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu, Tarım, Orman ve Köy İşleri Komisyonu ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunun üye sayılarının 27'ye; Plan ve Bütçe Komisyonunun üye sayısının 31'e çıkarılmasına ve bu komisyonlardaki üyeliklerin siyasi parti gruplarına dağılımına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı ile Adalet ve Kalkınma Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, İYİ Parti ve Saadet Partisi siyasi parti gruplarının ortak imzasıyla hazırlanan 28'inci yıl dönümünde Srebrenitsa soykırımını bir kez daha kınadıklarına ilişkin bildiri metni Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Balıkçılık Sübvansiyonları Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/17) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 12),

2'nci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Spitsbergen ile İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/19) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 13),

Görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Alınan karar gereğince, 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 19.19'da birleşime son verildi.

Sırrı Süreyya ÖNDER

Başkan Vekili

Adil BİÇER

Kütahya

Kâtip Üye

Mahmut Atilla KAYA

İzmir

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 11

12 Temmuz 2023 Çarşamba

Rapor

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 33) (Dağıtma tarihi: 12.07.2023) (GÜNDEME)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, bir din görevlisinin açıklamalarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/567) (Başkanlığa geliş tarihi: 12.06.2023)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 9 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılmadığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/568) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bir imam hakkında açtığı soruşturmaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/569) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

4.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, işsizlik oranlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/570) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

5.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir partinin mensuplarına yönelik sözlü ve fiziki saldırıda bulunulduğu iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/571) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

6.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir partinin yerel teşkilatına mensup iki kişinin sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle tutuklandığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/572) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

7.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 9 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/573) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

8.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan mahkumlara çıplak arama yapıldığı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/574) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

9.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/575) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

10.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bandırma M Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/576) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

11.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevine girişlerde çıplak arama yapıldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/577) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

12.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında yeterli hizmet sağlayamayan GSM operatörlerinin yöneticileri hakkında açılan soruşturmalara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/578) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

13.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Konya Akşehir T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/579) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

14.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 3 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/580) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

15.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bitlis Ahlat T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/581) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, noter işlemlerinde tercümanlık ücreti ödenmesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/582) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/583) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

18.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/584) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

19.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir avukatın arabuluculuk sicil başvurusunun reddedildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/585) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

20.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya'da şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren bir kişiye ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/586) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

21.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Manavgat S Tipi Cezaevinde tutuklu bulunan bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/587) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

22.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Yüksek Güvenlikli 1 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/588) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

23.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/589) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

24.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Maltepe 1 Nolu Cezaevinde bulunan bir hükümlünün adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/590) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

25.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/591) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

26.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/592) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun Yargıtay aşamasındaki dosyasının durumuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/593) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Samsun Kavak S Tipi Cezaevinde yaşadığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/594) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

29.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/595) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

30.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2022'de gerçekleştirilen Adalet Bakanlığı meslek sınavlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/596) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

31.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, engelli aylıklarının artırılmasına ve engelli vatandaşlara ayrılan bütçeye ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/597) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

32.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kooperatif şirketinde çalışan işçilerin asgari ücretten düşük ücret aldığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/598) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin İstanbul Üniversitesi'ne yaptığı kısa zamanlı çalışma başvurusunun reddedildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/599) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

34.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik alınan önlemlere ve gerçekleştirilen denetimlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/600) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

35.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın e-devlet üzerindeki kayıtlarında yanlışlık bulunduğu iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/601) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

36.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bazı kişilerin bir firmadan haksız bir biçimde işten çıkarıldığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/602) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

37.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, dul ve yetim aylığı ve bayram ikramiyesine zam yapılmasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/603) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

38.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, çocuk işçiliğine karşı alınan önlemlere ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/604) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

39.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, Kahramanmaraş merkezli depremlerde yıkılan binalarda ortaya çıkan asbeste karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/605) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

40.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, deprem illerinde son imar affından yararlanan kişi sayısına ve çeşitli verilere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/606) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

41.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Bakanlığın İçişleri Bakanlığı ile Hatay'da konut yapımına dair iş birliğine ve konut ihalelerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/607) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

42.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Hatay'ın Defne ilçesine bağlı Özgengi Mahallesi'nde bulunan bir tarım arazisine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/608) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

43.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, İzmit Otogar-Kuruçeşme arasında hizmet veren tramvay hattında yaya güvenliğinin sağlanmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/609) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

44.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli'deki başıboş hayvanlara yönelik önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/610) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

45.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Edirne'de yabancılara satılan konut, iş yeri ve tarım arazilerine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/611) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

46.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ili Gazipaşa ilçesindeki Kemeraltı bölgesinin sınırlarının belirlenmesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/612) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

47.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ili Gazipaşa ilçesindeki Selinus sahili ve plajı ile tarımsal alanların korunmasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/613) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

48.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'ya bağlı Gazipaşa Belediyesinin orman sınırlarının belirlenmesi talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/614) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

49.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, gece saatlerinde müzik yapma yasağına ve Bakanlığın yayımladığı Çevresel Gürültü Kontrol Yönetmeliği'ne ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/615) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Irak'ta tutuklu olduğu iddia edilen bir vatandaşa ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/616) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesinde yaşayan bir kişiye düzenlenen doğalgaz faturasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/617) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

52.- Adana Milletvekili Tulay Hatmoğulları Oruç'un, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremlerden etkilenen vatandaşların elektrik borçlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/618) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

53.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ili Gazipaşa ilçesinde bulunan yaylalardaki elektrik ve iletişim altyapısının güçlendirilmesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/619) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

54.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, Gaziantep'te gençlik merkezi sayılarının artırılmasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/620) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

55.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir bankanın bir kişi hakkında KHK'lı olması sebebi ile işlem yapmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/621) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

56.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, özel halk otobüsü işletmecilerine ÖTV indirimi yapılmasına ve gelir desteği ödemelerinin artırılması talebine ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/622) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

57.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, Gaziantep ilindeki vatandaşların banka kredisi kullanımına ve kredi borçlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/623) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

58.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ülkesine gönderildiği iddia edilen yabancı uyruklu bir şahsın akıbetine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/624) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

59.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun kötü muamele gördüğü iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/625) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

60.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'ye bağlı Derince Belediyesinin reklam panolarında siyasi partiler arasında ayırım yaptığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/626) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

61.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'ye bağlı Yenişehir Mahallesi'nde yaşanan çöp sorununa ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/627) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

62.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir partinin mensuplarına yönelik sözlü ve fiziki saldırıda bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/628) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

63.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de yıkılan bir istinat duvarının ruhsatsız olduğuna ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/629) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

64.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hakkari'de gözaltına alınan bazı vatandaşlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/630) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

65.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yabancı uyruklu bir çocuğu evlat edinme başvurusunun reddedilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/631) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

66.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir'de bir kişinin Valilik personeli tarafından kaldığı konteynerden çıkarıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/632) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

67.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, hakkında sınır dışı edilme kararı bulunan yabancı uyruklu bir kişiye kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/633) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

68.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, 2 Temmuz 1993'te Sivas'ta meydana gelen olayların soruşturulmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/634) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

69.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bir kişiye tehdit ve şantajda bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/635) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

70.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya'da şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/636) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

71.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karabük'te hayatını kaybeden yabancı uyruklu bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/637) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

72.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çanakkale'de yabancı uyruklu bir kişiye oturma izni verilmediği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/638) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

73.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Muğla'nın Bodrum ilçesinde bir inşaatçı çalışan işçilerin ırkçı saldırıya uğradığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/639) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

74.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, gözaltına alınan bir kişinin kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/640) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

75.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın e-devlette kimlik verilerinin yanlış girildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/641) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

76.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, bir milletvekilin bir partinin ilçe teşkilatını ziyareti sırasında dile getirdiği iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/642) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

77.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ülkemizdeki göçmen sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/643) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

78.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, suda boğulma olaylarının önlenmesine yönelik alınan tedbirlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/644) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

79.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, turistik bölgelerde gece müzik yapma yasağının kaldırılması önerisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/645) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

80.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, orman yangınlarının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/646) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

81.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin İstanbul Üniversitesi'ne yaptığı kısa zamanlı çalışma başvurusunun reddedildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/647) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

82.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, bazı okullardaki manevi danışman uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/648) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

83.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Osmaniye'de liseler arası nakillerde usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/649) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

84.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin sosyal medyada paylaştığı içerik nedeniyle atanamadığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/650) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

85.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgesinde görev yapan ücretli öğretmenlerin ve fahri öğreticilerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/651) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

86.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen bir kişiye çalışma izni verilmediği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/652) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

87.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin sendika üyesi olduğu gerekçesiyle görev yerinin değiştirildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/653) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

88.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, Tekirdağ'da depreme dayanıksız olması sebebiyle yıkılan okulların yerine yenilerinin yapılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/654) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

89.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, YÖK tarafından denklik müracaatları onaylanmayan öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/655) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

90.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, Ankara'da MKE Roket ve Patlayıcı Fabrikasında meydana gelen patlamaya ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/656) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

91.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2002-2023 yılları arasında terörle mücadelede üstün başarı belgesine sahip kamuya alınan memur sayısına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/657) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

92.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, tıbbi cihaz ve malzeme sektörünün sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/658) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

93.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/659) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

94.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hakkari'de gözaltına alınan bazı vatandaşlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/660) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

95.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, yurt dışında çalışmaya giden Türk vatandaşı doktorlar ile Türkiye'de çalışan yabancı uyruklu doktorlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/661) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

96.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Kocaeli Şehir Hastanesinde kişi adlarının açık şekilde yazılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/662) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

97.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, Gaziantep'te görev yapan hekimlerin çalışma durumlarına ve kişi başına düşen hekim sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/663) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

98.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, döviz kurundaki artıştan olumsuz etkilenen sağlık sektörüne ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/664) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

99.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ilaç temininde yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/665) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

100.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da bulunan Gazipaşa Devlet Hastanesindeki MR cihazı eksikliğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/666) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

101.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ili Manavgat ilçesinde yapılması planlanan yeni devlet hastanesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/667) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

102.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin'de vatandaşların şehir hastanesine ulaşım konusunda yaşadığı zorluklara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/668) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

103.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'da bulunan Gökçeler Barajının zamanında tamamlanmamasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/669) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

104.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, Çanakkale'de tarımsal sulamada kullanılan su kaynaklarının yetersiz olduğuna ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/670) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

105.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin'in su sorununa ve Pamukluk Barajı inşaatının akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/671) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

106.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmit tren istasyonunun açılma tarihine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/672) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

107.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgesinde yaşanan iletişim sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/673) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

108.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Karayolları Bitlis 118. Bölge Şefliğine işçi alımında usulsüzlük yapıldığı iddialarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/674) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

109.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'ın, ulaştırma ve trafik hizmetleri bölümü mezunlarının atamalarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/675) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

110.- Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın, Nizip-Birecik Otoyolu Projesinin akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/676) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

111.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ulaştırma ve taşımacılık sektöründe çalışan kişilerin sorunlarına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/677) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

112.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ili Gazipaşa ilçesinde bulunan yaylalardaki GSM ve internet altyapısının güçlendirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/678) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

113.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Gazipaşa Alanya Havalimanına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/679) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

114.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Turizm Yolu projesinin kesintisiz hale getirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/680) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

115.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Gazipaşa ilçesine kalıcı bir araç muayene istasyonu kurulmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/681) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

116.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Çukurova Havalimanının açılış tarihinin ertelenmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/682) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

117.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, Mersin iline konteyner limanı kurulmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/683) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

118.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli ilinde yaşanan sel ve su basmalarından etkilenen vatandaş, esnaf ve çiftçilere ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/686) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

119.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılının kutlanmasına yönelik çalışmalara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/687) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

120.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bursa H Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanma talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/688) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

121.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Trabzon Beşikdüzü T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/689) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

122.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Derik Kaymakamına düzenlenen suikast olayı ile ilgili bazı iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/690) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

123.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, idare ve gözlem kurullarının kararlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/691) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

124.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Batman'da bir vatandaşın gözaltına alınması olayı ile ilgili iddialara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/692) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

125.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yabancı uyruklu bazı kişilerin bandrolsüz kitap sattığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/693) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

126.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir dava sonucunda mahkum olanların yeniden yargılanmalarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/694) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

127.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi ve Silivri 5 Nolu L Tipi Kapalı Cezaevindeki çoklu mektup yasağı iddialarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/695) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

128.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevindeki bir mahkumun nakil talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/696) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

129.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, stajyer avukatların yaşadığı problemlere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/697) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

130.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'na açılan davayla ilgili olarak HSK'ya yapılan şikayet başvurusuna ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/698) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

131.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tacize uğrayan bir çocuk hakkında koruyucu önlemler alınmadığı iddiasına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/699) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

132.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri'deki boşanma oranlarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/700) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

133.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, dul, yetim aylığı ve ölüm yardımına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/701) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

134.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile işten çıkartılan bir vatandaşın İŞKUR'a yaptığı başvuruya ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/702) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

135.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşa engelli olduğu halde emekli olabilmesi için gereken raporun verilmediği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/703) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

136.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin haksız şekilde işine son verildiği iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/704) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

137.- Manisa Milletvekili Selma Aliye Kavaf'ın, EYT düzenlemesinin şartlarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/705) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

138.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın emeklilik talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/706) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

139.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, MS hastaları tarafından kullanılan bir ilacın yeniden SGK geri ödeme listesine alınması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/707) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

140.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, esnafların prim ödeme gün sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/708) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

141.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, emeklilerin bayram ikramiyesinin artırılması talebine ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/709) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

142.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, tarım BAĞ-KUR primi ödeyen kişi sayısına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/710) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

143.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da yürütülen kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/711) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

144.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van'ın Bahçesaray ilçesinde bazı vatandaşların kendilerine miras kalan yaylaya girmelerine izin verilmediği iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/712) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

145.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'da yapımına başlanan Kuruçay TOKİ konutlarının akıbetine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/713) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

146.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, geri dönüşüm tesislerinde çıkan yangınlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/714) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

147.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, depremde yıkılan bina sayısına ve depremzedeler için konut inşasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/715) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

148.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, sahipleri tarafından boş bırakılan konutlara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/716) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

149.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya ili Alanya ilçesindeki kentsel dönüşüm çalışmalarına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/717) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

150.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Alanya Büyük Akdeniz Küçük Sanayi Sitesinin taşınması talebine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/718) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

151.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, 2002 yılından bu yana Karabük'teki depreme dayanıklı olmayan okullara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/719) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

152.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük ilindeki binaların depreme dayanıklılığına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/720) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

153.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Avrupa Birliği ile imzalanan geri kabul anlaşmasına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/721) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

154.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, Bolu ilinde gerçekleştirilen bir maden sahası ihalesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/722) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

155.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin haksız şekilde işine son verildiği iddiasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/723) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

156.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Bakanlığa bağlı yurt sayısına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/724) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

157.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Burhaniye T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun şirketine kayyum atanması ile ilgili iddialarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/725) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

158.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile kamu görevinden ihraç edilen kişiye kamu bankasıncı kredi kullandırılmadığı iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/726) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

159.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremden önce aktif olup deprem sonrası kullanılmayan banka ve kredi kartlarına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/727) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

160.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, İçişleri Eski Bakanının telefonunda bulunan veri programına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/728) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

161.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul'da bir kişinin pasaport çıkartmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/729) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

162.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun çeşitli iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/730) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

163.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin cinsel saldırıya uğradığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/731) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

164.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kamu görevlisi ile ilgili çeşitli iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/732) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

165.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de faaliyet gösterdiği iddia edilen bir suç örgütüne ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/733) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

166.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de gözaltına alınan bir vatandaşa kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/734) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

167.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Hatay T Tipi Kapalı Cezaevinde bir hükümlünün ölümü ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/735) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

168.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, KHK ile işine son verilen bir polis memurunun mahkeme kararına rağmen işine başlatılmadığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/736) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

169.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, gözaltına alınan bir vatandaşa kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/737) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

170.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, yaşamını yitiren bir kişiyle ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/738) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

171.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin pasaportuna tahdit konulduğu iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/739) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

172.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin mahkeme kararına rağmen işe iade edilmediği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/740) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

173.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2002-2023 yılları arasında vatandaşlık verilen yabancılara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/741) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

174.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2018-2023 yılları arasında ikametgahı yurt dışı olarak değişen vatandaş sayısına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/742) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

175.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesine bağlı Kesmecik Mahallesi sakinlerine kesilen idari para cezalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/743) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

176.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis ilinde bir gazetecinin darp edilmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/744) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

177.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Kayseri ilinde uyuşturucu ile mücadele kapsamında yapılan faaliyetlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/745) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

178.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, arkeolog sayısına ve istihdamına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/746) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

179.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Ankara Devlet Opera ve Balesi binasını yağışlardan dolayı su basmasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/747) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

180.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ekoturizm konusundaki çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/748) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

181.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir üniversite rektörlüğüne ait konutun üniversitenin eski rektörü tarafından kullanılmaya devam edildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/749) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

182.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen'in, Bakanlık ile Diyanet İşler Başkanlığı arasında imzalanan ÇEDES Protokolüne ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/750) (Başkanlığa geliş tarihi: 19.06.2023)

183.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Harran Üniversitesine hukuk fakültesi açılması önerisine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/751) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

184.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, YÖK 100/2000 Doktora Programına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/752) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

185.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, deprem bölgesindekiler için dikey geçiş sınavlarında kontenjan artırımına gidilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/753) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

186.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük'teki okulların depreme dayanıklılığına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/754) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

187.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya ili Kepez ilçesine bağlı Karşıyaka Mahallesi'nin okul ihtiyacına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/755) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

188.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Türkiye'ye kaçak yollarla girmeye çalışırken yakalan bazı Suriye uyruklu kişilere ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/756) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

189.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, MKE Roket ve Patlayıcı Fabrikasında meydana gelen patlamaya ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/757) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

190.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İskenderun Devlet Hastanesinin bir bölümünün depremde yıkılmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/758) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.06.2023)

191.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, geçici oturma izni alan Suriyelilerle ilgili çeşitli iddialara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/759) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

192.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, Tekirdağ'ın Çorlu ilçesine bir eğitim ve araştırma hastanesi yapılması talebine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/760) (Başkanlığa geliş tarihi: 16.06.2023)

193.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, aile dış hekimliği uygulaması ve ağız ve diş sağlığı teknikleri sayısına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/761) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

194.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, bağımlılıkla mücadele rehabilitasyon merkezlerine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/762) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

195.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, ülkemizin buğday üretimine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/763) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

196.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, 18 Haziran 2023 tarihinde Aydın'ın Yenipazar ilçesinde etkili olan şiddetli yağış sonucu meydana gelen sel baskınına ve Koca Dere'nin ıslahına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/764) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

197.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da haziran ayında yaşanan sel ve dolu felaketlerinden ötürü zarar gören çiftçilerin mağduriyetlerinin giderilmesine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/765) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

198.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, gıda ve ziraat mühendisleri atamalarına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/766) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

199.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Apa-Hotamış İletim Kanalı projesinin akıbetine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/767) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

200.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Et ve Süt Kurumu tarafından zincir marketlere ithal et satılmasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/768) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

201.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, Karabük ilindeki sulama projelerine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/769) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

202.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, iş insanlarının Schengen vizesi alma sürecinde yaşadıkları sorunlara ilişkin Ticaret Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/770) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

203.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum-Osmancık yolunun akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/771) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

204.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum-Mecitözü yolunun akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/772) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

205.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum-Ortaköy yolunun akıbetine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/773) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

206.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, İskilip-Tosya yolu inşaatına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/774) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

207.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Çorum'da bulunan Kırkdilim tünellerinin kullanıma açılma tarihine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/775) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

208.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Ankara-Sivas Yüksek Hızlı Tren Hattı Projesine ait teknik şartnamenin değiştirildiği iddiasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/776) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

209.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremden önce aktif olup deprem sonrasında kullanılmayan SİM kartlarının sayısına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/777) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

210.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, Konya Ovası bölgesindeki ticari faaliyetlerin artırılmasına ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/778) (Başkanlığa geliş tarihi: 20.06.2023)

12 Temmuz 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim. Konuşma süreleri beşer dakikadır. Bugün, biraz gündemimiz yoğun, ilave süre vermeyeceğim, sayın milletvekillerinin ona uygun davranmalarını umuyorum.

Gündem dışı ilk söz, millî dayanışma politikası ve iktidarın ücret politikası hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir’e aittir.

Buyurun Sayın Demir.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir’in, millî dayanışma politikasına ve iktidarın ücret politikasına ilişkin gündem dışı konuşması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şöyle bir şeyi beş dakikada anlatmak gerçekten olanaklı değil ama biz bugün Hükümetin “Asgari ücreti ve memur maaşlarını bir yılda yüzde 100’ün üzerinde artırdık.” diyerek üzerini örtmeye çalıştığı gerçeği ve önümüze koyduğunuz şu “Millî Dayanışma Paketi” adını verdiğiniz yağma paketindeki gerçekleri dile getirmek için söz aldık.

Şimdi, mevcut tabloya insani bir gözle bakan herkesin görebileceği tek gerçek şu: İktidarın “Türkiye Yüzyılı” dediği dönemde emekçiye düşen tek şey kölelik oldu. Ortodoks, heterodoks; adına her ne dersiniz deyin değişmeyen tek gerçek de şu: Yirmi yılı aşkın iktidarınızda uyguladığınız politikalar, emekçilerin köleşmesini hızlandırdı. En parlak yıllarınız diye saydığınız on yılda bile yurt dışından akan bol, ucuz döviz sayesinde TUSİAD’ından MÜSİAD’ına her sermaye çevresi havuduyla her şeyi götürdü, emekçiye de kırıntı niyetine küçücük bir pay düştü, hatta şimdi onu bile çok gördüğünüzü bu paketle görüyoruz. Çalışma Bakanınız demişti ki: “Türkiye’de asgari ücret 250 dolar; Mısır’da, Bangladeş’te 50 dolar, nasıl rekabet edeceğiz?” Şimdi de farklı ağızlardan aynı şeyleri duyuyoruz. “Döviz yükselsin, ihracatımız artacak.” diyorsunuz. Bu ucuz emek hesabınızın yirmi yıldır değişmediğini görüyoruz. O “parlak” dediğiniz on yıllık bol dış kaynak dönemi bitince “çark dönsün” diye ülkeyi mega inşaat projeleriyle şantiyeye dönüştürdünüz. Bunca rantı besleyebilmek adına da emekçilere hepten karanlık bir dönem yaşıtılıyorsunuz. Bu dönemin adı açık; ucuz, ağır, ölümüne çalışma dönemi bu. Yirmi yılda 31 binin üzerindeki işçiyi “İş kazası fitrat.” diyerek cehenneme kurban eden bir karanlık bu.

Şimdi, bugün, bu ülkede çalışarak kazanmak mümkün değil. Çalışarak ev, araba almak hayal hâline geldi. Bırakın asgari ücretliyi otuz yıllık bir devlet memuru bile emekli ikramiyesiyle bir sıfır araba, bir ev alamıyor. Seçimi kazanmak için milletin parasını, dövizini, kaynaklarını har vurup harman savurdunuz. Şimdi de devlet kasasında para bırakmadığınız için kaşıkla verilene sapıyla geri almak üzere bununla

vergiler salıyorsunuz. İşçinin cebine gireceği söylenen 500 dolar asgari ücret daha verilmeden yalan oldu. Tıpkı, ek ödemeyle 7.500'leri alan milyonlarca emeklinin maaşını "Yüzde 25 artırdık." yalanı gibi. Siz, memurlara verdiğiniz "En düşük memur maaşı asgari ücretin 2,2 katına çıkacak." sözünü bile tutmamış bir iktidarsınız ve şimdi de vatandaşı vergi ve zam yüküne boğan 1,1 trilyon liralık bu ek bütçeyle kaşığın sapıyla verdiğinizde de göz diktiniz. Halkın ekmeğini küçültmenin, halka yeni vergi yıkmanın, halkın cebinden alıp tekellere, sermayeye aktarmanın da adına hiç utanmadan "Millî Dayanışma Paketi" diyorsunuz. Kitabına uydurmaya çalıştığınız soyguna bir bakalım: Bir emekçi markete gidip 10'lu bir tuvalet kâğıdı alıyorsa 4'üne sermaye el koyuyor. Çocuğuna 1 litre süt alıyorsa bunun 2 bardağını saray içiyor. 5 litre mazotunun 2 litresini saray hortumla çekiyor. Patronu, rantı, sarayı, kara parayı, düşük faiz vurgununu besleyebilmek için gelirini emdikçe emdiğiniz emekçilerin boğazından artık elinizi çekin. Şimdi soruyoruz size: İhracat ve kârları rekor kıran şirketlere el uzatmaya niyetiniz var mı? Bunların 545 milyar lirayı aşan kârlarına vergi salabilecek misiniz acaba? 5'li çetenin kamu ihaleleriyle muazzam servet biriktirmesini, omuz verdiğiniz servet gruplarına garanti ödemelerinizi kısın da görelim hadi. Servet ve rant vergisi alın hadi yiyorsa! Yapabilir misiniz? Cevap istiyoruz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, fındık taban fiyatı ve sorunları hakkında söz isteyen Giresun Milletvekili Sayın Elvan Işık Gezmiş'e aittir.

Buyurun Sayın Gezmiş. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, fındık taban fiyatına ve sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizlere fındığın ana vatani, mavi ve yeşilin bulunduğu Doğu Karadeniz'in incisi Giresun'dan selam getirdim.

Geçtiğimiz günlerde Karadeniz Bölgemizde afete dönüşen taşkınlar oldu, birçok kentimizde olduğu gibi Giresun ve Karadeniz Bölgemizde maddi hasarlara ve 1 kişinin yaşamını yitirmesine neden oldu. Yüce Meclisimizden geçmiş olsun dileklerimi bir kez daha iletmek istiyorum.

Vadilerimizi yok ederek yapılan HES'ler, ormanlarımızdaki aşırı ağaç kesimi, dere yataklarının tahrip edilmesi, taşkın havzasına yapılan yollar, ani ve şiddetli yağışların maalesef afete dönüşmesine katkı sağlıyor. En kısa zamanda yeni yağış rejimlerine uygun olarak risk haritalarının güncellenmesini ve gereken önlemlerin acilen alınmasını istiyoruz.

Şimdi sizlere baş tacımız Giresun başta olmak üzere, güzel Karadeniz'imizin öncelikli geçim kaynağı fındıktan bahsetmek istiyorum. Fındık yetiştirmek, her bir ağaca çocuğun gibi bakmak, yetiştirdiğin fındığı toplamak kolay iş değil. Her bir fındık dalında emek var, alın teri var, çocuklarımızın rızkı var, düğünü var, eğitimi var. Dolayısıyla, bizler ihtiyaçlarımızı fındık veresiye alırsak, hasat sonrasına borçlanırsak.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde maalesef diğer tarım ürünlerinde olduğu gibi, fındık tarımında da var olan sosyoekonomik sorunlar acilen çözüm bekliyor. Bu sorunların başında tarım girdi maliyetleri gelmekte. Artan girdi maliyetleri nedeniyle üretici maalesef bahçesine gübre ve ilaç atamaz hâle geldi. Giresun ve bölgemizde yaklaşık yüz yıllık olan dikim alanları ekonomik ömrünü doldurmak üzere. Fındık bahçelerimiz acilen yenilenmeli, bu yenilenme devlet destekli olmalı ve acilen teşvik edilmelidir. Aksi hâlde, dünyada söz sahibi olduğumuz fındık üretiminde bu gidişle gerilerde kalacağız. Dünyada söz sahibi olduğumuz diyorum çünkü dünyadaki fındık üretiminin yaklaşık olarak yüzde 60'ı Türkiye'de yapılmakta. Dolayısıyla, fındık stratejik bir ihracat ürünü. Üreticilerimiz maalesef tarım BAĞ-KUR'unu ödeyemez hâle geldi. Bir çiftçinin tarım BAĞ-KUR primi aylık 4 bin, yıllık 48 bin lira; ortalama 1-1,5 ton fındık üretimi yapan bir üretici bu primi nasıl ödesin? Bu nedenle, acilen tarım BAĞ-KUR primleri düşürülmelidir.

Biz dünyanın en kaliteli fındığını ürettiğimiz hâlde, maliyetleri kurtarmadığı için maalesef dalda kalacak fındığımız. Fındıkta ekonomik sorunlar kadar sosyolojik sorunlar da üretimi olumsuz etkilemekte; genç kuşak maalesef fındık üretimine ekonomik yetersizlikler nedeniyle ilgi duymamakta, cennet memleketlerini bırakıp büyük şehirlere göç etmekte. Giresun başta olmak üzere, Doğu Karadeniz'deki fındık bölgesi en çok göç veren bölgedir; Giresun nüfusunun yüzde 70'i göç etmiş durumdadır değerli milletvekilleri.

Fındıkta diğer bir önemli sorun da tekeldir. Maalesef, fındıkta Avrupa menşeli bir tekelci şirket, tekelci bir zihniyet oluşturmuş, Türk fındığını baskı altında tutmaktadır. Fındık üreticisinin kooperatifi olan, Giresun'da bulunan FİSKOBİRLİK'imiz güçlendirilmeli, yeniden eski günlerine dönmelidir.

Fındık işi zordur, emek ister. Fındık bahçelerinin çoğu engebeli ve diktir. Kurutulması zordur fındığın, yağışlı coğrafyada bizler güneşli gün arar dururuz. Hâl böyle olunca, fındık fiyatı maliyetini karşılamalı, üreticinin de emeği bu maliyetin üzerine eklenmelidir. TMO'nun fındık alımlarında yarattığı sorunlar artık bir son bulmalı, üretici günlerce fındığını satmak için TMO kuyruklarında çile çekmemelidir. Fındığın maliyetini dikkate almadan alınacak bir fiyat, yöremiz insanının emeğini hiçe saymak olur. Ağustos ayı geldi, ağustos ayında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) – Bir dakika sadece, bitiriyorum. Bir dakika sadece.

BAŞKAN – Baştan söyledim, toparlayın lütfen, sağ olun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir kadın milletvekilimiz, ilk milletvekilliğini yapıyor, bir dakikalık bir “favour” yapalım lütfen.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) – Ağustos ayında tüm ülke tatil sezonuna girecek ama biz Giresunlular, fındık üreticileri bahçelerimize gireceğiz, güle oynaya çalışacağız, sonrasında da yüzümüz gülmeli artık.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak “Fındık hakkını alacak.” dedik, “En az 4 dolar.” dedik, “Maliyetler ancak böyle karşılanır.” dedik, “Üretici biraz olsun nefes alır.” diye söyledik; mevcut iktidar “Biz zaten hakkını veriyoruz.” dedi. Haydi verin şimdi hakkımızı, elinizi tutan yok; fındık üreticisi hakkını alsın, fındık en az 4 dolar olsun.

Fındık fiyatının ağustos ayına girmeden önce ve en az 105 TL olarak açıklanmasını tüm fındık bölgesi adına talep ediyorum. Giresun kalite fındığın da diğer fındık türlerine göre en az 5 TL fiyat farkı olmalıdır. Emek en yüce değerdir.

Güzel Karadeniz'imden saygılarla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gezmiş.

Gündem dışı üçüncü söz, dijital suçlar ve çocuklar hakkında söz isteyen Kayseri Milletvekili Sayın Ayşe Böhürler'e aittir.

Buyurun Sayın Böhürler. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Kayseri Milletvekili Ayşe Böhürler'in, dijital suçlara ve çocuklara ilişkin gündem dışı konuşması

AYŞE BÖHÜRLER (Kayseri) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; bugün, bu kürsüde hepimiz ama en çok da geleceğimiz ve çocuklarımız için hayati önem taşıyan bir konuya dikkat çekmek istiyorum; dijital dünyada çocuk hakları.

Bu çatı altında yüce milletimizi temsil eden vekiller olarak sorumluluğumuz büyük. Teknoloji ve dijital çağın getirdiği değişimlerin insan ve toplum üzerinde fırsatlar barındırdığı kadar riskler de barındırdığının farkındayız. Bugünkü konuşmamın temel sorusu: Çocukları dijital teknolojilerin kötü amaçlarla kullanılmasıyla ortaya çıkan tehlikelerden nasıl koruyabiliriz? Aynı zamanda, onların bu dünyaya sağlıklı katılımlarını nasıl sağlayabiliriz?

Hız çağında çocukların risklerden korunması ve sosyal medya platformlarına sağlıklı katılımlarının sağlanması konusunda birey ve toplum konusunun, birey ve toplum sağlığının ötesinde bir iç güvenlik konusu olduğuna da inanıyorum.

Sürekli çevrim içi olmak çocukları tehlikeli ortam ve kişilerin zorbalığına maruz bırakıyor. Çocukların sanal dünyada maruz kaldıkları bu zorbalıklar bazen tüm yaşamlarını takip eden etkilere sebep oluyor; bağımlılık geliştiriyorlar, suç çeteleriyle irtibatlanıyorlar, bazen de ruh ve beden sağlıkları bozuluyor, onları intiharın eşiğine getiriyor. Daha geçen hafta psikolog bir dostum böyle 2 vakadan söz etti. İntiharın eşiğine gelen çocuklar henüz 13 yaşındaydı ve her ikisi de sosyal medya platformlarında sadece avatarlarıyla tanıdıkları ama aslında hiç tanımadıkları kişiler tarafından cinsellik kullanılarak istismara uğramışlardı.

Bu noktada ailelere de çok iş düştüğü incincındayım. Emniyet yetkililerimiz ancak konudan aileler şikâyetçi olduktan sonra haberdar olabiliyor ki ancak bu safha çocuk üzerinde zaten kalıcı izlerin meydana geldiği dönem oluyor. Tehlikelerden korunma, risk ve güvenlik konularında çocuklara gerekli donanım ve becerileri kazandırmayı gerektiriyor. Sadece çocuklar değil, aileler, öğretmenler de bu tehlikelerden haberdar olmalı. Bunun için siyasetçilerin model olması ve bu konuda hazırlanacak bir ülke eylem planına katkı vermesinin önemli olduğuna inanıyorum. “Erişilebilirlik” bir önemli kavram “korunma” kadar. Erişilebilirlik sınırlandırılmadığında çocuklarımıza ve ergen gençlerimize henüz iyi ve kötünün ayırıcına varamayacak yaşta suç örgütleri, pedofiller, psikolojik hastalıkları olanlar musallat olabiliyor. Fransız Senatosu, haziran ayında daha bir hafta önce çıkan bir yasayla 15 yaş altındakilerin dijital platformlara ebeveynlerinin izni olmadan katılmasına izin vermiyor. Çocukların erişilebilir oldukları andan itibaren maruz kalabilecekleri tehditler konusunda sadece uzmanlar değil, Alman Telekom Şirketi gibi teknoloji şirketleri de uyarıda bulunuyor. Çocukların fotoğraflarına sosyal medyada yer veren ailelere seslenen şirket bu fotoğrafların gelecekte pek çok suç odağının malzemesi olacağını söylüyor. Bu platformlar sadece suç ile de ilintili etkilere sebep olmuyor, çocukları ailelerinden uzaklaştırıyor, kafalarını karıştırıyor, değerlerini, inançlarını, kimliklerini sorguluyor. Anlık duygularla yönlendirme becerisi olan sosyal medya platformları siber zorbalıkların mekânı oluyor.

Küresel olarak 18-24 yaş arası gençlerin yüzde 43’ü sosyal medyanın kendileri için ana haber, tek haber kaynağı olduğunu söylüyor; 2015’te bu oran yüzde 18’di, artışın yüksekliğine dikkat çekmek istiyorum. Çocuklarımız ve gençlerimize güvenli internet erişimi sağlamak vazifemiz ancak aynı zamanda, bu imkânların getirdiği risk ve güvenlik konularına daha fazla çalışmamız gerekiyor. Üniversitelerimiz bu sahada veriler oluşturmali ki biz siyasetçiler de bunun üzerinden giderek konunun yasal zeminini güçlendirelim.

Size Ankara Çocuk İzleme Merkezinde bir vaka örneği vermek istiyorum ve bu, çocukların ne kadar büyük bir tehditle karşı karşıya olduğunu ortaya koyuyor. Bir araştırmacının geriye dönük olarak incelenen araştırmasıyla vakalarda 135 çocuğun internet üzerinden istismar edildiği tespit ediliyor. Araştırma sonuçları 2018’de “Ergenler İçin Modern Tehlike: Çevrim İçi Flörtten Cinsel İstismara” başlığıyla yayınlandı. Araştırma raporları mağdurların büyük bölümünün cinsel istismarlarının daha sonra fiziksel istismara da döndüğünü gösteriyor.

Bir örneğe daha dikkatinizi çekmek isterim, İstanbul’da kayıtlara geçmiş bir vaka; 15 yaş altı bir kız çocuğu hastaneye geliyor, hamile ve bu kız çocuğunun sosyal medya üzerinden görüştüğü kişi tarafından istismara uğradığı ortaya çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen Sayın Böhürler.

AYŞE BÖHÜRLER (Devamla) – Evet, bir iki dakika daha rica ediyorum; konuşmalarda önce ve sonrası ayrımı herhâlde gecikiyor.

Buradan dijital suçlara meydan veren paylaşımlar akran zorbalığıyla da gerçekleştiriliyor. Çin buna karşı bir siber duvar örerken, Fransa’da senatonun ortaya koyduğu gibi, 15 yaş altı kullanıcıların sosyal medya platformlarına kaydolmasını ve kullanmasını veli iznine tabi tutan tasarının bizim Meclisimiz açısından da örnek olarak kabul edilip gündeme getirilmesini önermek istiyorum. Fransa Ulusal Bilişim ve Özgürlükler Komisyonuna göre ülkede 10-14 yaş aralığında çocukların yüzde 82’si veli izni olmadan internet kullanıyor ve görüldüğü gibi çocuklar sadece Türkiye’de değil, dünyada çevrim içi çocuk istismarı, siber zorbalık, cinsel içerikli görsel iletiler gönderme, pedofili gibi çeşitli risklerle karşı karşıya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE BÖHÜRLER (Devamla) – Bu riskler çerçevesinde yüce Meclisimizin gerekli önlemleri alacak yasalara bir zemin oluşturmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Böhürler.

Sayın milletvekilleri, mümkün olduğunca bu, bireysel söz kullanım hakkını geniş tutmak niyetindeyim. Bunu ilk gün 33 sayın vekil arkadaşla kullanarak yaptık. Tabii ki İç Tüzük, Anayasa ve gündemin yoğunluğu bu konuda bunu biraz daha genişletmek ya da daraltmak gibi bir tutum almamızı gerektirebiliyor. Bugün 25 sayın milletvekiline birer dakika söz vereceğim. Parmak izi giremeyen sayın vekiller eklenince bu sayı 25’e çıktı, yoksa bugün 20’de tutmak niyetindeydik.

Şimdi sırayla söz vereceğim.

Sayın Burhanettin Kocamaz...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz’ın, Toprak Mahsulleri Ofisine ilişkin açıklaması

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçen yıllar içinde tonlarca buğday ithalatı yapmak ve Türk çiftçisine vermediği paraları yurt dışındaki çiftçilere vermek zorunda kalan Toprak Mahsulleri Ofisinin geçen yıl yaşananlardan hiçbir ders almadığı anlaşılmıştır. Toprak Mahsulleri Ofisi bu sene de geçen senelerde olduğu gibi buğday üreticisine randevu vermekte nazlanmış ve üreticilere ya hiç randevu verilmemiş ya da aylar sonrasına randevu verilmektedir. Durum böyle olunca, alınamayan randevular nedeniyle Çukurovalı buğday üreticileri yüksek girdi fiyatları ve artan maliyetler karşısında, çok zor şartlarda üretmiş oldukları buğdaylarının ancak yüzde 5’lik kısmını Toprak Mahsulleri Ofisine verebilmişlerdir. Zaten borçlu durumda olan buğday üreticisi 8.250 TL’ye Toprak Mahsulleri Ofisine teslim edemediği buğdayını 2-3 TL daha düşük fiyata tüccara satmak zorunda kalmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Şu anda Anadolu çiftçisi de aynı sıkıntıları yaşamaktadır.

Buradan Hükûmete sesleniyoruz: Toprak Mahsulleri Ofisi niçin vardır? Toprak Mahsulleri Ofisi çiftçi dostu bir kurum hâline getirilmelidir.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Kocamaz.

Sayın Mehmet Önder Aksakal...

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) - Sayın Başkan, öncelikle yeni görevinizde başarılar diliyorum.

Yılın birinci yarısında gerçekleşen enflasyon sebebiyle kamu çalışanlarına yönelik yapılması öngörülen yüzde 17,55 artışa ilaveten 8.077 lira seyyanen verilecek zam elbette sıkıntıların tümüne çare değildir. Yoksulluk sınırının 35 bin liraya dayandığı bir ortamda çalışanlara yönelik iyileştirmelerin olabildiğince tatminkâr bir düzeye getirilmesi önem arz ediyor.

Demokratik Sol Parti olarak beklentimiz ve önerimiz, yüzde 25 zammın kök ücrete değil, net ücret üzerinden tahakkuk ettirilmesi ve seyyanen verilecek artışın emeklilere de aynen uygulanmasıdır. Toplumun yaşam standartlarını yükseltmek ve en azından korumak sosyal devletin en önemli sorumluluğudur.

Teşekkür ediyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ahmet Önal...

3.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Memur maaşlarına seyyanen yapılması düşünülen artışın ardından tüm emeklilerimiz ve emekli derneklerimiz tarafından mail yağmuruna tutulduk. Posta kutularımız emeklilerimizin haklı talepleriyle dolup taşmakta. Yaşam ile ölüm arasında bırakılan emeklilerimiz için öngörülen, ülkemizdeki gerçek enflasyon hayat pahalılığı dikkate alınmadan hesaplanan yüzde 25'lik emekli maaş artışının emeklilerimiz için kabul edilebilir düzeyde olmadığını hepimiz biliyoruz. Takdir edersiniz ki hepimiz birer emekli adayıyız. Ayrıca hepimizin de evinde, ailesinde mutlaka bir emekli yakını var. Bizler emeklilik günlerini beklemek ve görmek yerine etrafımızdaki emeklilerimize ve yaşam zorluklarına bakarak ne yaşadıklarını anlayabiliriz. Bu nedenle, emeklilerimiz enflasyona ezdirilmemelidir. En düşük emekli maaşı asgari ücret düzeyine çıkartılmalıdır. Emeklilerimizin seyyanen zam talepleri kabul edilmeli, çarşıya pazara dahi çıkmakta zorlanan emeklilerimize hak ettikleri maaş zamları derhâl verilmelidir.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Güzelmansur...

4.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Dünya Nüfus Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün Dünya Nüfus Günü'ydü. Bu gün küresel nüfus sorunlarına dikkat çekmek için ilan edilmiş bir gün. Ben de kadim şehrimiz, hoşgörü kentimiz Hatay'ın deprem sonrası nüfus sorunlarına dikkat çekmek istiyorum: Deprem öncesinde kitlesel Suriye göçüyle nüfusumuz altüst edilmişti. Depremle birlikte 23 bin canımızı, nüfusumuzu kaybettik, bini aşkın nüfusumuz hâlâ kayıp. 500 binden fazla insanımız yani nüfusumuzun üçte 1'ini göç verdik. Tersine göçle Hatay'ın öz nüfusunu yurduna döndürmek için ilimizde su krizinin, barınma krizinin, hijyen krizinin, istihdam krizinin, geçim krizinin bir an önce çözülmesi gerek. Bunun için Cumhurbaşkanlığı Hatay masası kurulmalı, kurumlar yaralarımızı el birliğiyle sarmalı, Hatay'ın öz insanına sahip çıkılmalı.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin...

Buyurun.

5.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Türk çiftçisinin piyasanın sorumsuzluğuna terk edildiğine ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye’de tüm kesimler gibi çiftçi, üretici artan fiyatların altında eziliyor. Ayrıca, bilinçsiz tarım politikaları nedeniyle zaten perişan. Açıklanan buğday alım fiyatı döviz kuruna yenik düştü. Yetmedi, Toprak Mahsulleri Ofisi hem kendisinde hem de anlaşmalı olduğu lisanslı depolarda geçen yıldan kalan ithal mısır nedeniyle buğdayı çiftçinin elinden almıyor. Günlerce TMO’da depo randevusu bekleyen çiftçi ne yazık ki borçlarını ödeyemiyor, girdi masraflarını karşılayamıyor. Çiftçi ikinci ürün -soya, pamuk ve mısır- ekimine de başlayamayacak. Üretici, kilogramda neredeyse 2-2,5 lira zarara uğramış durumda. Önümüzdeki günlerde ayçiçeği hasadına başlanacak, aynı sorun ayçiçeği üreticisi için de geçerli olacak. Türk çiftçisini piyasanın sorumsuzluğuna terk edenleri göreve davet ediyorum.

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş...

6.- Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gerçek enflasyon yüzde 100’ün üzerindeyken AKP iktidarı açlığa mahkûm ettiği emeklilere yüzde 25’lik bir zammı reva görmüştür. Bakın, 7.500 TL maaş alan bir emekliye “Yüzde 25 zam yaptık.” deyip yine 7.500 TL emekli maaşı vermeyi bu iktidardan başkası akıl edemezdi. Nasrettin Hoca’nın kedi-ciğer fıkrasına döndü bu iş: Zam varsa maaş neden aynı? Yok eğer maaş buysa zam nerede? Ekonomik krizin giderek derinleştiği, paranın pul olduğu bu dönemde emeklilerimiz canavara dönüşen enflasyon altında ezilmekte, zorunlu ihtiyaçlarını dahi karşılayamamaktadır. Bu bakımdan, emeklilere verilen zam oranı tekrar gözden geçirilmeli, emeklilerin kök maaşlarına -memura olduğu gibi- seyyanen bir artış yapılarak en düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesine getirilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Mehmet Baykan...

7.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, tarımın başkenti Konya'ya ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) – Milletvekili olduğum Konya, sahip olduğu geniş tarım alanları ile tarımsal üretim, tarımsal ticaret ve tarımsal istihdam açısından ülkemizin tarım başkenti olarak kabul edilmektedir; tarımsal üretim değeri bakımından Türkiye’de 1’inci sırada olup tarım makineleri kullanımında, imalatında, ihracatında önemli bir yere sahiptir. Ülkemiz tarım alanlarının yüzde 8’i Konya’da yer almaktadır. 10 üründe üretim 1’inciliği söz konusu olup buğday üretiminin yüzde 10’u, arpa üretiminin yüzde 15’i, şeker pancarı üretiminin yüzde 32’si, havuç üretiminin yüzde 60’ı Konya tarafından karşılanmaktadır. Yine, büyükbaş küçükbaş ve kümes hayvanında 1’inci, 2’nci, 3’üncü sıralarda yer almaktadır.

Tüm bunların ışığında Hükûmetimizin tarım politikaları Konya’da bir ekosistem oluşturmuş, Konya sadece tarım başkenti değil, ülke ekonomisinde bir katma değer hâline gelmiştir.

Güncel konu olan TMO alımlarıyla ilgili yakın takipte bulunmaktayız, bununla ilgili de önümüzdeki günlerde ayrıca bilgilendirme yapacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Aydın Milletvekili Sayın Süleyman Bülbül...

8.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, emeklilerin maaşlarına yapılacak zam oranına ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP iktidarında emeklinin çilesi bitmiyor. Türkiye Emekliler Derneğinin verilerine göre emeklilerin yaklaşık 10 milyonu en düşük maaş 7.500 lirayla hayatta kalmaya çalışıyor. Ekmeğin, simidin 8-10 lira olduğu, 1 kilo beyaz peynirin 130 lira olduğu, 1 kilo çayın 120 lira olduğu, bir ayda yüzde 30 devalüasyonla paramızın pul olduğu ülkemizde iktidar, milyonlarca emekliyi resmen açlığa mahkûm ediyor. 2002 yılında en düşük maaşla yaklaşık 8 çeyrek altın alabilen emekliler bugün sadece 2,5 çeyrek altın alabiliyor. Aradan yirmi bir yıl geçmiş, yaşamı, refahı artacakken beceriksizliğiniz yüzünden emekli yoksulluğa batıyor. CHP olarak diyoruz ki: Emekli maaşları enflasyona ezdirilmemeli, en düşük emekli maaşı asgari ücret düzeyinde olmalı, milyonlarca emeklimiz az da olsa nefes almalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer...

9.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'de mayıs ve haziran aylarında meydana gelen dolu ve sel afetından zarar gören çiftçilere ve üreticilere ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde'de mayıs ve haziran aylarında dolu ve sel afetından dolayı Gümüşler, Aktaş, Ovacık, Uluğağaç, Yeşilova, Konaklı, Hasaköy, Bağlama, Alay, Yeşilgölcük, Kiledere, Çavdarlı, Çarıklı, Edikli, Aşlama, Ağcaşar, Dikilitaş, İçmeli, Orhanlı, Dünderli, Hacıbeyli köy ve kasabalarımızda; Bor, Çamardı, Çiftlik, Ulukışla, Altunhisar ilçelerimizde ekili tarım arazilerinde bölgelere göre yüzde 30'lara varan zararlar oluşmuştur. Yeni ekilen patates, fasulye, pancarın yanında meyve bahçeleri zarar görmüştür. Çiftçilerimizin ve üreticilerimizin zararları karşılanmalıdır. Meyve bahçelerinde kara leke ve külleme, hububatta sarı pas gibi zararlıların da üreticiye olumsuz yansımaları vardır. TARSİM'e kayıtlı olsun olmasın tüm çiftçilerin zararları bir an önce karşılanmalı ve Tarım Kredi Kooperatifleri ile bankalara olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Gaziantep Milletvekili Sayın Melih Meriç...

10.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, bebek ölümlerinde Gaziantep'in yıllardır en ön sıralarda olmasına ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Geçtiğimiz haftalarda TÜİK'in açıkladığı 2022 Ölüm İstatistikleri'ne göre Gaziantep yine bebek ölümlerinde 633 bebek ölümüyle 81 il içinde 3'üncü sırada yer alıyor. Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin defin listesinden bu yılın ilk altı ayına baktığımızda ise ilimizde bebek ölümü 473'ü bulmuş; bu hızla giderse bebek ölümleri bir önceki yılın çok üstüne çıkacak. Oysa, bebek ölümleri bir ilin sosyoekonomik gelişmişlik göstergelerinden biridir. Ölümlerin yüksek olması sağlık, eğitim hizmetlerinde yetersizliği gösterir. Her ne kadar aksi söylene de bebek ölümlerinde Gaziantep'in yıllardır en ön sıralarda olması, bu konuda yeterince önlem alınmaması ilimizin ihmal edildiğini göstermektedir. Bakanlığı bu konuda duyarlı olmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Bingöl Milletvekili Sayın Ömer Faruk Hülakü...

11.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, hasta tutsakların yaşam haklarının ihlal edildiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Günlerdir buradan dile getirdiğimiz yüzlerce hasta tutsağın yaşam hakkı ihlalleri her geçen gün artmaya devam ediyor. Yüzlerce hasta tutsaktan birisi olan Özge Özbek büyük bir hukuksuzlukla karşı karşıyadır. 26 Ekim 2020 tarihinde İstanbul’da açık beyin ameliyatı olan Özge Özbek iyileşmesi beklenmeden ameliyatın 3’üncü gününde hastaneden cezaevine gönderilmiştir. Cezaevinde kaldığı sürede tedavisine devam edilmemiştir, bu süreçte beyindeki tümör sayıları ciddi derecede artmıştır. Son olarak Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesinden alınan 24 Aralık 2021 tarihli raporundaki “Cezaevi şartlarında kalması uygun değildir.” kararına rağmen, serbest bırakılmayan Özge Özbek geçtiğimiz günlerde fenalaşarak baygınlık geçirmiş ve kafasını sert bir cisme çarparak hastaneye kaldırılmıştır. Doktorlar derhâl ameliyat olması gerektiğini söylüyor. Yaşanan son olay da göstermiştir ki Özge Özbek’in bir dakika bile cezaevinde kalması...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Osmaniye Milletvekili Sayın Asu Kaya...

12.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya’nın, kızamık salgınına ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Bugün ülkemizde Türk Tabipleri Birliğinin neredeyse haykırarak dile getirdiği bir gerçek kızamık salgınıdır. Geçtiğimiz günlerde 42 ilden 579 aile sağlığı merkezi çalışanının katıldığı bir anket sonucunu paylaşan Türk Tabipleri Birliği son altı ay içinde 12 ilde kızamık vakalarının görüldüğünü ve büyük şehirlerde giderek arttığını söylemektedir. Bir aile hekimi olarak benim ve bölgemdeki diğer hekim arkadaşlarımın özellikle göçün arttığı dönemlerde gördüğü kızamık salgını geri dönmüş görünüyor. Öncelikle çocuklarımızı tehdit eden salgınla verileri saklayarak değil, şeffaf verileri kamuoyuyla paylaşıp acil bir aşılama kampanyası başlatarak mücadele edilir. Aşı seferberliği bir dakika bile kaybedilmeden başlatılmalıdır. Sağlık Bakanına buradan sesleniyorum: Kızamık verilerini açık ve şeffaf bir şekilde bugün kamuoyuyla paylaşın ve özellikle çocuklarımızın sağlığını riske atan aşı reddine karşı net ve kararlı adımlar atın.

BAŞKAN - Konya Milletvekili Sayın Barış Bektaş...

13.- Konya Milletvekili Barış Bektaş’ın, Toprak Mahsulleri Ofisine ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Toprak Mahsulleri Ofisi, maalesef, çiftçinin kara gün dostu olmaktan çıkıp âdeta kâbusu hâline geldi. Günlerdir Konya’dan sürekli telefon alıyoruz, bugün Çumralı çiftçiler ziyaretime geldiler. Ciddi bir sıkıntı var; randevu sistemi çalışmıyor, Çiftçi Kayıt Sistemi’nde olmayanlardan üretilmiş buğdaylar alınmıyor. Çiftçiler âdeta deposu olan tüccarlara, yandaş depo sahiplerine teslim ediliyor. Maalesef, AKP Hükûmeti, Sırbistan ve Rus çiftçisine sahip çıktığı kadar Türk çiftçisine sahip çıkmıyor. Zaten üretim maliyetleriyle hızla tarımdan uzaklaşan çiftçi, teşvik edilmesi bir yana bu zorluklar nedeniyle hızla üretimden uzaklaştı.

BAŞKAN - Bayburt Milletvekili Orhan Ateş...

Buyurun Sayın Ateş

14.- Bayburt Milletvekili Orhan Ateş’in, 15 Temmuz Şehitlerini Anma, Demokrasi ve Millî Birlik Haftası’na, Karadeniz Bölgesi’ndeki sel felaketine ve vatandaşların sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranına ilişkin açıklaması

ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 15 Temmuz Şehitlerini Anma, Demokrasi ve Millî Birlik Haftası vesilesiyle tüm şehitlerimize Allah’tan rahmet diliyorum.

Yine, Karadeniz Bölgesi'nde sel felaketinden etkilenen tüm hemşehrilerimize geçmiş olsun dileklerimi iletiyor, devletimiz ve Hükümetimizin tüm vatandaşlarımızın yanında olduğunu ve yaraların hızlı şekilde sarılacağını ifade etmek istiyorum.

Muhalefet partilerinin iddialarının aksine, vatandaşlarımızın sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı 2003 yılında yüzde 39,5 iken 2022 yılında yüzde 65,6 oranına ulaşmıştır. Bu oran, sağlık sistemimize ve sağlık çalışanlarına milletimizin güven ve takdirinin artarak devam ettiğini göstermektedir.

Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi hürmetle selamlıyorum.

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Deniz Demir...

Buyurun Sayın Demir.

15.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, Millî Eğitim Bakanının "Kız okulları kurmak gerekiyorsa kurulur." beyanına ilişkin açıklaması

DENİZ DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, Millî Eğitim Bakanı dün katıldığı yayında talihsiz bir açıklama yaptı. Bakan "Veliyi ikna etmek için biz gerekirse kız okulları da açabilmeliyiz." dedi. "Kız okulları kurmak gerekiyorsa kurulur." sözü açıkça karma eğitime karşı kurulmuş bir plandır. Eğitim ve öğretim Atatürk ilkeleri doğrultusunda, laik ve çağdaş eğitim esaslarına göre yapılır. Sayın Bakan okula gönderilmeyen kız çocuklarımızı korumak ve bu ailelere gerekli yaptırımları uygulamak yerine resmen bu gerici zihniyetle pazarlığa oturmaktadır. Bakanın bu açıklamaları çağdaş eğitime karşı olan tarikat ve cemaatlerin ekmeğine yağ sürmektedir. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak karma ve laik eğitimden vazgeçmeyeceğiz, toplumun her alanında kız ve erkek çocuklarımızın eşit ve adil bir eğitim alması için mücadele edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Sayın Perihan Koca...

Buyurun Sayın Koca.

16.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, Millî Eğitim Bakanının "Kız okulları kurmak gerekiyorsa kurulur." beyanına ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ne yazık ki erkek erkeğe bir Kabine ve Meclis çoğunluğuna içkin olarak çiçeği burnunda Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin nasıl bir eğitim politikası izleneceğini gayet net bir şekilde ifade etmiş oldu. Bakan katıldığı bir canlı yayında "Kız çocuklarını okula göndermeyen ailelerin ilk söylediği şey 'Erkeklerin olduğu yerde olmalarını istemiyorum.' oluyor. Karma eğitim esas ama kız okulları kurmak gerekiyorsa kurulur." şeklinde bir beyanda bulunmuş oldu. Bu düşünceler, karma eğitimi adım adım ortadan kaldıracak olan tasfiye politikalarıdır; bunun hiçbir bilimsel gerekçesi yoktur, bunu bizim bildiğimiz gibi sizler de çok iyi biliyorsunuz. Meclis sıralarında oturan bazı vekiller daha önce kız çocuklarının 14 yaşında evlenebileceklerini de ifade etmişlerdi biliyorsunuz. Bu söylemler toplamda çocuklara yönelik bir bakışı ifade ediyor, bu bakış kadınları ikinci sınıf gören ve onu erkeklerin nesnesi olarak gösteren bir bakıştır.

BAŞKAN – Uşak Milletvekili Sayın Ali Karaoba...

Buyurun Sayın Karaoba.

17.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak 1 Eylül Stadyumu'na ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak üvey evlat değildir, Uşak 1 Eylül Stadyumu'nun son hâli Uşak'a yakışmamaktadır. Bugüne kadar Uşak'ta her gelen bakan, belediye başkanı ve vekillerimiz defalarca söz verdiler yeni stadyum ha yapıldı ha yapılacak diye fakat ortada stadyum olmadığı gibi maalesef hiçbir isteklinin de olmadığı iptal edilen bir ihalemizle mevcut. Müjdeyle ve kuru sözle peynir gemisi yürümez, sporcu yetiştirmenin en temel yapı taşlarından biri modern tesislerdir. Uşak gerek yarım asırlık futbol kulübü ve köklü taraftarı Aşigolarıyla gerek sporun tüm branşlarıyla ilgilenen halkıyla modern bir tesisi çoktan hak etmektedir. Mevcut stadımızın halkın erişiminin kolay olmasından dolayı yerinde kalarak tribünlerinin yenilenmesini, 20 bin kişilik bir stadın yapılmasını Uşak halkı adına talep ediyorum.

Aşigolara selam olsun.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Muğla Milletvekili Sayın Süreyya Öneş Derici...

18.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, enflasyonun Muğla'yı sektörel bazda derinden etkilediğine ilişkin açıklaması

SÜREYYA ÖNEŞ DERİCİ (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Uygulanan yanlış ekonomi politikalarının en büyük sonucu olan enflasyon, ülkemizin değerli turizm kentlerinden olan seçim bölgem Muğla'yı sektörel bazda derinden etkilemiştir. Nüfus açısından en büyük ilçemiz olan Bodrum'da da enflasyon ve rantın doğurduğu sorunlar arasında artan konut kiralari yer almaktadır. Alt, orta gelir grubu turizm sektörüyle evine ekmek götüren emekçi insanlar aldıkları ücretlerle evlerinin kiralalarını dahi ödeyemeyecek durumdadır. Bu sektörde hizmet veren vatandaşlarımız sadece kalacak yer parasını kazanmak için emek sarf etmekte, bu durum ise doğal olarak sektörü bırakmaları sonucunu doğurmaktadır. Yıllarını turizme adanmış bu vatandaşlarımızı kaybetmeye devam etmemiz hâlinde en büyük döviz kaynağımız olan turizm sektörü daha çok kan kaybedecektir.

Hükûmeti, bu vatandaşlarımızın kalacak yer sorununu çözümleme konusunda eyleme geçmeye davet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Nimet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir.

19.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, İstanbul'un Şile ilçesi Balibey Mahallesi'nde doğal sit alanı içerisine yapılan villalara ilişkin açıklaması

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, İstanbul Şile Balibey Mahallesi'nde doğal sit alanı içerisinde bulunan 31 ada 11 parseldeki 9 villanın yetkili kurullardan hiçbir izin alınmadan yapıldığı İYİ Parti Meclis üyelerimiz tarafından tespit edilmiştir. Haziran ayı Meclis toplantısında Belediye Başkanı durumu açıkça itiraf ederken Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bilgisi dâhilinde olduğunu söylemiştir. “İzinler çıkmazsa ne olacak?” denildiğinde “Yıkarız, gider.” diyebilmiştir.

Belediye Başkanı, devletin izni olmaksızın nasıl bu işleme göz yumar? Bu cüreti kendisinde nasıl bulabilmektedir? Bu alenen devleti yok saymak değil midir? Biz, burada, bütçe adına kılı kırk yararken birileri millî serveti çöp etmekten nasıl söz edebilir? Bu hukuksuzluğun peşinde olacağımızın bilinmesini istiyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – ...sorumlular hakkında derhâl soruşturma açılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Trabzon Milletvekili Sayın Sibel Suiçmez...

Buyurun Sayın Suiçmez.

20.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Türkiye'deki otizmlı çocuklara ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Günümüzde her 44 kişiden 1'inin otizmlı olduğu düşünülmekte olup ülkemizde 1 milyon 900 bin otizmlı olduğu ve bundan 7 milyon 601 bin aile ferdinin etkilendiği öngörülmektedir. Otizmlı çocukların ailelerinin maddi ve manevi desteğe ihtiyaçları vardır. Otizmlı çocukların da daha fazla eğitime gereksinim duydukları açıktır. Aylık olarak sekiz saat bireysel ve dört saat grup dersleri otizmlı çocuklarımız için yeterli olmamaktadır. 27'nci Yasama Döneminde Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Meclis Araştırma Komisyonu kurularak hazırlanan rapor 9 Ekim 2019 tarihinde Meclise sunulmuştur. Tüm partilerin desteğini alan Otizm Eylem Planı, otizmlı bireylerin bağımsız biçimde toplumsal yaşamın her alanına katılımlarını kolaylaştırmak amacıyla bir an önce yasalaştırılmalıdır.

BAŞKAN – Eskişehir Milletvekili Sayın Utku Çakırözer...

Buyurun Sayın Çakırözer.

21.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Toprak Mahsulleri Ofisine ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Görevinizde başarılar dilerim.

Çiftçinin kara gün dostu olması gereken Toprak Mahsulleri Ofisi çiftçinin kâbusu oldu. AKP iktidarı, bir ay önce buğdayda 9.250, arpada 7.500 lira fiyat açıkladı ama Eskişehir'de ve Anadolu'da çiftçi hasat ettiği ürünü TMO'ya satamıyor, randevu dahi alamıyor. Buğdayı, arpası harmanda traktörlerde bekliyor. Gerekçe: Silolar dolmuş. Çiftçi ürününe yer bulmak için ilçe ilçe dolaşıyor, tüccara mahkûm ediliyor, kamyon başına 40 bin, 50 bin lira zarar ediyor. Bu iktidarın Tarım Kredi Kooperatifi de çıkmış “Arpanı, buğdayını getir, ben alırım ama 5 liraya alırım.” diyor. Yani, devletin kendi kooperatifi tüccarlık yapıyor, o da borç karşılığı. Çiftçimiz sıtmaya razı ediliyor, ölümlerden ölüm beğen deniliyor. Çiftçimize yapılan bu zulmü protesto ediyoruz. Derhâl bu mağduriyetler giderilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün Alp...

Buyurun Sayın Alp.

22.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars Tazekent köylülerinin taleplerine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle yeni görevinizde size başarılar diliyorum.

Kars'ın Tazekent köyü Ermenistan sınırındaki Dalyan Yaylası'nı 1936 yılından beri kullanmaktadır. Bu köylüler İstiklal Savaşı'na katılmış, hatta rahmetli muhtarı Osman Demir ölene kadar İstiklal Madalyası'nı yakasından çıkarmamıştır. Yayladaki hayvanların 2 ülke sınırını ayıran dereden su içmesi bu sene sınır karakolu tarafından keyfi olarak yasaklanmış ve köylü yayladan inmek zorunda kalmıştır. Bu yolla sınır insansızlaştırılmıştır. İstiklal madalyalı bu köylülerimiz, Suriyeliler veya en azından Afganlar kadar uğruna öldükleri bu sınırdan yararlanmaya devam etmeyi talep etmektedirler.

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan...

Buyurun Sayın Çalışkan.

23.- *Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, kamuoyunda 29 Ekimde af olacağı yönünde bir beklenti oluştuğuna ilişkin açıklaması*

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, kamuoyunda son günlerde 29 Ekimde af olacağı yönünde beklentiler oluşmakta. Bu konuda ilgili makamların acilen açıklama yapması, bu konudaki beklentilere cevap vermesi gerekir. Özellikle de yaşadığımız olağanüstü süreçte, yargının da müdahil olduğu bu dönemde af, zaten bir tamir mekanizması olarak yapılan hataların silinmesi, yeni bir sayfa, beyaz sayfa açılmasına zemin hazırlayacaktır. Bu konuda özellikle de hukuksuz şekilde ihraç edilen kimselerden beraat edenlerin görevlerine iadesi ve olağanüstü süreçte yargılama olduğundan bu hüküm giyenlerin yeniden yargılanması sağlanmalı, bu konudaki spekülasyonlara da açıklık getirilmelidir. Yapılacak düzenleme kamu vicdanını yaralamamalıdır. Adalet herkese lazımdır.

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın İsmail Emrah Karayel...

Buyurun Sayın Karayel.

24.- *İstanbul Milletvekili İsmail Emrah Karayel'in, Sedat Yenigün'ün şehadetinin yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

İSMAİL EMRAH KARAYEL (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

“Şurdu Sedat; samimiyet idi, imandı.” der Cemil Meriç, Hazreti İbrahim gibi yaşamayı ve mücadele etmeyi kendine şiar edinmiş şehit Sedat Yenigün için. Evet, Sedat Yenigün ömrünü İslam’a adanmış bir dava eri, özülü ve sözüyle kelime-i tevhidi haykırmış bir coşkun gönül, Millî Türk Talebe Birliğimizin münevver ismi. 5 Temmuz 1980’de 12 Eylül darbesinin zeminini hazırlayan karanlık ellerin saldırısında faili meçhul bir cinayetin şehit öğretmenidir o. Çevresini ışığa boğmak için alev alev yanmış, konuşmanın hatta susmanın dahi bedel istediği yıllarda gençlerimizi ilim, kültür ve düşünce adamlarıyla tanıştırmaya cesaretini göstermiş, kalem ve kalem diliyle dur durak bilmeden çalışmış, hak davasını yığıtçe anlatmış şehit Sedat Yenigün’ü şehadetinin yıl dönümünde rahmet, özlem ve duayla yâd ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Mersin Milletvekili Sayın Gülcan Kış...

25.- *Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, balık çiftliklerine ilişkin açıklaması*

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mersin’de yapımı planlanan balık çiftliklerinin hukuki süreci Anayasa Mahkemesinde devam ederken, Edremit’te denizi kirlettiği ve turizmi olumsuz etkilediği için 2 yeni balık çiftliğinin kentimizin incisi olan Aydıncık ilçesine taşınması planlanmaktadır. Balık çiftliklerinin kurulum yerlerinin geneli de birinci derece doğal sit, arkeolojik sit ve turizm bölgeleridir. Kirli denizde verimli üretim yapılmadığı için sökülüp Aydıncık ilçemize kurulması planlanan balık çiftliklerine sivil toplum örgütleri ve vatandaşlarımız karşı çıkmaktadır. Eski ve yeni planlanan balık çiftlikleri Mersin’de Akdeniz’in ekosistemini ve halkın sağlığını bozacak, turizme de zarar verecektir. Bizler halkın ve yerel yöneticilerin iradelerini yok sayarak Mersin’de denizlerimizi kirletecek, ekosistemimizi ve sağlığımızı bozacak balık çiftliklerinin kurulmasını istemiyoruz; buna izin vermeyeceğimizi buradan bildiriyoruz.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Ünal Karaman...

Buyurun Sayın Karaman.

26.- Konya Milletvekili Ünal Karaman'ın, kıyılarda yürütülen temizlik faaliyetlerinde en çok toplanan çöpün sigara izmaritleri olduğuna ilişkin açıklaması

ÜNAL KARAMAN (Konya) – Deniz sezonunun açılmasıyla birlikte plajlar başta olmak üzere kıyı alanlarımızda insan kaynaklı çevre kirliliği üst seviyelere ulaşmıştır. Kıyılarımızda yürütülen temizlik faaliyetlerinde en çok toplanan çöp sigara izmaritleridir. Barındırdığı kimyasallar sebebiyle tehlikeli atık statüsünde olan izmaritler kontrolsüzce plajlara ve denizlere atılmaktadır. 1 izmaritin 1 ton suyu kirletme potansiyeli düşünüldüğünde tehlikenin boyutları fazlasıyla ortadadır. Canlı yaşamını tehdit eden bu atıklara engel olmak zorundayız. Çevrenin kirlenmesine duysız kalanlar geleceğine de duysız kalır. Unutulmamalıdır ki vatanseverlik toprağa, suya, havaya sahip çıkmak, çevreyi korumakla olur.

Bu doğrultuda yüce Meclisimizi harekete geçmeye ve çözümün merkezi olmaya davet ediyorum. Gelecek nesillerimize yaşanabilir bir Türkiye bırakmak hepimizin asli görevidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sakarya Milletvekili Sayın Ali İnci... Yok.

Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın...

27.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatiflerinin faiz oranını artırmasına ilişkin açıklaması

YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esnafımıza can suyu olan Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri dün kurumlara gönderilen genelgeyle güne faiz oranlarının artırılmasıyla başlamıştır. Esnaf Kredi ve Kefalet Kooperatifleri bir buçuk ay boyunca esnafa kredi veremezken yıllık 7,5 olan devlet destekli kredilerin faiz oranı yıllık 12,5'e çıkartılıp faiz oranları yüzde 67 oranında artırılmıştır.

Esnaf ve sanatkarlarımız bu ülkenin dinamosudur. Yapılan bu artış esnafımızın belini bükecektir, işsizliği ve kayıt dışılığı artıracaktır. Esnaf ve sanatkarlarımızın üstündeki yükün en aza indirilmesi için kredi faizlerinin artırılması yanılsından kesinlikle dönülmelidir. Ekonominin yanlış yönetilmesinin faturası esnaf ve sanatkarlarımıza kesilmemelidir.

Esnaf ve sanatkarlarımızın hakkını daima koruyacağımı bildiriyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Buyurun Sayın Tanal.

28.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, birleşimi yöneten Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'e ve Şanlıurfa'da vatandaşların elektriklerinin kesildiğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurulduğu tarihten bugüne kadar ilk olarak bir sanatçı, Meclis Başkan Vekili olarak seçilmiştir. Bu gerçekten Türkiye Cumhuriyeti devleti için büyük bir kazançtır. Görevinizde başarılar diliyorum. Hayırlı olsun, Allah utandırmasın.

Şanlıurfa'da sıcaklık 40 ve 46 derece Sayın Başkanım. Şanlıurfalı vatandaşların elektrikleri kesilmektedir. Elektriklerin kesilmesi enerjiye ulaşım hakkının ihlalidir, bir insan hakkı ihlalidir. Elektrğin kesilmesi sadece başlı başına orada... Kadın hakları ihlal ediliyor, çocuk hakları ihlal ediliyor, engelli hakları ihlal ediliyor. Bölge idare mahkemesinin kararlarına göre bu şekilde mevsimsel koşullar nedeniyle elektriklerin kesilmemesi lazım. Elektriklerin kesilmesi bir yaşam hakkının ihlalidir. Şanlıurfa'da yaşam hakkı ihlal ediliyor. Siyasi iktidarın buna göz yummamasını, vatandaşlarımızın elektriklerinin kesilmemesi için gerekli tedbirlerin alınmasını talep ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

Saadet Partisi adına Sayın İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin.

29.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, gençlerin en önemli şikâyetlerinden birinin de mülakat zilleti olduğuna, seçim öncesi verilen sözlerin hemen unutulduğuna, TUS'un önemine, gençlere "Giderlerse gitsinler." sözünü asla söylemeyeceklerine ve adalet istediklerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Gelecek Partisi ve Saadet Partisi ortak Meclis Grubu olarak bugün gençlerimiz adına konuşacağız, gençlerimizin önemli bir beklentisini buradan dillendireceğiz.

Biz biliyoruz ki milyonlarca gencimizin gözü de kulağı da Türkiye Büyük Millet Meclisinde. Neden? Çünkü gençler mülakatlar kaldırılacak mı diye dört gözle bekliyor. Öncelikle bu konunun Meclisin üzerinde, özellikle de iktidar partisindeki arkadaşlarımızın üzerinde büyük bir sorumluluk olduğunu hatırlatmak istiyorum.

Ekonomik kriz, hayat pahalılığı gibi önemli sorunların gölgesinde, gelecek karamsarlığı içerisinde yaşamak zorunda kalan gençlerimizin en önemli şikâyetlerinden biri de kayırmacı bir düzenin ortaya çıkardığı bu mülakat zilleti. Bir hukukçu olarak ben çok iyi biliyorum ki hâkimlik sınavından 90 puan almak gerçekten çok zor bir şeydir. Ancak değerli milletvekilleri, 90 puan aldıktan sonra mülakat zilletiyle emeği çalınan bir gencin o psikolojiyi taşıması çok daha zor bir şeydir; bunun altını özellikle çiziyorum. Bu haksızlık karşısında gençler gelecek karamsarlığına kapılıyor. Bizim ağırmıza giden, bizi düşündüren şey ise gençlerimiz umudu yurt dışında aramak zorunda kalıyor. İşte, bu Türkiye'nin beka sorunudur. Türkiye'nin genç, yetenekli insan kaynağının umudunu yurt dışında araması bizi düşündürmesi gereken bir şey; bizim için bir beka sorunudur. Türkiye'nin beka sorununu bir seçim kaybetmede değil, gençlerimizi yurt dışına kaptırmada aramak zorundayız. Mülakat zilletinin ortaya çıkardığı adaletsiz düzen iktidar partisindeki arkadaşlarımızın üzerinde büyük bir vebaldir. Evet arkadaşlar, bu vebalin altındasınız. Çiftçimizin, emeklimizin, işçimizin, esnafımızın zor şartlar altında okuttuğu, büyüttüğü, adam ettiği çocuğunun mülakatta elenmesi sizin üzerinizde büyük bir vebaldir; bu haksızlıktır, bu, büyük bir adaletsizliktir. Anadolu'daki, Trakya'daki eli nasırlı insanımızın vebali sizin üzerinizdedir. Şimdi, sizi bu vebalin altından kalkmaya, seçim öncesi verdiğiniz sözü tutmaya davet ediyoruz. Yetenek gerektiren alanlar hariç olmak üzere "ama"sız, "fakat"sız bir şekilde mülakatlar kaldırılmalı diyoruz. Ancak topu taca atmak yok, zamana bırakmak da yok. Neden topu taca atmaktan bahsediyoruz? Çünkü seçim öncesi verdiğiniz bazı sözleri hemen unuttunuz bile. Örneğin, gençlerimize telefonla ilgili bir vaadiniz vardı, bir defaya mahsus olmak üzere telefondan vergi almayacağınızı vadetmişiniz ama hemen telefonlarla ilgili bir harç artırım yoluna gittiniz. Bunun için bunu özellikle paylaşmak istiyorum. Bu sözü Meclise unutturmayacağız değerli milletvekilleri.

Tıpta Uzmanlık Sınavı önemli bir alan. Türkiye'de gerçekten yetenekli, alanında yetişmiş çok iyi doktorlar var, Türkiye bu alanda iyi bir noktaya gelmiş durumda. Bunun da tek sebebi, orada mülakatların olmamasıdır, orada iyi hekimlerimizin kazandığı sınavla istediği bölümlere yerleşebilmesidir. Onun için yetenekli gençlerimizin, emeğiyle bir yerlere gelen gençlerimizin, zor şartlar altında çocuğunu okutan çiftçimizin, esnafımızın okuttuğu öğrencilerin önünü açın diyoruz, mülakatları kaldırın diyoruz.

Değerli milletvekilleri, uzmanlık demişken, doktorluk demişken biz, yetmişmiş insan kaynağımıza, gençlerimize “Giderlerse gitsinler.” sözünü de asla söylemeyeceğiz. Gençlerimize buradan da bir çağrıda bulunuyoruz: Evet, gençler, hiçbir yere gitmiyorsunuz, burada kalacaksınız. Biz, sizlerle birlikte Türkiye’nin geleceği için birlikte çalışmaya devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, son olarak, biz sadece adalet istiyoruz. Biz dayısı olanın, torpili olanın değil, hak edenin kazandığı bir Türkiye’yi inşa etmek istiyoruz, gençlerimizin geleceğe umutla baktığı bir Türkiye’yi inşa etmek istiyoruz diyorum; bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Şahin.

İYİ Parti adına Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

30.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, şehit düşen Sözleşmeli Erler Ramazan Sarıkaya ile Erdem Kavlak’a, TBMM’ye sevk edilecek olan İsveç’in NATO’ya katılım protokolüne, özel okulların 2023-2024 eğitim öğretim yılı ücretlerine ve MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli’nin grup toplantısında emekli maaşlarıyla ilgili yaptığı öneriye ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Van’ın Gürpınar ilçesinde meydana gelen trafik kazasında şehit düşen Piyade Er Ramazan Sarıkaya’ya ve Pençe-Kilit Operasyonu bölgesinde şehit edilen Er Erdem Kavlak’a Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum, kederli ailelerine sabır temenni ediyorum ve aziz milletimize başsağlığı diliyorum.

Bilindiği üzere, Vilnius’ta gerçekleştirilmekte olan NATO zirvesinde, Cumhurbaşkanı Sayın Tayyip Erdoğan, NATO Genel Sekreteri ve İsveç Başbakanıyla mutabakat sağlayarak İsveç’in NATO’ya katılım protokollerinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edileceğini deklare etmiştir. NATO’ya üyelik ancak oy birliğiyle mümkün olduğundan, Türkiye’nin bu husustaki iradesi ve tavrı elbette ki belirleyicidir. Dolayısıyla, tutarlı dış politika, doğru diplomasi ve Türkiye’nin elindeki meşru imkânlarla Türk milletinin yüksek menfaatlerinin en etkili şekilde sağlanması mümkündür. Ancak biz İYİ Parti olarak, taraflar arasındaki mutabakat metnini incelediğimizde, Türkiye’ye verilenlerin yalnızca ileriye dönük soyut temennilerden ibaret olduğunu gözlemlemekteyiz. İsveç’in, terör suçlularının iadesi sürecini ya da Türkiye’nin haklı güvenlik taleplerini ne ölçüde gerçekleştirdiğine yönelik, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapsamlı bir şekilde bilgilendirilmesi amacıyla bugün parti grubu olarak bir genel görüşme çağrısında bulunacağız. Türk milletinin ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin menfaatleri bakımından büyük önem arz eden bu hususun Gazi Meclisimizde görüşülmesi için tüm siyasi partilerin desteğini ve katkısını bekliyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, özel okulların 2023 ve 2024 eğitim öğretim yılı ücretleri belli olmuştur, Millî Eğitim Bakanlığı özel okul ücretlerine yapılacak zam oranını yüzde 65 olarak belirlemiştir. Ancak bu yüksek zam oranı yalnızca ara sınıflarda yapılacak zamlar için geçerli olacaktır, yeni kayıtlarda ise özel okullar çok daha yüksek ücretlerle, yüzde 300’e varan bir oranda artışla öğrenci talep etmektedirler ve kabul etmektedirler. Böylece anaokulundan üniversiteye kadar tüm kademelerde geçerli olmak üzere özel okul ücretleri senelik 500 bin liraya kadar yükselmiştir. Üstelik bu ifade ettiğim ücretler ancak peşin ödenmesi durumunda geçerli olacaktır, taksitle yapılacak ödemelerde özel okul ücretleri 700 bin liraya kadar yükselmektedir. Görüldüğü üzere, durdurulamayan enflasyon ve sürekli artan döviz kuru yalnızca

yoksulluğun ve sefaletin değil, aynı zamanda eğitimde fırsat eşitsizliğinin de temelini oluşturmaktadır. Devlet okullarındaki eğitim kalitesinin düşüşüyle birlikte özel okul ücretlerinin fahiş bir noktaya yükselmesi tıpkı aristokrasilerde olduğu gibi nitelikli eğitime ancak belirli bir zümre tarafından ulaşılabilmesine sebep olmaktadır. Bu, cumhuriyetimizin kuruluş ilkelerinden olan eğitimde fırsat eşitliğine doğrudan aykırıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş umdelerinden olan "İmtiyazsız, sınıfsız, kaynaşmış bir kitleyiz."den imtiyazlı, sınıflı bir sisteme geçişi asla ve kata kabul etmiyoruz ve bu konuda Hükûmeti tedbir almaya davet ediyoruz. Toplumun her kesimine sirayet eden gelir adaletsizliğinin evlatlarımızın nitelikli eğitim alma hakkını yerle yeksan etmesine müsaade edemeyiz. Millî Eğitim Bakanlığını ve Yükseköğretim Kurumunu özel okul ücretlerindeki bu fahiş fiyat artışına derhâl engel olmaya davet ediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, bilindiği gibi, Milliyetçi Hareket Partisinin Muhterem Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli bu haftaki grup toplantısı konuşmasında kamu çalışanlarına verilmesi planlanan 8.077 lira ilave ek ödemenin emekliliğe de yansıtılacak şekilde taban aylığa uygulanması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu öneriye yürekten katılıyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu Genel Kurul görüşmelerinde bu yönde konuyla ilgili bir değişiklik önergesi verirse tereddütsüz destekleyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu olmadığı takdirde, aynı mahiyette önergemizi Genel Kurulun takdirine sunacağız ve doğrudan doğruya iktidar grubundan destek bekleyeceğiz.

Bu hususu Genel Kurula arz ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akçay.

31.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz önce söz almayacağımı size bildirdim ama tabii, Sayın Dervişoğlu'nun bu konuşması üzerine birkaç söz ifade etmek isterim.

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak işçimizin, memurumuzun, esnafımızın, emeklinin, çiftçinin, sanayicinin, engellilerimizin yaşlılarımızın, velhasıl 85 milyon vatandaşımızın ve bütün sosyal kesimlerin de yanındayız.

1 Temmuz 2023 itibarıyla tüm kamu görevlilerimizin maaşlarında yüzde 17,55'lik zam ve seyyanen net 8.077 liralık artış yapılması söz konusudur ve elbette ki gönül isterdi ki bu maaş yükselişi daha fazla olsun. Ancak, tabii, bütçe imkânlarını da mutlaka dikkate almak gerekir ve sayıları 15 milyonu aşkın, neredeyse 16 milyona yaklaşan emeklilerimize ise yüzde 25 oranında zam yapılması söz konusu -zam yapılmıştır- ve toplumda gördüğümüz kadarıyla emeklilerimizin aylıklarında yapılan bu zam miktarı da yeterli bulunmamıştır, bu da bir hakikattir ve dün Sayın Genel Başkanımız da grup toplantısı konuşmasında ilk olarak "Memur maaşlarına ilavesi planlanan 8.077 liralık seyyanen artışın kök ücrete ve aynıyla emekli maaşlarına yansıtılması beklentimiz ve talebimizdir." demiştir. İkinci olarak da Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'da haksız rekabeti önleyecek değişikliklerin yapılması, SGK üst limiti, gelir vergisi dilimleri ve kıdem tazminatıyla ilgili düzenlemelerin işçi ve işveren yararını dikkate alacak şekilde gözden geçirilmesi talep edilmiştir. Enflasyondaki düşüşe eş zamanlı olarak işçilerimize ve asgari

ücretle geçinen kardeşlerimize yapılan iyileştirmelerle beraber memur ve emeklilerimizin maaşlarının artırılması satın alma gücünü nispeten koruyacaktır. Döviz fiyatlarındaki dalgalanmaları bahane ederek fahiş fiyat artışları yapmaya kalkışan, fiyat etiketlerini güncellemek bahanesiyle vatandaşımızın ekmeğine göz diken, devletimizin kasasına göz koyan fırsatçılarla da mücadele edilmesini dile getirmiştir. Daha geniş çerçevede yapılan bu konuşmayı kısaca özetlemeye çalıştım. Bu çerçevede elbette Hükümet, Hükümet yetkilileri, ilgili bakanlıklarla gerekli çalışmalar yapılacaktır, mütalaa edilecektir. Bütçe imkânları ve genel ekonomik çerçeve içerisinde bu dile getirilen görüşlerimiz de mutlaka dikkate alınacaktır. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak Sayın Genel Başkanımızın bu görüşleri doğrultusunda çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Şimdilik söyleyeceklerim bu olmakla birlikte şunu da hassaten özellikle hatırlatmak isterim: Milliyetçi Hareket Partisi kendi gündemine hâkim bir partidir, dolayısıyla kendi gündemimizle birlikte yürüyeceğiz. Ayrıca, biz Cumhuriyet İttifakı'yız; Adalet ve Kalkınma Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi olarak Cumhuriyet İttifakı'nın da bir gündemi vardır, bu gündem çerçevesinde çalışmalarımızı yürüteceğiz. Elbette diğer grubu bulunan veya grubu bulunmayan siyasi partilerimizle Mecliste temsil edilen milletvekillerimizin de görüşlerine, önerilerine, taleplerine de saygılıyız fakat dediğim gibi, bu çalışmaları kendi gündemimiz çerçevesinde yürüteceğiz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Akçay.

Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi adına Sayın Hakkı Saruhan Oluç.

Buyurun Sayın Oluç.

32.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, gruplarını ziyarete gelen KESK, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanına ve yöneticilerine, gıda enflasyonuna, BM İnsan Hakları Konseyinin Cenevre'de sunduğu 2020-2023 yıllarını kapsayan rapora ve Küresel Barış Endeksi'ne ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, dün bir heyet ziyaretimize geldi; KESK, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Dişhekimleri Birliği Genel Başkanı ve yöneticileri. Bu ziyarette özellikle bugün görüşmeye başlayacağımız torba yasayla ilgili eleştirilerini ve önerilerini iletiler. Elbette ki kanun yapma sürecine ilişkin de eleştiri ve önerilerini iletiler yani kanun yapma sürecine Meclisin sendikaları, sivil toplum kuruluşlarını, odaları yeteri ölçüde katmamasına ve onların görüşlerini almamasına yönelik eleştirilerini ifade ettiler, biz de o görüşlere katıldığımızı söyledik kendilerine. Aynı zamanda, 4688 sayılı Yasa'nın değişmesi için önerilerini söylediler, bu yasanın uluslararası normlara uyması gerektiğine dair önerilerini iletiler ve en düşük memur maaşının da yoksulluk sınırı dikkate alınarak düzenlenmesi gerektiğine dair önerilerini iletiler. Kendilerine teşekkür ediyoruz. Biz de hem kamu emekçileri sendikalarına hem de odalara bu mücadelede, hak mücadelesinde kendileriyle birlikte olduğumuzu, yan yana olduğumuzu bir kez daha ifade etmiş olduk.

Sayın vekiller, değinmek istediğim bir diğer konu gıda enflasyonu meselesi; geçtiğimiz günlerde basında da yer aldı. Türkiye gıda enflasyonunda 38 üyeli OECD ülkeleri arasında 1'inci oldu. Bir 1'inciliğimiz var yani. 20 Haziran tarihinde güncellenen Dünya Bankasının Gıda Güvenliği Raporu'na göre Türkiye, dünya çapında yıllık bazda en yüksek gıda enflasyonuna sahip 10'uncu ülke oldu. Yani

bu, tabii, iktidarın eseri; kutluyoruz, tebrik ediyoruz! Türkiye’de elli dört aydır gıda fiyatları yükselmeye devam ediyor ve Türkiye’nin yıllık gıda enflasyonu bu mayıs ayında yüzde 52,5 oldu. Türkiye’nin en yakın rakibi, OECD ülkeleri arasında, Avrupa’da yüzde 34’le Macaristan, yüzde 21,7’yle Slovakya. Gerçekler böyleyken TÜİK’in mayıs ayında aylık enflasyonu yüzde 0,04; yıllık enflasyonu ise yüzde 39,59 olarak açıklamasını ise bir komedi olarak niteliyoruz; çok fazla üzerinde durmaya gerek yok, TÜİK’in hangi rolü oynadığını biliyoruz maalesef. Bu konuyu uzun zamandır -geçtiğimiz yıl da- tartışıyoruz. TÜİK açıkladığı bu rakamlarla sürekli işçinin, emekçinin, emeklinin masasından aslında ekmeğini alıyor; bunu bir kez daha vurgulamış olalım.

Gıda enflasyonunda OECD 1’incisi olmuşken iktidar ne yapıyor? Çiftçiye üretimden biraz daha kopartacak adımlar atıyor. Çiftçiler her şeye rağmen yüksek girdi fiyatlarıyla, borçla üretim yaparken bugün ürettiğini dahi satamaz bir noktaya gelmiş vaziyette. Bu da iktidarın becerisi gerçekten! Bunu da bir kez daha vurgulamış olalım. Çiftçiye tüccarın vicdanına bırakan bir iktidarla karşı karşıyayız ve çiftçi devletin belirlediği taban fiyatın altında alan tüccara mahsulünü satmak zorunda kalıyor. Çünkü çiftçi borçlu, çünkü bir an önce satın borçlarını kapatmak zorunda hissediyor. İşte, böyle bir durumdayken dünyada gıda enflasyonunda 10’uncu sırada olmamız, Avrupa’da 1’inci sırada olmamız gayet doğal diye düşünüyoruz. Bir kez daha çiftçilerin sorunlarını konuşmaya, tartışmaya devam edeceğiz. Bunu vurgulamak istiyoruz.

Sayın vekiller, geçtiğimiz yıllarda da konuştuk ve bu konu konuşulmaya devam edilecek, belli ki önümüzdeki yıllarda da konuşulacak; Birleşmiş Milletlerde çeşitli raporlar hazırlanıyor biliyorsunuz. Türkiye’nin kontrolünde olan Suriye’deki bölgelerden savaş suçları ve insanlığa karşı işlenen suçlara dair geçmişte de birçok rapor geliyordu Birleşmiş Milletlerden, yine bir rapor çıktı. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyinin 53’üncü Olağan Oturumu çerçevesinde Cenevre’de sunduğu 2020-2023 yıllarını kapsayan rapora göre, ÖSO çeteleri eliyle özellikle Kürt halkına karşı insanlık ve savaş suçları tıpkı önceki raporlarda olduğu gibi de işlenmeye devam ediliyor. Özellikle Afrin, ÖSO çeteleri aracılığıyla insanlık dışı uygulamaların merkezi hâline gelmiş vaziyette. Buradaki Kürt nüfusu göç ettirildi, bunu konuştuk defalarca, yerlerine çeteler yerleştirildi, kalan Kürt nüfusu da her gün ÖSO’nun insanlık dışı muamelesiyle karşı karşıya kalıyor. Kürtlere ve Kürt nüfusa dair, Kürtçeye dair ne varsa saldırıp yok etmeye çalışan bir anlayışla, bir çete anlayışıyla karşı karşıyayız. Kürtçe tabelalar değiştiriliyor, yer isimleri değiştiriliyor, Kürtçe eğitim de yasaklanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Oluç

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Kürtlerin evlerine, mallarına el koyan bir çete zihniyetiyle karşı karşıyayız. Eşyalar yağmalanıyor, sistematik olarak insanlık suçları işleniyor. Nerede yazıyor bütün bu söylediklerim? Birleşmiş Milletlerin raporunda, açıkladığı raporunda yazıyor. Bu rapora göre ÖSO, işkence ve zalimane muamele, rehin alma, cinsel şiddet ve zorla kaybetme eylemleri dâhil olmak üzere birçok savaş suçu işlemeye devam ediyor; bunu bir kez daha vurguluyoruz. Bölgeyi Kürt halkından temizlemek isteyen bir ÖSO çeteleri zihniyeti var ve bugün az sayıda kalan Afrin’deki Kürtleri, Birleşmiş Milletler raporunda da belirtildiği gibi, yok etmeye çalışmaya devam ediyorlar.

Biz bunu bir kez daha ifade etmek istiyoruz. Birleşmiş Milletlere çağrımız çok açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç, toparlayın lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bitiriyorum, evet.

Bu insanlık dışı suçları sadece raporlarınızda belirtmekle kalmayın, aynı zamanda etnik temizlik yapmak isteyen, demografik yapıyı değiştirmek isteyen bu anlayışın da yargılanmasını sağlamak uluslararası alanda gerçekten çok önemli bir durumdur. Birleşmiş Milletlere çağrımız budur. Suçların faillerini de ilan edip yargılama çabasına girilmesi gerekiyor. Çeteler tarafından yönetilen bu bölgeler, gerçekten bugün insanlık dışı muamelenin merkezi hâline gelmiştir, o bölgelerde hiç kimsenin can ve mal güvenliği kalmamıştır.

Bütün bunları konuşurken hani Avustralya merkezli Ekonomi ve Barış Enstitüsü var; açıklamış, dünyanın barış düzeyini değerlendirmiş tek tek ülkeleri ele alarak. Küresel Barış Endeksi'nde 163 ülke arasında Türkiye 147'nci sırada yer almış. Yani tabii ki böyle baktığımızda da aslında iktidarın bölge açısından barış nedeniyle gereken adımları atmadığını; tam tersine, bu konuda her türlü savaş adımının bir parçası olmaya devam ettiğini de vurgulamak istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Oluç.

Cumhuriyet Halk Partisi adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun Gökhan Günaydın.

33.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, yasama pratiğinin yalnızca usulü değil esası da etkileyeceğine, torba yasalara, getirilen ek bütçeye, emekli maaşlarına yapılacak zam oranına ve Millî Eğitim Bakanının karma eğitim sistemine yönelik beyanına ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, hepinizi dostlukla selamlıyorum.

Efendim, bir yasama yılının başındayız, yasama pratiğimiz yalnızca usulü değil esası da etkileyecek. Dolayısıyla iş birliği içerisinde grupların hiç olmazsa ortaklaşabildikleri konuları götürmesinde yarar var ancak dün üzüldüğümüz bir konu oldu, bunu ifade etmek isterim. Dün, Srebrenitsa soykırımının 28'inci yıl dönümünü burada gruplar olarak andık ve -gene çok büyük bir mutlulukla söyleyebilirim ki- 6 Grup Başkanının ortak imzasıyla bir ortak metin yayımlandı. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin birlikte çalışma pratiği adına önemli bir adımdır ama hemen arkasından “Cumhuriyet Halk Partisinin bu konuda Meclis araştırması, genel görüşme açılmasına yönelik grup önerisi yalnızca “Cumhuriyet Halk Partisinden bu öneri geldi.” diye AKP Grubu tarafından reddedildi. Eğer, esasen siz, Srebrenitsa soykırımının konuşulmasını istemiyorsanız bu gerçekten -saygı sınırları içerisinde kalmak isterim ama- iyi bir şey değil; yok, eğer “Bu yalnızca CHP tarafından öneriliyor, o hâlde bu grup önerisini CHP’den geldiği için -içeriği ne kadar doğru olursa olsun- reddedelim.” diyorsanız bu da önümüzdeki dönemin Meclis pratiği açısından bize iyimser bir duygu vermiyor. Ben böyle devam etmemenizi diliyorum, elbette tercih sizin.

İkinci konu: Bakınız, Sayın Numan Kurtulmuş Meclis Başkanı olarak atanınca kendisine Grup Başkanımız ve Grup Başkan Vekillerimizle bir nezaket ziyareti yaptık, orada dedik ki: Bu dönemi torba kanunlarla geçmeyin, birbiriyle hiç alakası olmayan düzenlemeleri tek torbanın içine atıp önümüze getirmeyin. Tali komisyonları çalıştırın. Dışarıda yazılan metinleri geçiren organ olmaktan çıkaralım, komisyonlarda kendi yasalarımızı kendimiz yapalım, denetleme gücümüzü kullanalım. Numan Kurtulmuş Bey de bu konuda büyük bir özveri içerisinde, dikkat içerisinde olacağını ifade etti. Gördüğümüz nedir? İşte elimizde bugün bir torba kanun var ve bu torba kanunda birbiriyle alakasız ne kadar düzenleme varsa önümüze gelmiştir, tali komisyonların hiçbirinin de denetiminden geçmemiştir. Böyle bir yasama pratiğinin Türkiye Büyük Millet Meclisine değil, halkımıza da yararlı sonuçlar üretme şansı yoktur.

Gelelim ek bütçe meselesine... Bakınız, 1 trilyon 119 milyar TL'lik ek bütçe getiriyorsunuz ancak torba kanunun içinde Cumhurbaşkanına da 794 milyar TL'lik ilave ödenek sağlıyorsunuz. Nereye saklarsanız saklayın bunun anlamı şudur: Getirdiğiniz ek bütçenin toplam miktarı 1,9 trilyon TL'dir. O hâlde soralım: Neden saklıyorsunuz? Getirin hepsini ek bütçenin içine koyun ve hep beraber görüşelim. İki: Kanun gerekçenizde de söylüyorsunuz ki "Bunun 527,3 milyar TL'sini deprem harcamalarında kullanacağız." O hâlde neymiş? Demek ki deprem için vergi salma meselesi doğru değilmiş. Başka bir deyişle, 1,9 trilyon TL'nin yalnızca yüzde 25'ini depreme harcayacakmışınız. Hadi, benim savımdan vazgeçelim, sizin savınız üzerinden yürüyelim, Cumhurbaşkanlığı ödeneğini buna katmayalım, o hâlde 1,2 trilyon liranın 527 milyar lirasını yani bu kez de yüzde 45'ini yalnızca depreme harcayacaksınız. Demek ki vergi meselesinin deprem meselesiyle alakası yok, vergi meselesinin popülist harcamalarla alakası var.

Motorlu taşıtlar vergisini ikinci kere getiriyorsunuz. Soralım, 50 milyon liralık 4x4 cipe binen adam ile traktörüyle buğday ekmeye çalışan adama aynı muameleyi yapıyorsunuz. Motorlu taşıtlar vergisi ikisi için de aynı şekilde artıyor. Soralım arkadaşlar, sizce bunların arasında bir fark yok mu? Korunacak, kollanacak ve vergilendirilecek sınıflar bu memlekette var mı, yok mu? Yok, tümüyle aynı muameleyi yapıyorsunuz. Peki, hukuka uygun mu? 1999'da Anayasa Mahkemesi buna demiş ki: "Deprem nedeniyle yaptığınız için hukuka uygun." 2003'te gelen 2 ayrı düzenlemeyi de Anayasa Mahkemesi iptal etmiş, ne gam "Anayasa Mahkemesi iptal etsin, biz yeniden getiririz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın, tamamlayın lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – 1999'daki iptal etmemeye de sarılamazsınız çünkü dediğim gibi, depreme harcanacak bölüm yalnızca yüzde 25'i.

Bakın, 6,5 milyon emekli 7.500 TL maaş alıyor. Memurlara yüzde 17,55 artı 8.000 lira seyyanen ücret veriyorsunuz ama bunu emeklilere yansıtmıyorsunuz. Sayın Devlet Bahçeli diyor ki: "Yansıtmıyorsun bunu çünkü kimse memnun değil." Cevap veriyorsunuz: "Bütçe olanakları yeterli değil." Peki, bütçe olanakları yeterli değilse Cumhurbaşkanı maaşını niye yüzde 39 artırıyorsunuz? Yani memura gelince yüzde 17,55; seyyanen zam, emekliye seyyanen zam da yok ama Cumhurbaşkanı maaşına yüzde 39 zam. İtibardan tasarruf edilmez, öyle mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Uçaklar, saraylar, araçlar devam edecek ama biz motorlu taşıtlar vergisine zam yapacağız ve aynı zamanda da yurttaşlarımızı yoksulluk sınırının altına koyacağız.

Bitirirken Millî Eğitim Bakanının veciz bir sözü üzerine de söyleyelim. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin diyor ki: "Kız okulları açılmalıdır çünkü kızlarda okullaşma oranı düşüyor, sebebi de veliler kızları karma okullara göndermiyor." Gelin, ben size Millî Eğitim Bakanlığı verilerini söyleyeyim. 5 yaş öncesi kızlarda okullaşma oranı yüzde 81,41; erkeklerde yüzde 81,85, demek ki farklılık yokmuş. Ortaöğretimde yüzde 89,29; erkeklerde 90,03, demek ki farklılık yokmuş. Millî Eğitim Bakanının -karma eğitim sisteminden- kız okulları açmaya yönelik ucube anlayışını terk etmesi ve yerine bu yüzde 10 okullaşmada kızlar ve erkekler neden eksik kalıyor, bunun üzerine gitmesi lazım, elbette, çağdaş, demokratik bir hukuk devletinden bahsediyorsak.

Çok teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Günaydın.

Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisi adına Sayın Abdulhamit Gül.

Buyurun Sayın Gül.

34.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül 'ün, milletin seçimlerde AK PARTİ'ye ve Cumhur İttifakı'na çok güçlü bir destek verdiği, Türkiye Yüzyılı'nda atacakları adımlara, seçim beyannamelerinde millete verdikleri sözlerle ve bugün Genel Kurul gündemine getirdikleri kanun teklifine, Cumhurbaşkanının katıldığı NATO zirvesine ve şehit düşen Sözleşmeli Erler Ramazan Sarıkaya ile Erdem Kavlak'a ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kurulduğumuz günden beri, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde, her zaman yönümüzü millete çevirdik ve milletimizin her türlü ihtiyaçlarına, her türlü beklentilerine cevap olacak şekilde politikalarımızı, eylemlerimizi ortaya koyduk. Her zaman Türkiye'nin birleştirici gücüne inanarak 85 milyonu kucaklayan, 85 milyonla beraber onların sorunlarını kendi sorunu olarak gören iktidar eylemlerimiz, faaliyetlerimiz ortadadır. Nitekim, milletimiz de bu çerçevede en son seçimde AK PARTİ'ye ve Cumhur İttifakı'na çok güçlü bir destek vermiş ve Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı yeniden Cumhurbaşkanı olarak seçmiştir. Aziz milletimize müteşekkirdir ve onlara layık olacak şekilde çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Ne yapacağımızı biliyoruz, Türkiye Yüzyılı'nda hangi adımları atacağımızı biliyoruz. Bunların hepsini milletimizle paylaştık, milletimizle beraber bu rotayı ortaya koyduk. Gençlerimizin, çiftçilerimizin, üreticilerimizin, sanayicilerimizin, emeklilerimizin, memurlarımızın, işçilerimizin yanında olduk ve olmaya da devam edeceğiz. Bu dönemde, bu konuda çok önemli adımları yine atmış olacağız. Sosyal devlet anlayışıyla dünya demokrasilerine, devletlerine örnek olacak şekilde Türkiye çok tarihî adımlar atmıştır ve bu konuda da milletimize vermiş olduğumuz, yapmış olduğumuz hizmetlerin elbette devamı gelecektir, yine bu konuda yapacağımız daha çok önemli adımlarımız bulunmaktadır.

Seçim beyannamemizde milletimize, 85 milyona vermiş olduğumuz tüm sözleri bu dönemde hayata geçireceğiz; bu bizim temel hedefimizdir. Bugün, işte bu anlamda çok önemli bir adımı yine atıyoruz ve Genel Kurulumuzun iradesine sunulacak kanun teklifimizle birlikte en düşük memur maaşını 22.017 liraya yükseltiyoruz. Sayın Cumhurbaşkanımızın seçim meydanlarında söylemiş olduğu, milletimize vermiş olduğu sözlerden birini hep beraber burada hayata geçirmiş olacağız, Genel Kurulumuzun iradesine sunuyoruz. Yine, ortalama memur maaşını 25.015 lira yapıyoruz. Kamu görevlilerimize 8.077 lira seyyanen zam getiriyoruz.

Ayrıca, Covid iznine ilişkin düzenleme ihtiyacı hasıl olmuştur, bu konuda bir düzenlemeyi Genel Kurulumuzun takdirine sunuyoruz.

Yine, konut kiralarna yapılacak zam oranının yüzde 25 olarak belirlenmesi, yüzde 25 oranından fazla olmaması şeklinde bir düzenlemeyi Genel Kurulun iradesine sunuyoruz.

Türkiye Yüzyılı, sadece ekonomide değil, her alanda yeni bir ivme yakalayacağımız bir başlangıç olacak. Tüm bu adımlar bitmiş, nihayete ermiş adımlar değil; emeklilerimizin, memurlarımızın, işçilerimizin, çalışanlarımızın, gençlerin, kadınların yanında olmaya, istihdamı artırmaya, üretimi artırmaya yönelik çalışmalarımızı sürdüreceğiz ve bu yasama döneminde inşallah, vadettiğimiz tüm hedefleri gerçekleştireceğiz, vatandaşımızın yanında olmaya devam edeceğiz.

Bir diğer başlığımız, özellikle afetlere karşı dirençli şehirlere ilişkin düzenlemelerdir. Bildiğiniz gibi, 6 Şubatta hepimizin yüreğini kanatan deprem sebebiyle büyük bir acı yaşadık. Bu çerçevede,

vatandaşlarımızın can güvenliği bizim için çok önemli bir başlıktır. 28'inci Dönemde de bu konuda çok tarihi adımları atacağız ve imar hukukunu anayasal düzeye çıkaracağız. İmar affına ilişkin değişikliklerin yapılamayacağına ilişkin Anayasa'da bir hüküm koyacağız, inanıyorum ki 28'inci Dönemde bu anlamda da çalışmalarımızı yapacağız. Temel amacımız, İstanbul'umuzda, Türkiye'nin her yerinde dirençli konutlarla, dirençli şehirlerle vatandaşımızın yanında olmaktır. Bu konuda 180 bin kalıcı konutun ihalesi gerçekleşmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın milletimize verdiği bir söz var, bir yıl içerisinde bu kalıcı konutları gerçekleştireceğiz, vatandaşlarımıza teslim edeceğiz, herkes evinde güvenli bir şekilde yaşayacak. Nitekim, Nurdağı'na Sayın Cumhurbaşkanımız Ramazan Bayramı'nda geldi. Köy konutlarını yetmiş gün gibi kısa bir sürede teslim ettik, vatandaşlarımız güvenli bir şekilde oturuyor ve önümüzdeki birkaç ay içerisinde kalıcı konutların teslimine başlayacağız, depremde etkilenmiş tüm vatandaşlarımıza bunları teslim edeceğiz. Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız, ilgili tüm kurumlarımız yoğun bir şekilde çalışmalarını sürdürüyor.

Bu çerçevede, 7269 sayılı Kanun'a evleri yıkılan veya orta ve ağır hasar gören vatandaşlarımızın mesken ihtiyacını karşılamak üzere bir geçici madde ekliyoruz. Bu düzenlemeyle deprem sebebiyle barınma ihtiyacı doğan vatandaşlarımızın ilgili mevzuat çerçevesinde hak sahipliği, başvuru ve tamamlama işlemleri gerçekleşmiş olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Keza üretimi artırmak, ekonomiyi büyütmek, şehirlerimizi her alanda ihya etmek yine temel hedeflerimizden biri.

Sayın Cumhurbaşkanımızın daha önce ilan ettiği sanayi alanları var Resmî Gazete'de de yayınlanan. Özellikle depremde etkilenmiş şehirlerimizin tekrar ayağa kalkmasına, üretimi, istihdamı artırmaya yönelik çok önemli bir adımdı. Vatandaşlarımızın da çok yakından takip ettiği bu konuyla ilgili yine bir kanun teklifinde bu 18 sanayi alanının kurulması için gerekli yapım işlerinin tamamlanmasına ilişkin bir önerimiz var. Bunun da kanunlaşması hâlinde sanayisiyle, üretimiyle, istihdamıyla bölgenin tekrar canlanmasına yönelik önemli bir düzenlemeyi getiriyoruz.

Tüm bu çerçevede, çalışmalarımıza demokrasisi daha güçlü bir Türkiye, reformlarla yol almış bir Türkiye, özgürlükleri daha da geliştirmiş bir Türkiye, ekonomisi daha güçlü bir Türkiye, daha müreffeh bir Türkiye, vatandaşımızın cebini de ekonomisini de aldığı parayı da artıracığımız ve özgürlüğü de artıracığımız bir çerçevede yine, içeride ve dışarıda daha güçlü bir Türkiye, adil bir dünya, yeni bir dünya için aktif bir rolü üstlenmiş olarak yolumuza devam edeceğiz, hem bölgesinde hem küresel olarak lider bir Türkiye için çalışmamızı sürdüreceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Gül.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – İşte, Sayın Cumhurbaşkanımız NATO zirvesinde de Türkiye'nin kazançları doğrultusunda çok önemli temaslar ve diyaloglar yapmıştır. Türkiye için, milletimiz için kazanç olan çok önemli gelişmeleri de hep birlikte bu dönemde yakından takip edeceğiz ve sonuçta da yüce Meclisimizde bu çerçevede onaylanmış olacak, Meclisimizin iradesine sunulmuş olacak.

Son olarak, dün gece Van'da meydana gelen trafik kazasında sözleşmeli er Ramazan Sarıkaya'nın, bu sabah da Pençe-Kilit Harekâtı'nda sözleşmeli er Erdem Kavlak'ın şehit olduğu haberini teessürle öğrendik. Tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına sabırcemil niyaz ediyorum, milletimizin başı sağ olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Gül.

Gündeme geçiyoruz Sayın milletvekilleri.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Başkanlıkça, Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır'ın, Dilekçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 12/7/2023 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/9)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Mersin Milletvekili Hasan Ufuk Çakır'ın Dilekçe Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 12 Temmuz 2023 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Birleşime 15 dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.49

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, 7 Temmuz 2023 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle bir kısım vergi ve harçlarda artış yapılmak suretiyle yeniden düzenlemeye gidildiğine, ilgili harç ve vergilerde 2023 yılının başında yeniden değerlendirilme oranında artış yapılmış olmasına rağmen bu Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılan fahiş artışlar sebebiyle ekonomik sıkıntılarla baş başa olan vatandaşların yeni ve adaletsiz bir vergi yüküyle daha çok ekonomik sıkıntı içine girmeleri nedeniyle 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/7/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

7 Temmuz 2023 tarihinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle bir kısım vergi ve harçlarda artış yapılmak suretiyle yeniden düzenlemeye gidilmiştir. İlgili harç ve vergilerde 2023 yılının başında yeniden değerlendirilme oranında artış yapılmış olmasına rağmen, bu Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılan fahiş artışlar sebebiyle ekonomik sıkıntılarla baş başa olan vatandaşlarımız yeni ve adaletsiz bir vergi yüküyle daha çok ekonomik sıkıntı içine girmiştir. Bu amaçla, İstanbul Milletvekili, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına Saadet Partisi Grubu adına verilmiş olan önergeyle genel görüşme açılmasını saygıyla arz ederim.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına Sayın Serap Yazıcı Özbudun.

SERAP YAZICI ÖZBUDUN (Antalya) – Hayır, bir yanlışlık var; benim verdiğim önerge bu değil.

BAŞKAN - Saadet Partisi grup önerisini çekti yarın sunulmak üzere.

Şimdi İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, İsveç'in NATO'ya katılım protokolüne ilişkin sürecin ve Türkiye'nin haklı güvenlik taleplerinin İsveç tarafından hangi ölçüde karşılandığının kapsamlı bir şekilde anlaşılması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu hususta bilgilendirilmesi amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/7/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından İsveç'in NATO'ya Katılım Protokolü'ne ilişkin sürecin ve Türkiye'nin haklı güvenlik taleplerinin İsveç tarafından hangi ölçüde karşılandığının kapsamlı bir şekilde anlaşılması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu hususta bilgilendirilmesi amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 12/7/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Kürşad Zorlu konuşacaklar.

Buyurun Sayın Zorlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA KÜRŞAD ZORLU (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu an süregelen NATO zirvesinde İsveç'in muhtemel üyeliğiyle ilgili genel görüşme talebimiz hakkında söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle ifade etmek isteriz ki biz NATO'nun genişleme sürecine saygılıyız ve Türkiye'nin bu ittifak içerisindeki rolü ve önemini çok değerli buluyoruz ancak İYİ Parti açısından Türkiye'nin onuru, saygınlığı ve çıkarı her şeyden önemlidir ve bununla birlikte biz geçmiş süreç içerisinde bugüne kadar millî meselelerde ve Türkiye'nin güvenlik konularında yapıcı ve çözüm odaklı bir anlayışı ortaya koyduk ve buna da devam edeceğiz. Bununla birlikte devam eden NATO zirvesindeki gelişmelere bakıldığında İsveç'in NATO'ya başvurduğu Mayıs 2022 tarihinden ve ardından Madrid zirvesinden bu yana maalesef ciddi bir yol katedilememiştir. Bunun en büyük sebebi de mevcut siyasi iktidarın daha önce yaptığı hataları başka yollarla telafi etme ve dış politikayı iç politikaya malzeme yapma stratejisinden başka bir şey değildir.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İsveç'le ilgili konuda da benzer bir eğilimi sürdürmüştür. Bakınız, Ocak 2023'te Sayın Erdoğan ne demiş: “Büyükelçiliğimiz önünde böyle bir kepezeliğin yaşanmasına sebebiyet verenler, NATO'ya üyelik başvuruları konusunda bizden herhangi bir destek beklemesin. NATO'ya üyelik konusunda bizden böyle bir destek göremeyecekler.” Şubat 2023, devam etmiş:” İsveç, boşuna uğraşma sen benim mukaddes kitabım Kur'an'ın yakılmasına müsaade ettiğin sürece biz sizin NATO'ya girmenize izin vermeyeceğiz.”

Değerli arkadaşlar, bakın, Gazi Meclisimizde özellikle yaklaşık yüz yıl önce nesillerimize, milletimize bunu emanet eden bir başucu kaynağımız Nutuk; burada omurga var, burada tutarlılık var, burada gerçekçilik var, burada Millî Mücadele var, Sadabat Paketi var, Balkan Antantı ve Türkiye'nin nasıl bir dış politika dengesi kurduğu, işte, burada var. Büyük Atatürk diyor ki: "Dış politika iç teşkilatlanmayla ilişkilidir." Bu Nutuk'un Türk dış politikasında hayata geçirilmesi artık elzemdir ve bunu özellikle Gazi Meclisimizde siyasi iktidarın yetkililerine huzurunuzda tekrarlamak istiyorum.

Bakın, dün yapılan açıklamayı Türkiye-NATO ilişkileri açısından ileriye doğru bir adım olarak görsek de açıklama metni büyük ölçüde temennilerden oluşmaktadır; yarınlar için bir garanti taşımayan, âdeta bir geri adım atma metninden başka bir şey değildir bu. Oysa Türkiye onay vermediği sürece NATO'nun yeni üye kabul etmesi de mümkün değildir.

Değerli arkadaşlar, buradan sormak istiyoruz. İsveç terör suçlularının iadesi konusunda bugüne kadar hangi adımları atmıştır? Türkiye'nin taleplerine hangi cevabı vermiştir? FETÖ, PKK ve diğer terör örgütlerindeki faaliyetlerin sonlandırılması konusunda bizim istediğimiz hangi somut tedbir ve hukuki işlemlere başvurmuştur? Bu sorular cevap bulmadan Türkiye Büyük Millet Meclisine bir katılım protokolü getirilmesi milletimizle alay etmekten başka bir şey kesinlikle değildir. Bu gelişmeler karşısında bir yandan da -bakın, çok önemli- yanlış ekonomi politikalarıyla ülkemizin ekonomik bağımsızlığını tehlikeye atan siyasi iktidarın bu konularda aldığı ani kararların Türk milleti tarafından titizlikle irdelenmesi gerektiğini önemle vurgulamak istiyoruz. Çünkü biz biliyoruz ki ekonomik bağımsızlık, bugün Türkiye'nin getirildiği bu çıkmaz, Türkiye'nin dış politikasını bir kısaçak altına almıştır. Buna bir son vermek gerekmektedir ve bu sonu da bu iktidarın veremeyeceği çok açık bir şekilde görülmektedir. Bizim önerimiz, söz konusu katılım teklifinin Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilmeden önce mutlaka yukarıda bahsettiğimiz -biraz önce ifade ettiğim- kaygılarımızı giderecek somut ve gerçekçi bir çerçeveye mutlaka kavuşturulması gerektiği yönündedir. Bu tespit ve çekincelerimiz doğrultusunda ilgili protokolün Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmesinden önce milletimiz adına gerekli gördüğümüz bu hususlarda nasıl bir ilerleme kaydedildiğini dikkatle takip edeceğiz ve nihai kararımızı da bu sürecin takibatını yapmak suretiyle ortaya koyacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, gerçekten ülkemizin gerek içeride gerek dışarıda yaşadığı bu problemleri millî Meclisimizde konuşamayacaksak, burada irdeleyip Türk milleti adına aldığımız bu yetkiyi birlikte değerlendiremeyeceksek o zaman burada ortaya konulan denetim faaliyetlerinin hiçbir önemi kalmamaktadır. Genel görüşme talebimiz de Türk milleti adına bu kaygılarımızın, hassasiyetimizin irdelenmesiyle alakalı bizim için geri döndürülmez bir çağrıdır. Desteklerinizi bekliyoruz, umudumuz olmasa da siyasi iktidardan da aynı desteği görmek istiyoruz. Bunu elbette milletimiz adına talep ediyoruz.

Son olarak, bugün Türk Dil Kurumunun kuruluşunun 91'inci yıl dönümü. Türkiye Türkçesi 34 ülkede, 12 milyon kilometrekare bir toprak alanında konuşulan bir dil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KÜRŞAD ZORLU (Devamla) – Tamamlıyorum Başkanım.

Buradan son cümle olarak, Türk Dil Kurumunun da asli işlevine getirilmesini Türk milletinin geleceği için bir zorunluluk olarak gördüğümüzü ifade etmek istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Saadet Partisi Grubumuz adına sizleri ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin birçok problemi var, Türkiye yirmi yıldan beri inişli çıkışlı bir ekonomik hayatı, sosyal hayatı yaşadı fakat en önde, zarar gördüğü başlıkların önünde maalesef dış politika geliyor. Dış politikanın bir kuyumcu, sarraf titizliğinde yürütülmesi gerekirken biz her bir adımında dış politikada zikzaklar diplomasisiyle bir süreç yürütüldüğünü görüyoruz. Bunun Türkiye'ye verdiği zararı, bu süreçte İsveç, Finlandiya meselesinde de gayet net olarak görmüş durumdayız. Malumunuz olduğu üzere Şubat 2022'de başlayan Ukrayna'nın işgali neticesinde NATO'nun doğuya doğru genişleme projesi 2004 yılında Bulgaristan ve Romanya'yı Karadeniz'de içine aldıktan sonra Gürcistan ve Ukrayna'yı da dâhil etme sürecine girdi. Kırım'da haksız ilhak neticesinde oluşan manzara ve neticesinde de sonuç itibarıyla bugün Ukrayna'nın NATO üyesi olma talebi, ardından da İsveç ve Finlandiya'nın bulunduğu durum bizleri şu anda farklı bir noktaya getirdi, bıraktı. İsveç'le ilgili yürütülen süreç tam anlamıyla bir zikzaklar diplomasisidir. İktidar, kendisiyle çelişen, sürekli birbirini maalesef yalanlayan ve birbiriyle taban tabana zıt olan açıklamalarla birlikte yanlış bir süreç yürütüyor, dış politikayı iç politika malzemesi yapıyor, Türkiye'nin hem içeride hem dışarıda güvenliğine tehlike oluşturacak altyapılara maalesef kendisi bu noktada ön açıyor. Sayın Cumhurbaşkanının, Dışişleri Bakanlığının yaptığı açıklamalarda net olarak görüyoruz ki İsveç'te yürütülen süreçlerin tamamın da aslında bu zamana kadar bu zirvede İsveç'in NATO üyeliğine onay verilmeyeceği yönündeydi. Hangi gerekçeyle, hangi belki belirlenen ön almayla bu süreçlere gelindi, bunu çok anlamak mümkün değil. Şayet Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik zorluklar neticesinde, Batı'dan gelecek finans kaynakları çerçevesinde İsveç'in NATO üyeliğine onay verilecekse bunu anlamak mümkün değil, bu aynı zamanda ekonomide düştüğümüz krizi gösterir, bu aynı zamanda dış politikada siyasi tavizler vereceğimiz anlamına gelir. Biz Türkiye'nin dış politikasının -biraz önce söylediğim gibi- sarraf titizliğinde yürütülmesi gerektiğini düşünüyoruz. Aynı zamanda, Türkiye'de dış politikanın iç politikaya malzeme yapılmasının sonuçlarını hep beraber görüyoruz. Malumunuz olduğu üzere, söz bir kere ağızdan çıkıyor, geri dönüşü çok zor oluyor. Dış politikada her bir cümle kurulurken kılı kırk yarmak gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

MUSTAFA KAYA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Bazen de en azından böyle dönüşler yapılacaksa susarak konuşmak gibi bir gerçekle yüzleşmemiz gerekir. Gücün muhataplar tarafından test edileceği alanlardan olabildiği ölçüde uzak durmak gerekir. Türkiye'nin, Rusya-Ukrayna meselesinde işin başında yürütmüş olduğu denge politikasının bugün bir anda Batı lehine dönmüş olması, bu kafa karışıklığı, Nobel adaylığına giden sürecin nasıl evrildiğini gösteriyor. Böylesi bir durumda benim yüce Meclise söyleyeceğim gerekçe şudur: İsveç meselesi, Türkiye'nin zikzaklar diplomasisine eklenen yeni bir süreç olarak önümüzde durmuştur.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, hayırlı günler diliyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun Sayın Oruç. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iki gündür NATO Liderler Zirvesi devam ediyor ve Türkiye’yi temsilen Cumhurbaşkanı Erdoğan katılmış durumda. Ancak bir gün önce NATO Genel Sekreteri ve İsveç Başbakanıyla yaptığı görüşmede İsveç’in NATO’ya dâhil edilmesiyle ilgili görüşmeler zinciri gerçekleşmişti ve Türkiye’den “Asla İsveç’in NATO’ya girmesine izin vermeyeceğiz.” diyen Erdoğan, “Kur’an yaktılar.” diyen Erdoğan, her zamanki gibi dış siyasetteki U dönüşlerinden biriyle -ama ne yalan söyleyeyim, beni de şaşırtacak kadar bu sefer hızlı bir U dönüşüyle- İsveç’in NATO’ya girmesine onay vermiş oldu. Peki, bu ilk kez yapılan bir şey mi? Hayır. AKP’nin dış siyaseti çok net olarak tutarsızlık, ciddiyetsizlik, diplomasiden uzak, diyalogdan uzak ve her fırsatta tehditkâr bir dil tutturup aslında iç siyaseti dizayn etmeye çalışan ama ertesi gün de U dönüşü yapmada bir beis görmeyen bir siyaset. Bunu da bu örneği de görmüş olduk.

Peki, İsveç’le yapılan görüşmedeki pazarlık neydi? Pazarlık Kürtler üzerine bir pazarlıktı, “Kürtler Suriye’de bir statü kazanmasın.” pazarlığıydı ve bu konuda yapılmış olan bütün çalışmalar bize şunu bir kez daha gösterdi ki AKP iktidarı ne zaman masaya herhangi bir ülkeyle oturmaya kalksa elindeki kart ve pazarlıkla kendi elini zayıflatıyor çünkü bu ülkede Kürt sorunu barışçıl ve demokratik yöntemlerle çözülmediği için, Suriye’de bu sorunun çözülmesi engellendiği için Finlandiya’yla da görüşmeye oturduğu zaman aynı zayıflıkla oturdu, şimdi de İsveç’le aynı zayıflıkla oturmuş durumdadır. Peki, AKP iktidarının ya da Erdoğan’ın tek zayıflığı bu mu? Hayır. Neden acaba İsveç’le ilgili birden bir U dönüşü yapıldı? Çünkü Bilal Erdoğan’ın rüşvet davasını ABD masaya getirdi ve pazarlık Bilal Erdoğan için yapıldı, bu pazarlıklar daha önce Halkbank davası için de yapıldı.

DERYA YANIK (Osmaniye) – Ayıp, ayıp!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Hiç de ayıp değil, gayet doğal ve gayet normal olan bir şeyi söylemekteyim şu an.

DERYA YANIK (Osmaniye) – Ayıp, ayıp! Bir dedikoduyu burada konuşuyorsunuz. Bu millete düşmansınız. Ayıp!

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Evet, bugün, AKP iktidarının yıllardan beri yüzünü Avrasya’ya dönen bir NATO ülkesi, yüzünü Avrasya’ya dönmüş olan Türkiye, daha doğrusu, bu iktidar şimdi birden NATO’cu oluverdi, karşımıza NATO’cu çıktı; acaba NATO’culuğu kaç ay devam edecek çok merak ediyoruz, bunu izleyeceğiz hep beraber. Şanghay’dan vaz mı geçtiniz? Tekrar NATO’cu mu oldunuz? Bu sorular kamuoyu önüne çıkıp halka açıklama yapmanızı gereken konular.

Evet, dünyada çok önemli gelişmeler oluyor, çok kutuplu dünyada emperyalist güçlerin çatışmaları, savaşları had safhaya gelmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Oruç.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bugün Rusya Ukrayna Savaşı’nın da NATO’nun sınır genişletmesi ve Çin’in Kuşak-Yol Projesi’ne karşı geliştirilen bir adım olduğunu hepimiz biliyoruz. Bunun sonucunda şimdi Rusya-Ukrayna savaşı var, akabinde ne olacağını hep birlikte izleyeceğiz. Dünyadaki bu gelişmeleri, emperyalist güç savaşlarının ve yepyeni bir dünya düzeni kurulurken bu süreçte bölge ve ülkemize yansımalarını çok iyi bir şekilde irdelemek zorundayız. Buradan çıkarılacak sonuç, daha çok NATO değil, daha çok Avrasya Paktı değil, daha çok Şanghay Beşlisi değil; buradan çıkarılacak

sonuç daha çok barış, daha çok diyalog, daha çok diplomasi. Dış siyaseti pinpon topuna çevirmiş olan bu iktidar ne yazık ki bu siyasi okumayı yapmaktan ve buna uygun bir dış siyaset izlemekten oldukça uzak. Her şeye hâkim olduğunu sanıp halkını yanlış bilgilendiren, muhalefetin önerilerini küçümseyen bu iktidarın dış siyaseti asla iflah olmayacaktır. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Utku Çakırözer.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Çakırözer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, dış politika ciddiyet isteyen bir meseledir. Dün ve bugün üyesi olduğumuz NATO’nun zirvesi yapılmakta, İsveç’in NATO üyeliği meselesi, ülkemizin takındığı tavır önemli bir hadisedir. Hem ülkemizin güvenliği açısından hem de üyesi olduğu NATO ittifakı ve Batı kurumlarıyla ilişkilerimiz açısından önemlidir. Maalesef, böylesine önemli bir hadisede ülkemizi yöneten kadro yine bildiğimiz, dostlara, müttefiklerimize güven telkin etmekten uzak zızzak politikaları ve iç politikaya dönük yaklaşımlar sergilemiştir, sergilemektedir. Aylardır “İsveç’ten, Finlandiya’dan hiçbir teröristi iade alamadık, atılan adımlar yetersiz, böyle olursa üye yapmayız.” demiyor muydunuz? Peki, öyleyse kaç kişiyi iade aldınız? Madem ABD bastırınca “Evet.” diyecektiniz, o zaman iki gün öncesine kadar neden “Veto edeceğiz.” dediniz?

Sonra değerli arkadaşlarım, iki yıldır içeriye kahramanlık nutukları atanlar Amerika bastırınca bu sefer U dönüşlerine gerekçe aradı, buldular da. Neymiş? İsveç bize AB’nin kapısını açacakmış, biz de onlara NATO’yu açacakmışız.

Değerli milletvekilleri, evet, bu ülkede milyonlarca yurttaşımız geleceğini Atatürk’ün gösterdiği muasır medeniyette görmektedir. Bunun simgeleşmiş hâli Avrupa Birliğidir, Batı kurumlarıyla ilişkilerdir ancak orası NATO’dur, AB’nin kilidini açacak yer değildir, o kilidi açacak ülke de İsveç değildir. Ortada büyük bir kandırmaca var; hem ülkemiz kendi vatandaşını kandırıyor hem de oradaki müttefiklerimiz bizleri kandırmakta. ABD Başkanı bastırınca haydi çevir kazı, yanmasın oluyor. Dış politika böyle yönetilmez.

Sayın Erdoğan, Sayın AK PARTİ’li arkadaşlarımız; gerçekten Türkiye’nin AB üyesi olmasını istiyor musunuz? O zaman çare NATO’da değil, çare burada, evimizde; demokrasiyi, hukuk devletini burada yaşatacaksınız; milletvekili, gazeteci, belediye başkanı, hak savunucusunu zindanlarda tutarak Avrupa Birliği yolu açılmaz, açamazsınız, gümrük birliği dahi güncellenemez Avrupa Konseyi üyesiyiz ama AIHM’in kararlarına uymadığımız için yaptırım uygulanacak. Böyle bir şey olabilir mi? NATO’daki U dönüşünün ikinci kandırmacası ne? Efendim, İsveç bize serbest dolaşımın önünü açacakmış. Doğru değil, içeriye boş hayal satmaca. Ya doğrusu ne? Yurttaşlarımızın çektiği vize çilesinin çözüm yeri NATO değil, İsveç de değil; ya neresi? Yine burası çünkü siz AB ile kendiniz anlaşma yaptınız; şu kriterler yerine gelince vizesiz dolaşım başlayacaktı. Ne zaman? 1 Temmuz 2016’da. Neden başlamıyor? Çünkü bu iktidar, “terörist” diye gazeteciyi, siyasetçiyi cezaevine atıyor, televizyon kanallarını karartıyor, kapatıyor, 13-14 yaşındaki çocukları ifadesi nedeniyle hapse atıyor. Başka? Bu iktidar kişisel verilerimizi korumuyor. İşte, hepimizin e-devlet bilgileri para karşılığı alınıyor, satılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

UTKU ÇAKIRÖZER (Devamla) - Değerli milletvekilleri, tabii ki biz hem gümrük birliğinin güncellenmesi hem vize serbestisi hem de ülkemizin hakkı olan AB üyeliği için evet, destek vermeye hazırız ama bu meselelerin iktidarın iki yüzlü politikalarını, zikzak politikalarını gizlemek için, ilkesiz U dönüşlerini örtmek için kullanılmasını da doğru bulmuyoruz. Türkiye-AB ilişkilerinin gidişatından bağımsız olarak Türkiye’de çoğulculuğa ve kuvvetler ayrılığına dayalı demokrasinin, temel hak ve özgürlükleri, hukukun üstünlüğünü esas alan siyaset anlayışının ülkemizde kökleşmesi, Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk’ün bize bıraktığı mirasın olmazsa olmaz koşuludur. Biz bu yönde mücadeleye devam edeceğiz.

Yüce Meclise hitaben, sözlerime son verirken bir ayrıntıya dikkat çekmek istiyoruz: Cumhurbaşkanı Erdoğan havaalanında yaptığı açıklamada “İsveç’in NATO üyeliği için son sözü Parlamento söyler.” dedi. Evet, doğru ama nasıl olduysa Meclisin önemini, kritik rolünü anımsayan Erdoğan bu gerçeği keşke İstanbul Sözleşmesi’nden tek yanlı ve Anayasa’ya aykırı kararıyla çekilmeden önce de hatırlayabilseydi.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ziya Altunyaldız.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Altunyaldız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, konuştuğumuz konuyla ilgili şöyle bir hafızaları tazeleyelim: Ne oldu? İsveç ve Finlandiya NATO’ya üye olmak istedi. İki yüz yıllık İskandinav ülkeleri tarafsızlıklarını neden terk etti? Öncelikle, Rusya-Ukrayna savaşı, kuralları, yaklaşımları, pozisyonları yeniden değiştirdi ve herkes bu savaşa görev ve sonuçlarına göre pozisyon aldı. Bunun sonucunda İskandinav ülkelerinden İsveç ve Finlandiya üye olmak istedi, Madrid’te NATO zirvesinde üçlü mutabakat imzalandı. Hatırlayalım, neydi mutabakat? Değil arkadaşlar, söylediklerinizi, konuşmacıların söylediklerini gerçekten hayretle dinledim. Başından beri Cumhurbaşkanımızın, Türkiye’nin tutumu çok netti. Aslında bu katılım sürecini Türkiye yönetti. Bu katılım süreci Türkiye’nin liderliğinde, Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yönetildi. Mutabakat zaptı Türkiye’yle yapıldı, daimî ortak komite, izleme komitesi Türkiye’yle yapıldı ve başından beri NATO ve diğer 2 ülke üye olabilmek için Türkiye’nin iradesini gözeterek kendi mevzuatında değişiklikler yaptı. Şimdi, aslı esası olmayan, gerçekten zikretmekten dahi hicap duyulacak konularla küresel anlamda bu diplomasi başarısını gölgelemeye çalışıyorsunuz. Kusura bakmayın, bunu ne biz size gölgeletiriz ne de milletimiz gölgeletir çünkü bu, küresel bir diplomatik başarıdır. Bunu sadece biz görmüyoruz, bunu eğer bu sabah küresel medyayı taradıysanız orada da çok rahat görürsünüz, gözünüzle görürsünüz, kulaklarınızla duyarsınız. Ne oldu? Finlandiya ve İsveç’e “Terörle ilgili konularda çok net çizgimiz var.” dedik, “Kırmızı çizgimiz var.” dedik, “Buna ilişkin konularla yasal mevzuatınızı değiştirin, terörle iltisaklı kişilerin faaliyetlerine engel olun, finansmanlarını engelleyin ve Türkiye’ye stratejik ürünlerin satılmasına engel olmayın.” dedik. Ne oldu? Finlandiya bunları yerine getirdi, mart ayında Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesi tecelli etti ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesiyle Finlandiya Nisan 4’te üye oldu ve NATO 31 üyeden teşekkül etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – Sonra ne oldu? İsveç... Değerli arkadaşlar, lütfen burayı iyi dinleyin, İsveç anayasasını değiştirdi anayasasını; Türkiye'nin talebini karşılamak üzere anayasasını değiştirdi, terör suçlarıyla ilgili kanunu değiştirdi ve bunu 2 defa değiştirdi. Daha geçen ay hiçbir şekilde olmadığı kadar İsveç'te terörün finansmanı ile ilgili yargılama görülmeye başladı. Ya, bunları nasıl fark etmiyorsunuz, bunları nasıl izlemiyorsunuz da burada çok farklı şeyler söylüyorsunuz, doğrusu hayret ve dehşetle izledim.

Diğer taraftan değerli arkadaşlar, önümüzdeki dönemde bu katılma protokolü Meclise gelecek. İsveç ne dedi: Şu şu konularda Avrupa Birliği ile ilgili, vize serbestisiyle ilgili, gümrük birliğinin revizyonu konularıyla ilgili Türkiye'ye destek vereceğini ifade etti ve bununla ilgili birkaç konu da söyledi. O zaman Türkiye Büyük Millet Meclisi iradesi bunları da gözeterek kararını verecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZİYA ALTUNYALDIZ (Devamla) – O yüzden değerli arkadaşlar, Türkiye kurucu ülkedir, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan da küresel anlamda kurucu liderdir. Yolumuza emin adımlarla devam edeceğiz. Ne yaptığımızı biliyoruz, ne yapmamız gerektiğini de çok iyi biliyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler, teşekkürler.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Kurucu lider Atatürk'tür, onu bir düzeltelim.

ORHAN SÜMER (Adana) – “Kurucu lider” derken neyi kurdu, Türkiye Cumhuriyeti'ni yeniden mi kurdu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan...

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Başkan, İsveç ne zaman anayasayı değiştirdi; merak ediyoruz, cevap verirlirse seviniriz.

MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ (Batman) – Uluslararası ilişkiler öğrencisi olsan 1'inci sınıftan atarlar seni.

ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Seni attılar ya!

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir önceki konuşmacı Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu lideri olan Mustafa Kemal Atatürk'ün yerine bir başka şahsın adını anmak suretiyle yalnızca bir tarihsel hata yapmakla kalmamış Gazi Meclisin saygınlığına da önemli bir gölge düşürmüştür. Dolayısıyla bu konuşmasının bu bölümünün düzeltilmesi için kendisine söz verilmesini ya değil de tutanaklardan çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, sizin de söz talebiniz var.

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu genel görüşme talebini Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getiren biziz. Bu, üzerinde konuşulmaya muhtaç bir konu. Adalet ve Kalkınma Partisini temsilen hitap eden Ziya Bey hem Sayın Kürşad Zorlu Bey'in ifadelerine atıfta bulunarak aslı astarı olmayan beyanlarda bulunuyorlar ya da işte "Olup bitenleri izlemiyor musunuz?" demek suretiyle bir sataşmada bulundu. Biz zaten olup bitenlerin konuşulması gerektiğine dayanarak bu genel görüşme talebini Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine getirdik. Eğer görüşülmesini istiyorsanız bu genel görüşme talebimize olumlu oy verirsiniz, görüşürüz, ayrıntılar hakkında da derinlemesine bilgi sahibi oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bizde bir bilgi eksikliği varsa da ikmal edersiniz. Yani hatibimizin sözleri üzerine incitici beyanlarda bulunulmasını kabul etmiyor, bunu sataşma sayıyoruz ve İç Tüzük'ün 69'uncu maddesine göre Sayın Kürşad Zorlu'ya cevap hakkı verilmesini talep ediyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zorlu.

İç Tüzük 69'a göre iki dakika süreniz var.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yeni bir sataşmaya mahal vermeden...

BAŞKAN – Tabii, bir sataşmaya meydan vermeden lütfen.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

KÜRŞAD ZORLU (Ankara) – Değerli milletvekilleri, dış politika bir ciddiyet, tutarlılık ve geçmişin muhasebesini geleceğe dönük olarak iyi yapabilmekten geçiyor. Türk milletinin huzurunda neler yaşandı bu ülkede, unutmayalım; Rahip Brunson, Cemal Kaşıkçı davası, Deniz Yücel faciası. Bu yaşadığımız gerçeklik ilk defa Türk milletinin başına gelmiyor ve geçmişten bugüne biz bütün süreci titizlikle takip ediyoruz. Bakın, eski Adalet Bakanı Sayın Bozdağ "FETÖ'cülerden, PKK'lılardan, diğer terör örgütü üyelerinden terör suçları sebebiyle Türkiye'ye iadesini istediğimiz isimlerin iadesi konusunda tek bir karar bize gelmedi." dedi. "Gelmedi." dedi. Biz şimdi soruyoruz milletimiz adına: Yüksek perdeden bunları konuştuğuktan sonra İsveç'ten ne elde edildi? Ve şunun da altını çizmek isterim: Kur'an-ı Kerim'imizin yakılmasından sonra suç duyurusunda bulunan kimdir biliyor musunuz? İYİ Partinin İsveç temsilciliğidir; çok açık ve nettir, kayıtlara geçmiştir. Bizim başvurmamız sonrasında buna ara vermek zorunda kalmıştır savcılığın talebi üzerine. Sonra yüksek mahkeme devreye girmiştir ve hâlâ İsveç mevzuatına göre yarın sabah kutsal kitabımıza yönelik böyle bir saldırı yapılabilecektir. Bunun için bu konuda İsveç'ten ne aldınız? Çıkın, lütfen milletimize açıklayın. Dış politikada olan biteni çok iyi takip eden bir parti grubu ve bu konuya inanmış bir Genel Başkanın partisinin sözcüsü olarak söylüyorum: Biz, her konuda ülkemizin menfaatlerini, millî güvenliğini, özellikle terörle mücadelede en az sizin kadar bu ülkede bunun hesabını sorma yükümlülüğü ve sorumluluğu içerisinde hisseden bir siyasi partiyiz.

Genel görüşme talebine öyle görülüyor ki onay vermeyeceksiniz, izin vermeyeceksiniz ama Türk milletinin huzurunda bu da kayıtlara geçmiştir.

Teşekkür ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, tutanakları istettim, bakacağım. Bendeki izlenime göre bir siyasi belirleme çerçevesinde yapılmış bir konuşmadır; tartışabiliriz, katılmayabiliriz ama böyledir. Yine de tutanakları istettim. Normal akışımıza devam edeceğiz, o geldiğinde tekrar değerlendireceğim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, İsveç'in NATO'ya katılım protokolüne ilişkin sürecin ve Türkiye'nin haklı güvenlik taleplerinin İsveç tarafından hangi ölçüde karşılandığının kapsamlı bir şekilde anlaşılması ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin bu hususta bilgilendirilmesi amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Şimdi öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... (CHP ve İYİ Parti sıralarından “Kabul edilmiştir.” sesleri)

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Başkan, sayarsan kabul edildi, saymazsan edilmedi.

BAŞKAN – Divanda mutabakat sağlanamadı.

Elektronik ihazla oylamaya geçeceğim.

Sayın üyelere iki dakika süre veriyorum.

Sisteme giriş yapamayanlar kavas arkadaşlardan yardım alabilirler.

Oylamayı başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Sayın üyeler, öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi, Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen ve arkadaşları tarafından, tutuklu gazeteciler amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

12/7/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/7/2023 Çarşamba günü (Bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

12 Temmuz 2023 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen ve arkadaşları tarafından (931 grup numaralı) tutuklu gazeteciler amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/7/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Ayşegül Doğan Dağlı.

Buyurun Sayın Doğan. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Genel Kurul biraz sessiz olabilir mi...

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Şımak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; aslında burada konuştuğumuz bütün konularla çok ilgili bir mevzudan bahsedeceğim ben şimdi.

(Uğultular)

AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Devamla) – Rica etsem biraz sessiz olur musunuz; hakikaten duyulmak istiyorum, birbirimizi duyabilelim istiyorum.

Geçenlerde Dünya Hukuk Günü’nü geride bıraktık. Dün burada uluslararası sözleşmelerden bahsettik. Bugün “AB’yle ilişkiler” “Dış dünyayla ne tür ilişkiler kurulmalı?” buna benzer başlıkları konuşuyoruz. Aslında benim gündemimdeki, bizim partimizin de gündemindeki şey konuştuğumuz bütün bu başlıklarla ilgili olan bir şey. Umuyor ve diliyorum ki diğer siyasi partiler de bu konuyla ilgilidir.

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Hatip, bir dakikanızı rica edeyim, sürenizi yeniden başlatacağım.

AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Devamla) – Tabii.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Genel Kurulda biraz sessizliği sağlayabilir miyiz, ben bile hatibi duyamıyorum.

Buyurun.

AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, evet, bu sessizlik gayet iyi.

Tekrar hatırlatıyorum: Geçtiğimiz günlerde Dünya Hukuk Günü’nü geride bıraktık ve burada aslında en çok ihtiyacımız olan şey düşünce, ifade ve basın özgürlüğü. Şimdi, aslında bizim önergemizin de tam bununla ilgisi var. Şunu sormak istiyorum ben: Son on yılda, hatta son yirmi yılda temel insan hakları, düşünce, ifade ve basın özgürlüğü Türkiye’nin esas aldığı konuların başında mı geliyor, yoksa artık bu iktidar döneminde bir istisnaya mı dönüştü? Görünen o ki artık esas aldığımız konuların başında gelmiyor; bu, tamamiyle bir istisnaya dönüşmüş durumda özellikle de muhalif gazetecilere yönelik ama bu muhalif gazeteciler içinde de özel bir başlık açmam gerekiyor Kürt gazeteciler ve Kürt medyası için. İktidarlar değişiyor ama Kürt medyasına yönelim, baskılar, onlarla ilgili yaratılmak istenen algı hiçbir dönem değişmiyor. Her nedense değişen iktidarlara rağmen Kürt medyasına yönelik tutum değişmiyor; muhalif gazeteciler içerisinde özel bir başlık açıyorum. Bunlardan birini örneklendirmek istiyoruz size. Şu anda hâlihazırda Diyarbakır’da 15’i tutuklu olarak yargılanan gazetecilerin davasıyla ilgili bir küçük örnek, bu örnekleri artırabiliriz. Yargılama devam ediyor bu arada. 2022 yılı Haziran ayında bu gazetecilere yönelik son yılların en büyük kitlesel gözaltı operasyonlarından biri yapıldı; hepsi gazetecilik faaliyeti yürütüyor bu insanların, 21 basın çalışanından bahsediyoruz. 8 Haziran 2022 günü evlerine sabahın erken saatlerinde -bildiğiniz üzere, sabahın erken saati de artık uzun zamandır neredeyse bir trend hâline getirildi her nedense; o saatte ne yakalanmak ya da ne yapılmak isteniyor bilmiyoruz- bir baskınla gözaltına alındılar ve bu gözaltına alınan gazeteciler günlerce, sekiz günlük gözaltı süresi boyunca neyle suçlandıklarını

öğrenemediler. Onlar öğrenemediği gibi dosyaya gizlilik kararı konuldu, avukatlar da ulaşabilecekleri bilgi ve evraklara ulaşamadılar. Şimdi, otuz yıldır her şey değişti ama nedense bu değişmedi dedim; otuz yılı baz alalım mesela, yalnızca otuz yılı, yirmi yılı. Bu arada buraya da bir kitap getirdim, buradan size bir bölüm okuyacağım, sürem el verecek buna; ifade özgürlüğünün son on yılı, son yirmi yılına ilişkin bir kitap düzenlendi. Son kitabı meslektaşım, gazeteci arkadaşım Gökçer Tahincioğlu Bianet için derledi ve ben bu kitaba bir bölüm yazdım. Bu kitaba bir bölüm yazarken bu davayı görmeden bu bölümü yazamayacağım gibi hissetmişim ve bu altı ay önceydi; ben o dönem milletvekili değildim tabii, aday da değildim. Şimdi, niye bunu hatırlatıyorum? Yazdığım bu bölümde, özellikle tutuklu Kürt gazetecilere sorular göndermek istedim hapishaneye ve onlardan birine gönderdim. Bakın, Ömer Çelik, Mezopotamya Haber Ajansı Editörü; şu anda tutuklu yargılanan gazetecilerden biri, on üç aydır haksız ve hukuksuz bir şekilde içeride. Sordum kendisine hikâyesini, aynen şöyle cevap verdi, lütfen dinleyiniz: “Son yıllarda yaşananların tümü aslında 100’üncü yılına giren cumhuriyetin panoraması gibi. Kendi hikâyemden yola çıkarak son on yıla dair bir örnek vermek gerekirse, 2011 yılında AKP iktidarının onayıyla, Gülen cemaatinin kontrolündeki emniyet-yargı eliyle suç kapsamına sokulan haberlerimden dolayı örgüt üyeliği iddiasıyla yargılandığım KCK basın davasından bir buçuk yıl tutuklu kaldım. Hakkımızda fezleke hazırlayan polisler, bizleri yargılayan hâkimlerin bir kısmı bugün cezaevindeler ama davamız on bir yıldır sonuçlanmadı.” Ömer Çelik şu anda yine içeride. “O davada beni gazeteci olarak kabul etmeyen devlet çözüm sürecinde bana sarı basın kartı verdi.” diyor Ömer Çelik. Bu arada sarı basın kartı olmayan bazı gazetecileri biliyorsunuz “İktidara yakın olanlar ve olmayanlar” gibi tanımlayıp bir dönem gazeteci olarak da kabul etmediniz, hâlâ da kabul edilmiyorlar. Etmediniz diyorum çünkü maalesef artık yargı talimatla çalışıyor. “Süreç iktidarın hesaplarıyla örtüşmeyip akamete uğratılınca sarı basın kartım iptal edilip devletin gözünde yeniden terörist oldum.” diyor Ömer Çelik. Şimdi, kim Ömer Çelik?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Devamla) – Ömer Çelik kim? Çalıştığı 2 kurumun kapısına KHK’lerle kilit vurulmuş, 3 kez gözaltına alınmış, hepsinde tutuklanmış, hakkında 10’a yakın soruşturma açılıp bunlardan 4’ü yargılanmaya dönüşmüş, Jandarma Genel Komutan Yardımcısı Musa Çitil’in şikâyetiyle yargılandığı davada beraat etmiş fakat eski Enerji Bakanı Berat Albayrak’ın ele geçirilen e-mailleriyle ilgili yargılamada bir yıl altı ay hapse mahkûm edilmiş, dosyası istinafta. KCK basın davası devam ederken şu anki soruşturmada da -iddianameleri biliyorsunuz ki birkaç ay önce hazırlandı- on üç ay sonra ilk kez hâkim karşısına çıktılar, hiçbiri suç işlemedi, suç işlemediklerini söylüyorlar. Dicle Fırat Gazeteciler Derneği Eş Başkanı Serdar Altan diyor ki: “Yargılanan gazeteciliğimiz değildir; aksine, iddianameler gazeteci olduğumuzu ortaya koymuştur. Kimliğimiz yargılanıyor, Kürt kimliği yargılanıyor.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Devamla) – Ve evet, tabii, buraya sığmadı.

Süreme bir dakika daha rica edebilir miyim toparlamak için Sayın Başkan?

BAŞKAN – Teşekkür ederiz, sağ olun.

AYŞEGÜL DOĞAN DAĞLI (Devamla) – Peki. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Sayın Bülent Kaya.

Süreniz üç dakikadır Sayın Kaya.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, aslında, bizim bugün konuştuğumuz konu konjonktürel demokrat olmaktan, konjonktürel adaletten, konjonktürel muktedirlikten, konjonktürel mağduriyetten bu ülkeye hiçbir fayda sağlanmadığının bir kez daha tescili. Adalet ve Kalkınma Partisi Kasım 2002’de işbaşına geldiği zaman o dönemde cezaevinde olan 4 milletvekili vardı, kesin hüküm vardı terör örgütüne üye olmaktan dolayı; Sayın Leyla Zana, Sayın Ahmet Türk, Selim Sadak ve Orhan Doğan. Avrupa Birliğinin bir hak ihlali kararı vardı, ilgili milletvekilleriyle ilgili hak ihlali kararı uygulanmadığı için Avrupa Birliği müzakere süreçlerini dondurmıştu, daha doğrusu tam üyelik sürecini başlatamıyordu. Adalet ve Kalkınma Partisi o dönemki demokrat, liberal, sosyal demokrat ve benzeri özgürlükçü ortaklarıyla beraber hukuka ve adaletle uygun davranmaya çalıştı; Ceza Muhakemesi Kanunu’nda bir değişiklik yaptı, dedi ki: “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bir hak ihlali kararı vermişse bu yeniden bir yargılamaya sebebiştir.” Kanunu değiştirdi, ilgili milletvekillerinin tahliye edilmesiyle ilgili de Yargıtaya müracaat edildi, Yargıtay yedi veya sekiz ay direndi tahliye etmemek için. O dönemki Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek ve Meclis Başkanı Bülent Arınç “Biz üzerimize düşeni yaptık. Yargı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararına uymak durumundadır.” dedi. O dönem geçerli olan hukuk Avrupa Birliği hukukuydu, o dönem geçerli olan hukuk insan haklarıydı. Daha sonra, bugün ise Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin ve Anayasa Mahkemesinin kararlarını uygulamayan bir AK PARTİ var. Yine, 2002’den 17-25’e kadar, Adalet Bakan Yardımcımız Sayın Ramazan Can’ın dediği gibi, yükselmek, bir yere gelmek için Pensilvanya’ya gitme ihtiyacı hissettiğiniz dönemlerdi. O dönemde kamuda bir yere gelmek için, siyasette bir yere gelmek için malum cemaatle bir irtibatınız ve iltisakınız olmak durumundaydı. Peki, 17-25’ten sonra ne oldu? Cezaevine girmek için, irtibat ve iltisakı suç hâline getirdiniz. O dönemde, irtibatınız ve iltisakınız olması yükselme sebebiydi; 17-25’ten sonra ise irtibat ve iltisak bir suç hâline geldi. Konjonktürel demokratlıktan bu ülkeye fayda gelmemiş, sadece mağduriyet oluşmuş. Yine, Ergenekon, Balyoz süreçlerinde siz bu davaların savcısıydınız ama ne yaptınız? 17-25’ten sonra Ergenekon ve Balyoz davalarının aklayıcısı durumuna geldiniz.

Peki, siz hangi AK PARTİ Hükûmetisiniz, hangi AK PARTİ iktidarısınız? 2002’de Avrupa Birliği, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Anayasa Mahkemesi kararlarını uygulamayan vesayetçilerle mücadele eden AK PARTİ mi, yoksa ortaklarınız, müttefikleriniz değiştiği zaman adalet anlayışı da değişen bir AK PARTİ mi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Tamamlayayım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Yargıyı sopa olarak kullanmaktan vazgeçelim. Nasıl Gazi Mustafa Kemal Atatürk “Beni Türk hekimlerine emanet edin.” diyorsa AK PARTİ’den de istihramımız, yargıyı bağımsız bırakın, yargı kendi işini yapsın. Konjonktürel demokratlıktan, konjonktürel adaletten, konjonktürel mağduriyetten, konjonktürel muktedirlikten bu ülkeye hiçbir fayda gelmedi, bir santim uzamadık, bir santim kısalmadık. Onun için, lütfen, adil olalım, yargı bağımsız olsun, bir topluma olan kinimiz bizi onlara karşı adaletsizliğe sevk etmesin ve yine, suç işleyen kızımız Fatıma da olsa ona ilgili hukuku uygulamaktan bir dakika geri durmayalım diyorum, hepinizi saygı ve hürmetle selamlıyorum. (Saadet Partisi ve Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Okan Konuralp. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

CHP GRUBU ADINA OKAN KONURALP (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Diyarbakır merkezli bir soruşturmanın sonucu olarak 15 gazetecinin tutuklanması ve tutuklanan gazetecilerle ilgili olarak iddianamenin on ay sonra hazırlanması ve yaklaşık on üç ay sonra hâkim karşısına çıkabilmiş olmaları ve bunların tümünün de gazeteci olması Türkiye’nin basın özgürlüğü noktasında, halkın haber alma hakkını kullanması noktasında gelmiş olduğu noktayı göstermesi açısından vahim bir tablo.

Fakat sadece Diyarbakır özelinde yaşanan bu dava değil, aynı zamanda uluslararası saygın kuruluşlar, örneğin Sınır Tanımayan Gazeteciler, örneğin Avrupa Basın Özgürlüğü Merkezi ki biliyorsunuz İsveç’in NATO üyeliğine yönelik onayımız karşısında bizim Avrupa Birliği üyeliğimizi destekleme sözünü aldığımız bugünlerde, tam da Avrupa Birliğinin en önemli kurumları Türkiye’nin basın özgürlüğü tablosundaki gelmiş olduğu son derece vahim sıralamayı tüm gerçekliğiyle önümüze koyuyor.

Örneğin, sadece son bir yılda gazeteci ve medya kuruluşlarına yönelik 173 saldırı düzenlendi Türkiye Cumhuriyeti’imizde. Yine, 2023 yılı Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’ne göre 180 ülke arasında 165’inci sıradayız. Ülkemizdeki bu tablonun bu kadar dramatik ve vahim olmasının tek nedeni siyasi iktidarın kendisi çünkü Anayasa’mızca da güvence altına alınan basın ve ifade özgürlüğü bizzat siyasi iktidar tarafından bir özel özgürlük alanına dönüştürülmüş durumda. Nedir bu özel özgürlük alanı? Sadece ve sadece iktidarın övülebileceği ve iktidar karşıtı her türlü eleştirinin, sözün, pozisyonun suç ya da cezai yaptırım konusu olabileceği çerçevede belirlenmiş bir özel özgürlük alanı. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu uygulamalarında da bunu görüyoruz. Hepinizin bildiği gibi belli kanallara yönelik ağır yaptırımlar ama iktidarı kayıtsız şartsız destekleyen yayıncı kuruluşlara karşı kör, sağır, dilsiz olma hâli ya da gazeteciler Cumartesi Annelerinin eylemlerini izliyorlar, polis şiddetine maruz kalıyorlar; herhangi bir demokratik kitle örgütünün basın açıklamasını izliyorlar, polis şiddetine maruz kalıyorlar; Basın İlan Kurumunun hiçbir evrensel kritere uymayacak bir şekilde örneğin Evrensel, örneğin Cumhuriyet, örneğin BirGün, örneğin Yeniçağ, örneğin Millî Gazete’ye yönelik kabul edilemez bir reklam ambargosu var. Sadece bunlar da değil, İletişim Başkanlığının hangi kriterlere göre belirlendiğini açıklamadığı, açıklamaya ihtiyaç bile duymadığı eskilerin sarı basın kartı, yeninin turkuaz renkli basın kartı uygulaması... Birçok gazeteci bir kurumda çalışıyor, çalıştığı kurumlar her gün yeni bir baskıyla, yeni bir gazete baskısıyla pazara çıkıyor siz onun vergisini alıyorsunuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OKAN KONURALP (Devamla) – Bir dakika alabilir miyim?

BAŞKAN – Tamamlayınız Sayın Konuralp.

OKAN KONURALP (Devamla) – ...fakat İletişim Başkanlığı bu arkadaşlarımıza basın kartlarını vermiyor. Neden vermediğini soruyoruz, bir yıldır, bir buçuk yıldır, iki yıldır neden verilmediğine yönelik en ufak bir açıklama yok. Dolayısıyla, gelmiş olduğumuz nokta itibarıyla Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ü anmak istiyorum: “Basın hürriyetinden doğan bütün sorunları ortadan kaldırmanın yegâne yolu yine de basın hürriyetidir, basın özgürlüğüdür.” Dolayısıyla, daha fazla basın özgürlüğü ve daha fazla basın özgürlüğü demeliyiz; hep beraber bunu yapmalıyız ve basınımızın önündeki bütün engelleri kaldırma kararlılığımızı huzurlarınızda bir kez daha ifade ediyorum.

Teşekkürlerimi sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Murat Alparслан.

Buyurun Sayın Alparслан. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

AK PARTİ GRUBU ADINA MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle her birinizi saygıyla selamlarım.

Öncelikle, grup önerisinde ifade edilen “tutuklu gazeteciler” kavramının peşinen reddedilmesi gerektiğini ifade etmek isterim. Bir meslek grubunun tamamının mağduriyetinin ifade edildiği veya zanlının uyarıldığı bir kavramı kabul etmediğimizi ifade ediyorum.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) – Sizin Genel Başkanınız da zamanında gazetecilerin tutuklandığını söylüyordu. Kavramı niye toptan reddediyorsunuz?

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Zira bu şekliyle düşündüğümüzde “tutuklu avukatlar” “tutuklu esnaflar” “tutuklu tüccarlar” “tutuklu iş adamları” gibi çok farklı şekillerde birtakım kavramlar ortaya çıkacaktır ki hukuk karşısında, kanun karşısında, Anayasa karşısında herkesin eşit olduğu tereddütsüz bir gerçektir.

Bununla beraber, yine “bu uygulamaların Kürt medyası üzerinde bir mağduriyet oluşturduğu” gibi bir kavramla ifade edilmesi de yine reddedilmesi gereken bir gerçek bizler için. Zira AK PARTİ kurulduğu günden beri ne etnik ne bölgesel ne mezhepsel ayrımcılığı reddeden...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Geç o işi geç, geç!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) - ...ve bu anlamda ret, inkâr ve asimilasyon politikalarına son veren, her türlü özgürlük ve ifade önündeki engelleri kaldıran bir siyasi harekettir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Vay be! Hayal, hayal; hayal dünyası...

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Yasaklarla mücadele ederek süreci yönetmiş ve bugün, 2023 Türkiye’inde dünyanın pek çok ülkesinden daha fazla basın özgürlüğü ve ifade hürriyeti ülkemizde mevcuttur. (CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, somut olayda...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Hangi yasaklarla mücadele etti?

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hayal görüyorsun, hayal; hayal görüyorsun hayal.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, somut olayda Yeşiller ve Sol Gelecek Partisinin ifade ettiği olayda ise... (CHP sıralarından gürültüler)

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Yeniden başlatın, yeniden başlatın.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Başkanım, anlaşılmıyor hatibin konuşması, müdahale ederseniz...

BELGİN UYGUR (Balıkesir) – Yeniden söz hakkı başlatılsın.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Süresini de verin.

BAŞKAN – Sürenizi durduruyorum Sayın Hatip.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Hayal görüyorsun ya, hayal görüyorsun hayal, hayal. Bak, öyle, konuşmıyorsun bile.

BAŞKAN – Sayın arkadaşlar, hatibin konuşmasına izin verelim lütfen.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Peki, verelim Sayın Başkan ama söyledikleri doğru değil Sayın Başkan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Çok etkili bir uyarı oldu Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Hatip.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ifade edilenler hiç tereddütsüz gerçek ancak bu gerçekler sizin hayallerinizle, iddialarınızla, ithamlarınızla, iftiralarınızla örtüşmeyince bu konuda itirazlarınız yükseliyor.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sokağa çık bak, sokağa!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Oysa bu gerçeklik hem milletimiz hem kamuoyu hem de dünya ülke ve milletleri tarafından kabul edilen bir gerçektir. Somut olayda yurt dışındaki bir haber kaynağı üzerinden PKK ve KCK terör örgütlerinin propagandasının yapıldığı, eylemlerinin meşrulaştırıldığı ve övüldüğü tespit edildikten sonra Ankara Sulh Ceza Mahkemesi tarafından erişim engeli getirilmiş bu yurt dışı kaynaklı haber ajanslarına ve bir soruşturma başlatılmıştır. Soruşturma sonrasında da bu haber ajanslarına birtakım yerel haber ajans ve kaynaklarının programlar hazırladığı, onlardan aldıkları talimatlarla terörü öven, eylemlerini meşru göstermeye çalışan pek çok program hazırlayarak yurt dışına gönderdikleri tespit edilmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Bu kapsamda 93 tane paket program ve yayının hazırlanarak yurt dışına gönderildiği tespit edilmiş ve bir soruşturma açılmıştır. Soruşturmanın her aşaması şeffaf yapılmıştır, sulh cezada tutuklamaya, asliye cezada itiraz edilmiş, sonra da bu süreç ağır cezada iddianamenin kabulüyle devam etmiş, dün ve bugün başlayan yargılamalarla da devam etmektedir.

Bugün Kürt medyası üzerinde birtakım baskıların olduğunu ifade eden arkadaşımızın, dün ve bugün yapılan savunmalarda sanıkların Kürtçe savunma yaptığını da söylemesini arzu ederdik.

SEZAI TEMELLİ (Muş) – Yapabilir. Ne var bunda?

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – AK PARTİ iktidarının bu konulardaki, özgürlükler konusundaki geliştirdiği ve ülkenin geldiği nokta bu şekildedir. Hülasa hiçbir basın mensubu kendi görevini yapıyor olmaktan dolayı içeride tutuklu değildir. Biz bugün “tutuklu gazeteci” diye ifade edilen pek çok kişinin sırt çantasından fotoğraf makinesi yerine keleş çıktığını...

TUNCER BAKIRHAN (Siirt) – Nerede? Hangi şehirde?

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – ...en son Mersin’deki terör eyleminde güvenlik güçlerimizi şehit ettiğini de biliyoruz. O sebeple biz hakkın, hukukun yanındayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Yargılama başlamıştır ve devam ediyordur.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – La Fontaine’den masallar.

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Kuvvetler ayrılığı karşısında burada bir önergeyle Meclis araştırmasının açılması ve bunun incelenmesi mümkün değildir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Masalcısın, masal! Masal anlatıyorsun; hikâye anlatıyorsun, hikâye!

MURAT ALPARSLAN (Devamla) – Bu vesileyle bu konudaki önergeye “ret” vereceğimizi ifade ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sataşmadan dolayı söz istiyorum. Birincisi, tutuklu gazetecilerle ilgili söyledikleri, ikincisi de “İftira atılıyor.” demesi nedeniyle.

BAŞKAN – Buyurun.

Süreniz iki dakika.

Yeni bir sataşmaya mahal vermeden lütfen.

VII.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Ankara Milletvekili Murat Alparslan'ın Yeşil Sol Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Yeşiller ve Gelecek Sol Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan, sayın vekiller; keşke bu konuları biraz daha araştırıp konuşsaydınız. Bakın, tutuklu gazeteciler, evet, bunlar gazetecilik yaptıkları için ve bu arkadaşlarımız hakikatleri yazdıkları için tutuklanıyorlar. Nereden bunu söylüyorum, siz bilmiyorsunuz. Açın okuyun efendim, bilmiyorsunuz, savcılıkta yapılan sorguda sadece ve sadece yaptıkları haberlerle ilgili sorular soruyorlar. Biz bunun için söylüyoruz bunu, başka bir soru yok, haberlerle ilgili soru sordukları için yaptıkları iş gazeteciliktir ve gazetecilik dolayısıyla tutuklanıyorlar, birincisi bu.

İkincisi, ya, bunlar tesadüfen hep Kürt gazeteciler. Diyarbakır'dakilerin hepsi Kürt gazeteciler, ben dün burada anlattım, Ankara'da seçimlerden önce gazeteciler tutuklandı, onların da hepsi Kürt gazeteciymi ve bunlar haber yaptıkları için ve hakikatleri anlattıkları için tutuklanıyorlar.

Üçüncüsü, yani şimdi bakın, ajans çalışanı bunlar, ajans. Ajans nedir? Haber ajansı. Haber ajansı ulusal alanda bir haber yaptığı zaman bunu uluslararası alana da servis ediyor dolayısıyla uluslararası alana haber servis etmek mesela Anadolu Ajansı'nda da olduğu gibi her haber ajansının hakkıdır ve bunu yapıyorlar, gazetecilik faaliyetinin gereğidir bu.

Şimdi, sonuncusunu söyleyeyim: Ya, Kürtçe savunma yaptılar. Evet, Kürtçe savunma yaptılar. Ya, mesele Kürtçe savunma yapmaları ya da cezaevinde çocukların anneleriyle Kürtçe konuşmaları değil, mesele Kürt gazeteciler neden tutuklanıyor, Kürtler neden cezaevine atılıyor, budur. Cezaevine atıldıktan sonra, mahkemede savunma yapmak zorunda kaldıktan sonra ha bunu Kürtçe yapmış, ha başka bir dilde yapmış, bundan dolayı övünülecek bir şey yok, onu da söyleyelim size. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Anayasa'nın 138'inci maddesine göre, görülmekte olan bir dava hakkında -bilindiği üzere- Mecliste bir görüşme yapılamaz, tavsiyede bulunulamaz. Dolayısıyla, bu konularla ilgili, somut meselelerle ilgili -Türkiye bir hukuk devletidir- elbette her türlü savunma, her türlü itiraz kendi mercisinde yapılabilir ama burada, yasama

organında somut bir davyayla ilgili bir konunun görüşülmesi elbette mümkün değildir. Keza sistematik olarak “Şunlar, bunlar yargılanıyor.” şeklinde bir değerlendirme de asla kabul edilebilir bir durum değildir. Türkiye bir hukuk devleti, itiraz mercileri... Elbette mahkemeler nezdinde yapılabilir. Dolayısıyla, Anayasa 138’e göre, bu anlamda somut bir konunun görüşülmesi mümkün değildir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Cumhurbaşkanı her dava hakkında yorum yapıyor Sayın Başkan.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- Yeşil Sol Parti Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen ve arkadaşları tarafından, tutuklu gazeteciler amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Konya Milletvekili Ziya Altunyaldız’ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerinin tutanaklardan çıkarılması veya hatibin düzeltmesi gerektiğine yönelik talebine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Günaydın, tutanak geldi. Öncelikle, bir konuyu açıklığa kavuşturmam gerekiyor. İç Tüzük gereği “tutanaktan çıkarma” diye bir uygulamamız yok. Burada düzeltme, kendisi talep ederse geçerli. O da yine tutanakta yaptığı konuşma aynen duruyor yani yapılan konuşmanın tutanaktan çıkarılması kesinlikte söz konusu değildir. Bir hatip konuşmanın genelinde bir paradigma ortaya koyuyor bir küreselcilik konseptiyle ve bunun kurucu liderliğine bir atıf yapıyor. Dolayısıyla Başkanlık Divanına düşen herhangi bir işlem olmadığı kanaatindeyim, tutanağı sizinle de paylaşabilirim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın’ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, burada Anayasa’mız ve İç Tüzük’ümüz aynı kitapçıkta basılmış durumda. İç Tüzük’ün 67’nci maddesi “Konuşma üslubu” başlığını taşıyor, 69’uncu maddesi “Açıklama hakkı”, 155’inci maddesi ise “Tutanak neveleri, tutulması ve tutanakta düzeltme” başlığını taşıyor. Hatip yalnızca sizin söylediğiniz gibi bir yeni paradigma üzerinden değil, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurucu lideri üzerine bir konuşma yapıyor ve o kurucu liderin Recep Tayyip Erdoğan olduğunu söylüyor. Anayasa, sözü ve lafıyla bir bütündür. Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucu kadrosu ve lideri konusunda bir tereddüt yoktur. Bu çerçevede, 69’uncu madde yalnızca sataşanlara yönelik değil, konuşmacıya yönelik bir şüphe, tereddüt belirtmesi hâlinde konuşmacının da kürsüye gelerek açıklama hakkını kullanmasına amirdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şimdi buradan, sizin söylediğiniz gibi, eğer konuşmacı bir yeni paradigmadan söz ediyor ise ve bu yeni paradigmanın kurucusunun Erdoğan olduğunu söylüyor ise gelir burada bunu açıklar; yok, eğer bizim iddia ettiğimiz gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu liderliğini, 1923'te yapılan kurucu liderliğini 2002'ye aktarmaya çalışıyor ise gelir onu da ifade eder. Dolayısıyla bu açıklama hakkını kullansın, arkasından biz tutanaktaki düzeltme hakkımızı yazılı olarak kullanacağız.

BAŞKAN – Sayın Günaydın, Başkanlık Divanı olarak... Şöyle, tutanak önümde, okuyalım: NATO ve görüşmeleri, yeni konsepti anlattıktan sonra hatip “Türkiye -bu anlamda- kurucu ülkedir -bu yeni oluşan iş birliğine atıf yaparak- Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan da küresel anlamda kurucu liderdir. Yolumuza emin adımlarla devam edeceğiz.” diyor.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın hatip nereden anlamış onu Atatürk’e karşı? Dinlemedi herhâlde.

BAŞKAN – Bir saniye arkadaşlar.

Dolayısıyla, Başkanlık Divanı olarak kimseyi icbar edemeyiz biz, bu siyasi bir belirleme son tahlilde. Velhasılkelam, bize düşen bir şey yok. Siz yazılı olarak böyle bir düzeltme talebi gönderirseniz ona uygun... Hatipten de bir talep gelmediği için bu konuda herhangi bir işlem yapmaya gerek olduğu kanaatinde değilim.

Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, tutumunuz üzerinde bir görüşme açma niyetinde değiliz. Konuları not ettik, tutanağı bu şekilde biz de inceleyeceğiz ve gerekli başvurumuzu yapacağız.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- *CHP Grubunun, Grup Başkanı Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, vergi adaletinin sağlanması amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 12 Temmuz 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi*

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/7/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/7/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili ve Grup Başkanı Özgür Özel tarafından, vergi adaletinin sağlanması amacıyla 12/7/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (6) sıra no.lu Genel Görüşme Önergesi’nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 12/7/2023 Çarşamba günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Karabat.

Süreniz beş dakikadır Sayın Karabat.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'mıza göre herkes mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Ama siz ne yapıyorsunuz? Kazanç yerine harcamadan vergi alıyorsunuz. Ve bununla birlikte siz, pırlantadan vergi almıyor ekmekten vergi alıyorsunuz. Siz, pırlantadan vergi almıyor, sudan vergi alıyorsunuz, çiftçinin mazotundan vergi alıyorsunuz. Dolayısıyla milletin cebini KDV'yle, ÖTV'yle, motorlu taşıtlar vergisiyle boşaltıyorsunuz, el atıyorsunuz. Yurttaşlarımızın birçoğu işsiz, işsiz olanların ise cebinde para kalmıyor, tasarruf sahibi olamıyorlar. İşsiz gençleri “İş beğenmiyorlar.” diye aşağılıyorsunuz. Zengini daha zengin yapmak için rasyonel zeminler yaratmaya çalışıyorsunuz. İş gücünün millî gelirden aldığı pay, emeğin millî gelirden aldığı pay önceki yıla göre tam yüzde 14 düşmüş, yüzde 40'tan yüzde 26'ya gerilemiş durumda. Toplumun en zengin yüzde 20'si millî gelirin yüzde 48'ini alıyor, geri kalan yüzde 80 ise açlıkla, yoksullukla mücadele ediyor.

Şunu açıkça söylemek isterim: Dolaylı vergileri artırmak çağ dışı bir uygulamadır ve şunu da belirtmeliyim ki bir insanlık suçudur. Ranttan vergi almak yerine temel tüketim ürünlerine vergi koymak kabul edilemez bir şeydir. Diyorsunuz ki: “Getirdiğimiz vergilerin sadece üçte 2'sini dolaylı vergilerden alıyoruz.” oysa bu, pratikte bir yalan. Kurumlar vergisini şirketler ödüyor ama şirketler de ürünlerine zam yapıyor, dolayısıyla aynı vergi yükü vatandaşa biniyor. Başka bir yanılgı daha var, diyorsunuz ki “Gıdadaki vergiyi yüzde 1'de tuttuk.” Şimdi, buna inanmamızı bekliyorsunuz. Oysa akaryakıtta yaptığınız her zam aynı zamanda ekmeğe, çocuk bezine yaptığınız zamdır değerli arkadaşlar. (CHP sıralarından alkışlar) Dolayısıyla bu yalanlarla bizleri kandıramazsınız; bu, vatandaşla alay etmektir. Siz pırlantadan vergi almıyorsunuz, siz faizden vergi almıyorsunuz; siz ücretten vergi alıyorsunuz, siz emekten vergi alıyorsunuz. Dolayısıyla kur korumalı mevduat getirdiniz, faiz üzerine faiz ödüyorsunuz; 2,5 trilyon liralık kur korumalı mevduat var, buna yaklaşık 500 milyar gibi bir faiz ödediniz, getirdiğiniz vergi oranlarıyla yaklaşık 100 milyarlık bir vergi alabilirsiniz ama faizden 100 milyarı almıyorsunuz, ekmekten vergi alıyorsunuz siz, kitaptan vergi alıyorsunuz siz. Sizin vergi adaletiniz işte bu değerli arkadaşlar. “Memura refah payı verdik.” diyorsunuz, vicdan namına sizde bir şey kalmadığını bu sözlerinizle görüyorum. Siz, emekliye açlık sınırının altında, memura yoksulluk sınırının altında maaş veren bir iktidarsınız. Seçim öncesi bedava dağıttığımız doğal gazı, AKP propagandası yaptığınız için kamu harcamalarını, verdiğiniz maaşları şimdi yurttaştan çıkarmak istiyorsunuz. Siz, emeklinin torununa vereceği harçlığı kendinize sermaye yapan bir iktidarsınız değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

Millet yoklukla sınanırken, millet yoklukla denenirken sizler kamudaki saltanatlarınızdan, uçan saraylarınızdan, güzel saraylarınızdan, yazlık saraylarınızdan vazgeçmiyorsunuz; kendi şatafatınızı “itibar” diye pazarlıyorsunuz ve bizim buna “Evet.” dememizi bekliyorsunuz. Seçim zamanı 1 milyon liralık Togg'lara binen bakanlarınız bugün 10 milyon liralık Mercedes'lere biniyorlar ve siz buna “adalet” diyorsunuz. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bu devran elbette böyle gitmez. Bir tarafta seçim zamanı IMF'yi eleştiriyorsunuz, diğer tarafta IMF'den daha sert ekonomik politikalar uyguluyorsunuz ve söyleyeyim ki siz IMF'den daha betersiniz, daha betersiniz! (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) “Toplanan vergilerin nereye harcadığının

hesabını vermeye vaktimiz yok, makam araçları bizim için çerez parasıdır.” diyen bakanlarınız var, bir zihniyetiniz var ve bununla yönetiyorsunuz. Eğer makam araçları çerez parasıysa o çerez paralarını biraz emekliye, biraz işçiye, biraz da memura verin değerli milletvekilleri. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizler yurttaşa pembe tablolar çizerseniz de gerçekler böyle değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ÖZGÜR KARABAT (Devamla) – Bu yıl 50 milyon turist bekleniyor. Siz, yabancı keyif çatarken kendi yurttaşınızı market market ucuz çocuk bezi aramaya muhtaç edensiniz. Siz kendi yurttaşınızı ucuz deterjan aramaya, siz kendi yurttaşınızı ucuz yağ aramaya muhtaç eden bir iktidarsınız. Türkiye, işçi hakları açısından dünyanın en kötü 10 ülkesinden biri. Avrupalı emekli Türk emeklisinden 5 kat daha fazla maaş alıyor, asgari ücrette Avrupa’da 3’üncüyüz. İşte bütün bunlar arasında sonuç olarak şunu görüyoruz ki: Politikalarınız değişmiyor, başkanlık sisteminin etkileri devam ediyor, atanmışlarınız da figüran hâline gelmeye devam ediyor ve pek yakında bu ekonomi politikalarınızın çöktüğüne siz de yakinen tanıklık edeceksiniz.

Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mesut Doğan.

Süreniz üç dakikadır Sayın Doğan.

Buyurun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MESUT DOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisinin özetini, özellikle son bir aydır konuştuğumuz konuların da özünü teşkil eden değişmez bir kaideyi hatırlatarak sözlerime başlamak isterim.

Yer altı kaynakları bakımından, coğrafi özellikleri bakımından, tarihî geçmişi bakımından, genç nüfusu bakımından dünyanın en muhteşem özellik, güzellik ve zenginliğine sahip herhangi bir ülkede sürekli geçim sıkıntısından, sürekli ekonomik sorunlardan, sürekli değişen rakamlardan bahsediliyor ise o ülkede ya çok büyük yolsuzluk, hırsızlık veya israf vardır veya o ülkede yönetimde çok büyük beceriksizlik vardır veya o ülkede çok tehlikeli bir iş birlikçilik vardır.

Bunu niye söylüyorum? Seçimlerden çıkalı kırk beş gün oldu. Seçim öncesi bütün siyasi partiler veya ittifak mensupları, iktidara geldiklerinde milletin sorunlarını ne şekilde çözeceklerine dair vaatlerde bulundular. Ben, şimdi, AK PARTİ’nin seçim öncesi “Türkiye Yüzyılı İçin Doğru Adımlar” isimli seçim beyannamesine baktım. Mesela, orada, seçim bittikten sonra, kırk gün içerisinde politika faizinin yüzde 75 artırılacağına dair bir vaat göremedim. Yine, kırk gün içerisinde akaryakıt fiyatlarının yüzde 30-35 bandında artırılacağını göremedim. MTV’nin 2 katına çıkarılacağını yazıldığına şahit olmadım. Harçların yüzde 50 artırılacağını görmedim. Yurt dışından getirilen telefonların kayıt ücretlerinin 6 bin liradan 20 bin liraya çıkarılacağını görmedim. Yine, döviz ve altın fiyatlarının kırk gün içerisinde yaklaşık yüzde 35-40 bandında artacağını ifade eden cümlelere şahit olmadım. Memur maaşı güncellemesinin emeklileri kapsamayacağını görmedim. Nedir bu Allah aşkına? Bu, şu anlama geliyor: Çay kaşığıyla verilen her şey kepçeyle alınacak ve verilen sözler tutuluyormuş gibi yapabilmek için milletin alın teri yakıt olarak kullanılacak. İnsanlarımız artık şunu ezberlediler, AK PARTİ’nin ekonomiden anladığı sadece beş adım var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız Sayın Doğan.

MESUT DOĞAN (Devamla) – Sıkıştın mı zam yapacaksın, sıkıştın mı KDV artıracaksın, sıkıştın mı borç alacaksın, sıkıştın mı para basacaksın veya sıkıştın mı millî değerlerimizi satacaksın. Bunların hiçbirinin çözüm olmadığını artık görmek gerekiyor. Bu, tabiri caizse kanser hastalığına müptela ettiğiniz ekonomiyi düzeltmek için antibiyotik tedavisi uygulamak anlamına gelir ki unutmamak gerekiyor antibiyotik kanseri azaltmaz, daha fazla artırır. İnsanlarımızı bir an önce bu güzelim ülkede tekrar refah seviyesine ulaştırabilmek için atılan bütün bu zam, borçlanma veya KDV artırımından çıkarak, özümzüze dönerek, terleyerek adım atılması gerektiğine inanıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Sayın Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP’nin ülkemizde vergi adaletinin sağlanabilmesi hakkındaki grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Anayasa’mıza göre vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılması maliye politikalarının sosyal amacıdır. Vergilendirme adaleti açısından en temel ilke olan harcayanın değil, kazananın ödediği bir vergi sistemi AKP iktidarında tamamen bozulmuş, vergi yükü kazanana, servet sahibine değil, memurun, işçinin, asgari ücretlinin, kısaca vatandaşın omuzlarına yüklenmiştir. Temel ihtiyaç ürünlerine yüksek KDV uygulanırken lüks tüketim ürünlerine düşük oranların uygulanması, bu adaletsizliğin en açık göstergelerinden biridir. Son dönemde yapılan vergi düzenlemeleriyle de vergi adaletsizliği çok daha derinleşmiş ve vatandaş daha da zor duruma düşürmüştür. AKP iktidarının kendi sorumluluğunu ve Hükûmet olma vasfını yerine getiremeyip kötü ekonomi politikaları izlemesinin acı sonuçları vatandaşa yeni vergi ve zamlar olarak yüklenmektedir. Bakınız, daha bu hafta Cumhurbaşkanı kararıyla, temel ihtiyaç ürünleri ve yeme içme sektöründe yüzde 8 olan KDV yüzde 10’a; mobilya, beyaz eşya, elektronik ürünler, otomobil, sigara ve alkol gibi pek çok kategoride ise yüzde 18 olan KDV yüzde 20’ye; deterjan, sabun, tuvalet kâğıdı, peçete gibi temizlik ürünlerindeki yüzde 8’lik KDV ise yüzde 20’ye çıkarılmıştır. Noter, pasaport ve vize harçlarına yüzde 50 zam yapılmıştır. Diğer yandan, bu hafta görüşülen AKP’nin kanun teklifine göre Cumhurbaşkanına akaryakıt vergilerini 5 katına kadar çıkarma yetkisi veriyor, ek motorlu taşıtlar vergisi öngörüyor ve ÖTV’de artışlar yapıyor.

Teknoloji çağında yaşıyoruz. Bugün dünyada uzay madenciliği, yapay zekâlar gündemde ama bizim ülkemizde en yoksul vatandaşın bile kullanmak zorunda olduğu telefondan önce yüzde 1 Kültür Bakanlığı payı, sonra yüzde 10 TRT bandrol ücreti kesiliyor, yüzde 50 ÖTV ekleniyor, bir de üstüne yüzde 20 KDV alınıyor, böylece telefonun fiyatı tam 2’ye katlanmış oluyor. Bu da yetmiyor, yurt dışından getirilen telefonlara ödenen harç ücreti bu hafta 7,5 katına yükseltiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Ataş.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu vergi artışları özellikle düşük gelirli vatandaş daha fazla etkilemekte, yoksulluğun artmasına sebep olmaktadır. Vergi adaletsizliği, gelir dağılımındaki eşitsizliği daha da büyötmekte ve toplumsal adaleti bozmaktadır. Bu durum ülkemizin en yoksul ilk 10 ülke arasına girmesine yol açmaktadır. Bu utanç verici bir durumdur.

Sonuç olarak vergi adaletsizliği sorunu Türkiye'nin en öncelikli gündem maddelerinden biridir. Bu yüzden mevcut vergileri sürekli artırma peşine düşen AKP Hükûmetinin asıl yapması gereken kendi bozduğu vergi sistemini düzeltmek, vergi adaletsizliğiyle mücadele etmektir diyor, CHP'nin grup önerisini desteklediğimizi bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Rüştü Tiryaki.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Tiryaki. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Vergi adaletinin sağlanması için yapılması gerekenleri araştırmak üzere bir Meclis görüşmesi açılması önergesi üzerine söz aldım. Grubun görüşlerini sizinle paylaşmaya çalışacağım. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, Sayın Başkan, size de yeni görevinizde en içten, en kalpten, yürekten başarılar diliyorum. Bunu başaracağınızdan hiç kuşum yok, bugüne kadar elinizi neye attıysanız başardınız. Ayrıca, nüktedan kişiliğinizin Meclis Başkanlık kürsüsüne de yansıyacağını düşünüyorum. Tekrar başarı dileklerimi iletiyorum.

Son zamları, MTV'yi bir yılda 2 kez almanızı, bütün bunları tartışacağız; bugün tartışacağız, yarın tartışacağız, öbür gün tartışacağız ama ben bugün başka bir konudan bahsetmek istiyorum. Konu şu: Vergileri düzenleyen her düzenleme hukuksal olduğu kadar, politik olduğu kadar aynı zamanda ideolojiktir. Bu ister Anayasa olsun isterse herhangi bir kanun olsun; bir tüzük, bir genelge veya sirküler hiç fark etmez, aynı zamanda birer ideolojik metindir. Bu ülkedeki veya herhangi bir ülkedeki ekonomik düzenin hangi katmandan, hangi sınıftan yana olduğunu öğrenmek istiyorsanız o ülkenin vergi düzenlemelerine bakarsanız çok rahat bir yanıt bulabilirsiniz.

Biz Türkiye'deki vergi sisteminin genel olarak emekçilerden yana olmadığına inanıyoruz, yoksullardan yana olmadığına inanıyoruz; çiftçiden, üreticiden yana olmadığına inanıyoruz. Türkiye'deki vergi düzeni önemli oranda sermayeden yanadır. AKP Grubu bunun böyle olmadığını söyleyebilir, “İlk günden itibaren biz yoksullukla mücadele ediyoruz, yoksulun yanındayız.” diyebilir ama ben size birkaç örnek verirsem ne demek istediğim çok daha iyi şekilde anlaşılır. Bakın, yoksuldan, üreticiden yana olan bir vergi sistemi sizce traktörden mi ÖTV alır yoksa lüks yattan mı? Türkiye'de traktörden alınan ÖTV yüzde 25, lüks yattan alınan vergi yüzde sıfır. Yoksuldan, üreticiden yana bir olan bir ülke sizce pırlantadan vergi alır mı, almaz mı? Elbette yoksuldan yana olan bir hükûmetin pırlantadan vergi alması gerekir. Ama Türkiye'de pırlantadan alınan ÖTV vergisi yüzde sıfır.

Bu da yetmedi. 2019'da kürkten yani zenginin alametifarikası olarak görülen kürkten alınan ÖTV de sıfırlandı. Kürkten alınan ÖTV de yüzde sıfır.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Peki, yatın akaryakıtından alınıyor mu Başkanım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Diyebilirsiniz ki: “Bu yasalar bizden önce de vardı.” Bu yasalar AKP'den önce yoktu. ÖTV, Özel Tüketim Vergisi Kanunu 2002 yılı Haziran ayında yürürlüğe

girdi, bundan beş ay sonra Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar oldu, tam yirmi yıldır aynı ÖTV sistemini devam ettiriyor.

Özetle, Türkiye’de vergi sistemi adaletsizdir. Gelin, bu önergeyi kabul edin veya Adalet ve Kalkınma Partisi olarak siz bir önerge verin, bizler de bu önergeyi destekleyelim, Türkiye’deki vergi adaletsizliğini bir genel görüşme açarak görüşelim diyorum. Ama bunu kabul eder misiniz; kabul etmeyeceğinizi düşünüyorum çünkü siz sermayeden yana vergi sisteminin devam etmesini istiyorsunuz. Gerçekten vergi adaletsizliğini ortadan kaldıracığınıza inanmıyoruz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ertuğrul Kocacık.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Kocacık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ERTUĞRUL KOCACIK (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu grup önerisi üzerine, AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Gelir politikalarımızı mali disiplinden ayrılmadan yatırımı, üretimi, istihdamı, ihracatı ve büyümeyi destekleyecek şekilde dizayn ediyor ve uyguluyoruz. Ayrıca gelir dağılımının iyileştirilmesi ve sosyal politikaların güçlendirilmesi konusunda vergi politikası araçlarımızı etkin bir şekilde kullanıyoruz. Nitekim son üç yıllık dönemde enflasyonla mücadelede, finansal istikrarın temininde ve vatandaşımızın alım gücünün desteklenmesi bağlamında çok büyük vergisel teşvikler sağladık. Sadece 2022 yılında enflasyonla mücadele amacıyla 290 milyar lira vergi gelirinden vazgeçtik AK PARTİ hükümetleri olarak uyguladığımız sosyal politikalar sonucunda vatandaşımıza sağladığımız refahı bugüne kadar hiçbir hükümet sağlayamamıştır. Asgari ücretin vergi dışı bırakılması ve diğer çalışanların asgari ücret kadar ücretlerinden vergi alınmaması, temel gıda maddelerinde KDV oranlarının yüzde 1’e indirilmesi, basit usulde vergilendirilen 850 bin esnafımızın kazançlarından gelir vergisi alınmaması, akaryakıt ürünlerinde uyguladığımız eşel mobil sistemi gibi gerek doğrudan gerekse dolaylı vergilerde sağlanan imkânlarla her zaman vatandaşımızın yanında olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; vergi yükü, bilhassa dolaylı vergilere ilişkin vergi yükü konusu iktidarlarımızın daima hassasiyetle üzerine eğildiği konuların başında gelmektedir. Bu konuda son yirmi yılda önemli bir mesafe katedilmiştir. Ülkemizin de üyesi olduğu OECD tanımlamasına göre; Türkiye’de dolaylı vergilerin toplam vergi gelirleri içindeki payı 2002 yılında yüzde 46,9 iken 2021 yılında yüzde 42,1’e düşmüş, son on dokuz yılda dolaylı vergilerin vergi gelirleri içindeki payı 5 puan azalmıştır. Merkezî yönetim bütçesi içerisinde yer alan vergilerin, genel kabul görmüş gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler ile mülkiyet üzerinden alınan vergilerin toplamı esas alınarak yapılan tasnifinde ise 2002’de dolaylı vergilerin payı yüzde 64,9 iken 2022 yılında bu oran yüzde 62,1’e düşmüştür. Bu ilerleme, biraz önce bahsettiğim, asgari ücrete yönelik gelir ve damga vergisi istisnası, basit usul mükelleflerimize yönelik kazanç istisnası, tarımsal destek ödemelerine ilişkin gelir vergisi istisnası gibi sağlanan vergisel teşvikler ile KDV’de yapılan oran indirimine rağmen elde edilmiştir. Ülkemizde hem genel vergi yükü hem de dolaylı vergi yükü sanıldığının aksine yüksek olmayıp bilakis vergi yüklerimiz hem OECD hem de AB ortalamalarının altındadır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – KDV ilk defa yüzde 20’ye çıktı, ilk defa. Ne anlatıyorsun arkadaş!

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2023 yılına geldiğimizde, yüzyılın afeti olan deprem felaketinin ülke ekonomisine getirdiği etkinin büyüklüğü malumunuzdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Geçmiş bırak, son iki ayı anlat. Sabunda bile KDV’yi artırdınız, sabunda.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Hatip.

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) – Bu etkinin azaltılmasına katkı sağlamak amacıyla kurumlar vergisi mükelleflerinin yararlandıkları indirim ve istisna tutarları üzerinden bir defaya mahsus ek vergi alınması yüce Meclisimizce kabul edilmiş ve bu verginin ilk taksit ödemeleri yapılmıştır. Plan ve Bütçe Komisyonumuzda kabul edilen, 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’yle yine kurumlar vergisi oranları arttırılmakta ve bir defaya mahsus ödenmek üzere ek motorlu taşıtlar vergisi ihdas edilmektedir.

Kurumlar vergisi dolaysız vergi, ek motorlu taşıtlar vergisi ise servet üzerinden alınan vergidir. Tasnifler de dolaysız vergiler içinde yer almaktadır. Bu iki düzenlemeden 2023 yılında toplam 110 milyar lira gelir beklenilmektedir.

KDV oranı artışlarına gelince düzenlemeden görüleceği üzere temel gıda maddelerindeki yüzde 1 oran korunmuştur. KDV genel oranları incelendiğinde AB ortalamasının yüzde 21,5 olduğu görülmektedir. Yüzde 18 oranıyla AB ülkeleri içinde en düşük vergi oranını uygulayan 2’nci ülke olan ülkemiz bu oranı yüzde 20’ye çıkartsa dahi AB ortalamasının altında kalmakta, en düşük oranı uygulayan 6’ncı ülke olmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) – “Millî dayanışma paketi” olarak yüce Meclisimizde görüşülecek teklifin ve aynı amaçlarla yapılmış vergi düzenlemelerinin depremin yaralarının sarılmasına katkı sağlamak üzere getirildiği hepimizin malumudur.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Hatip.

ERTUĞRUL KOCACIK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısaca özetlemeye çalıştığım vergi politikalarımızın dizaynında vatandaşımızın refahının ve toplumun ihtiyaçlarının önceliğimiz olduğunu tekrar belirtiyor, yapılan düzenlemenin vatanımıza, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Sayın Oluç, bir söz talebiniz var.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

38.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Diyarbakır 4. Ağır Ceza Mahkemesinin tutuklu gazetecilerle ilgili verdiği karara ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın vekiller, Diyarbakır'dan, 4. Ağır Ceza Mahkemesinden az evvel bir haber geldi; aranan Keleş bulunamamış, tutuklu gazetecilerin hepsi tahliye edilmiş.

Bilginize. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

5.- AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 14 Temmuz 2023 Cuma günü saat 14.00'te toplanmasına ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işlerin görüşülmesine ve aynı birleşiminde 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına, Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

12/7/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 12/7/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Abdulhamit Gül

Gaziantep

AK PARTİ Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bastırılarak dağıtılan 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının 1'inci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

12 Temmuz 2023 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin birinci bölümünde yer alan maddelerin oylamalarının tamamlanmasına kadar,

13 Temmuz 2023 Perşembe günü birleşiminde 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Haftalık çalışma günlerinin dışında 14 Temmuz 2023 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan işlerin görüşülmesi ve aynı birleşiminde 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi;

33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması önerilmiştir.

33 Sıra Sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen
Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifi İçin Ek
Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375

Sayıli Kanun Hükümünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264)

Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1.Bölüm	1 ila 15'inci Maddeler	15
2.Bölüm	16 ila 29'uncu Maddeler	16
(geçici 1 ve geçici 2'nci madde dâhil)		

Toplam Madde Sayısı 31

BAŞKAN – Sayın Gül, söz talebiniz var mı? Atlamışım onu.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Türkiye'nin bir hukuk devleti olduğuna, yargının kendi düzeni içerisinde yargılamasını yapması gerektiğine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; aslında az önce söz istemişim.

Şimdi, burada sürekli karşılaşacağımız bir meseleye az önce şahit olduk. Az önce bir mahkeme yargılaması yapar gibi, yürüyen bir davayla ilgili burada konuştuk ve bu anlamda mahkemeye çok ciddi anlamda eleştiriler yapıldı ve on dakika sonra bugün farklı bir gelişme olduğu az önce arkadaşımız tarafından söylendi. Yani burada bir ilkeden bahsetmek istiyorum: Bırakalım, yargı kendi düzeni içerisinde yargılamasını yapsın ve itirazımız... Türkiye bir hukuk devleti, kendi mecrası içerisinde itirazlar yapılır, savunma hakkı kutsaldır; elbette kimse eleştiri yaptı diye bu anlamda tutuklanamaz. Türkiye’de mevzuat açıktır, uluslararası normlarla ilgili kabul edilmiş, iç hukukta parçası olduğumuzu kabul ettiğimiz normlar vardır. Yani her yargılamayı burada Meclise getirip...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Burası bir yasama organıdır, yargı kendi mecrası içerisinde yargılamasını yapmaktadır. Az önce eleştirdiğimiz bir konu farklı bir şekilde gerçekleşince yargıyla ilgili tüm eleştiriler farklı mı olacak? Elbette yargının eleştireceğimiz, eksik, hatalı kararlar olabilir ama bu anlamda bir ilkesel durumu hatırlatmak adına söylüyorum: Yargıyı, yargı mercileri kendi mahkemelerinde yapsın. Burası yasama organı, Anayasa’nın hükmü gereğince de bu anlamda kendi mecrasında çalışmamızı yapalım. Elbette mahkemelerin verdiği karar... Biz kimsenin tutuklanmasını istemeyiz, herkesin eleştiri hakkı AK PARTİ hükümetleri döneminde genişletilmiştir, özgürlükten yanayız ama kimsenin de terörü ya da suçu elbette teşvik edecek bir hâli yoktur, bunu da kimse savunamaz.

Önerimiz de çalışma düzenine ilişkindir, az önce okundu, Genel Kurulun takdirine sunuyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Buyurunuz Sayın Oluç.

40.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bir polemik olsun diye değil, sadece kayıtlara geçsin diye söylüyorum: Çok katılıyorum, bağımsız ve tarafsız yargıdan yanayız. Yani iktidarın yargı üzerinde herhangi bir tahakküm kurmasının çok önemli olduğunu düşünüyoruz ve bunun evrensel bir kural olduğunu düşünüyoruz. Burada aramızda bir tartışma konusu yok, sadece bugünkü iktidarın buna riayet etmediği kanaatindeyiz.

Bizim biraz evvel eleştirmeye çalıştığımız şey şuydu: Tutuklu yargılama bir ceza hâline geldi Sayın Başkan. Biz tutuksuz yargılamanın esas olması gerektiğini düşünüyoruz, on üç ay boyunca bu gazeteciler tutuklu kaldılar. Dolayısıyla, eleştirilen konu budur. “Geç gelen adalet, adalet değildir.” meselesini siz de biliyorsunuz ama bizim, tabii ki hepimizin beklentisi, bağımsız ve tarafsız bir yargının her alanda işlemesi ve adaletin tecelli etmesidir.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

5.- *AK PARTİ Grubunun, bastırılarak dağıtılan 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin kırk sekiz saat geçmeden gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının 1'inci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun haftalık çalışma günlerinin dışında 14 Temmuz 2023 Cuma günü saat 14.00'te toplanmasına ve bu birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan işlerin görüşülmesine ve aynı birleşiminde 14 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına, Genel Kurulun çalışma saatlerine ve 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak bölümler hâlinde görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi üzerine Saadet Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Arıkan.

Süreniz üç dakikadır.

Buyurun Sayın Arıkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MAHMUT ARIKAN (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Saadet Partisi olarak ilk grup toplantımızı gerçekleştirdik. Uzun bir aradan sonra Mecliste bir araya geldiğimiz değerli milletvekilleriyle çalışmalarımızı sürdüreceğiz; çalışmalarımızın, grubumuzun hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum.

Tabii, İç Tüzük gereği Mecliste grubu bulunan partilerin yasama konusunda kanun teklifi ve çeşitli öneriler verme gibi bazı yetkileri var. Maalesef, iktidar partisi muhalefet gruplarının önerilerini reddetme konusunda oldukça mahir. Muhalefet partileri çeşitli önerileri, kanun tekliflerini Meclisimize sunuyorlar, bunların neredeyse tamamı milletimizin faydasına olacak olan konular fakat ne hikmetse, iktidar, muhalefet partilerinden gelen tekliflerin tamamını reddediyor. Niçin reddediyorsunuz? Niçin sırf siyasi köşe kapmacanızdan dolayı bu milletin faydasına olacak şeylerin önüne geçiyorsunuz? Bakınız, değerli milletvekilleri, muhalefet parti gruplarının milletvekilleri de milletin iradesiyle buradalar. 15 Temmuzun arifesinde milletin iradesinin önemini bu Meclis kürsüsünden anlatmaya eminim ki gerek yok. Milletin iradesinin önemli olduğunu biliyorsunuz fakat umursamıyorsunuz. Şimdi, önümüze bir torba

yasa geliyor. Bunun ne kadar eleştirildiğini biliyorsunuz. Alakalı alakasız her şey bu torbaya dolduruldu. Üzerinde hak edilen tartışmalar yapılmadan Meclisten de geçiyor, geçecek. Böyle böyle yasama kalitesi maalesef düşmekte.

Sayın milletvekilleri, burada görüşülecek hususlar aceleye getirilecek konular değildir. Bu konular üzerinde sağlıklı müzakereler yapmak milletimizin faydasına olacaktır. Beştepe’den gelen talimatlar bir torbaya konuluyor, bunlar bir yasa kisvesine büründürülüp Meclisimize sunuluyor, AK PARTİ Grubu marifetiyle de bunlar yasalaştırılıyor. Bu durum, milletimizin iradesine ket vurmaktır. Bu yüce Meclis, bu Gazi Meclis birilerinin talimatıyla çalışamaz. Bunun aksini iddia eden, milletimizin iradesine ihanet ediyor demektir. Bu hatalardan derhâl dönülmelidir. Bu yapılırken birilerinin talimatı, öbürlerinin tavsiyesiyle değil; Gazi Meclisimizin, milletin vekillerinin ortaklaşa çalışmasıyla çözümlenmelidir. Bunun içindir ki bu konular üzerinde ciddi müzakere edebilecek bir Meclis yapısına ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız lütfen.

MAHMUT ARIKAN (Devamla) – Mecliste gündem çok yoğun; torba yasa var -önemine binaen ifade ediyorum- emekli zammı meselesi var, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Bağlı Cetvellerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi var, uluslararası anlaşmalara dair kanun teklifleri var; bunlar Meclisimizin gündeminde. Enflasyondan sığınmacı sorununa, dış politikadan hukuksuzluklara kadar üzerinde müzakere edilecek birçok konu bulunmakta. Genel Kurulumuzun bu konulara dikkatle eğilerek çoğulculuk ve katılımcılık esasına uygun çalışması elzemdir. Şimdi, burada Meclisi erken tatil etmek birilerinin faydasına olabilir fakat milletimizin faydasına olmayacaktır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, noter olarak değil, bir milletin iradesinin tecellisi olarak millet için çalışmaya devam etmelidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Mahmut Tanal.

Süreniz üç dakikadır Sayın Tanal.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla hürmetle selamlıyorum.

Değerli AK PARTİ Grup Başkan Vekili biraz önce dedi ki: “Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir.” Evet, Anayasa’mızın 2’nci maddesinde böyle yazar. Ancak İç Tüzük’ün 52’nci maddesinde der ki bir kanunun görüşülebilmesi için, kırk sekiz saat geçmeden bir kanunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmemesi gerekir. Evet, acilse, gündemde herhangi başka bir iş yoksa... Hemen ben sizi gerçekten Türkiye’nin sıcak ve can alıcı noktalarına götürmek isterim. Ben Şanlıurfa Milletvekiliyim. Şanlıurfa’da ne sıcaklık var? Şu anda Şanlıurfa’dan 8 tane milletvekili arkadaşımız var AK PARTİ grup sıralarında ve MHP sıralarında 1 kişi; yani Cumhur İttifakı olarak 9 milletvekili arkadaşımız burada. Şanlıurfa’nın sıcaklığı 40 dereceden aşağı değil ama bu 40 derece sıcaklıkta elektrikler kesik; vatandaş ürününü alamıyor, ürünler kuruyor. Çok güzel bir söz var: “Çiftçilik milletimizin hayatıdır, milletimizin servetidir, milletimizin kudretidir.” Şanlıurluların elektriğini kesmekle Şanlıurfa’nın hayatını kesiyorsunuz, Şanlıurfa’nın kudretini bitiriyorsunuz, Şanlıurfa’nın servetini bitiriyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA DEMİR (İstanbul) – Ne olmuş Şanlıurfa’ya?

MAHMUT TANAL (Devamla) - Değerli kardeşim, Şanlıurfa’dan haberin var mı senin? İstanbul’da keyifli yerlerde, villalarda otursun; Şanlıurlu 46 derece sıcaklığın altında elektrik olmadığı için içme suyuna ulaşamıyor.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Aynaya bak, aynaya!

MAHMUT TANAL (Devamla) - Orada hasta olan vatandaşımız, diyaliz hastaları, sağlıklı bir şekilde tedavi alamıyor.

LÜTFİ BAYRAKTAR (Sakarya) – Aynaya bakınca kim olduğunu göürsün, aynaya bak!

MAHMUT TANAL (Devamla) - Şanlıurfa'nın ne sorunları var? İşsizlik sorunu var, istihdam sorunu var, torpil ve kayırmacılık var, mevsimlik tarım işçileri sorunu var, elektrik sorunu var, tarımda DEDAŞ zulmü var, DEDAŞ ve aynı zamanda ulaşım sorunu var, eğitim sorunu var, temiz içme suyu sorunu var, Suriyeliler sorunu var, altyapı sorunu var, tarımsal sulama sorunu var, TİGEM cezaevi var, TİGEM cezaevi, uyuşturucu sorunu var, afete hazırlık sorunu var, iş bilmez yönetici sorunu var, toplulaştırma sorunu var.

Şimdi, buradaki Şanlıurfa milletvekili arkadaşlarımız gelsin, “Ya Mahmut Tanal, Allah'tan kork, senin bu saydığın 22 tane sorunun 1 tanesi yalan.” derlerse, ben buradan istifa dilekçemi vereceğim, istifa dilekçemi vereceğim. (CHP sıralarından alkışlar) Siz de gelin bunu kabul edin; daha dönemin başındayız, ben sizden kurtulmuş olayım, siz de benden kurtulun.

Olacak şey değil değerli kardeşlerim, olacak şey değil. Urfalının hakkını verin, Urfa'yı susuzluktan kurtarın, Urfa'yı bu mevsim sıcaklığının altında... Mahkeme kararları var, diyor ki: “Mevsimsel koşullar nedeniyle elektriğin kesilmesi...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Devamla) - Değerli kardeşlerim, “40 derecenin üzerinde, mevsim koşulları nedeniyle elektriklerin kesilmesi bir insan hakkı ihlalidir.” diyor. Ekonomide telafisi güç, imkânsız zararların oluşmasına sebebiyet vermektedir. Çiftçinin elektriğinin kesilmesiyle orada ürünlerin kuruması nedeniyle telafisi imkânsız zararlar oluşuyor. Elektrik idaresinin alacağı tehdit altında değildir, risk altında değildir. Tedbiren, vatandaşın ürününe, hasılatına veya tarlasına tedbir koyabilir; vatandaş ürününe satsın, borcunu ödesin. Bir başka zulüm daha: O köyde 10 kişi oturuyorsa, 2 kişi elektrik borcunu ödememişse borcunu ödeyen vatandaşın elektriği de kesiliyor. Bu zulme hayır diyoruz, hayır diyoruz, hayır diyoruz!

Teşekkürler.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmiştir.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sıraya alınan, Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33) (*)

BAŞKAN - Komisyon? Yerde.

Komisyon Raporu 33 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince, bu teklif İç Tüzük’ün 91’inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde Saadet Partisi Grubu adına söz isteyen Sayın Selçuk Özdağ.

Süreniz yirmi dakikadır.

Sayın Özdağ, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin geneli üzerine Saadet Partisi Grubu adına konuşma yapmak istiyorum.

Hükümet, Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçerken şunları söylüyordu: “Bu parlamenter sistem kördür, şaşırıdır, topaldır, çolaktır -engelli vatandaşlarımız beni başıbaşınlar, onlardan özür diliyorum- o zaman ne yapmamız lazım? Bir Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçmemiz gerekiyor. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçtikten sonra Türkiye zengin olacak, Türkiye özgür olacak, Türkiye mutlu insanlar

(*) 33. S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

diyarı olacak.” Evet, beş senedir, hatta beş buçuk senedir Türkiye’de Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle yönetiliyoruz. Peki, Türkiye zengin oldu mu? Hayır. Türkiye mutlu insanlar diyarı oldu mu? Hayır. Birileri göreceli olarak “Evet.” diyebilirler, izafi olarak “Evet.” diyebilirler. Peki, Türkiye zengin olmadıysa mutlu insanlar diyarı olmadıysa ne oldu? Türkiye fakirleşti, Türkiye yoksullaştı; Türkiye’de yasaklar, yolsuzluk ve yoksulluk diz boyu olmaya başladı. Ben sizleri İkinci Cihan Harbi’ne doğru götüreceğim; özellikle iktidar grubunu götürmek istiyorum. İkinci Cihan Harbi’nde, 1940-1945 yıllarında bütün Avrupa yerle bir edildi. Moskova’dan Sofya’ya, Sofya’dan Madrid’e, Madrid’den Londra’ya kadar her taraf yerle bir oldu, 65 milyon kişi öldü, 100 milyon kişi yaralandı ve onlar küllerinden yeniden doğmak için ortaya çıktılar ve önce “kömür pazarı” diyerek, sonra “ortak pazar” diyerek ortaya çıktılar, ardından “Avrupa Birliği” diyerek de dünyada çok söz sahibi olan milletler topluluğu hâline geldiler. 1960’lı yıllarda, darbe olduktan sonra Türkiye’den -bir zamanlar oralara fetih için giden Osmanlı İmparatorluğu’nun çocukları olarak- bizim atalarımızın gittikleri yerlere biz nasıl gittik, onu da söyleyeyim. Elimizde tahta bavullarla dünyanın en ağır işlerinde çalıştırılmak üzere gittik. Hani şairin söylemiş olduğu gibi “Sirkeci’den tren kalkar, evim barkım viran kalkar.” diyerek oralara gittik, uzun süre hiç görmediğimiz yerlerde çalıştık.

O Avrupa’da neler var, tarım muhteşem mi? Oradaki topraklar verimli, alüvyonlu topraklar mı? Hayır, değil. İkinci Cihan Harbi nedeniyle kimyasal silahlar kullanıldı, orada tarım yapılamayan, hayvanların bile otlaması yasak olan yerler var ama onlar orada, Hollanda’da sadece çiçek satarak, sadece tohum satarak Türkiye’nin bütçesinden çok daha fazla bir gelir elde ediyorlar. Neden? Bilgiye önem verdikleri için; liyakate ve ehliyete önem verdikleri için; ahlaka önem verdikleri için; sistemlerine, kanunlarına, anayasalarına, hukuklarına riayet ettikleri için. Peki, orada madenler var mı? Avrupa’da yok. Peki, orada madenler de yok, turizm var mı? Eh, birazcık var turizm; birazcık eski Yugoslavya sınırlarında, biraz Fransa Nice’de, birazcık da İspanya’da, Portekiz Lizbon’da var. Peki, Türkiye’den örnekler vereyim: Türkiye’de alüvyonlu topraklar ne kadar? Bir yanda dünyanın 7’nci büyük ovası Gediz Ovası, bir yanda Harran Ovası, Çukurova, bir diğer yanda Konya Ovası, bir diğer yanda Iğdır Ovası... Ovalar, alüvyonlu topraklar, kimyasal silahlar da kullanılmadı. Madenler deseniz, dünyanın en büyük madenleri burada, altın burada, nikel burada, kurşun burada, bakır burada, dünyanın en büyük bakır rezervleri çıktı. Nikel rezervleri Türkiye’de Kato Dağı’nda, Hakkâri’de, Manisa Gördes’te. Peki, burada turizm var mı? Var hem inanç turizmi var. İncil’de geçen 7 kilisenin 7’si de Türkiye’de, İslamiyet’ten önce. 3 tanesi Manisa’da Thiatira’da, Tartarya’da, Akhisar’da, Philadelphia’da (Alaşehir) ve de Sart da Artemis de burada. Peki, inanç turizminde zirvede misiniz? Hayır, değilsiniz. Peki, güneşin, denizin ve kumun olduğu yerde zirvede misiniz? Hayır, değilsiniz. Peki, siz, burada, tarımda sınıfta kalmışsınız, madenlerde sınıfta kalmışsınız, turizmde sınıfta kalmışsınız. “Neden?” diye sordüğümüz zaman da bir daha söylüyorum: Liyakat, ehliyet olmadığı içindir. Ben buradan AK PARTİ grubuna sesleniyorum, AK PARTİ milletvekillerine sesleniyorum; size Osman bin Talha’yı hatırlatıyorum: Kimdi bu şahıs? Peygamberimiz Hazreti Muhammed Mekke’yi fethettikten sonra Kâbe’nin anahtarını amcasına vermek istedi, sonra Hazreti Ali’ye “Git, al.” dedi. Hazreti Ali gitti ve aldı, Osman bin Talha’yı biraz hırpaladı. Getirdi, Peygamber’e verdi. Peygamber’imiz “Al bunu götür, tekrar Osman bin Talha’ya ver.” dedi. Osman bin Talha müşrikti yani kâfirdi. Kur’an’ın ifadesiyle Müslümanlar, kâfirler ve münafıklar vardı, kâfirdi, müşrikti. Hazreti Ali “Niçin ona vereceğiz?” diye seslendi. Dedi ki: “Allah diyor ki: ‘Emaneti ehline veriniz.’” Şimdi, burada, emaneti ehline verme noktasında, hakikaten emanet ehline verilmiş mi sormak istiyorum sizlere. Şimdi, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde ihaleler şeffaf olacaktı. Bu 21/b’li ihaleler hakikaten şeffaf yapıldı mı? Sayın Cumhurbaşkanı şöyle sesleniyordu -Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı- ne diyordu? Diyordu ki: “Bundan sonra -Mansur Yavaş’ın yapmış olduğu büyük ihalelerin canlı yayınlanmasında

olduğu gibi, burada da- canlı yayınlar yapılacak.” Ne zaman söyledi bunu? Sekiz ay önce söylemişti. Peki, bu ihaleler canlı yapıldı mı? Hayır, canlı yapılmadı bu ihaleler. Niçin? Bakın, demokrasinin tanımını söylüyorum sizlere: Demokrasi şeffaflık rejiminin adıdır, demokrasi çoğulculuktur, şeffaflıktır, açıklıktır; çoğunluğun azınlığa veyahut da az sayıda olanlara tahakkümü değildir. Peki, hakikaten Türkiye’de açıklık var mıdır? Yoktur. Niye? Bu ihaleler niçin şeffaf olarak yapılmamaktadır?

Bugün Grup Başkan Vekilimiz İsa Mesih Şahin... Bir de ironi yapayım, küçük de bir şaka yapayım. Birileri diyordu ki: “Efendim, Türkiye’ye bir gün mehdi gelecek, mehdiye hazırlık yapıyoruz.” Vallahi, İsa Mesih geldi, artık mehдинin hükmü kalmadı çünkü su görününce teyemmüm ortadan kalkmış değerli arkadaşlar; işte, su göründü, mehdi ortadan kalkmış oldu. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar) İsa Mesih Şahin Bey de söyledi, ne dedi İsa Mesih Şahin Bey? Mülakatlara atıfta bulundu. Hangi vicdan bunu kabul edebilir? Siz, taşeronu bile alırken belli yerlerde kura çekmeden alırsanız, bunlara belli bir sınav getirmezseniz, belli bir kriter koymazsanız hangi vicdan bunu kabul edebilir? Tanıdığı olan, torpili olan veyahut da rüşvet veren, iltimasa, irtikâba yol açan bir sisteme tevessül eder vatandaşlar. Etmiyorlar mı? Niye? Biraz önce söyledi arkadaşımız.

Hatırlarsanız, 12 Eylül döneminde Türkiye’de 3 şey yapıldı. Darbelere karşıyız, ben, 12 Eylül döneminde yedi buçuk sene cezaevinde kaldım, idamla yargılandım; 28 Şubatta da 3 defa üniversiteden uzaklaştırıldım, iki buçuk sene işsiz kaldım, evime ekmek götüremedim ama “challenge” yapmaya, meydan okumaya devam ettim. 12 Eylülde 3 tane iş yaptı Kenan Evren ve arkadaşları. Önce YÖK’ü getirdiler. Bugün YÖK’e ihtiyaç yoktur, yeni bir düzenlemeye ihtiyacımız vardır; o günkü şartlarda yapılması gerekmekteydi. Ardından öğretmenlerini getirdiler, bugün 1 milyon 100 bin öğretmenimizi sokaktan kurtardılar. Ama en önemlisi neyi yaptılar biliyor musunuz? Bugün -Covid sürecinde bile onların önemini idrak ettiğimiz- bir tıpta uzmanlık sınavı, TUS var. Tıpta uzmanlık sınavında mülakat var mı? Yok ki. Tıpta uzmanlık sınavı yoksa niye hâkimlikte uzmanlık sınavı olsun, niye savcılıkta uzmanlık sınavı olsun, niye öğretmenlikte uzmanlık sınavı olsun, mülakatlar olsun? Olmasın efendim. Yazılı kim oluyorsa, Alevi’si Sünni’si, Kürt’ü Türkmen’i, Laz’ı Çerkez’i, dinlisi dinsizi, Hristiyan’ı Müslüman’ı gelsinler Türkiye Cumhuriyeti devletin bürokrasisinde yer alsınlar.

Bakın, devlet neresidir biliyor musunuz? Devlet herkesin yer aldığı yerdir; Alevi’nin, Sünni’nin, Kürt’ün, Türkmen’in, Laz’ın, Çerkez’in, dinlinin, dinsizin, Hristiyan’ın, Müslüman’ın yer aldığı yer devlet demektir. Bunu orada milletvekilliği yaparken, Genel Başkan Yardımcılığı yaparken Sayın Erdoğan’a da, Sayın Cumhurbaşkanına da arz etmiştim. Bakanlıklar şöyledir: Üniversitelerin nasıl fikir anarşistlerinin yeri olması gerekiyorsa devlet daireleri de herkesin olduğu yerdir. Bir bakanlığınız şu şehrin elinde olursa, bir bakanlığınız şu cemaatin elinde olursa, bir bakanlığınız şu fikrin, şu ideolojinin elinde olursa orada aidiyet duygusu olmaz diye söylemiştim ben. Değerli arkadaşlarım, yine söylüyorum: İktidar sizsiniz; evet, ibra edildiniz, doğrudur, millet tarafından ibra edildiniz ama gördüğümüz şu ki gelin şu mülakatları kaldırın, liyakati, ehliyeti, ahlakı getirin, hâkim kılın, o zaman biz de sizleri alkışlayalım.

Şimdi, getiriyorsunuz burada “Efendim, ek vergiler getireceğiz, bunlarla ilgili yeni zamlar koyacağız.” diye sesli söylüyorsunuz. Peki, ben size söylüyorum: Depremler oldu Türkiye’de, daha önce İzmir’de oldu, Elâzığ’da oldu depremler, bunlarla ilgili hakikaten verdiğiniz sözleri yerine getirdiniz mi? Yo, getirmediğiniz. Elâzığ’daki depremi anlatırım size, İzmir’deki depremdeki konutları tek tek söylerim size ve ben size bir şey söyleyeyim; siz TOKİ’yle ilgili şunu söylediniz: “500 bin konut yapacağız, 250 bin arazi dağıtacağız, 50 bine yakın da iş yeri vereceğiz sizlere.” dediniz, yapabilmek için söz verdiniz değil mi seçim öncesi? Vallahi yapamazsınız, billahi yapamazsınız, tallahi yapamazsınız. Diyeceksiniz ki: “Nereden biliyorsun, müneccim misin sen?” Ben müneccim değilim, medyum falan değilim ama

ben bir akademisyenim, siyasetçi olduğum kadar da akademisyenim. 2019 yılında Sayın Recep Tayyip Erdoğan aynı sözlerle tekrarladı, rakamları söylemedi, dedi ki: “100 bin konut yapacağız, şehirler, gaziler ve muhtaç aileler için 100 bin konut yapacağız.” Yapıldı mı? Yapılmadı. Bakın, size söyleyeyim iktidar partisinin mensupları, müntesipleri: Ben Bala’ya gittim, Türkiye’de 39 vilayeti gezdim; Sürmene’ye gittim, orada TOKİ’nin değil binası, söz vermişsiniz “Bir buçuk yılda tamamlayacağız.” demişsiniz, 1 milyon kişi müracaat etmiş ve buradan paralar almışsınız ama Sürmene’de arazi yoktu, Sürmene’de arazi yoktu. Bala’ya gittim, Bala’da şöyle söyledim, dedim ki... Sinoplu Diyojen elinde bir lüks lambasıyla Anadolu’da geziyordu, sordular ona “Ne yapıyorsun gündüz gözüyle?” dediler, dedi ki: “Adam arıyorum, adam.” Ben de Bala’ya gittim. Bala neresi? Belki bilmeyenler vardır, Ankara’nın ilçesi. Gittim bir gece yarısı Doğan Demir Vekilimle beraber, elimde lüks lambasıyla ve de çeşitli lambalarla gittik, orada TOKİ’nin konutlarını aradık. Ne TOKİ’nin konutu? Arazi var, TOKİ yok. Türkiye’nin çok vilayetinde söz verdiğiniz hiçbir yerde bunlar yoktu, basına da sızdı. 2019 yılında yapmadığınızı şimdi mi yapacaksınız? Şimdi, aynı şekilde, depremlerle ilgili söz veriyorsunuz “Biz bunları yapacağız.” diyerek; bakın, size söylüyorum: Burada 20 kişilik bir grubumuz var, burada Saadet Grubu, Gelecek Partisiyle beraber olduk, bu yaz tatilinde 11 vilayetteyiz, TOKİ’de yaptığınız evleri tek tek sayacağız ve bunlarla ilgili canlı yayınlar yapacağız Türkiye’de. Doğru muhalefet yapacağız, inşa edici ve ihya edici ve yol gösterici muhalefet yapacağız.

Ya, bu depremler sadece Türkiye’de mi var? Bu, Türkiye’de değil, Japonya’da yok muydu? Amerika’nın eyaletlerinde yok muydu bu depremler? Vardı. Amerika Birleşik Devletleri kaç yıllık devlet? Peki, ben size Japonya’dan söyleyeyim, İkinci Cihan Harbi’nde yenilmiş bir Japonya’dan bahsediyorum: İkinci Cihan Harbi’nde Pearl Harbor baskınından sonra Nagazaki ve Hiroşima’ya atom bombaları atıldı, yerle bir edildi Japonya, yenildi ve çok ciddi tazminatlar ödédiler. Peki, orada kaç şiddetinde depremler oluyor? 7,8, zaman zaman 8,4; 8,6. Bana söyler misiniz lütfen, kaç kişi ölüyor? Ben buradan kamuoyuna sesleniyorum, aziz milletimize sesleniyorum: Orada 5 kişi, 10 kişi ölüyor, fazla kişi ölmüyor, yollarda tahribat olursa, köprülerde tahribat olursa o bakanlar istifa ediyor. Ya, bu istifa müessesesi bu ülkeye gelmeyecek mi Allah aşkına? Siz demiyor muydunuz “Biz bu ülkeyi Avrupa Birliği seviyesine çıkartacağız.” diye? Avrupa Birliği seviyesine çıkartmak için önce Avrupalıların yaptıklarını yapmanız gerekiyor, zaman zaman istifalar yapmanız gerekiyor, özür dilemeniz gerekiyor.

Türkiye’de deprem oldu değil mi? Elâzığ’da, İzmir’de, daha sonra da Türkiye’nin en büyük depremi oldu. Bu depremlere daha önceden tedbir alamaz mıydınız? Alırdınız, çok rahat alırdınız. Yirmi bir yıldır Türkiye’yi yönetiyorsunuz. Ben de sizin içinizde 3 dönem bulundum. O zaman da söyledim, doğru siyaset yapmaya çalıştım. Manisa’da depremle ilgili konuştum, bağlarla ilgili konuştum, Türkiye’nin problemleriyle ilgili bu kürsüde konuştum, zaman zaman basın toplantıları yaptım, zaman zaman parti yetkililerini uyardım, zaman zaman da itirazlarda bulundum. Bu depremler olacak, belli, fay hatlarına ev yapılmış; bunları taşıyamaz mıydınız? Taşırdınız. Daha fazla TOKİ konutları yapamaz mıydınız? Yaptardınız, çok rahat yaptardınız. 21/b’li ihaleler yapacağınıza, 21/f’li ihaleler yapacağınıza TOKİ konutlarını yapsaydınız. Niye yapmadınız bunları?

Bakın, Covid süreci oldu. Covid süreci dünyanın her yerinde oldu. Efendim, şöyle diyebilirsiniz: “El ile gelen düğün bayram. Bu, dünyanın her yerinde vardır.” Doğru, dünyanın her yerinde oldu. O Covid sürecinde siz kalktınız, Rize Güneysu yol ihalesini yapmak istediniz; kalktınız, bakanlıklara veyahut da Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığına çok lüks makam arabaları aldınız; ben size seslendim. Hatırlarsanız milletvekillerinin konutları burada lağvedildi. Neydi burada? Bizim lojmanlarımız vardı. İlk yapılan icraat neydi? “Milletvekillerinin lojmanları olmayacak, bundan sonra lojmanlar yapılmayacak.”

denildi. Yapıldı mı? Evet, milletvekillerininki yapılmadı, yıkıldı ama başka lojmanlar yapıldı bu ülkede. Ardından ne yapmak istediniz? Kanal İstanbul'u yapmak istediniz ve orada 500 milyon dolarlık ihaleleri kaldırdınız “Buradaki tarihi konutları, eserleri başka yerlere kaldıralım.” diye seslendiniz; bunları yapmak istediniz. İnsanlar açtı, aç; perişandı, esnaf perişandı; işsizlik diz boyuydu. Sokakta kim vardı, biliyor musunuz? Sokakta seyyar satıcılar vardı, işportacılar vardı, o kâğıt toplayanlar vardı. Kaç milyonda sayıları biliyor musunuz? 5 milyon kişi Türkiye’de işportacılık yapıyor, seyyar satıcılık yapıyor. Peki, bu insanlarla ilgili niye bir hamle yapmadınız? Efendim, 500 lira kira vereceklermiş.

Şimdi ben diyorum ki: Siz bu işleri doğru yönetmiş olsaydınız, Türkiye’de şeffaf bir yönetim sergilemiş olsaydınız, 21/b’li ihaleleri, 21/f’li ihaleleri doğru yapsaydınız, doğru atamalar yapsaydınız siz; siz “Devlet biziz.” demeseydiniz, “Millet bize devleti emanet etti, biz o devlet için hizmet edeceğiz.” deseydiniz. Şunu düşündünüz siz: “Biz iktidarı, devletiz.” Hayır, devlet değilsiniz siz; devlet ile hükümeti birbirine karıştırıyorsunuz.

Bakın, Türkiye’de birileri Gülenizmi inşa etmek istedi. 15 Temmuzun arifesindeyiz; ben o gece Sayın Başbakan’a darbeyi haber veren kişiyim, Sayın Kılıçdaroğlu’na Engin Altay vasıtasıyla ulaşan kişiyim; “Darbe oluyor.” dedim ben. Özgür Özel aklıma gelmedi -biz Manisalıyız- burada Erkan Akçay da aklıma gelmedi; Sayın Erkan Akçay yerine de Ümit Özdağ’ı aradım ben, aklıma o geldi çünkü bir perişanlık vardı, darbe olacağını kesinleştirmiştim, görmüştüm darbe olacağını, duymuştum. Şimdi, değerli arkadaşlarım, burada, bunu 15 Temmuz arifesi için söylüyorum ben sizlere. Bakın, Türkiye’de siz geleceksiniz ve şunu söyleyeceksiniz: “Kişi devleti kurmayacağız, parti devleti kurmayacağız, mezhep devleti kurmayacağız, etnisite devleti kurmayacağız, tarikat devleti kurmayacağız; devlet millettir, 85 milyonudur.” diye sesleneceksiniz ve o zaman biz de size şunu yapacağız, diyeceğiz ki: “Evet, doğrudur, bunlar Türkiye’yi doğru yönetiyorlar, şeffaf yönetiyorlar; ihaleleri şeffaf, atamaları şeffaf.” Bu atamalar şeffaf mı Allah aşkına, söyler misiniz bana; lütfen, söyler misiniz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yok, yok efendim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Değil. Ben parti kurduğum için... Bakın, size sesleniyorum ben buradan: Şimdi burada Mahmut Tanal seslendi, darbe gecesi de burada beraberdik kendisiyle. Kendisi buradan ayrılmak istemediği zaman “Gel.” dedim, şu sundurmaların altına götürmek istedim, “Yaşayan bir Mahmut Tanal lazım Türkiye’ye. Beraber olmamız lazım.” dedim. Vallahi billahi 12 Eylülü yaşadım, idamla yargılandım -12 Eylül öncesi sağ-sol kavgalarının içerisinde gençlik liderliği yaptım. “Keşke olmasaydı.” dediğim bir dönemdi. Biz hepimiz kardeşlik ama birileri omuzlarımızın üzerine basarak bizi dövüştürdü ve biz iktidar olmadık. Dünyanın neresinde gençler iktidar olmuş ki Allah aşkına? Hep apoletliler oldu veyahut da sermaye sahipleri oldu veya medya sahipleri oldu- ve benim annemden, babamdan kimse hesap sormadı; benim amcamdan, dayılarımdan, emmilerimden kimse hesap sormadı, kimse onları görevden almadı, ailemde çok değerli bürokratlar vardı ama Kenan Evren’in yapmadığını yaptınız. Ben bir parti kurmuştum Ahmet Davutoğlu’yla beraber ve ben o partiyi kurduğumuz zaman da Anayasa’nın bize vermiş olduğu yetkileri kullanarak yapmıştım ve benim kardeşimi hemen görevden aldınız. Niye aldınız benim kardeşimi görevden? Niçin aldınız benim kardeşimi görevden? Ne yaptı ki benim kardeşim? Böyle mi Türkiye’yi yöneteceksiniz? Kenan Evren’in yapmadığını yapmak doğru mudur Allah aşkına; size sesleniyorum ben buradan.

Şimdi “Deprem ülkesindeyiz.” dedik. Deprem olmuş, vergiler toplayacakmışınız. Ya, fay hatlarına evler yapmışınız, siz kalkmış üç beş müteahhitten intikam almak istiyorsunuz, tutuklanmış onlar. Peki bu belediyeler, belediyeledi görevliler nerede; buralara iskân verenler, imar izni verenler, neredeler onlar?

Peki, bu Bakanlar nerede Allah aşkına? Hep Türkiye’de tavşanın suyunun suyu mu cezalandırılacak? Deyin ki: “Gelin, bu Bakanları cezalandıralım.” Yolsuzluk yapan Bakan kalkıyor, sonra biz onu eleştiriyoruz, diyorlar ki: “Efendim, niye eleştiriyorsunuz yolsuzluk yapan Bakanı?” Ne yaptınız efendim? “Biz onu yönetim kurulu üyesi yaptık.” Olur mu böyle bir şey? Olmaz ki. Şimdi, siz bugün bunu yapabilirsiniz ama eğer ahirete inanıyorsanız, eğer Allah’a inanıyorsanız, “vel basü badel mevte” inanıyorsanız bunların hesabını bire bir vereceğiz biz; hepimiz vereceğiz, vermek mecburiyetindeyiz.

Siz fay hatlarına ev yaptınız. Dere yataklarına ev yapıldı, bunlarla ilgili izni kim verdi? Siz. İmar barışı diyerek milyonlarca kişinin ev iznini imzaladınız; neden, niçin? Türkiye’yi iyi yönetmiş olsaydınız imar barışı yapar mıydınız? Yapmazdınız ki imar barışını. Niye yapacaksınız ki imar barışını? “Doğru değil.” derdiniz, “Bunlar depreme dayanıksız evler.” derdiniz ve “Buralar doğru değil, kıyılarımızı ihlal ediyorlar bunlar.” derdiniz. “Denize girdiğimiz yerlere veya ormanlara yaptınız.” derdiniz. Bunlara izin verdiniz ve Türkiye’de gördüğümüz kadarıyla bir jeoloji mühendisleri açığı var -çok ciddi açık var- maden mühendisleri, inşaat mühendisleri açığı var. Gelin, şunu yapın, bakın, ben sizlere bir tavsiyede bulunayım, diyeyim ki ben sizlere: Bu fay hatlarındaki evleri derhâl taşıyın. Bununla ilgili çalışma yapın. Çok hızlı bir şekilde çalışma yapın. Bir seferberlik ilan edin. Ben örnek vereyim size: Manisa’da bir don felaketi olmuştu -yeni milletvekili olmuştuk- don ve dolu felaketi olmuştu. Baktık ki TARSİM yapılmamış yani insanlar tarım sigortaları yapmıyorlar, teşvik edilmemişler, eğitilmemişler, uyarılmamışlar. Biz önce... Hatırlarsınız AK PARTİ Grubu -orada teşekkür ediyorum- 250 milyon TL o zaman TARSİM’in dışındaki insanlara yardım yapılmıştı ama ardından da şunu yapmıştık; bütün milletvekilleri, ziraat odası başkan ve üyeleri, gazeteciler, bütün tarım işiyle uğraşan tarımcılarla beraber şunu yapmıştık: Ne yapmıştık? Biz dedik ki gelin, TARSİM’i teşvik edelim, bir TARSİM kampanyası... Bugün Manisa’da yüzde 85’tir TARSİM. Aynısını yapabiliriz; jeoloji mühendislerini, elektrik mühendislerini, makine mühendislerini, maden mühendislerini bulundukları şehirlerde işe alabiliriz AFAD üzerinden ve “Hangi ev hakikaten doğru zemine yapılmamış, hangi evin demirleri uygun değil, hangi evin çimentoları uygun değil.” diyerek bunları çok rahat bir şekilde kentsel dönüşüme tabi tutabiliriz. Şimdi, deprem bölgesinde bu insanlara diyorsunuz ki: “Biz size yardım yapacağız. Nasıl? Biz taşıtlardan, diğer şeylerden -vergiye yüzde 100 zam yapacağız- ek vergiler alacağız.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Hani, Türkiye uçmuştu? Hani, Türkiye hakikaten kalkınmıştı, büyümüşü? Eğer Türkiye kalkınmışsa büyümüşse niye böyle yollara tevessül ediyorsunuz? Ha, deprem için toplanan paralar nerede? Bir de onu sorayım ben size: Bu deprem için toplanan paralar nerede? Ve siz niye şöyle bir ayırım yapıyorsunuz, yanlış değil mi bu? Sayın Recep Tayyip Erdoğan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yaptı; iktidarlardan çok ciddi şeyler çekti, vesayetçi yapılardan çekti kendisi. Peki, kendisinin çektiğini niye başkalarına reva görüyor? Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı, Antalya veya öbür tarafta Adana veya başka Mersin gibi belediyeler Covid sürecinde veya başka süreçlerde yardım toplamak istediler; peki, o yardım toplandıktan sonra ne oldu? Onlara teşekkür edeceğinize bakın, soru şu, sorulara bakın: “Siz devlet içinde devlet mi olmak istiyorsunuz? Siz paralel bir devlet mi kurmak istiyorsunuz?” Ya, ne paralel devleti, milletin oyuyla seçilmişler, Ankara’da, İstanbul’da, İzmir’de, Mersin’de, Adana’da belediye başkanı olmuşlar ve kendilerini seven insanlar veya müntesipleri tarafından yardım topluyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – O zaman o yardım toplamalarla ilgili niye müdahale ediyorsunuz? O paralara niye müdahalede bulunuyorsunuz? Bulunmayın bunlarla ilgili.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu kanun torba kanun; bir kere, torba kanuna da karşıyız. Böyle bir kanun olabilir mi? Her şeyi içine dolduruyorsunuz ve getiriyorsunuz ve bir an önce çıkaralım diyorsunuz bunları.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum.

Sürem bitmek üzere mi Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Başkan, size ek süre de verdim, farkına varmadınız.

Buyurun, toparlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Toparlayayım efendim.

Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bu kanun doğru bir kanun değildir. “Torba” adı doğru değildir, aynı zamanda burada ek vergiler doğru değildir ve milletin üzerine bir yük getiriyorsunuz. Enflasyon yüzde 100 ve Türkiye’de zamlar yüzde 25 ama diyorsunuz ki Deli Dumrul’un yapmadığını... “Geçenden 5, geçmeyenden 10 akçe.” diyordu Deli Dumrul. Siz diyorsunuz ki: “Bütün vatandaşlardan -hepinize Deli Dumrul’un üzerinde bir uygulama yapacağım- daha fazla para alacağım.” Artık, insanlar tatile bile gidemiyorlar ve insanlar ev taksitlerini ödeyemiyorlar, perişanlar, fakirlik, yoksulluk, yoksulluk, yoksulluk ve ciddi şekilde insanlar -tabirimi mazur götün- burnundan soluyorlar.

Uzun uzun konuşacağımız değerler olacak inşallah, Muğla’yı da konuşacağım, TOKİ’yi de konuşacağım, turizmi de konuşacağım, tarımı da konuşacağım bu kürsülerden ve hep beraber bizim eleştirilerimize tahammül edeceksiniz, tolerans göstereceksiniz, eğer yanlış şeyler söylüyorsa düzeltileceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Düzelttikten sonra da biz gelip özür dileyeceğiz ama doğru şeyler söylüyorsa lütfen kulaklarınızı tıkamayın, gözlerinizi kapatmayın, ağzınıza lal muamelesi yapmayın ve ne olur Türkiye’yi doğru yönetin.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Özdağ.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Erhan Usta.

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Usta.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Şimdi, tabii isminden başlayarak aslında bu kanun teklifine bir bakmak lazım, “Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi” diye söyleniyor. Aslında bu kanunu bir de bundan birkaç gün önce kararnamelele birtakım vergi düzenlemeleri yapıldı, onlarla birlikte düşünmek lazım. Artı, işte muhtemelen cuma günü gelecek, ek bütçe kanun teklifiyle birlikte düşünmek lazım. Öyle baktığımızda aslında deprem işin bahanesi yani israf, beceriksizlik; aslında bugün bu düzenlemelerin temel nedeni Türkiye’nin yanlış yönetilmesidir, kötü yönetilmesidir, yapılan beceriksizliklerdir ve kamudaki israflardır, deprem bunun sadece bir boyutudur. Onun detaylarına falan girmeyeceğim, bunları sosyal medya hesaplarımızdan

paylaştık. Yani Sayın Cumhurbaşkanı “319 bin konut yapacağız. 2023 yılında tamamlayacağız.” dedi. Yani bu AFAD için verilen para... Biliyorsunuz, zaten burada 1,1 trilyon liralık bir ek bütçe getiriliyor ve işte onları finanse etmek için bir kısım vergi düzenlemeleri yapılıyor. Bunun 527 milyarı deprem için diye söyleniyor, onunla 736 bin tane konut yapılır. Dolayısıyla bu, depremin ötesinde başka birtakım meseleleri finanse eden bir kanun teklifleri silsilesidir ve kararnamelerdir bunlar.

Şimdi, tabii, Sayın Mehmet Şimşek geldi, dedi ki: “Artık şu irrasyonel politikaları bırakacağız, rasyonel politika zeminine döneceğiz.” Yani “Akıl dışı politikalardan vazgeçeceğiz, Türkiye’yi daha akılcı bir şekilde yöneteceğiz.” dedi. Bunu biraz daha tevil edersek “Macera dönemi bitecek.” dedi, “Romantizm dönemi bitecek.” dedi ve umarız da öyle olacak. Türkiye’yi laboratuvar olarak görmekten yani bir kısım teori, kafaya bir teori koyup, bir iddia koyup, daha doğrusu, teori de değil, ondan sonra Türkiye’yi ona göre yönetmekten, laboratuvar gibi görmekten vazgeçeceklerini ifade etti. Umarım böyle bir şey olur çünkü Türkiye’nin buna ihtiyacı var. Nihayetinde bu ülkede hepimiz birlikte yaşıyoruz. Milletimiz seçimlerde AK PARTİ hükümetlerine veya Sayın Erdoğan’a ve Kabinesine ülkeyi yönetme yetkisi vermiştir. Dolayısıyla, bizim bundan sonra muhalefet olarak yapacağımız şey, buna elbette saygı duyup ancak yani yeni yanlışların yapılmasını engellemek ve önerilerde bulunarak da mümkün olduğu kadar doğru işlerin yapılmasını sağlamaktır çünkü ülkemizin buna ihtiyacı var, milletimizin buna ihtiyacı var. Türkiye, ekonomi başta olmak üzere yangın yerine dönmüştür.

Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii, şunu net bir şekilde görmemiz lazım: Bu, dediğim gibi üç tane unsur; kararnameler -vergi kararnameleri- bu kanun teklifi ve gelecek ek bütçe kanunu teklifini birlikte düşündüğümüzde aslında Türkiye, adı konulmamış bir IMF programı uyguluyor, bunu net bir şekilde bir defa tespit edelim. Bir IMF programıdır bu, bir IMF reçetesidir. Fakat bunun eksik yanı şudur: Bu, IMF programı uygulansın veya IMF programına övgü düzmek anlamında değil, hiç olmazsa IMF’yle bir program yapıldığında size ucuz kaynak veriyor, ciddi bir kaynak veriyor ve ekonomik kaynak ihtiyacını karşılıyorsunuz, size bir reçete koyuyor önünüze “Bunu uygulayacaksınız.” diyor. O da genelde geniş halk kitlelerini ezen bir reçete olur çoğu zaman. Bunda da bu var zaten, birazdan detaylarına gireceğiz ama hiç olmazsa IMF bir de kaynak veriyor, bir de uluslararası itibar koyuyor arkasına, diyor ki: “Ben bu ülkeye, bu ülkenin programına güveniyorum, onun arkasına para koyuyorum.” Diğer ülkelerden işte bir kısım sermaye akışı olsun diye. Şimdi, burada o yok. Yani IMF programından kötü yanı da bir anlamda o. Tabii, niye IMF’yle bir program yapılmıyor? Bakın, yani Türkiye son yirmi yılın en kötü ekonomi dönemini yaşıyor. Yani AK PARTİ hükümetleri döneminin beş buçuk yıl IMF programı uyguladığını da düşünerek bunu konuşmamız lazım, hatta Türkiye Cumhuriyeti’nin IMF’yle en uzun ve kesintisiz program uygulayan hükümeti AK PARTİ hükümetleridir. Yani bu, 2008’in Mayısına kadar program uyguladı. Bugün niye yapılmıyor? Çünkü bunun siyasi sonuçlarından endişe ettiği için. Ancak yapılan şey IMF programıdır ve işin kötüsü Türkiye yirmi-yirmi bir yıllık bir iktidardan sonra tekrar IMF programı uygulamaya mecbur kalmıştır.

Şimdi, çok geriye gitmeyeceğim, vaktimiz çok sınırlı. Biliyorsunuz, Eylül 2021’den itibaren Türkiye Ekonomi Modeli diye bir model uygulanmaya başlandı. Bunun bir model olmadığını, bunun hakikaten Türkiye’yi bir felakete götüreceğini o zaman biz de söyledik, aklı başında birçok insan söyledi; Hükümet bunu dinlemedi, ağır bir fatura ödetildi. Bunu, biz ağır faturayı yüksek enflasyon olarak, ciddi bir yoksullaşma olarak, hatta gıda krizi olarak, ciddi bir barınma krizi olarak, işte, makro dengelerimizde, faizde, kurda, enflasyonda, cari açıkta hepsinde tarihî zirveler olarak, kötüleşme olarak gördük. Şimdi, bir politika değişikliğine gidilmeye çalışılıyor. Biz bunları seçim öncesi söyledik yani seçimlerden sonra dolar kurunun çok ciddi bir şekilde artacağını. Seçim öncesine göre yüzde 35 döviz kuru artışı var Türkiye’de

arkadaşlar. Bu çok ciddi bir devalüasyondur, bunu hakikaten bir ülkenin kaldırması çok zor ama bir kısım polisiye tedbirlerle, akıl dışı politikalarla, yüksek maliyetli politikalarla işte seçim öncesi dolar kurunu 18 civarında tuttular, şimdi 26 lira, yarın ne olacağını da kimse bilmiyor. Dolayısıyla, tamamen seçime odaklanmış bir anlayış vardı, şimdi faiz artışına gitti. Ne demişti Sayın Erdoğan? “Ben burada olduğum sürece bu faizleri düşüreceğim, ben asla faiz artışı yapmam.” derken 6,5 baz puan faiz artırdı, Merkez Bankasına göre ve piyasa beklentisi de bundan sonra faiz artış sürecinin de devam edeceği şeklinde. Dolayısıyla, sözlerde ve politikalarda bir tutarsızlık var. Vergi artışları yapıldı -birazdan detaylarına gireceğiz- ve şimdi bu politika değişikliği... Tabii, birtakım sözler verilmişti ücret ve maaş ayarlamalarına ilişkin. Bu sözlerin bir kısmı şimdi kenarından, kıyısından, köşesinden tırtıklanarak tutulmaya çalışılıyor ama -emekli maaşı kısmında anlatacağız- çok ciddi bir adaletsizlik yapılarak bu sözler tutuluyor. Oradaki bir söz de neydi? Sayın Erdoğan dedi ki: “En düşük memur maaşını 22 bin lira yapacağız ve buradaki artışı bütün emeklilere yansıtacağız.” Şu anda biliyorsunuz memurlarda ortalama artışın yüzde 74 olduğu söyleniyor ama emeklilerde lütfederek yapılacak artış yüzde 25. Dolayısıyla, aslında baktığımız zaman seçim öncesi sözler de tutulmuyor.

Şimdi, bu Türkiye Ekonomi Modeli ve kötü yönetimle Türkiye ağır bir fatura ödemek durumunda kalacak. Temel soru şu -yani Parlametonun görevi de bu, aslında siyasetin de görevi bu- yani bu faturayı kim ödeyecek? Bu faturayı biz herkese eşit olarak mı dağıtacağız, adil olarak mı dağıtacağız? Veya geçmişte bu yanlış politikalarından faydalanan zengin bir kesim vardı, onlara mı bu faturayı yükleyeceğiz? Temel soru bu. Şimdi, Hükûmetin burada tercihi baktığımızda aslında bu ağır, yanlış ekonomi politikalarından en olumsuz etkilenen kesimin, yoksullaşan kesimin yine önümüzdeki faturayı da acı reçeteyi de içecek olanların veya faturayı ödeyecek olanların da yine bunlar olduğunu görüyoruz. Vaktim olursa birazdan detaylarını söyleyeceğim. Kur korumalı mevduattan çok ciddi para kazananlara herhangi bir fatura ödetilmiyor veya TÜFE’ye endeksli hazine kâğıtlarının elinde tutup yüzde 85 net, sıfır faizli getiri elde eden hiçbir kesime burada vergi getirilmiyor. Veya burada ucuz kredi yoluyla yani milyarlarca dolarlık para aktardığımız ve gelir transferi, servet transferi yaptığımız bir kesime özel hiçbir vergi getirilmiyor. Fatura ne yapılıyor? İşte, genel olarak KDV’yi artırılıyorsunuz, yüzde 18’den 20’ye, 8’den 10’a hatta bir kısım türünlerde 8’den 20’ye çıkartarak aslında yoğun halk kitlelerine ödetilen bir fatura var veya bu kadar yüksek enflasyon ortamında emekli maaşlarının yüzde 25’te tutularak emeklilere ödetilen bir fatura var. Bunları net bir şekilde görmemiz lazım.

Şimdi, tabii, Hükûmet vatandaşa “Tasarruf et.” diyor. Vatandaşa fatura ödettiriyor ama bugüne kadar kamunun harcamalarıyla ilgili herhangi bir kısıtlama, kesinti yapılacağına ilişkin bir beyanatı oldu mu değerli arkadaşlar? Böyle bir şey olmadı. Yani israf kalemleri başta olmak üzere “Biz de birtakım lüksümüzden şu şekilde fedakarlık yapacağız, geçmişte yaptığımız yanlış harcamaları şimdi yapmayacağız.” diye bir beyanat gördük mü? Bununla ilgili bir düzenleme yapıldı mı? Yapılmadı. Kamudaki şatafat, saltanat, israf alabildiğince devam edecek. Veya yolsuzlukları azaltmaya yönelik olarak “Bugüne kadar hatalar yaptık, Kamu İhale Kanunu’nu çok fazla değiştirmekle ciddi yolsuzlukların önünü açtık. Biz bunları bundan sonra düzelteceğiz çünkü artık ağır bir fatura var önümüzde, bu faturayı toplumun bütün kesimlerinin ödemesi lazım.” deyip burada herhangi bir şeyin yapılmasına ilişkin bir beyanat var mı? Maalesef yok. Dolayısıyla, yine garibana fatura kesilmiş durumda maalesef, bunu net bir şekilde görmek lazım.

Şimdi, bu, bir defa KDV oranlarındaki artış meselesi... Değerli arkadaşlar, bakın, yıllarca ben bu işleri yapmış bir eski bürokratım. Yani bazen bu acı reçeteyi de sunan bürokratların içerisinde, o kadronun içerisinde yer almış bir bürokratım; onu da söyleyeyim. Biz, en zor zamanlarda dahi yirmi yıllık AK PARTİ hükûmetleri döneminde defalarca önermemize rağmen bu KDV oran artışını kabul ettirememiştik

biliyor musunuz? Sayın Erdoğan bunların hiçbirisini kabul etmemişti; KDV'yle ilgili şeyleri... Yani çünkü bürokrasinin işi budur, bürokrasi bu teklifleri götürür siyaset kurumu bunun fizibilitesine bakar. Şimdi, bunlar kabul edilememişti; geldiğimiz noktayı anlamak açısından söylüyorum. Yani yirmi yıl boyunca hiçbir şekilde kabul etmediği bu KDV oran artışını maalesef kabul etmek durumunda kaldı Hükümet; geldiğimiz nokta açısından bu önemli.

Şimdi, tabii, bu, böyle matematiksel bir şey de değil yani KDV oranını artırdığım zaman direkt tahsilat artacak diye bir şey de yok. Siz denetimleri sıklaştırmadığınız zaman, siz yolsuzluk alanlarını kapatmadığınız zaman KDV iadeleri de buna paralel bir şekilde artacak. Bakın, bu ülke -yanlış hatırlamıyorsam 2006-2007'deydi- tekstil ve giyim kuşamdaki KDV oranlarını "Vergi iadeleri yoluyla yolsuzluk fazla oluyor." deyip düşürmüş bir Hükümet tarafından yönetiliyor; anlatabiliyor muyum? Yani o zaman siz "Ben bundan tasarruf ederim. KDV iadeleri çok fazla geliyor çünkü yüzde 18 üzerinden sanki KDV tahsilatı yapılmış gibi iade yapıyorum. Ben bunu yüzde 8'e düşürürsem net olarak gelir elde ederim, tasarruf elde ederim." diyen bir Hükümet bugün de şimdi tutuyor KDV oranlarını artırma gibi bir noktaya gidiyor.

Şimdi, sahte fatura hakkında burada Hükümeti ikaz ediyorum, öneride de bulunacağız diyoruz. Bakın, zaten akaryakıt, demir çelik başta olmak üzere Türkiye'de bütün alanlarda çok ciddi bir sahte fatura var. Bu KDV oranlarının artırılması, denetimler yapılmazsa sahte fatura işinin çok ciddi bir şekilde önünü açacak. Hiç olmazsa bir karar aldınız, bu kararın uygulanabilmesi için yani hiç olmazsa bir gelir artışı olabilmesi için de bu konunun önemli olduğunu söylüyorum. İade meselesi ve sahte fatura meselesinin üzerine bundan sonra çok daha titiz bir şekilde gitmeleri gerekiyor, bu olmazsa olmazdır.

Şimdi, vergi tahakkuk/tahsilat oranları var değerli arkadaşlar, vergiyi artırmak bazen illaki tahsilatının artacağı anlamına gelmiyor. Şimdi, önümüzde liste var, 2006 yılından itibaren bakıyorum, tahakkuk eden vergilerin tahsilat oranlarında ciddi düşme var. Yani 2006'yı baz alırsak yaklaşık 12 puan civarında bir düşüş var tahakkuk/tahsilat oranlarında arkadaşlar. Yani bunun anlamı şu aslında: Bu, tabii, büyük şirketlere yönelik bir kısım vergilerin büyük ölçüde alınamaması gibi bir şey, buna vergi ve cezalarını falan da ekleyerek söylüyorum. Şimdi, Hükümet vergi tahakkuk ettiriyor, ondan sonra ceza da koyuyor kimi zaman; sonra bu cezaların tamamını siliyor, faizlerin tamamını siliyor; vergiyi alamıyor, vergiyi alamadıkça ihtiyacı artıyor israf, şatafat bir yandan devam ettiği için; bu sefer vergi oranlarını tekrar artırıyor, vergi oranlarının tekrar artırılması tahakkuk/tahsilat oranlarını biraz daha düşürüyor. Geldiğimiz noktada yani son on beş yılda tahakkuk/tahsilat oranları için 2021 yılını baz alırsak -hadi o kötü bir yıl- 86'dan 64'e geliyor, 2022'de 71; 10 puanın üzerinde, nereden bakarsanız bakın, ortalamada 15 puan altına düşmüş. Bunun, 1 puanın anlamı nedir biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Yani yeni vergi koymak yerine tahakkuk eden verginin tahsilat oranlarındaki 1 puanlık artışın bugün bize getirisi 40 milyar lira, 10 puan düzeltme yapılmış olsa 400 milyar lira zaten gelir gelecek ve en adil olanı yani çünkü normal, hukuken alman gereken vergiyi alacaksınız, adaletli bir iş yapmış olacaksınız; bu yöne gitmiyor Hükümet, şimdi sürekli vergi artırma yönüne gidiyor. Bunun da yanlış olduğunu... Vergi tahakkuk-tahsilat oranları mutlaka üzerinde durulması gereken bir husus. Bu anlamda Maliye Bakanlığına da Gelir İdaresine de çok iş düşüyor ve tabii, bunun arkasında siyasi iradenin de olması lazım, siyasi irade olmadan oradaki bürokratların, denetim elemanlarının bir şey yapma imkânı çok fazla yok. Burada tahakkuk-tahsilat oranlarının düşmesinde vatandaşın algısı şu: Tamam, yandaşlar vergi ödemiyor, bir kısım kayırlı şirketler var, onlar vergi ödemiyor, vergi gene milletin sırtına geliyor.

Şimdi, tabii, kıymetli konuşmacılarımız her maddeye ilişkin öneriler esnasında konuşacak, bölüm konuşmalarında arkadaşlar detaylara girecek, ben çok önemli gördüğüm bazı maddeler üzerinde durmak

istiyorum. Bir defa, memur maaşları meselesi... Burada memur maaşlarına ilişkin bir düzenleme yapılıyor. Bu düzenleme tabii, söz verilen şekilde yapılmış bir düzenleme değil esas itibarıyla çünkü memur maaşının bir sistemi var, o sisteme ilave bir şey konularak seyyanen zam türü bir şey ifade edildi, 8 bin lira. Bu artışla en düşük memur maaşı 22 bin liraya çıkarken 8 bin liralık kısım seyyanen olarak veriliyor. Bunun anlamı şu arkadaşlar: Ocak ve temmuz dönemlerinde katsayıların artışı yoluyla memur maaşlarında bir artış oluyordu malum, enflasyon ve Hükûmetin verdiği zam artış oranlarında. Bu seyyanen miktar bu otomatik artışlara tabi olmayacak. Dolayısıyla eğer özel bir düzenleme yapılmazsa bu seyyanen artışlara ilişkin olarak, hızlı enflasyonda bu 8 bin liralık kısım giderek eriyecek. Dolayısıyla, memurun bugün aldığı yani temmuz ayında aldığı maaşın reel olarak enflasyon karşısında eritileceği bir mekanizma bulunmuş durumda. Zaten kanun teklifinin bu kadar geç gelmesinin temel nedeni de buydu yani Mehmet Şimşek en sonunda böyle bir şeyi kendisi açısından... Onun açısından da rasyonel tabii çünkü ekonomi düzeltme yükümlülüğü vermişsiniz, o da bir yerden bu şekilde işini kesmenin yoluna bakıyor. Şimdi, tabii, bu seyyanen artışın böyle bir zararı var yani bu eritilecek, gelecek yıl bu 8 bin liranın reel değeri 4 bin lira olacak bir defa net bir şekilde, ondan sonraki yıl 2 bin liraya düşecek, o şekilde bu iş gidecek, eritilecek, gidecek.

Şimdi, tabii, bir sıkıntı da şu: Devletin bir hiyerarşisi var, bir sistemi var. İşte, insanların tahsil durumuna göre, tecrübe durumuna göre, kariyer mesleklerine göre, aldığı rütbelere göre memur maaşlarında bir kısım farklılaştırma var, buradaki makas giderek daraltılıyor. Dolayısıyla uzun dönemde kamu yönetimi açısından insanlar niye daha fazla eğitim alsın, niye daha fazla tecrübeli olsun, sıradan düz memur olarak giren niye bir kariyer mesleğine girsin? Buraları bozan yani buraları teşvik etmeyen bir sistem getiriliyor; bunun uzun dönemde Türkiye'nin kamu yönetimi açısından da sıkıntılı olduğunu bir not olarak buraya düşmek istiyorum millete olan borcumuz adına.

Şimdi, burada memur maaşlarına bir artış yapılıyor. İşte, asgari ücrete önceden bir artış yapıldı ama asgari ücret 11.400 lira. Bir de şöyle bir çarpıklık var, siyasetçi olarak bunu söylemenin tehlikeli olduğunu söylüyorum ama eski bir teknisyen olarak ve bu ülkeye karşı sorumlu bir vatandaş olarak söylüyorum: Şimdi, özel sektörde asgari ücret 11.400 lira. Kamuda asgari ücret ne? 22 bin lira. Kamuda iş garantisi veriyoruz, bir de özel sektörde verdiğimiz ücretin de 2 katı ücret veriyoruz. Tabii, burada fazla olan 22 bin lira değil, burada düşük olan özel sektördeki asgari ücrettir değerli arkadaşlar. İş garantisi yok ve maaşı da kamudaki asgari ücretin -bir anlamda asgari ücrettir yeni işe başlayanın ücreti- yarısı kadar; bu çarpıklığın da düzeltilmesi lazım asgari ücreti artırarak. Bu ekonomik koşullarda artırılabilir mi? O zaman, ortada hiç işveren kalmaz, firma kalmaz. Dolayısıyla doğru kararlar alacağız, ekonomiyi doğru yöneteceğiz, Türkiye'yi üretken hâle getireceğiz, verimli hâle getireceğiz ve ücret seviyesinin de yükseltilmesi lazım.

Şimdi, ücretlerin millî gelir içerisindeki payı veya katma değer içerisindeki payı... Türkiye İstatistik Kurumunun açıkladığı verilerdir değerli arkadaşlar. Şimdi, buraya da baktığınızda, ücretlerin -ismine ister "katma değer" deyin ister "millî gelir" deyin- payının çok ciddi bir şekilde düştüğünü görüyoruz. Örneğin, 2016 yılında 36,3'müş iş gücü ödemelerinin katma değer içerisindeki payı, 2022'de bu 26,5'a düştü değerli arkadaşlar, 2023'ün ilk çeyreğinde EYT nedeniyle bir artış var, onu dışarıda tutuyorum. Dolayısıyla burada yaklaşık 10 puanlık bir düşüş var. Bunun 1 puanlık anlamı nedir, biliyor musunuz? Yani iş gücü ödemelerinin katma değer içerisinde 1 puan düşmesi, çalışanların cebinden 250 milyar lira alınması demektir; 10 puanın anlamı da 2,6 trilyon liradır. Dolayısıyla bu yaptığımız şeyler yani memurlara, emeklilere verdiğiniz paralar kıyak değil, son on yılda alınan, geriye kalan maaşlarında ve ücretlerinde çok ufak düzeltmelerdir. Dolayısıyla hiç kimse "Memura, emekliye -veya- işçiye kıyak yaptım." demesin.

3600 ek gösterge sözü vardı memurlara, bu yapılmadı. Bunun yapılmasını mutlak surette bekliyoruz.

Şimdi gelelim emekli aylıkları meselesine. Şimdi, memurlarda işte iyi kötü bir düzenleme yapılıyor, ortalama yüzde 74 maaş artışı olduğu söyleniyor. Bunu sağlayan veya bunu yapmamızı gerektiren ortam her neyse, bütçe imkânlarımızın fazlalığından mıdır, yoksa gerçek enflasyon çok yüksek olduğu için bu insanların alım gücü düştü, onların bir miktar alım gücünü artırmak için midir, neyse, bu sebeplerin tamamı emekliler için de geçerli arkadaşlar. Hatta, işte bir emekli maaşı kabaca çalışan maaşının ya yarısı veya üçte 1'i kadar. Yani çok daha düşük maaş alan emeklilere -memurun emeklisi olabilir, işçinin emeklisi olabilir- siz yüzde 25 artış yapacaksınız ama memurlara yüzde 74 artış yapacaksınız, bu kanun teklifini veren arkadaşlarımızdan birisi veya Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanımız bunun bir tane mantıklı izahını bize yapsın. Yani daha düşük maaş alıyor, çalışanın yarısı kadar, yarısından az maaş alıyor ve siz bunlara, bu emekliye yüzde 25 artış yapıyorsunuz ama çalışana yüzde 74 yapıyorsunuz. Bakın, yüzde 74'ün fazla olduğunu söylemiyorum, bugün 22 bin lirayla zaten zar zor geçinir bir aile, olması gereken o ama niye biz şimdi emeklileri böyle düşük maaşta tutuyoruz? Hatta, kimisi yüzde 25'i de almayacak yani kök maaşı -mesela, geçen paylaştım- 5.750 lira olan birisi, değerli arkadaşlar, yüzde 25 artış alacak çünkü 5.750 lira olanlar -biliyorsunuz- kendi maaşını almıyor, en az emekli maaşını alıyor, 7.500 lira alıyor ama artış neyin üzerinden yapılacak? 5.750 lira üzerinden yapılacak, onun maaşı 5.750 liradan 7.188 liraya çıkacak, yine 7.500 lirayı geçmediği için 7.500 liralık maaşı yüzde 25 artıştan sonra 7.500 lira olarak kalacak. Ya, böyle bir mantıksızlık dünyanın neresinde var değerli arkadaşlar? Bunun mutlak suretle düzeltilmesi lazım.

Bizim burada çok net önergemiz olacak yani bizim en azından -devletin imkânlarını filan da düşünerek- her emekliye de 4 bin TL seyyanen artış yapılması hususunda da bir önergemiz olacak. Bu önergeye mutlak suretle destek bekliyoruz. Yani Sayın Cumhurbaşkanı bunun düzeltileceğini söyledi, Sayın Bahçeli'nin grup konuşmasında buna yönelik birtakım eleştirileri veya değerlendirmeleri de oldu. Buna ilişkin önergeyi de göreceğiz. Bu aslında bizim Genel Kurulumuz açısından da bir samimiyet testi olacak. Değerli arkadaşlar, dolayısıyla emeklilerle ilgili bu sıkıntının mutlak suretle düzeltilmesi lazım.

Ek motorlu taşıtlar vergisi tamamen adaletsiz bir vergidir, vergi dönemi bitmişken yapılmış bir vergidir ve bu muhtemelen Anayasa Mahkemesinden zaten dönecek.

Bu konut meselesi... Şimdi, konutlarda kira bedelleri yüzde 25'te sınırlı tutuluyor, bu bir yıldır böyleydi, uzatılıyor. Şimdi, burada temel sorun... Biz bunu söylediğimiz zaman bir kısım AK PARTİ'li arkadaşlar "Ya pandemi oldu, Rusya-Ukrayna savaşı filan var, konut fiyatları ve kiralardan artıyor." diyor.

Arkadaşlar, teşhisi yanlış yaparsanız tedaviniz yanlış olur. Konut fiyatlarındaki artışın sebebi bu değildir, sizin yanlış uyguladığınız politikalar. Bir tane grafik göstermek istiyorum burada. Bakın, bu, Türkiye'de konut fiyat endeksi yani şurada işte artışlar var 2010 yılından itibaren, şurası 2021 yılı artışı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ERHAN USTA (Devamla) – 2021 Eylül ayında ne yapıldı? Bu yanlış para politikası. Bakın, konut fiyatlarındaki artış ve ona paralel olarak kiralardaki artış bundan sonra oldu, kimse gidip bunu Rusya-Ukrayna savaşına, pandemiye filan bağlamasın. Sizin yanlışlarınızın bedelini bu millet ağır bir barınma krizi olarak bu ülkede ödüyor değerli arkadaşlar.

Dolayısıyla, bir defa bu tespiti doğru yapmanız lazım. Yüzde 25, tamam, buna mecburen destek vermek durumundayız ama bu hiçbir şeyi çözmeyecek. Yeni tayin olan memuru, işçiyi ne yapacaksınız veya bu parayla geçinen ev sahibini ne yapacaksınız? Enflasyonu düşürmeyip birtakım polisiye tedbirlerle bu işi çözmek gibi bir şeyin olması mümkün değildir.

Bir kısım istisnalar kaldırılıyor firmalar yönünden, ona destek veriyoruz, kurumlar vergisiyle ilgili artış -her ne kadar dönem bitmiş olmasına rağmen- doğrudur zaten oradaki sektör bankacılığın farklılaştırılması meselesi daha önceden bizim İYİ Parti olarak Plan ve Bütçe Komisyonunda verdiğimiz önergeye paralel bir düzenlemedir. Dolayısıyla orayı da desteklediğimizi ifade etmek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika daha alabilir miyim?

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım.

ERHAN USTA (Devamla) – Teşekkür ederim.

Fakat bu geçici 1’inci maddeyle yapılan ödenek ekleme yetkisi tamamen yanlış bir şey değerli arkadaşlarım. O zaman, biz Parlamento olarak niye bütçe yapıyoruz? Yani istediği yere, istediği parayı ekleyecekse Cumhurbaşkanı niye bütçe yapıyoruz, bu 600 kişiye niye maaş veriliyor? En önemli hakkıdır Meclisin bütçe hakkı. Şimdi, bunu böyle yaparsanız işte güven oluşturmazsınız. Ondan sonra, ne yaparsanız yapın ağır fatura ödetin, ağır reçete ödetin, 5 kuruş sermaye gelmez; ondan sonra, Mehmet Şimşek’in ilk ziyareti Katar olur arkadaşlar. Katar sizin rasyonel politikalarınıza para vermiyor, Katar tavize para veriyor yani Mehmet Şimşek’e gerek yoktu Katar’dan para getirmek için, zaten bazı işleri yapınca, birtakım rant kapılarını açtığınız zaman Katar’dan o para geliyor. Dolayısıyla sağlam, ucuz finansmana ihtiyaç vardır, bu da güven artırıcı politikalarla olur. Yanlışlar yapılmaya devam ediliyor, Türkiye’yi bu yanlışlara lütfen sokmayın. Bu millet bizim milletimiz, bizim milletimiz en iyisini hak ediyor, biz de burada İYİ Parti Grubu olarak doğru işler yapmanız konusunda size tavsiyelerde bulunuyoruz. Lütfen, seslerimize kulak verin; özel görüşmelerde, toplantılarda bu tavsiyelerimizin daha fazlasını yapma imkânımız olacaktır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın İsmail Faruk Aksu.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

MHP GRUBU ADINA İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 28’inci Dönemindeki ilk konuşmamda cumhuriyetimizin kuruluşunun 100’üncü yılını idrak ettiğimiz süreçte öncelikle Meclisimizin ilk Başkanı, cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere tüm kurucu kahramanları, muhterem ecdadımızı ve aziz şehitlerimizi rahmet ve saygıyla anıyorum.

Türk milletinin engin ferasetiyle 14 Mayıs 2023 seçimlerinde ortaya çıkan millî irade doğrultusunda şekillenen yeni dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinin millî birlik ve dayanışma anlayışı içerisinde devletimizin bekasına, ülkemizin kalkınmasına, milletimizin huzur ve refahına katkı sağlayacak yasama ve denetim faaliyetlerini gerçekleştirmesini temenni ediyorum.

Görüşmekte olduğumuz kanun teklifi, esas itibarıyla 6 Şubat’ta meydana gelen, 11 ilimizde büyük bir yıkım ve can kaybına neden olan depremlerin yol açtığı ekonomik kayıpların telafisi ve bölgenin yeniden imarına ilişkin bazı düzenlemeleri içermektedir. Teklifte ayrıca, memur ve emekli aylıklarında artış, işverene asgari ücret desteği, konut kira artışının sınırlandırılması, Covid-19 nedeniyle uygulanan idari para cezalarının iadesi, Covid-19 nedeniyle izinli olan hükümlülerin beş yıl daha erken denetimli serbestliğe ayrılmaları ve toplum kesimlerine yönelik çeşitli düzenlemeler öngörülmektedir.

Değerli milletvekilleri, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, maruz kaldığımız deprem felaketinden sonra önceliğimizin depremin yaralarını sarmak olduğunu, 28'inci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisinde de öncelikle depremin sebep olduğu ekonomik kayıpların telafisi ve hayatın normalleştirilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması gerektiğini dile getirdik. Zira, deprem bölgesinde evi ve iş yeriyle birlikte hayalleri yıkılan, yakınlarını kaybeden insanlarımız sıkıntı içindeyken hiçbirimizin huzur içinde olamayacağına inandık. Bu nedenle, millî dayanışma içinde acıları paylaşarak azaltmayı, giden canlar geri gelmesi de yaraların hızla sarılması için her türlü adımın atılmasını gerekli gördük. Daha ilk andan itibaren devletimiz tüm kurum ve kuruluşlarıyla kurtarma, barınma, beslenme ve diğer ihtiyaçların hızlı bir şekilde karşılanabilmesi amacıyla eş güdüm hâlinde hareket etmiş ve hiçbir vatandaşımız mağdur edilmemiştir. OHAL kararnameleri ve Cumhurbaşkanlığı kararneleriyle deprem bölgesine ve depremzede vatandaşlarımıza yönelik önemli ekonomik ve sosyal destek tedbirleri devreye konulmuş; adalet, güvenlik, eğitim, sağlık, maliye, imar gibi kamu hizmetlerinin sağlıklı icrasına ilişkin düzenlemeler hayata geçirilmiştir. Diğer yandan, kalıcı konut ve iş yerlerinin yapımına hızlıca başlanılmış, üretimi planlanan 650 bin konutun yaklaşık 319 bininin bir yıl içinde afetzede vatandaşlarımıza teslim edileceği açıklanmış, 180 bin konutun yapım ihalesi gerçekleştirilmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi ilk anından itibaren deprem bölgesinde vatandaşlarımızla birlikte olmuştur. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Bey'in talimatlarıyla milletvekillerinden oluşan bir heyet hemen deprem bölgesine gönderilmiş, ayrıca, partimizin MYK üyeleri, milletvekilleri ve bilim insanlarından oluşan depreme ve sonuçlarına ilişkin çalışmalarla birlikte ülkemizin deprem gerçeği karşısında alınabilecek önlemlere ilişkin bilimsel faaliyet yürütecek bir deprem izleme ve değerlendirme komisyonu ile milletvekillerimizden oluşan yüzyılın deprem felaketini inceleme komisyonu kurulmuş, depremden etkilenen vatandaşlarımızla bir araya gelerek devam eden sorunlarını ve mevcut ihtiyaçlarını yerinde karşılamak maksadıyla bir çalışma başlatılmıştır.

Tekraren ifade etmek isterim ki Milliyetçi Hareket Partisi olarak önceliğimiz, asrın felaketi depremin yaralarının bir an önce sarılmasıdır, bu doğrultuda, vatandaşlarımızın hayatının normalleştirilmesi adımlarının hızla atılması yanında deprem, sel, heyelan, yangın, çığ gibi tüm afetlerin olumsuz etkilerini azaltmaya katkı sağlayacak mevzuat altyapısının hazırlanmasına, sağlıklı bir risk yönetiminin hayata geçirilmesine yönelik etkin politikaların, kurumsal yapıların, teknolojik ve insan gücü kapasitesinin süreklilik içerisinde artırılmasıdır. Bu anlayışla değerlendirdiğimiz ve desteklediğimiz kanun teklifiyle depremlerin etkilerinin azaltılmasına yönelik alınan tedbirler nedeniyle ortaya çıkan finansman ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlanmasını teminen bir defaya mahsus olmak üzere 2023 yılı için ek motorlu taşıtlar vergisi ihdas edilmektedir. Kurumlar vergisi oranları banka ve finans kurumlarında yüzde 25'ten 30'a, diğer mükelleflerde ise yüzde 20'den 25'e çıkarılmaktadır. Bununla birlikte, ihracatın desteklenmesi amacıyla ihracat kazançları üzerinden alınan kurumlar vergisinin yüzde 24 yerine yüzde 20 oranında uygulanması temin edilmektedir. ÖTV Kanunu'na ekli (I) ve (III) sayılı listelere ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yetkilerde değişiklik yapılarak akaryakıt ürünleri malların yeniden belirlenen maktu vergi tutarlarını 5 katına kadar artırmaya yetki verilmekte, geri kazanım katılım paylarının Cumhurbaşkanınca yeniden belirlenmesine imkân sağlanmakta, kurumların en az iki yıl süreyle aktifinde bulunan taşınmazların devir ve teslimlerine ilişkin KDV istisnası da kaldırılmaktadır.

Yeni konutların yapımı sırasında yer seçiminde yaşanan sıkıntıları gidermek amacıyla mera ve orman nitelikli taşınmazların sadece deprem bölgesinde ve belirli şartlarla geçici veya kesin iskân alanı olarak ilanına imkân sağlanmaktadır. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından inşa edilip afetzedelere bağışlanacak konutların teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisna tutulmaktadır. Deprem bölgesinde yer alan sanayi sitelerinin zararlarının tazminine ve yeniden inşasına imkân

sağlanmakta, genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde inşaat kredisi verilmesi ya da bina yaptırılmasına yönelik hak sahipliği ve borçlandırmaya ilişkin iş ve işlemlerin e-devlet üzerinden de yapılabilmesi öngörülmekte, ayrıca AFAD’a depremle ilgili projelerde ithalat, teslim ve diğer hizmetlere yönelik bazı muafiyet ve istisnalar getirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifiyle yapılan önemli bir düzenleme de memur ve emekli aylıklarının artırılmasına ilişkindir. Bilindiği üzere kamu çalışanlarımızın ve emeklilerimizin mali ve sosyal haklarında iyileştirmeler yapılarak refah seviyelerinde artış sağlanması amacıyla Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin uygulandığı dönemde Cumhurbaşkanlığı birlikteliğinde birçok düzenleme yapılmıştır. Bu kapsamda son olarak geçtiğimiz mart ayında kamu çalışanları ve emeklilerimizin aylık ve ücretlerinde toplu sözleşmeyle kararlaştırılanın üzerinde yüzde 30 oranında artış yapılmış, bayram ikramiyeleri 2 bin liraya, en düşük emekli aylığı ise 7.500 liraya çıkarılmıştır.

Diğer yandan, uzun zamandan beri çalışanlarımızın beklentisi olan EYT mağduriyeti giderilerek 2 milyon 250 bin vatandaşımızın emekli olabilmesine imkân sağlanmıştır.

Asgari ücretin ve çalışanların asgari ücret kadar olan gelirlerinin vergi dışı bırakılması tarihî nitelikte bir gelişme olmuştur. 2022 yılında 2 defa olmak üzere net asgari ücrette yüzde 95 oranında artış yapılmış, 2023 yılı için yapılan yüzde 54,6 artışla net asgari ücret önce 8.506 liraya, temmuz ayından itibaren de yüzde 34 artışla 11.400 liraya yükseltilmiştir.

Sözleşmeli personelin kadroya geçirilmesi sağlanmış, reformist bir adımla tüm memur ve emeklilere genel anlamda 600 puanlık ek gösterge artışı yapılarak birçok kamu çalışanının 3600 ek gösterge beklentisi karşılanmıştır.

Muhtar ödeneği ve güvenlik korucularının aylık ücretleri asgari ücret tutarına çıkarılmıştır. Mülki idare, güvenlik, eğitim çalışanları ile hekimler başta olmak üzere sağlık çalışanlarının çalışma şartlarında ve mali haklarında iyileştirmeler yapılmıştır. Çalışanlara işverenlerce yapılan doğal gaz, elektrik ve yemek ödemeleri vergiden istisna tutulmuştur. Anılan bu düzenlemelerin devamı niteliğinde olan bu teklifle ise kamu çalışanları ve emeklilerimizin refah düzeyinin artırılması amacıyla ilave iyileştirmeler yapılmaktadır. Bu kapsamda, 6’ncı dönem toplu sözleşme gereğince kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 1 Temmuz-31 Aralık 2023 tarihleri arasındaki dönem için enflasyon farkı dâhil yapılması gereken yüzde 17,55 artışa ek olarak memur maaşlarına 15965 gösterge rakamının memur aylık katsayısıyla çarpımı sonucu bulunan 8.077 lira tutarında ilave ödeme yapılması öngörülmektedir. Buna göre en düşük memur maaşı yüzde 86, yıllık kümülatif olarak ise yüzde 141,8 oranında artışla 22.017 liraya yükseltilmekte, bu artışa bağlı olarak tüm memur maaşları da değişik oranlarda artırılmaktadır. Diğer yandan, memur, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinin aylıklarında toplu sözleşme ve enflasyon farkına bağlı yüzde 17,55 ve yüzde 19,30 artışa ilave refah payı verilmek suretiyle emekli aylıklarının yüzde 25 oranında artırılması sağlanmakta, bu şekilde 2023 yılında kümülatif olarak en düşük emekli aylığında yüzde 114,3 oranında artış yapılmış olmaktadır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak memurlarımıza ve emeklilerimize yapılacak zamların destekçisiyiz. Bununla beraber, memur maaşlarına ilavesi planlanan 8.077 liralık seyyanen artışın kök ücrete ve aynısıyla emekli maaşlarına yapılmasını da beklentimiz ve talebimiz olarak ifade ediyoruz. Bugüne kadar çalışan ve emeklilerimizin, esnaf, çiftçi ve sanayicimizin haklı taleplerine nasıl ki kol kanat germiş, çözümüne katkı sağlamış isek bundan sonra da her daim yanlarında olacak, onların hayatını kolaylaştıracak adımların takipçisi olmaya devam edeceğiz.

Bunun yanında, çalışanlar ve emekliler arasındaki statü, istihdam unvan, sınıf ve kuruma bağlı farklılıkların ve karmaşanın giderilmesi için kamu çalışanlarının hukuki ve mali statüleri ile emeklilerin

norm ve standart birliğini sağlamaya dönük reformist adımların atılmasına ilişkin düzenlemelerin yapılmasına da gayret göstereceğiz.

Kanun teklifiyle çeşitli toplum kesimlerini ilgilendiren önemli başka düzenlemeler de yapılmaktadır. Bunların başında, vatandaşlarımızın mağduriyetine yol açan aşırı kira artışlarının önüne geçmek amacıyla konut kiralardaki artış oranının bir yıl daha yüzde 25’le sınırlandırılması gelmektedir.

Bir diğer önemli düzenleme ise üretimi ve istihdamı desteklemeye dönük olarak işverenlere verilen asgari ücret desteğinin 2023 yılı Temmuz-Aralık döneminde aylık 500 liraya yükseltilmesidir.

Ayrıca, Covid-19 salgını kapsamında verilen idari para cezalarının vatandaşlarımıza tebliğ edilmemesi, edildiye ödenmemesi, ödendiye ilgililerine iade edilmesi de kanun teklifinde yer almaktadır.

Diğer taraftan, teklifte yer verilen bir başka önemli düzenlemeyle de 31 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla Covid-19 izninde bulunan hükümlülerin beş yıl daha erken denetimli serbestliğe ayrılmasına ve bu tarih itibarıyla denetimli serbestlikte olup da izinli sayılanların yükümlülüklerinin kaldırılmasına imkân sağlanmaktadır.

Yine, 31 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan ve iyi hâli olan hükümlülerin üç yıl daha erken açık ceza infaz kurumuna dönebilmeleri, bu hükümlülerin cezalarının süresine göre en az üç aylık açık ceza infaz kurumunda kalmak şartıyla üç yıl daha erken denetimli serbestliğe ayrılabilmesi de temin edilmektedir.

Kanun teklifiyle, Cumhurbaşkanına, 2023 yılında, kamu personelinin mali ve sosyal haklarında iyileştirme, EYT, en düşük emekli aylığı ve bayram ikramiyelerindeki artış gibi sebeplere dayalı olarak ihtiyaçla sınırlı olmak kaydıyla ödenek ekleme imkânı getirilmekte, ayrıca net borç kullanım tutarını 3 katına kadar artırma yetkisi de verilmektedir.

Öte yandan, kanun teklifiyle, kur korumalı mevduat uygulamasında Hazine ve Maliye Bakanlığına ilişkin yetkiler Merkez Bankasına devredilmekte, Kültür ve Turizm Bakanlığının döner sermaye bütçesinden Bakanlık bütçesine kaynak aktarımına imkân sağlanmakta, Anayasa Mahkemesi kararlarına uygun olarak aile hekimlerine ilişkin bazı düzenlemelere de yer verilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bilindiği gibi, dünya, pandemi ve ardından yaşanan Ukrayna-Rusya savaşının etkisiyle üretimde daralma, gıda ve enerji krizi ve devam eden enflasyonist bir süreçle karşı karşıya kalmış, küresel ekonomide yaşanan bu sıkıntıdan Türkiye ekonomisi de etkilenmiştir. Buna rağmen, Türkiye, uyguladığı politikalarla bu süreci başarıyla yöneten ülkelerden biri olmuştur. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin uygulandığı son beş yılda ekonomik operasyonlara, deprem, sel, yangın ve diğer doğal afetlere, küresel ekonomide yaşanan önemli sıkıntılara rağmen Türkiye ekonomisi en çok büyüyen, en fazla istihdam yaratan, enerji haric cari fazla verebilir hâle gelen, bütçe açığını gayrisafi yurt içi hasılaya oranla yüzde 1’e düşüren en az borçlu ülkelerden biri olmuştur. On iki yıl üst üste büyüyen Türkiye ekonomisi büyüme eğilimini devam ettirerek 2023 yılı birinci çeyreğinde yakaladığı yüzde 4 büyüme oranıyla on bir çeyrek kesintisiz ve güçlü büyüme performansını da sürdürmüştür. Salgın öncesi 2020 yılı Şubat ayında 27 milyon 355 bin olan istihdam 2023 yılı Mayıs ayında 4 milyon 361 bin kişi artışla 31 milyon 716 bin kişiye çıkmış, işsizlik oranı da 2014 yılından bu yana en düşük seviye olan yüzde 9,5 olmuştur. Salgının derinden hissedildiği 2020 yılı Nisan ayına göre ise ilave istihdam 6,5 milyon kişiyi aşmıştır. Tüketici fiyatları enflasyonu 2022 yılı Ekim ayındaki en yüksek nokta olan yüzde 85,51’den sonra Haziran ayında yüzde 38,21’e gerilemiş, alınan tedbirler ve etkili mücadeleyle inşallah daha da gerileyecek, bu süre içinde vatandaşlarımızın alım gücünü enflasyona karşı korumaya dönük politikaların uygulanmasına da devam edilecektir.

Dış politikada atılan tarihî adımlar, terörle mücadelede elde edilen başarılar ve ortaya konulan millî politikalar huzur ve güven ikliminin tesisini mümkün kılmış, egemenlik haklarımızı koruma kararlılığımız tüm dünyaya gösterilmiştir. Bunlarla birlikte, teklifin ana konusu olan Kahramanmaraş merkezli depremler nedeniyle yılın ilk altı ayında kamu harcamalarının beklenenin ötesinde gerçekleşmesi ekonomide ilave tedbirler alma zarureti ortaya çıkarmıştır. İnaniyoruz ki görüştüğümüz kanun teklifinin kabul edilip yürürlüğe girmesiyle bu yük azalacak, millî dayanışma içerisinde yaralar hızla sarılacaktır.

Cumhuriyetimizin 100'üncü yıl dönümünde millî birlik ve kardeşlik ruhuyla, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin sağladığı istikrarla ve Cumhuriyet İttifakı birlikteliğiyle ülkemizin kalkınması, milletimizin huzur ve refahı için samimiyetle gayret göstermeye, milletimizin talep ve beklentilerini yerine getirmeye devam edeceğiz.

Bu düşüncelerle kanun teklifinin ülkemize ve milletimize, çalışan ve emeklilerimize hayırlı olmasını diliyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in İzmir Milletvekili Tuncay Özkan'ın annesinin vefatına ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İzmir Milletvekili Sayın Tuncay Özkan'ın annesinin vefat ettiğini öğrendik. Merhumeye rahmet, Sayın Özkan'a da başsağlığı dileklerimizi Başkanlık Divanı olarak sunmak istedik.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telfisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33) (Devam)

BAŞKAN - Şimdi Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli.

Süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun Sayın Temelli. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA SEZAI TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her şeyden önce, sözlerime, tabii, sizin yönettiğiniz bir Genel Kurulda konuşmanın dayanılmaz hafifliğiyle, dayanılmaz keyfile başladığımı belirtmek isterim.

Tabii, bu acı haber sonrası da Sayın Özkan'a da taziyelerimi iletiyorum.

Bir torba yasa görüşüyoruz, sıra sayısı 33 fakat bu yasaya “torba yasa” demek çok da mümkün değil çünkü artık bir çuval yasayla karşı karşıyayız. Yasanın içine baktığımızda içinde yok yok; aile hekimliğinden yaşlı bakımına, askerî okul öğrencilerinin eğitim süresinden zeytinlik alanların imara açılmasına, aklınıza gelebilecek her şey var. Dolayısıyla artık bir çuval yasa fakat bunun etiketi, deprem. Dolayısıyla deprem gibi bir konuyu etiketlediğiniz zaman her türlü şeyi içine koymanız sanki mümkünmüş gibi bir anlayışla bu çuval yasa önümüze gelmiş durumda. Peki, yasanın içine baktığımızda, gerçekten depremle ne kadar alakası var diye incelediğinizde, bütün bu yasa teklifinin içindeki tekliflere baktığımızda belki yüzde 20'si, 25'i depremle alakalı olarak karşımıza çıkıyor.

Bir de böyle bir yasa yapma tekniğine zaten hem anayasal olarak da hem yasa yapma anlayışı olarak da hem de bütçe hakkı anlamında itirazlarımız var, bunları dile getireceğiz ama bir de şöyle bir şey var: Sanki diğer komisyonlar işlevini yitirmiş gibi tek bir Komisyon -Plan ve Bütçe Komisyonu- her konunun uzmanı anlayışıyla göreceğimiz bu yasa teklifi içindeki bütün konulara el atmış ve Komisyondan geçmiş durumda. Bu, kabul edilebilir bir şey değil; bu, yasanın ruhuna da aykırı bir şey, yaptığımız işin içeriğine zaten tümüyle aykırı. Dediğim gibi bir deprem etiketi var ve bu deprem etiketi olduğu içinde sanki her şey mübahmış gibi anlaşıyor ve bunun üzerinden konuşuluyor. Gerçekten öyle mi? Deprem ne zaman oldu? 6 Şubat'ta. Şimdi, temmuz ayındayız, aradan beş ay geçmiş. Deprem konusunda hassas olmak kadar doğal bir şey yoktur. Depremın yaralarını sarmak konusunda üzerimize düşen her şeyi hep birlikte tabii ki yapmak zorundaydık ama şubat ayında yapmak zorundaydık, mart ayında yapmak zorundaydık, Meclisi kapatmadan yapmak zorundaydık. Meclis kapandı gitti, seçimler yapıldı, geldik şimdi, depremin yaralarını sarmak için torba yasa teklifini görüşmeye. Bu, gayriciddi bir yaklaşımdır. Bu, depremzedelere yönelik aslında hiç de kabul edilemeyecek bir tavidir. Dolayısıyla, AKP-MHP iktidarı bunun öz eleştirisini de vermeli, hesabını da vermek zorundadır.

Bu yasa teklifine baktığımızda, içeriğini incelediğimizde, depremden çok aslında bir seçim nedeniyle oluşmuş olan belli sorunların giderilmesine yönelik bir çalışmanın yapıldığını görüyoruz. Zaten Türkiye uzun süredir bir ekonomik buhranın içinde, uzun süredir bir siyasi buhranın içinde. AKP iktidarı yirmi bir yıldır bu ülkeyi yönetiyor, yirmi bir yılın sonunda geldiğimiz yer derin bir ekonomik buhran, derin bir siyasi buhran iklimidir. Bu siyasi ve ekonomik buhranın üzerine tabii ki özellikle son beş yıldır Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi olarak adlandırılan bir yönetim anlayışı çok daha büyük yükler, maliyetler getirmiştir. Bu koşullarda gidilen seçimin de kazanılması adına her türlü seçim yatırımı fütursuzca hayata geçirilmiş ve işte, şimdi, onu telafi etmek adına, bu buhrandan çıkmak adına her türlü kaynak arayışına başvurulmaktadır. Depremın maliyetinin çok çok ötesinde bir maliyetle bir seçim süreci yaşadık aslında, baktığımızda bunu çok net görebiliyoruz. Örneğin, burada zikredilen birçok başlıkta, işte “deprem vergisi” “depreme dair vergilerin artırılması” “depremle ilgili çeşitli mevzuların ele alınması” denildiğinde, şunu çok iyi biliyoruz ki eğer bunu başlığa koymazsanız bu Anayasadan zaten dönecekti. 1999’da da deprem oldu, büyük bir felaketti, Meclis toplandı, 1999 yılında deprem vergilerini yasalaştırdı, daha sonra kalıcı hâle geldi. Bu deprem vergilerinin cari fiyatlarla karşılığı yaklaşık 86 milyar lirayı bulmuş durumda fakat bunlar harlandı. Nasıl mı harlandı? Bugünkü Hazine ve Maliye Bakanı 2011 yılında da Bakandı, o zamanki açıklamasında gayet böyle “cool” rahat bir şekilde bize şunu söyledi: “Tabii ki harcadık, yollar yaptık, köprüler yaptık.” dedi. Şimdi, deprem vergisi alıyorsunuz, Bakan yine aynı Bakan, teknik yine aynı teknik; acaba bu vergileri nereye harcayacaksınız? Yine yol mu yapacaksınız? Yine köprü mü yapacaksınız? Gerçi yapılacak yol, köprü de kalmadı, bir israf ekonomisi anlayışıyla geldiğimiz yer aslında bize bunu gösteriyor.

Deprem vergisi almak aslında toplumsal dayanışma adına yapılan bir hamledir. Peki, burada gündeme gelen vergiler bir toplumsal dayanışmaya mı karşılık geliyor yoksa bir toplumsal çöküşe mi karşılık geliyor? Bakın, kurumlar vergisini yüzde 20’den yüzde 25’e çıkarıyorsunuz. Türkiye’de efektif kurumlar vergisi yükünün yüzde kaç olduğunu biliyor musunuz? Yüzde 8 ile 9 arasında. Zaten siz kurumlardan vergi alamıyorsunuz, almanız da mümkün değil çünkü böyle bir piyasa yapısı altında kurumlar kurum kazançları üzerinden size vergi vermez; onu maliyetlerine yansıtır, tüketiciye aktarır ve o vergiyi aslında nihai tüketici öder. Nihai tüketicilerin de büyük bir kısmı emekçilerdir, yoksullardır, dolayısıyla da bu verginin yükünü, alamadığınız verginin yükünü yoksullar, emekçiler taşır yani adaletsizdir, bir toplumsal dayanışma ruhuyla

alınacak bir vergi asla değildir. Kurumlar vergisindeki istisnalar, muafiyetler bu durumdayken kurumlar vergisi artışının bir karşılığı olmayacaktır.

Bir başka vergi, katma değer vergisi, dolaylı vergiler, özel tüketim vergileri; bunlar zaten başlı başına bir adaletsizlik vergileridir. Türkiye’de dolaylı vergilerin oranı yüzde 70. Şimdi, cuma günü ek bütçe gelecek. Ek bütçede vergi teklifleri var, yüzde 80’e çıkmış yani adaletsizlik, bu hakkaniyetsizlik devam ediyor. Bu vergi yapısıyla, bu vergi sistemiyle zaten herhangi bir sorunu çözmek mümkün değil. Türkiye’nin en büyük sorunu, adalet sorunu. Herhangi bir alanda bir adalet sorununu çözmek istiyorsanız önce dönüp vergide adaleti sağlamanız gerekiyor çünkü ekonomik olan siyasidir ama siyaseten izlemiş olduğunuz yol, aslında bu ekonomi politikalarını topluma dayatmaya devam ediyor. Evet, kaynak arıyorsunuz, kaynağa çok ihtiyacınız var çünkü ülkenin bütün kaynaklarını çarçur ettiniz, heba ettiniz. Şimdi de yollara düşmüşsünüz, kaynak arıyorsunuz. Hazine Bakanı, Türkiye’de kaldığı süreden daha fazlasını Arabistanlı Lawrence gibi Arabistan çöllerinde geçiriyor, kaynak arıyor, sürekli kaynağa ihtiyacı var. Fakat bu kaynakları bulup nasıl harcayacağımızı çok iyi biliyoruz, geçmişte de buna benzer kaynaklar buldunuz. Sizin kaynak bulma tecrübenizi, yönteminizi çok iyi biliyoruz. Üç şekilde kaynak buluyorsunuz: Bir, özelleştirmeler yoluyla. Yani halka ait, topluma ait üretici işletmeleri, KİT’leri özelleştirip halka satıyorsunuz. AKP iktidarının ilk döneminde 66 milyar dolarlık özelleştirme yapıldı. Bugüne kadar 70 milyar dolarlık özelleştirme yaptınız. 70 milyar dolar nerede? Eğer onu, o kaynağı doğru değerlendirseydiniz belki sonuçlar böyle olmayacaktı fakat bırakın kaynağı doğru değerlendirmeyi, özelleştirme zaten başlı başına büyük bir hatadır. Hata olduğunu bütün dünya öğrendi, bütün dünya bu anlayıştan vazgeçti, siz vazgeçmiyorsunuz. Vazgeçmediğiniz için de işte böyle bir yoksulluğu bu ülke yaşıyor, böyle bir işsizliği bu ülke yaşıyor.

Bir başka kaynak bulma yönteminiz; borçlanma. İnanılmaz borçlandınız. Hani bize sürekli şeyi anlatıyorsunuz ya; Maastricht Kriterlerine göre Türkiye’nin borç yükü aslında katlanılabilir bir yük. Sizin bu anlayışınıza göre Hollanda perişan, İtalya perişan, Almanya perişan; sürünüyorlar, büyük krizler, buhranlar içinde yaşıyor olmaları lazım, oysa hiç de öyle değil. İtalya’da borç yükünün gayrisafi millî hasılaya, yurt içi hasılaya oranı yüzde 110 ama İtalya’da böyle bir enflasyon yok, İtalya’da böyle bir kriz yok. Hollanda’da yüzde 120, Hollanda’da böyle bir kriz yok. Avrupa OECD ülkeleri ortalamasının hepsi yüzde 60’ın üzerinde, kimse bu konuda Maastricht Kriterini tutturmuyor. Siz tutturuyorsunuz, biz perişanız, bırakın bunu da tutturmayın. Yani bunu tuturmaktan dolayı böyle bir perişanlığı yaşayacaksak tutturmayın çünkü bunu tutturmak aslında Kopenhag Kriterleri yoksa, ekonominin diğer alanlarında yapısal sorunları çözememişseniz hiçbir şey ifade etmez, etmiyor da.

Üçüncü bir yönteminiz daha var kaynak bulmada. Eskiden IMF’nin kemer sıkma politikalarıydı, bu sizin elinizde ümük sıkma politikasına dönüştü, artık insanların ümüğünü sıkıyorsunuz. Kim bunlar? Emekçiler. Kim bunlar? Kadınlar. Kim bunlar? Yoksul halklar yani mağdurlar, madunlar. Sizin iktidarınız eliyle yirmi yılda yaratmış olduğunuz, aslında, tahribatın sonucu bu.

Evet, işin vergi yönü böyle ve bütün bunları yaparken de bize şunu pazarlıyorsunuz: “İstikrar için.” “Mali disiplin için.” Bunca disiplinsizlikten sonra hâlâ “mali disiplin” diyorsunuz. Ortodoks politikalara dönüş yapmışsınız, bir dönem önce irrasyonel politikalar söz konusuymuş yani akıl dışılık söz konusuymuş. Siz böyle giderseniz Sayın Nebati’yi arayacaksınız çünkü en azından ruhen heterodokstu yani yeniliğe açıktı; siz şimdi fazlasıyla muhafazakârsınız. Oysa ortodoks politikaların hepsi köktü dünyada, siz gittiniz İngiltere’den ortodoks politikalarının savunucusunu getirdiniz bakan yaptınız. Dolayısıyla Sayın Nebati’ye buradan selamlarımı yolluyorum. Ben de bir heterodoks iktisatçıyım ama tabii ki Nebati gibi değilim, bunu takdir edersiniz. Türkiye’nin çok ciddi sorunları var. Bu ciddi sorunları bu ekonomik anlayışla çözmeniz

mümkün değil. Çözemediniz zaten, çözemediğiniz için bu hâldeyiz ama bu sorunların hepsi ekonomik değil, büyük bir kısmı siyasi. Mesela, cari açığı var bu ülkenin, mesela, bütçe açığı var -daha da açık büyüyor- tasarruf açığı var. Aslında bu açıkları kapatabilmek adına atılması gereken bütün adımlar o siyasi stratejilerden, siyasi hatlardan geçiyor. Neden cari açığımız var? Çünkü izlemiş olduğunuz politikalar cari açığa neden oluyor. Neden bütçe açığımız var? Çünkü izlemiş olduğunuz politikalarınız bütçe açığına neden oluyor. “Bütün bunların arkasında ne yatıyor?” dediğinizde en temel yapısal sorunlarınız yatıyor. Bu ülkenin çözmek zorunda olduğu ama çözmekten kaçındığı 2 temel yapısal sorunu var. Bunu her yerde, her zaman, ısrarla söylemeye devam edeceğiz çünkü bu sorunları, en temel bu 2 yapısal sorunu çözemediğimiz sürece aslında “buhran” dediğimiz, “kriz” dediğimiz, “çöküş” dediğimiz girdabın içine hep birlikte sıkışıp kalacağız. Nedir bunlar? Bir, Kürt meselesidir; iki, yoksulluk meselesidir. Bu 2 mesele birbiriyle ilintilidir. Bu 2 meseleyi de birlikte, eş anlı çözmek zorundasınız. Eğer sizin bütçeleriniz bu kadar militaristse, siz eğer silah sanayisine bu kadar yatırım yapıyorsanız, bu harcamalarla Kürt meselesini çözümsüzlüğe mahkûm ediyorsanız sonuçta bu açıklar devam eder, siz de kaynak aramaya Katar’a, Birleşik Arap Emirlikleri’ne gitmeye devam edersiniz. Siz Kürt meselesini burada çözemediğiniz için işte NATO’da Avrupa Birliğine üye olmak için saçma sapan önerilerinizi ortaya koyarsınız ve o öneriler de tabii alaya alınarak bir ülkeyi ciddi anlamda rencide edecek şekilde size geri döner, öyle de olmuştur. Neden? Çünkü kendi meselelerinizi çözmekten acizsiniz. Bu meselenin çözümü adına ne zaman bir şey ileri sürsek, bir önerge versek, bir adım atsak, sürekli bize karşı alışılagelmiş bir saldırıyla, şiddetle harekete geçiyorsunuz; bu kabul edilemez. Oysa bu Meclisin yapması gereken, geçmişteki bunca yaşanmışlıklardan çıkaracağı derslerle işte bu temel yapısal meselesini çözmek üzere bir tasarrufta bulunmaktadır. Bunu yapmak zorundayız, toplumsal barış için bunu yapmak zorundayız, bir arada yaşamak için bunu yapmak zorundayız. Kürt meselesinin çözümünü mutlaka birlikte üretmek zorundayız. Sorunlarımızın çözümünü orada burada değil, tam da bu topraklarda aramak zorundayız, İmralı’da aramak zorundayız. Tecritle, hukuku yok sayarak aslında sürüklendiğimiz yer işte buhrandır. Evet, ekonomi konuşuyoruz; evet, kaynaklar üzerine konuşuyoruz ama altındaki yapısal sorunu konuşmadığımız sürece bunları tekrar etmeye devam ederiz. Yoksulluk da konuşalım. Evet, bu ülke büyük bir yoksulluk cenderesindedir, bu yoksulluk o denli büyük boyutlardadır ki aslında göreli yoksulluk sınırının altında yaşayan nüfus neredeyse 20 milyona ulaşmıştır -devasa bir nüfustan bahsediyorum- 20 milyon insan göreli yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Nedir göreli yoksulluk? Günde 2 doların üzerinde gelir elde edememe durumu. Oysa gayrisafi yurtiçi hasılaya baktığımızda “Kişi başına yıllık 10 bin dolar düşüyor.” diyorsunuz. 10 bin doları kimse hayal bile edemez. Bu denli yaygın, derin, acımasız bir yoksulluk var. Oysa bu ülkenin ihtiyaç duyduğu kaynağı bu ülkenin sınırları dışında değil de gidip Muş’ta arasaydınız o kaynağa ulaşacaktınız çünkü Türkiye’nin en bereketli, en verimli ovası Muş’ta, oysa Türkiye’nin en yoksul ili Muş. Çünkü o ova zenginlik değil yoksulluk üretiyor. Kürt meselesini de çözemiyoruz, yoksulluk meselesini de çözemiyoruz çünkü Muş Ovası’nın zenginliğine aslında kötülük yapmaya devam ediyoruz. Eğer bu ülkede bu sorunları çözmek istiyorsanız Urfa’nın verimli ovalarına gitmeniz lazım. Oysa bir DEDAŞ zulmüyle, hasat zamanı, şu anda insanlar elektrikten yoksun kalarak o suya ulaşamıyorlar. Eğer bu ülkenin zenginlikleriyle, kaynaklarıyla bu ülkenin sorunlarını çözmek istiyorsanız Ağrı’ya gitmelisiniz, Hakkâri’ye gitmelisiniz. Oysa siz ne yapıyorsunuz? Hayvancılık yasak. Neden? Sırbistan’dan zaten et geliyor. Ne yapmışsınız? Şeker fabrikasını kapatmışsınız. Neden? Cargill var. TEKEL’leri kapatmışsınız. Neden? Philip Morris var. Dolayısıyla Cargill, Philip Morris kârlarına kâr katarken Muş’un payına, Urfa’nın payına, Ağrı’nın, Hakkâri’nin, Van’ın payına yoksulluk düşüyor, işsizlik düşüyor, zulüm düşüyor. Bu zulme karşı da elinizde şiddetten başka, savaştan başka bir şey yok. İşte, çözmemiz gereken meselemiz budur. Bu meseleleri çözmek yerine hep yan yollardan... İşte getirmiş olduğunuz çeşitli rakamlar var burada. Kur korumalı mevduatlar; yok, Cumhurbaşkanının borçlanma

yetkisini 3 kata kadar artırmalar; yok efendim, çeşitli manevralarla bugünü geçiştirmeye çalışmalar, bütün bunları yaşıyoruz. Çözüm var mı? Yok, olmayacak da. Neden bunu biliyoruz? Çünkü yirmi bir yıllık deneyim bize bunu gösterdi. Sonuçta geldiğimiz yer burası. Siz bunda ısrar ediyorsunuz. Göreceksiniz, siz gelecek sene de ek bütçe yapacaksınız, gelecek sene de çuval çuval torba yasa getireceksiniz ve her seferinde aynı şeyleri söylemeye devam edeceksiniz ama bu yapısal sorunlara bir çözüm üretememiş olacaksınız.

Şimdi, bu rakamlarla niye bu kadar haşır neşir oluyoruz? Şimdi, neden bu kadar çok kaynağa ihtiyaç duyuyoruz? Çünkü yerel seçimler geliyor. Dolayısıyla, şimdi, yerel seçimlere gidene kadar biraz yol temizliği yapmak adına, biraz ekonomideki sıkıntıları geçiştirmek adına bu kaynaklara başvurmak istiyorsunuz ama maharetli bir şekilde de bunu yapamıyorsunuz. Mesela, bir kur korumalı mevduat hesabının yaratmış olduğu maliyet, önümüzdeki on yıl aslında ekonominin bir çöküş sürecinde kalmasına neden olacak. 70'lerin döviz tevdiat hesabını hatırlayın, onun yaratmış olduğu sorun yirmi yıl sürdü, tam yirmi yıl sürdü. Rahmetli Özal, 32 sayılı Kararname'yi çıkarırken hâlâ döviz tevdiat hesaplarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

...referans vererek aslında Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun'u kaldırılıyordu. Bunun da etkileri bu kadar sürecek, göreceksiniz, çok ciddi bir tahribatın yaratıldığını hep birlikte yaşayacağız. Aynı şekilde, kamu-özel iş birliğiyle yaratılmış olan o devasa kara delik aslında önümüzdeki yirmi yıla sirayet etmiş durumda. Sosyal güvenlik sisteminde yaratmış olduğunuz sorun, çok ciddi anlamda, büyük maliyetleri toplumun üzerine yıkıyor. Yine size hatırlatmak isterim, iktidara geldiğinizin ilk döneminde kamu reformları çerçevesinde insanlara şunu anlatıyordunuz, diydunuz ki: “Biz bu kamu reformları eliyle sosyal güvenlik deliğini kapatacağız.” Bırakın o kara deliği kapatmak, sosyal güvenlik deliğini öyle bir hâle getirdiniz ki bu kara delik şimdi hepimizi yutacak boyutlara ulaşmış durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Devamla) – Tamamlıyorum.

Son olarak, bunca adaletsizlik varken ücret adaletsizliği de devam ediyor. Bunca adaletsizlik varken bu adaletsizliğe en fazla yine emekliler, çalışanlar katlanmaya devam ediyor. Dolayısıyla, bunca adaletsizlik varken bu adaletsizliği ortadan kaldırmak her şeyden önce bizlerin sorumluluğundadır. Bizler bu yasa teklifine karşı çıkarak sorumluluğumuzun gereğini yerine getirmeye çalışacağız ama iktidardan da beklentimiz, muhalefetin eleştirilerini ciddiye alıp yasaların geldiği gibi geçmesine bir nebze olsun karşı çıkarak, önemli uyarıları ciddiye alarak gerekli değişiklikleri yapmasıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Rahmi Aşkın Türeli.

Süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun Sayın Türeli. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA RAHMI AŞKIN TÜRELİ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Meclisimizin değerli milletvekilleri, bizi televizyonları başında izleyen değerli vatandaşlarımız; konuşmamıza başlarken sizleri saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan da söyledi, İzmir Milletvekilimiz Sayın Tuncay Özkan annesini kaybetti. Merhumeye Allah'tan rahmet, Sayın Özkan'a, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyorum; mekânı cennet olsun.

Şimdi, tabii, torba kanun görüşüyoruz. Değerli milletvekilleri, ben 24'üncü Dönemde milletvekilliği yaptım, sonra sekiz yıllık bir ara oldu, şimdi, 28'inci Dönemde yeniden geldim. O dönemde de bu torba kanunlar vardı, o dönemde de konuştuğumuz zaman -sonrasında da izledim- bu "torba kanun" diye konuşulduğu zaman herkesten, Divan üyelerinden, Meclis Başkanlarından, hepsinden "Ya, bu torba kanun yanlış." gibi ifadeler geliyordu. "Herhâlde artık torba kanun görüşmeyiz." diye düşünüyordum. Dakika bir, gol bir -amiyane tabirle- geldi hemen önümüze bir torba, hatta torbanın içinde torba geldi. Şimdi, böyle bir görüşme sistematigi yok. Bakın, bunu çok uzun zamandır söylüyoruz çünkü burada önemli olan Meclisin etkin ve verimli yasa yapması. Hazırladığımız yasalarla bu ülkede yaşayan milyonlarca insanın sorunlarını çözüyoruz biz ama böyle bir sistematikte, Meclis içinde gerekli komisyonlarda konuşulmadan, tali komisyonlar çalıştırılmadan, bu konuda gerekli istişare sağlanmadan... Ki bu, aynı zamanda bir mutabakat demektir, kanun teklifi ilgili komisyona geldiği zaman, konuyla ilgili üniversiteler, meslek odaları, sivil toplum örgütleri çağrılır, onların görüşleri alınır. Yani biz, Parlamentoda, burada elbette yasa yapıyoruz, sonuç itibarıyla seçildik, Parlamenteoya geldik ama "biz" sadece "Biz yaparız." demek değil, sonuç itibarıyla bu konuyla ilgili olan herkesin görüşlerinin yansıdığı bir yasama sürecine ihtiyaç var, doğru olan bu fakat ne yazık ki bu yanlışlıkta devam ediyoruz.

Tali komisyonlar çalışmıyor, umuyoruz ki çalışacak. Dedğim gibi, torba kanun sistematigi geliyor ve orada da yeri Plan ve Bütçe Komisyonu yani aslında her şey Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor. Bu kanun sisteminin, bu kanun yapma uygulamasının değişmesi gerektiğini söylüyoruz açık ve net olarak. Meclis Başkanı Sayın Kurtulmuş da bunu ifade etti, değişik ifadeler var; Komisyonumuzda da bunu ortaya koyduk, söyledik. Bundan sonra torba kanun görüşmeyelim; konu hangi komisyonla ilgiliyse o komisyona gitsin, o komisyonda görüşülsün, tali komisyonlar çalışsın, Meclis liyakatli yasaları çıkarsın ve sorunları çözelim. Arkadan "Biz bir yasa çıkardık ama bazı hususları unutmuşuz." gibi birtakım ifadelerle karşılaşmayalım.

Şimdi önümüze gelen 33 sıra sayılı Kanun Teklifi 16 kanunda ve 1 kanun hükmünde kararnamede değişiklik içeriyor, geçici 2 maddeyle birlikte 31 madde olarak görüşeceğiz. Fakat bu ilginç, bunun için de "Torba içinde torba." diyoruz biz buna çünkü OHAL KHK'siyle düzenlenen üç konunun da normalde üç ay içinde Meclisimizde görüşülmesi gerekirken görüşülmediği için uygulamadan kalkacaktı ama onlar da buraya getirildi. Bunu da son derece yanlış buluyoruz, eğer bu kadar önemliyse gelirdi, Mecliste ilgili komisyonlarda görüşülürdü; böyle bir yasa yapma sistematigi hiçbir şekilde yok. Yüce Meclisimizin itibarı her şeyin üzerinde, eğer kanun yapıcılırsak bunun bilgisi, bilinci ve sorumluluğu içinde olmamız gerektiğini düşünüyoruz. Bundan sonra torba kanun görüşmek istemiyoruz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu konudaki görüşümüz çok açık ve nettir.

Şimdi, diğer taraftan, önümüze bir torba kanun geldi aslında ama hemen arkasından, iki gün sonra da bir ek bütçe kanunu görüştük. Aslında ikisi beraber yani ek bütçe kanunu gelmeden önce bu torba kanunu getirdiler çünkü bu torba kanunun içinde vergi artışları var, bu torba kanunun içinde zamlar var; bu, öncesinde bütçeye bir hazırlık olarak geldi. Aynı zamanda da Cumhurbaşkanı kararıyla alınmış vergi artışları var, oransal artışlar var, hepsini birlikte değerlendiriyoruz bunların. Yani bunu sadece... İki gün sonra tabii ek bütçede de konuşacağız, özellikle o konuyu orada daha çok vurgulayacağız ama burada böyle bir sıkıntı var, bunu söyleyelim.

Şimdi, tabii, burada, bu önümüze gelen torba kanunda değerli milletvekilleri, bütçe hakkına ve hukukuna aykırı hükümler var. Cumhurbaşkanını yetkisi olmadığı hâlde, normalde bütçede, bütçe hukuku ve hakkı içinde düzenlenmesi gereken konularda karar alıyor, inisiyatif kullanıyor. Örneğin, madde 11, borçlanma limitinin 3 katına kadar artırılması. Bakın, baktığımız zaman, bütçe kanununda şöyle bir sistematik var: Bütçenin ödenekleri var, harcamalar; gelirler var, aradaki fark bütçe açığı. Ancak bütçe açığı kadar borçlanabilirsiniz fakat 4749 sayılı Kanun -ki bu borçlanmayı düzenliyor- diyor ki: Eğer ihtiyaç olursa, öngörülemeyen birtakım giderler çıkarsa, o zaman, Maliye Bakanı, ilgili bakan yüzde 5'e kadar artırabilir." O da yetmezse Cumhurbaşkanı da bir yüzde 5 daha artırır. Yüzde 5 artı yüzde 5; toplam yüzde 10. Bütçe açığı ne kadar? 661 milyar. İki yüzde 5 artsaydı ne olurdu? 728 milyar. E, ne kadar olmuş? 3 katına artırıyor birdenbire, 2 trilyon 186 milyar lira Cumhurbaşkanına borçlanma yetkisi veriliyor arkadaşlar. Böyle bir şey yok değerli milletvekilleri. Burası muz cumhuriyeti değil, böyle bir şey yok, bunu kimse yapamaz, böyle bir hak kimsede yok. Kanun açık ve net olarak bunu düzenlemiş ve başka bir şey daha söyleyeyim, daha çarpıcı: İlk altı aydaki rakamlar açıklandı, şu ana kadar ilk altı aydaki borçlanma 368,5 milyar lira yani 660'a kadar -hani yüzde 5'i koymuyorum- şu ana kadar yüzde 55'i zaten borçla almış, daha yüzde 45'i duruyor. Hani bitmiş olurdu, bunların hepsi tüketilmiş olurdu, o yüzde 5 de artardı, diğer yüzde 5 daha artırılırdı, gene yetmediği takdirde derlerdi ki Parlamentoda o zaman: "Böyle bir ihtiyaç var." Böyle bir şey yok, daha kullanılmamış paralar. Daha kullanmadan nasıl siz bunu 3 katına çıkartırsınız? Böyle bir şey kesinlikle bütçe hakkına ve hukukuna aykırıdır, kabul etmiyoruz.

Diğer taraftan, geçici 1'inci maddeyle Cumhurbaşkanına ödenek ekleme yetkisi veriliyor. Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanının böyle bir yetkisi yok. Cumhurbaşkanı ödenekler arasında aktarma yapabilir, Cumhurbaşkanı yedek ödeneği kullanabilir ama Cumhurbaşkanı ödenek artıramaz, böyle bir hukuk yok ve geçmişte Anayasa Mahkemesine gidilmiş, Anayasa Mahkemesinin bu konuda çok açık ve net hükmü var, 2022 tarihli iptal kararı var. Hatta karar şöyle alınmış: Bütçe geliri gereğinden fazla oldu diyelim ki yani fazla oldu, arada bir para oldu. Hani "Bunu da ödenek olarak kullanalım, bütçe açığı aynı kalsın..." Anayasa Mahkemesi, ona bile "Hayır, böyle bir şey yapamazsınız." demiş; çok açık ve net bu konular, Anayasa'ya aykırı. Biraz önce bahsettiğim konu, ikisi de Anayasa'da çok açık ve nettir.

Diğer taraftan, kur korumalı mevduat sistemi... Kur korumalı mevduat sistemi 2021 yılı Eylül ayında alınan yanlış bir kararın, iktisat literatüründe yeri olmayan "Faiz sebep, enflasyon sonuç." tezinin Türkiye'de uygulanması sonucunda Türkiye'nin içine düşürüldüğü krizin açık ve net bir göstergesidir. 2021 yılının Eylül ayında Merkez Bankası politika faizi yüzde 19'du, enflasyon da yüzde 19'du ve dolar kuru 8 lira 30 kuruştı; dört ay sonra, 5 puanlık indirimden sonra dolar kuru 8 lira 30 kuruştan 18 lira 30 kuruşa çıktı, enflasyon yükselmeye başladı, dengeler bozuldu ve sonra kur korumalı mevduat sistemi getirildi. 2022 yılında yaklaşık olarak 200 trilyona yakın bir yükü var ve burada şunu biliyoruz: Türkiye'nin mevduat yapısı içinde elinde büyük miktarda parası olan kişi sayısı çok az. Belki küçük mevduat sahipleri de vardır kur korumalı mevduatta ama daha çok büyük mevduat sahiplerinin oranı yüzde 1'in altında; böyle bir açık ve net olgu var ortada. Şimdi, orada şöyle bir şey vardı: TL cinsinden kur korumalı mevduat sistemine girenlerin kur zararını hazine karşılıyordu, dövizden dönenlerin Merkez Bankası karşılıyordu; şimdi Merkez Bankası hazinenin kur zararı üstlenme yükümlülüğünü de kendi üzerine alıyor ama ilginç olan şu: Merkez Bankası bir açıklama yapmıyor, geçen yıl boyunca Merkez Bankasına değişik şekillerde, Plan ve Bütçe Komisyonundaki yaptıkları şunularda da sorulmasına rağmen açıklama yapmadı. En son iki gün önce bu konuyu konuşurken 72,8 milyar lira bir rakam telaffuz ettiler. Şimdi, arkadaşlar, normalde bunun yeri hazine, yani bütçedir. Bütçede olması gereken bir şeyi Merkez Bankasına veriyorsunuz. Bunun adı, geçmiş sistemde eleştirilen, sonra kaldırılan "kısa vadeli avans"tır ya da "Merkez Bankası

kredisi”dir. Yani bütçe açığını, hazineye gitmediği için bütçe açığını düşük gösteriyorsunuz. Şimdi, iki gün sonra bütçe görüleceğiz. İşte, aslında bütün bu söylediklerimiz, bütçede düzenlenmesi gereken hükümlerin bütçe dışına çıkarılması Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçe hakkının açık ve net biçimde ihlalidir, ihlal edilmesidir.

Motorlu taşıtlar vergisi... Ek motorlu taşıtlar vergisi getiriyorsunuz. Değerli milletvekilleri, hukuk devletin temel ilkelerinden biri hukuki güvenlik ilkesidir; bu, vergi hukuku açısından da son derece önemlidir. Bu ilkenin kapsamına verginin belirliliği, vergi kanunlarının geriye yürümezliği ve kıyas yasağı ilkeleri girer ve bu konuya ilişkin geçmişte Anayasa Mahkemesi kararları var. Bakın, bu vergi bu ülkede yaşayan milyonlarca insanı ilgilendiriyor. Artık birçok insanın belli bir arabası var yani lüks arabaları değil. Bütün toplumun üzerine bu yükü yayıyorsunuz. Ne kadarmış biliyor musunuz? Bize teklif geldiği zaman bir etki analizi verdiler, 30 milyar lira. Değerli arkadaşlar, dün ek bütçe geldi, ek bütçenin büyüklüğü 1 trilyon 119 milyar lira, 30 milyar onun içinde devede kulak, yüzde 2,7’i ediyor. Niye böyle bir şey yapıyoruz, neden? Daha öncesinde insanlar bunun vergisini ödüyor, zaten akaryakıt fiyatları çıkmış, zaten genel anlamdaki bütün sigorta fiyatları, araç sigortaları, kaskolar artmış, insanlar burnundan soluyor; bir de gidiyoruz, ek motorlu taşıtlar vergisi veriyoruz; böyle bir şey yok, bunu lütfen buradan çıkaralım, bunu kaldıralım. Bir de aynı zamanda buradan mahalli idarelere pay vardı, onlara da “Paylarını vermeyeceğiz.” diyorsunuz; bunu yapamazsınız, bunu yapmaya hakkınız yok, Parlamento olarak bunu yapmaya hakkınız yok.

Diğer taraftan, bunun içinde tabii, vergi artışları, zamlar var, ücret artışları var. Bakın, asgari ücret 11.402 lira olarak hesaplandı. İki hafta önce, çıktığı zaman, yaklaşık yirmi gün önce 483 dolara tekabül ediyordu, şu anda 436 dolara tekabül ediyor, 47 dolar birden azalmış. TÜRK-İŞ’in yaptığı hesaplamalar var. Biliyorsunuz, TÜRK-İŞ, sonuçta, Asgari Ücret Tespit Komisyonunda işçi kesimini temsil ediyor. Açlık sınırı 10.733 lira. Açlık sınırı demek 4 kişilik bir ailenin dengeli ve sağlıklı beslenmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarı demek; sadece gıda arkadaşlar, kira yok, elektrik, su, doğal gaz yok, eğitim, sağlık, ulaştırma, giyim, kültür hiçbirisi yok. İnsanlar sefalet ücretinde yaşıyorlar. Bugünkü asgari ücretle bu ülkede bir kişinin, bir ailenin geçinmesi mümkün değil ve hâlâ asgari ücret 1 kişiye göre belirleniyor. Bugün aynı aileden ancak 3 kişi çalışacak ki 4 kişilik bir ailede yoksulluk sınırının üstüne çıksınlar. E, böyle bir ekonomik sistem, böyle bir ekonomik düzen, böyle bir ekonomik politika yok.

Emeğin millî gelirden aldığı pay azaldı. Biraz önce bir konuşmacı arkadaşımız -bir diğer siyasi partiden- söyledi, 2016’da emeğin millî gelirden aldığı pay yüzde 36’yken yüzde 26’ya düşmüş; 10 puanlık bir azalış var. TÜİK’in rakamları nasıl gizlediğini, nasıl eksik gösterdiğini enflasyonda hepimiz biliyoruz açık ve net olarak ama burada görüyoruz ki TÜİK bile aslında bunu gizleyememiş. Memura zam verdik, seyyanen zamlar var; bir kere, seyyanen zam yanlış, emekliye yansımıyor, gösterge sistemi içindeki kідem yapısını bozuyor ve en önemlisi, AKP iktidarları döneminde çıkan 5510 sayılı Kanun’un mantığına ve amacına aykırı çünkü orada diyor ki: “Sigorta sisteminde bütün ödemeler prim matrahına yansımali.” Siz kendi elinizle, devlet memurları eliyle alıyorsunuz, prim dışına çıkarıyorsunuz bunu; emekliliğine yansımayacak kişinin. Verdiğiniz yüzde 25 bugün bu ülkenin içinde yaşadığı enflasyon koşullarında sorununu çözmekten çok çok uzak. Yüzde 25... Bakın, şu anda enflasyon yüzde 38; enflasyon biraz azalır gibi oldu baz etkisiyle çünkü geçtiğimiz yıl bu aylarda çok yüksek olduğu için ondan düşük geldi mi sanki enflasyon azalmış gibi geliyor ama enflasyon azalmadı, her gün artıyor ve inanın, yılın ikinci yarısında artacak. Niye artacak? Çünkü zamlar var, zamlardan artacak. Çünkü seçim sonrasında itibaren, dolar kuru 20 liranın altındaydı ve şu anda 26,15’ler seviyesinde, bütün bunlar kur-enflasyon geçişkenliği kapsamında enflasyona yansiyacak, enflasyon yükselecek, sizin verdiğiniz para şu anda erimiş ve ortalama ücretler

ekonomideki asgari ücrete yakınsamış olacak. Dünyanın her yerinde asgari ücretle geçinenlerin toplam içindeki payı yüzde 5’lerdeyken bizim ülkemizde yüzde 50’ler civarında, yüzde 50’leri geçmiş. Böyle bir şey var mı, bütün ücretler seviyesinin aşağı düştüğü bir şey? Emeklinin durumu perişan. Bakın, bir rakam vereyim: 2002 yılında en düşük emekli maaşı 216 lira, asgari ücret 164 lira; 1,3 katıymış. Şu anda asgari ücret 11.402, en düşük emekli maaşı 7.500; o 1,3 katından 0,65’e düşmüş. Emeklinin refah payı yok. Diğer taraftan, bakın, kanuni hükme dayanmalı. Hani arada “Biraz daha işte enflasyon var, bunun üzerinde hesapladık.” deniyor ama böyle bir şey olmaz, bir kere bu kanuni hüküm altına alınmalı birincisi.

İkincisi, TÜİK’in hazırladığı, açıkladığı ve yayınladığı enflasyon rakamlarıyla bu ülkede hiç kimsenin yoksulluğu ortadan kalkmaz çünkü bu rakamların doğruluğu konusunda bütün toplumsal kesimlerde çok ciddi kuşklar var. Bakın, bir devlet kurumunun bu kadar itibarsızlaşması son derece olumsuz bir şeydir, kimse TÜİK’e inanmıyor. Nasıl olacak? Türkiye İstatistik Kurumu istatistik üretmekle sorumlu olan bir kurum. Bu Kurum bu şekilde çalışırsa onun o rakamlar üzerinden analizini nasıl yapacağız? Bugün bir yerimiz ağrıdığı zaman, doktora gittiğimiz zaman önce bizden tahliller istiyor. Onları görecektir, bakacak ki ona göre nasıl bir tedavi uygulayacağını söyleyecek. Bugünkü bu rakamlarla Türkiye’nin gerçek durumunu görmek mümkün değil ama biliyoruz çünkü vatandaş bunu hayatı içinde yaşıyor, yaşamaya devam ediyor. En düşük emekli maaşının asgari ücret kadar olması ve asgari ücrete endekslenmesi, bütün bu konulardaki düşüncelerimizi söyledik. Bu ücret artışları yüksektir, gelin, hep beraber bütün bu ücretleri, genel emekli ücretlerini ve maaşlarını hepsini birlikte yukarıya çıkaralım. Bu konuda gerekli desteği veririz sizlere ama bunu hep birlikte yapalım.

Gene aynı şekilde teklifin 25’inci maddesi var, bu deprem bölgesinde TOKİ tarafından yapılacak yapılaşma fakat buradaki sıkıntı zeytinlik alanlar ve orman alanları var burada. Şimdi, bakın, şunu söyleyelim: Deprem sonrası yaraların hızla sarılması gerekiyor, bu konuda hepimiz hemfikiriz, biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak gerekli her türlü desteği vermeye hazırız ama sonuç itibarıyla bir şeyleri yaparken, bir şeyleri düzeltirken başka bir şeyleri bozmamamız gerekir. Eğer bir biçimde yapılan uygulamalar bölgenin yapısını bozuyorsa, orada yaşayan insanlarda bir mağduriyet oluşturuyorsa o zaman bu yanlıştır. Nasıl olması gerekir bunların? Bakın, olması gereken şu: Elbette belli bir hızla da yapılır; tabii ki sorunlar çözülecek ama olması gereken, bölgede yaşayan kurumların da katıldığı, üniversitelerin, meslek odalarının, sivil toplum kuruluşlarının katıldığı bir süreç olur, komisyon kurulur. Hızlı bir biçimde komisyon ya da başka bir yapı içinde bunlar konuşulur. Yer seçiminden yapılacak konutlara, bütün bunlar hepsi; sonrasında, bu insanların şu anda geçim kaynakları ne, yarın ne olacak; bunların hepsi hesaplanır ve ona göre bu iş belirlenir fakat burada öyle bir şey yok, hiç yapılmamış. Ve ilginç olan şu: Bu konunun hiçbir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonu ile ilgisi yok. Bu konu Bayındırlık, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun, Çevre Komisyonunun ve Tarım, Orman Komisyonunun görev alanına giriyordu ve oralarda da tartışılması gerekiyordu. Orada da mutlaka görüşüldüğü zaman komisyon üyeleri bu konuyla ilgili meslek odalarından, sivil toplum örgütlerinden, üniversiteden destek isteyeceklerdi; bu konular orada görüşülecekti ve bir sonuca bağlanacaktı fakat böyle bir yöntem olmadığı, uygulanmadığı zaman ciddi sıkıntılar yaratılıyor. Burada da ciddi mağduriyetler var, bu mağduriyetlerin giderilmesi gerekiyor her hâlükârda çünkü sonuç itibarıyla yaptığınız işlerde eğer insanları mutsuz ediyorsanız, eğer insanların yaşam koşullarını güçleştiriyorsanız, eğer sorunları çözerken başka sorunlar yaratıyorsanız bu son derece yanlıştır, bu yöntemden dönülmeli.

Biz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarlı olmasını, bu yasa yapma süreçlerini çok daha yakışır, Meclise yakışır biçimde yapması gerektiğini düşünüyoruz.

Evet, konuşmamı burada tamamlıyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi şahıslar adına konuşmalara geçiyoruz.

Şahsı adına ilk söz Sayın Nilgün Ök’e aittir.

Buyurun Sayın Ök. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ Grubum ve şahsım başta olmak üzere 20 milletvekili arkadaşımızla birlikte hazırlamış olduğumuz, Türkiye Cumhuriyeti’nin 100’üncü, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 103’üncü yıl dönümünde 28’inci Dönemin ilk kanun teklifi olan, 6 Şubat 2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Biliyorsunuz ki hepimizin ortak paydası milletimiz ve Türkiye’dir. AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde yirmi bir yıldır olduğu gibi vatandaşımızın refah seviyelerini düşünerek bu doğrultuda politikaları hayata geçirmeye ve hizmet üretmeye devam ediyoruz. Bugüne kadar gerçekleştirdiğimiz düzenlemeler kapsamında kamu çalışanlarımızın ve emeklilerimizin mali ve sosyal haklarında iyileştirmeler yaparak refah seviyelerine artış sağlamak amacıyla 2023 yılı Ocak ayında kamu çalışanlarımızın ve emeklilerimizin aylık ücretlerinde ilave refah payı vererek yüzde 30 oranında artış uyguladık. Yine, bayram ikramiyelerini 2 bin liraya, en düşük emekli aylığını 7.500 liraya çıkardık. Yine, vatandaşlarımızın uzun süredir dile getirip talep ettiği EYT düzenlemesini de hayata geçirerek 2 milyonu aşkın vatandaşımızın emekli olabilmelerine imkân sağladık. Şimdi de kanun teklifimizle, Cumhurbaşkanımızın daha önce müjdesini verdiği en düşük memur maaşının 22 bin liraya yükseltilmesini sağlıyoruz. Tüm memurlarımıza enflasyon farkı dâhil olmak üzere yüzde 17,55’lik artışa ilaveten seyyanen 8.077 TL veriyoruz. Böylece en düşük memur maaşını geçen yıla göre kümülatif artışla yüzde 142 oranında artırmış oluyoruz. Yine emeklilerimizin aylıklarına uygulanacak zammı yüzde 25 olarak düzenliyoruz.

Bildiğiniz üzere, 6 Şubat 2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan, 11 ilimizde çok büyük yıkımlara yol açan, şiddeti ve kapsadığı alan bakımından bakıldığında yakın tarihte eşi benzeri olmayan bir deprem felaketi yaşadık. Nitekim “asrın felaketi” olarak adlandırılan depremler sonucunda 50 binden fazla vatandaşımızı, canımızı kaybettik, yarım milyondan fazla bina da hasar görmüştür. Depremlerde kaybettığımız canlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum, aziz milletimize de sabırlar diliyorum. Depremlerin ekonomimiz üzerindeki yükü, yol açtığı yıkımın maliyeti yaklaşık 104 milyar doları bulmaktadır. Bu büyüklüğün 2023 yılı millî gelirinin yaklaşık yüzde 9’una ulaşabileceği öngörülmektedir. Şehirlerimizdeki depremlerin sebep olduğu hasarın telifisi, hayatın normalleşmesi için devletimiz de bölgemizde hızlı bir şekilde konut ve köy evleri inşasına başlamıştır. Bugün itibarıyla inşasına başlanan köy evi ve konutların sayısı 180 bine ulaşmıştır. İlk bir yıl içerisinde 319 binden fazla deprem konutunu teslim etmeyi planlıyoruz. Amacımız, deprem bölgelerinde, 143 bini köy evi olmak üzere toplamda 650 bin adet konutu inşa etmektir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Maraşlı perişan, konut yapmıyorsunuz, millet perişan.

NİLGÜN ÖK (Devamlı) – Dolayısıyla, hasar gören binaların ve iş yerlerinin yapımı, altyapı ve üst yapının yeniden inşa edilmesi, kaybolan üretim ve ihracat kapasitesi ile istihdam ve vergi kaybının getireceği

ekonomik maliyetlerin büyüklüğü düşünülürken ülkemizin ilave finansmana ihtiyacı vardır. Bu ilave finansmanın karşılanabilmesi amacıyla bazı ekonomik tedbirlerin de alınması zorunlu hâle gelmiştir. “Millî Dayanışma Paketi” olarak tanımladığımız kanun teklifimizle depremin yol açtığı ekonomik kayıpların giderilmesi, depremden zarar gören vatandaşlarımızın yaralarının bir an önce sarılması amacıyla genel bütçeye gelir kaydetmek üzere 2023 yılında bir defaya mahsus olmak üzere motorlu taşıtlar vergisinin bu yılda tahakkuk ettirilen tutar miktarı kadar tekrar alınmasına yönelik düzenleme getiriyoruz. Ek MTV de 2 taksit olarak ödenebilecek. Tabii ki araçları deprem bölgesinde bulunanlar, binası ağır ve orta hasarlı hâle gelenler ve depremde birinci derecede yakınına kaybeden vatandaşlarımız bu vergiden muaf olacaktır.

Yine, teklifimizle, araç lastiği, madenî yağ, pil, akü ve benzeri gibi ürünlerden alınan geri kazanım katılım payı tutarlarının 2 katına kadar artırılması ve indirilmesi konusunda Cumhurbaşkanımıza yetki veriyoruz.

Getirdiğimiz diğer bir düzenlemeyle de kurumların aktifinde bulunan taşınmazların satışında uygulanan KDV ve kurumlar vergisi istisnasını kaldırıyoruz. Mevcut durumda aktifinde en az iki yıl süreyle kalan taşınmazların satışları gerçekleşiyorsa bundan doğan KDV ve kurumlar vergisinde muafiyet vardı; getirdiğimiz bu istisnayı kaldırıyoruz, aynı zamanda kazanılmış hakları da koruyoruz.

Yine, taşınmazların kısmi bölünme yoluyla vergisiz devrini 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren kaldırıyoruz. Öte yandan, Girişim Sermayesi Yatırım Fonu katılma payları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının hisse senetlerinden elde edilen gelirlere sağlanan istisna hariç olmak üzere diğer yatırım fonlarından elde ettikleri gelirlere yönelik sağlanan kurumlar vergisi istisnasını da kaldırmış bulunmaktayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifimizle, Kahramanmaraş merkezli depremlerin ekonomik ve sosyal etkilerinin azaltılması için ortaya çıkan ilave finansman ihtiyacının karşılanması ve hazine nakit rezervlerinin güçlü seviyede tutulabilmesi için belirlenen net borç kullanım tutarını 2023 yılı için Cumhurbaşkanı tarafından 3 katına kadar artırılmasını düzenliyoruz. Burada şu hususu özellikle belirtmek istiyorum: Ülkemiz kamu borçluluğu anlamında hem göreve geldiğimiz 2002 yılıyla kıyasladığımızda hem de dünya ülkeleriyle kıyasladığımızda oldukça iyi bir durumdadır. Avrupa Birliği tanımlı borç stokunun gayrisafi yurt içi hasılaya oranı 2002 yılında yüzde 71,5 iken bugün bu oran yüzde 31,2’dir, Avrupa Birliği ülkelerinde bu oran yüzde 86 civarındadır. Ortalama iç borçlanma faiz oranı 2002 yılında yüzde 62,7 iken bugün bu oran yüzde 13’tür. İç borçlanma ortalama vade süresi 2002 yılında dokuz ay iken, bugün bu yetmiş altı aya kadar yükselmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; getirdiğimiz diğer bir düzenlemeyle Özel Tüketim Vergisi Kanunu’nda yer alan akaryakıt ve akaryakıt haricî petrol ürünleri için, maktu belirlemeye dair Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi’nde meydana gelen değişim oranında güncellenmesini düzenliyoruz.

Yine, getirdiğimiz başka bir düzenlemeyle de kurumlar vergisi oranında 5 puanlık artışa gidiyoruz. Tabii, ihracatın teşvik edilmesi amacıyla ihracat firmalarımız için sağladığımız, 1 puan indirimli olarak uyguladığımız kurumlar vergisi indirimini de 5 puana çıkartıyoruz, böylelikle ihracatçı firmalar için yüzde 20 olacak.

Yine, teklifimizle işverenlerin iş gücü maliyetini düşürerek istihdamı korumaları ve artırmaları amacıyla ödediğimiz asgari ücret desteğini temmuz ve aralık ayı için 500 liraya çıkartıyoruz.

Yine, Covid-19 döneminde salgınla mücadele kapsamında kesilen ve tahsil edilen cezaların da iadesi için vatandaşlarımız lehine bir düzenlemeyi hayata geçiriyoruz.

Yine, teklifimizle 2023 yılında ortaya çıkan ilave ödenek ihtiyaçlarının karşılanabilmesi için Cumhurbaşkanına kanunla sınırı çizilen idare bütçelerine ödenek ekleme yetkisi vermekteyiz. “Bunlar neler?” diye şöyle bir baktığımızda 2023 yılı kamu personelinin mali ve sosyal haklarında artış yapılmasından kaynaklanan 388,3 milyar, EYT’nin hayata geçmesinden dolayı 213 milyar, bayram ikramiyesinin 2 bin liraya yükseltilmesi için 21,7 milyar, en düşük emekli aylığının 7.500 liraya çıkartılmasından kaynaklanan 56,7 milyar, asgari ücret artışı nedeniyle işveren prim teşviki için 24,9 milyar, devlet katkısı ödemeleri için 73 milyar, ek ödeme gücü olmayanların sağlık primi ödemeleri için 9,5 milyar, ek ödemeler için 7 milyar olmak üzere toplamda ihtiyacın karşılanması amacıyla 794 milyar TL’yi bulan bir ödenek tutarını ekleme konusunda Cumhurbaşkanımıza yetki veriyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biliyorsunuz, ülkemizde yaşanan kur atağı sonucu ortaya koyduğumuz Hazine ve Maliye Bakanlığımız ve Merkez Bankamız tarafından uygulanan kur korumalı mevduat sistemiyle kurda istikrar sağlayarak fiyat istikrarının sağlanması için önemli bir adım atmıştık. Getirdiğimiz düzenlemeyle Hazine ve Maliye Bakanlığı çatısı altında yürütülen KKM uygulamasının zaten elinde döviz cinsinden KKM’si bulunan Merkez Bankasına devrini sağlıyoruz, böylece iki benzer ürünün eş zamanlı hareket ve düzenlemelerle tek elden yürütülmesini, ürünler arasındaki arbitrajın da önüne geçmiş olmayı hedefliyoruz. Aynı zamanda, teklifimizin diğer bir maddesiyle de afetten etkilenen yerleşim yerlerinde depremzedelerin ihtiyaçlarının acil olarak karşılanması için mera ve orman nitelikli taşınmazların da geçici veya kesin iskân alanı olarak kullanımına yönelik düzenleme getiriyoruz. Bu düzenleme sadece deprem bölgesi içindir, altını tekrar çizmek istiyorum. Yine, depremlerden etkilenen yerlerde orta hasarlı ve üzeri hasarlı tespit edilen yapıların yerinde yeniden yapılmasına yönelik düzenlemeleri de hayata geçiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

NİLGÜN ÖK (Devamla) – “Yerinde Dönüşüm Modeli” adını verdiğimiz düzenlemeyle afetzedelere, bir konut ve bir iş yeri için artı hibe talep etmeleri hâlinde inşaat kredisi verilebilmesinin önünü açmış oluyoruz. Yine, depremden zarar gören sanayi bölgelerinin kısa sürede inşasını sağlayabilmek için deprem bölgelerinde yeni sanayi sitesi alanlarının belirlenmesi konusunda düzenlemeyi hayata geçiriyoruz.

Teklifimizde birçok madde var ama süremiz kısa olduğu için çok fazla dile getiremeyeceğim.

Konut kiralardaki artış ile kira bedeli artışlarında yüzde 25 olan sınırlama düzenlemeyi yine 1 Temmuz 2024 tarihine kadar uzatıyoruz. Yine, 31 Temmuz 2023 itibarıyla Covid-19 izninde bulunan hükümlülerden denetimli serbestliğe ayrılmalara beş yıl ve daha fazla süre kalanlar tekrar cezaevine dönmeyecek ve kalan sürelerini denetimli serbestlik altında infaz edebilecekler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NİLGÜN ÖK (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimizin...

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederiz.

NİLGÜN ÖK (Devamla) – ...başta depremden etkilenen vatandaşlarımız olmak üzere, memurlarımıza, emeklilerimize, 85 milyona hayırlı olmasını temenni ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Beş saniye bile tahammül yok yani ya!

BAŞKAN – Sayın Vekil, sürenizi aşmıştınız, bilginiz olsun, sürenizi aşmıştınız diyorum.

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Hayır, hayır, “Tamam.” diyor da karşı taraftan, o sözü söylemek oraya değil yani onlara düşmez. Meclisin Başkanı siz varken orada “Yeterli.” demek onlara düşmez, onu söylemek istiyorum Başkanım. Şık değildi, şık değildi yani Sayın Özgür Özel, üstelik bir kadına hiç şık değildi.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Sataşma var, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Şahıslar adına ikinci konuşma Sayın Veli Ağbaba’ya aittir.

Buyurun Sayın Ağbaba, süreniz on dakikadır. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, size de hayırlı olsun dileklerimizi iletiyoruz, tekrar burada görüşmekten de büyük memnuniyet duyduğumuzu ifade etmek istiyoruz.

Değerli arkadaşlar, görüştüğümüz torba yasa millî dayanışma paketi olarak sunuluyor ancak bu pakete bakınca, dayanışma paketinden daha çok sizin geçmişte yaptığınız gibi, aslında, bir “millî dolandırma paketi” demek daha doğru olacak. (CHP sıralarından alkışlar) Niye? Çünkü değerli arkadaşlar, bir seçim dönemini bitirdik, siz geldiniz, seçim döneminde taahhütler yaptınız. Torba yasaya neyin konulması lazım? Seçimlerde taahhüt ettiğiniz şeylerin konulması lazım. Siz ne yaptınız? Seçimde hiç konuşmadığımız, uzaktan yakından hiç lafını etmediğiniz konuları getirdiniz. Allah aşkına seçim döneminde ne dediniz sıkışınca? Dediniz ki: “Esnafın emeklilik prim gün sayısını 7200 güne indireceğiz.” Bu var mı? Yok. “Gençlerin aldığı cep telefonundan ve bilgisayardan ÖTV almayacağız.” dediniz, o da yok. Staj ve çıraklık mağdurları yok. EYT’de prim gününe takılanlar yok, BAĞ-KUR tescilleri yok, kamuda taşeron yok, TYP çalışanlarının kadro sorunu yok. Ne var? Değerli arkadaşlar ne var? Tabiri caizse servis esnafına, şoför esnafına kazık var, MTV’nin 2 kat artırılması var. Buna başka bir isim daha verebiliriz, Deli Dumrul bütçesi. Deli Dumrul’u da geçtiniz. Deli Dumrul ne yapıyordu? Köprüden geçenden 100 akçe, geçmeyenden 100 akçe alıyordu.

Değerli arkadaşlar, insanlar arabasına benzin koyamıyor, arabasına benzin koyamıyor, binmediği arabadan 2 kat vergi alıyorsunuz. Belki bilirsiniz belki bilmezsiniz, insanların arabaları yatır olmuş yatır, üzerinde çim bitiyor çim, ondan 2 kat vergi almaya kalkıyorsunuz. Siz Deli Dumrul’u da geçtiniz arkadaşlar.

Arkadaşlar, bakın, aslında burada bir üçkâğıt var, bir üçkâğıt var, resmen depremde fırsatçılık yapıyorsunuz. 6 Şubatta deprem oldu. Ee, 6 Şubattan sonra Meclis açılmadı mı? Geldik, burada konuşmadık mı, kanun yapmadık mı? E, peki, madem depremde dolayı paraya ihtiyaç var, bunları Meclis açıkken yapsaydınız ya yığıtlığınızı görelim, yok ama ne yaptınız? Bir üçkâğıtla milleti kandırarak deprem sonrasında kazıklar ortaya çıktı.

Değerli arkadaşlar, bakın, bu şoför esnafını, kamyoncu esnafını, servis esnafını resmen kandırdınız, kat kat vergi geliyor. Şimdi, deniyor ki... Bu bütçeye başka ne... “Seçim bütçesi yapmam.” diyordu ya reis, “Ben ölsem de seçim bütçesi yapmam.” diyordu ya, tam da seçim bütçesi. Seçimde ne kadar para lazımsa, ne kadar para harcadıysanız fakir fukaranın cebine gözünüzü diktiniz ama fakir fukaranın cebine gözünüzü diktiniz ama hiç tasarruf aklınıza gelmiyor arkadaşlar. Belki bilmezsiniz ama tasarruf için size birkaç öneriyi söyleyeyim.

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de tam 125 bin makam aracı var, tasarruf edecekseniz inin araçlarınızdan, inin. (CHP sıralarından alkışlar) İnin, fakir fukaranın araçlarına göz dikeceğinize inin araçlarınızdan. 14 tane özel uçak var, inin o uçaklardan, inin, zaten gittiğiniz yer belli; Katar, Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan; dilenmeye gidiyorsunuz. Zaten gittiğiniz başka yer yok ki.

Bakın, bir örnek vereceğim değerli arkadaşlar, dünyanın en büyük araç üreticisi Almanya. Almanya dünyanın en büyük araç üreticisi, bizim ekonomik büyüklüğümüzün tam 10 katı. Bizi kıskanıyor ya Almanya, kıskanıyor tabii, o fakirlerde 9 bin makam aracı var, bizde 125 bin. Ya da Japonya, 10 bin makam

aracı var. Fransa, hele o Fransa, o Macron var ya bizi kıskanıyor, 8 bin makam aracına biniyor. Ya, senin Türkiye’den neyin eksik? Reis 125 bin makam aracını herkese vermiş. Makam aracı deyip geçmeyin; 125 bin makam aracı, 125 bin şoför, vergisi, lastiği, benzini, mazotu, çakarı çukarı. Devletin üzerinde büyük yük. Eğer tasarruf yapacaksanız hodri meydan, inin o araçlardan arkadaşlar! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, bakın, birkaç dakikamı sizlerle paylaşmak istiyorum. Kamuda bir yılda kara taşıtı kiralari gideri yüzde 81 artmış, hava taşıtı kiralama gideri yüzde 389 artmış, kamuda taşıt satın alma giderleri yüzde 1.228 -12 kat- artmış, kamuda akaryakıt giderleri yüzde 140 artmış. Siz ne yapıyorsunuz? Fakir fukaranın 1990 model steysin Toros’undan vergi almaya kalkıyorsunuz ya da ne yapıyorsunuz? Fakir fukara kayısı ilaçlamaya gidiyor, ondan vergi almaya kalkıyorsunuz, çorap satan esnaftan vergi almaya kalkıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bakın, başka rakamlar da var, çok uzatmayayım. Sarayın temsil ve ağırlama için harcadığı para toplam 484 milyon. Bunun ne anlama geldiğini ifade edebilmek için bu 42 bin 456 asgari ücrete eşit, sarayın gizli hizmet gideri 1 milyon 373 bin; haa Cumhurbaşkanı koruma ordusu var değerli arkadaşlar, beş aylık maliyeti 3 milyar 988 milyon, 4 milyar, 4 milyar. İnsan Allah’tan korkar, insan Allah’tan korkar bu kadar para çarçur edilmez. Bu memlekette insanlar açlıktan ölüirken, yoksulluktan ölüirken, depremde donarken bu kadar israfı yapanlara da yuh olsun diyorum, başka bir şey demiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Ayrıca, değerli arkadaşlar, yani para lazımsa zengin ettiğiniz iş adamları var, çeteler var, onlardan alsanız ya. Bakın, MTV’nin toplam getireceği tutar 30 milyar, 5’li çeteye aktarılan para tam 47,3 milyar; MTV’den daha fazla. Değerli arkadaşlar, bakın, köprü, otoyol, tüneller için işletilen firmalara 2023 yılında 53 milyar 600 milyon ödenecek, garanti ödemesi yapılacak hem de dolar bazında, kur böyle kalırsa. Ya, hadi parayı vermemezlik edemiyorsunuz, boğazınızı kaptırmışsınız, bari bu dolar kurunu Türk lirasına çevirin ya, bari bu dolar kurunu Türk lirasına çevirin de o 5’li çetenin karşısında sizin yitiliğinizi görelim.

Değerli arkadaşlar, bu hakikaten çok özel bir şey, özel yazmışlar, bunun bir önemli maddesi de şu: Buradan alınacak vergilerden yerel yönetimler para alamaz, yerel yönetime para aktaramayız diyor. Niye? Bakın, o yerel yönetimler hangi siyasi görüşten olursa olsun, CHP’li, AK PARTİ’li, MHP’li, HDP’li, o yerel yönetimlerden Allah razı olsun; deprem yaşamış bir kardeşiniz olarak söylüyorum. Özellikle bizim Malatya için söyleyeyim, eğer o belediyeler olmasaydı, Malatya’ya gelen belediyeler olmasaydı... Devlet on beş gün sonra ortaya çıktı, yirmi gün sonra ortaya çıktı. Devlet ekmek dağıtamazken, su dağıtamazken; Malatya’da insanlar susuzluktan kırılırken, açlıktan kırılırken, Allah Cumhuriyet Halk Partili belediyeden razı olsun, Malatya’da ekmek dağıttı, su dağıttı. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – El insaf be! El insaf ya!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Konuşma oradan, onlara da söyledim, konuşma! Haberin yok, tuzun kuru! Acemi, dur! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – El insaf!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Biraz öğren de ondan sonra laf atmaya başla, acemi! Dur, acemi! Ben herkese teşekkür ettim “Allah deprem bölgesindeki bütün belediyelerden razı olsun.” dedim sözümün başında ama en çok Allah CHP’li belediyeden razı olsun çünkü onlar sizin engellemelerinize rağmen geldiler. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Ne yaptınız?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Geldiler arkadaşlar, her şeyi yaptılar, her şeyi yaptılar. Şimdi ne yapıyorsunuz?

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Tüm altyapıları biz yapmadık mı?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Yahu, yiğitsen, bana laf atacağına şunu belediyelere, AK PARTİ’li belediyelere versin, CHP’li belediyelere versin!

MESUT BOZATLI (Gaziantep) – Tüm altyapıları biz yaptık!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bu parayı verdirsene laf atacağına, acemi! Acemi, bildiğin yok!

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir başka konu, zurnanın zırt dediği yer: Kur korumalı mevduat. Ha, savunun bakalım kur korumalı mevduatı! Kur korumalı mevduatın anlamı “fakirden alıp tefecilere para vermek” demek, “tefecileri zenginleştirmek” demek. Şimdi, ne yapıyorlar biliyor musunuz? Kur korumalı mevduatın yükünü hazine alıyor, Merkez Bankasına veriyorlar. Niye? Merkez Bankası nereden alacak? Para basacak. Resmen bunun adı kalpazanlık! Devleti kalpazan yaptınız, kalpazan! (CHP sıralarından alkışlar) Ne yapacağız? Nereden alacak parayı? Basacak parayı, kime verecek? Yandaşlarınıza verecek. Buna itiraz etsenize! Buna itiraz etsenize!

ÖZGÜR KARABAT (İstanbul) – Edemez!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bu memlekete gelmiş en büyük tefeci kur korumalı mevduatı getirenlerdir yani sizsiniz değerli arkadaşlar, sizsiniz. Hani diyorlar ya “Biz tefeye karşıyız.” Ya, tefeciliğe karşıysanız, yiğitseniz gelin bu kur korumalı mevduatı kaldırsanıza! Bu kur korumalı mevduat sistemi fakirin fukaranın kanını emiyor; tam bir vampir! (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, başka? Bakın, değerli arkadaşlar, haberiniz var mı bilmiyorum, Türkiye’de 9 milyon 585 bin emekli var, toplam 14 milyon 255 bin dul, yetim ve hak sahiplerini katarsanız... Emekliden haberiniz var mı bilmiyorum, emekliye bir zam getirdik arkadaşlar, emekliye bir zam getirdik, emeklinin 6 milyonu 7.500 TL maaş alıyor yani en düşük maaş, bunların bir kısmı da daha düşük maaş alıyor ama hazine desteğiyle gideriliyor.

Değerli arkadaşlar, bakın, burada bir tablo var elimde; 2008 öncesi emekli 6.093 TL alıyor, kök maaşı; 2008 sonrası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, toparlayalım lütfen.

VELİ AĞBABA (Devamla) – 2008 sonrası 2.199 lira alıyor, SSK 1.653 lira, BAĞ-KUR 2.343 lira alıyor; BAĞ-KUR tarım 2008 sonrası 1.852 lira alıyor, bunlar tamamlanınca 7.500 TL’yi alıyorlar. Şimdi, bu zamdan bunların hiçbirini faydalanmıyor. Buna göre, değerli arkadaşlar, 2023’te 2008 SSK öncesi alan 7.616 lira alıyor, 2008 SSK sonrası 7.500 lira alıyor; bunların maaşı değişmiyor, bakın, bunların maaşı değişmiyor değerli arkadaşlar.

Bir de size bir soru daha soracağım: 3.500 mü büyük, 7.500 mü? 3.500 büyük, matematiğin kurallarını değiştirdiniz. Önemli olan ne verildiği değil, önemli olan paranın alım gücü değerli arkadaşlar. Bakın, geçtiğimiz yıl 3.500 liraya göre alım gücü bugün dana etinde 13 kilo düşmüş, tavukta 23 kilo düşmüş, pirinçte 42 kilo daha az alabiliyor emekli bugünkü emekli maaşıyla, kuru fasulyede 41 kilo, nohutta 18 kilo daha az alabiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VELİ AĞBABA (Devamla) – Emeklinin yaşamı yaşam değil, emekli açlığın altında kıvrılmaya devam ediyor; siz ise kur korumalı mevduattaki tefecilere para aktarmaya devam ediyorsunuz.

Ben, geneli üzerinde, aleyhinde olacağımızı söylüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın üyeler, şimdi, İç Tüzük’ün 81 ve 91’inci maddelerine göre yirmi dakika süreyle soru-cevap işlemi yapılacak. Sisteme giren 10 sayın vekile birer dakika süreyle söz vereceğim.

Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

TÜİK verilerine göre ülkemizde son on dört yılda 46.691 kişi, seçim bölgesi Kayseri’de ise 950 kişi intihar girişiminde bulunmuştur. Kayseri’de 2009 yılında 43 olan intihar vaka sayısı 2021 yılında 95’e, 2022 yılında ise 97’ye çıkmış, 2 katından daha fazla artmıştır. İntihar girişimleri ekonomik krizin giderek derinleştiği son iki senede daha da artmıştır. İntiharların temelinde ekonomik sıkıntılar ve buna bağlı borçlanmalar, her geçen gün artan hayat pahalılığı, buna bağlı olan buhranlar ve işsizlik gibi sebeplerin olduğu açıkça görülmektedir. Korkutucu boyutlara ulaşan bu durum dikkatle incelenmeli, üzerinde yoğun çalışmalar yapılarak gereken tedbir ve önlemler bir an önce alınmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Orhan Sümer, Adana...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Adana, diğer illerimiz gibi depremin izlerini taşımaya devam ediyor. Depremde Adana sağlık sistemi de hasar gördü. Seyhan Devlet Hastanesine bağlı Meydan Çocuk Hastanesi ve en önemlisi Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Balcalı Hastanesi depremden etkilenen sağlık kuruluşlarımızın arasında. Balcalı Hastanesi depremde hasar gördüğü için 21 Şubatta boşaltılma kararı alınarak hastaların Adana’daki diğer hastanelere dağıtılmasına karar verildi. Ancak o günden sonra defalarca dile getirmemize, Bakanlık yetkililerinin çözüme ulaştıracağı sözlerine rağmen beş ay geçti, çözüm üretilmedi, Tıp Fakültesi Hastanesi âdeta kaderine teslim edildi. Hastane şu an neredeyse atıl durumda bulunuyor, kapasitesinin ancak yüzde 10’uyla hizmet vermeye çalışıyor. Yıllardır Çukurova’ya, doğu, güneydoğu ve hatta yurt dışına hizmet veren Balcalı Hastanesi acilen yeniden yapılandırma kapsamına alınmalı, çalışanlarından sağlık sektörüne kadar tüm bileşenlerin mağdur olmadığı bir çözüm üretilmeli.

BAŞKAN – Sayın Murat Çan, Samsun.

MURAT ÇAN (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün Genel Kurulda fındık üreticilerimizin boğuştuğu sorunları konuşurken şunu öğrendik: İktidar partisi bölge vekilleri her yıl olduğu gibi yine bir komisyon kurmuşlar, fındık üreticilerimizin sorunlarını masaya yatıracaklarmış. Her yıl aynı çalışma, aynı hikâye, sonuç ortada, mevcut sorunlara her yıl yenileri ekleniyor, üreticimizin emeği yıldan yıla değersizleşiyor. Fındık üreticimiz kartel düzeninin yıkılmasını istiyor, ekonomik ömrünü tamamlamış fındık bahçelerinin dönüşümü için destek bekliyor. Mevsimlik çalışan fındık işçilerinin sorunları her geçen yıl büyüyor. Çocuk işçiliği giderek yaygınlaşıyor, denetim yok. Alan bazlı fındık desteği yıllardır yerinde sayıyor, bir adım ilerleme yok. Bu sorunları çözmedikten sonra kuracağınız Komisyonların, yapacağınız toplantıların hiçbir hükmü yoktur.

BAŞKAN – Sayın Aşkın Genç, Kayseri.

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Maalesef, emeğiyle geçinen vatandaşlarımızın neredeyse tamamı son yıllarda çalışma barışının bozulmasıyla büyük bir mağduriyet yaşıyor. Birçok meslek grubunun yaşadığı bu mağduriyeti en derinden hisseden kesimlerin başında ise kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıları geliyor. Temel ücretlere yansımayan seyyanen zam hem özlük haklarında geriye gidiş hem de önümüzdeki dönemde yaşanacak enflasyon beklentisi nedeniyle talepleri karşılamamaktadır. Kamuda görev yapan mühendis, mimar ve şehir plancılarının hak edişleri kamuda benzer statüde görev yapan diğer branşlara göre oldukça geride kalmıştır. Çalışırken aldıkları ücretlerin erimesinin yanı sıra emekliliklerine etki eden diğer haklarında da büyük kayıplar söz konusudur. Meclisimizde görüşülen torba yasa vesilesiyle tüm kamu mühendislerinin, mimarların ve şehir plancılarının özlük haklarının iyileştirilmesi talebini buradan bir kez daha dile getiriyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kocaeli...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Komisyon Başkanlığına soruyorum: Yanıltan bir kriterle hesap mı yapılır? Devlet vatandaşını kandırır mı? TÜİK'e yaptırılan sahte hesaplamalar 85 milyonun içine sinmiyor ve aklı almıyor. Sizin içinizi siniyor mu? Çığırından çıkardıkları enflasyonun altında ezdikleri çalışanların yanında, özellikle emeklilerin hâli hiç umurunuzda mı?

Bugün, basın açıklamalarıyla sorunlarını gündem etmeye çalışan emeklilerin Ankara Ulus'ta yanındaydım. İstedikleri, uyduruk zamlar, ulufe değil, insanca bir yaşamdı. Zam üstüne zam yapılan, yetmeyip KDV artırımla halkın iligine kadar sömürüldüğü bir ortamda emeklilerin hâli hiç umurunuzda değil mi? MTV'nin yüzde 100 artırıldığı bir ortamda emekli maaşlarına yüzde 25 zam yapılmasını vicdanınız kabul ediyor mu?

BAŞKAN – Sayın Hasan Çilez, Amasya...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

6 Şubat depremleri ülkemizi ekonomik, sosyal ve psikolojik olarak çok olumsuz etkilemiştir. İnsanlarımız evlerinden, iş yerlerinden olmuştur; en yakınlarını kaybetmiştir, tarifsiz acılar yaşamıştır. Aziz ve asil milletimizin dayanışmacı ve paylaşımcı karakteri hemen devreye girmiş, depremin hemen ardından birkaç saat sonra insanlarımız ve devlet kurumlarımız bölgeye akmıştır. Yaralar hızla sarılmaya başlanmış ve dünyaya örnek olacak bir çalışma ortaya koyulmuştur. Ben sayın yetkililerden şunu rica ediyorum: Depremin şu ana kadar ülkemize olan maliyetinin bir hesaplaması yapıldı mı? Bu hesaplama nedir ve ne kadardır?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ali Özkaya, Afyonkarahisar...

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, sorum Komisyon Başkanımıza: 6 Şubat depremiyle milletimiz tarihin en büyük afetlerinden biriyle karşı karşıya kaldı. Bizim de uzun süre bulunduğumuz Hatay, Kırkhan ve o bölgelerde gerçekten çok büyük bir facia vardı. Vefat edenlere bir kez daha Allah'tan rahmet diliyoruz. Bu deprem süresince, bugüne kadar kamudan harcanan maliyetler ve bundan sonra harcanacaklarla ilgili yaklaşık olarak öngörebildiğimiz miktar ne kadardır? Bunları ne kadar bir sürede harcayacağız ve aziz milletimizi tekrar evlerine, konutlarına, iş yerlerine kavuşturup o sıcak yuvasına ulaştıracağız.

Bir diğer husus da EYT'yle dünyadaki en genç emeklilikleri yaptık. Bugün itibarıyla kaç kişi EYT'den emekli oldu ve bütçemize ne kadar ilave bir ödeme geldi?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Hasan Baltacı, Kastamonu...

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kastamonu Cide ilçemiz hafta sonu sel felaketi yaşamış, onlarca binayı, iş yerini su basmış, araçlar zarar görmüştür. İktidar, Cide'mize Cumhuriyet Halk Partisi tarafından yönetildiği için sırtını dönmemiş, iki yıl önce yaşananlardan ders çıkarmış olsaydı bugün bu mağduriyetler tekrarlanmayacaktı. Buradan Çevre Bakanlığına, Orman Bakanlığına, Ulaştırma Bakanlığına ve İçişleri Bakanlığına sesleniyorum: İki yıl önce 9 ilçemiz afet bölgesi ilan edilirken kapsam dışı bırakılan, belediyemize tek kuruş sağlanmayan Cide'miz merkezî bütçeden payını almalı sel felaketlerinin altyapıda yarattığı sorunların çözümü için İller Bankası başta olmak üzere, bakanlıklar elini taşın altına koymalıdır. Her felakette çizme giyip poz vermek çözüm değildir; çözüm önlem almaktır, kalıcı yatırımlar yapmaktır.

BAŞKAN – Sayın Yüksel Arslan, Ankara...

YÜKSEL ARSLAN (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

1 Nisan 2023 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanı “Biz, verdiği sözü göreve gelince unutanlardan, sandık ufukta görülünce vaat bohçasını açıp seçim sonrası üzerine yatanlardan değiliz.” diye “tweet” attı. Önceki Millî Eğitim Bakanı Sayın Mahmut Özer de 2022 KPSS’yle ek öğretmen ataması yapılacağını taahhüt etmişti. Bu sözlerin yerine getirilmesini bekliyoruz. Tüm branşlar için 55 bin ek atama ne zaman yapılacaktır? Atama bekleyen öğretmenlerimize müjdeli haber ne zaman verilecektir?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın İbrahim Yurdunuseven, Afyonkarahisar...

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorumlu Komisyon Başkanımıza sormak istiyorum. Öncelikle EYT düzenlemesini yapan Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’a çok teşekkür ediyoruz. EYT düzenlemesiyle bugüne kadar kaç kişinin bundan yararlandığını, bütçemize olan yükünü ve geçen yıl, 2022 yılıyla orantılı olarak memur ve memur emeklileri maaşlarındaki farkın ne kadar olduğunu Sayın Başkanımıza soruyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi, cevap için Sayın Komisyon Başkanına söz veriyorum.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun Sayın Muş.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Komisyonumuza kanun teklifiyle alakalı gelen sorularla ilgili açıklamalarda bulunacağım. Diğer, doğrudan Hükûmete ve bakanlıklarla ilgili bazı sorular ve milletvekillerinin kendi seçim bölgeleriyle alakalı dile getirdikleri bazı konular var; onlar, tabii, bizim cevaplayacağımız alanlar değil ama bu teklifle alakalı sorulan sorularla ilgili yapılan değerlendirmeleri sizlere açıklamaya çalışacağım.

Hasan Çilez, Amasya Milletvekilimiz ve yine, benzer mahiyette Ali Özkaya, depremin maliyeti ve etkileriyle alakalı bir soruda bulunmuştur ve bunun bütçeye yükü. Bu kanun teklifinin, aslında, bir anlamda da oradaki yaraları sarmakla ilgili olmasından dolayı bu konuya giriyoruz. Depremin hesaplanan toplam maliyeti 104 milyar dolar. Bu yılla alakalı, bütçede 762 milyarlık bir harcama yapılacak. Tabii, burada, ilave artışlar vesaireler falan olursa tekrar gerekli yetki çalışmaları yapıp bunlar da kullanılabilir

ama şu an, bu yıl için planlanan 762 milyar lira. Tabii, etkilediği alan çok büyük bir alan, hemen hemen Yunanistan'ın yüz ölçümü kadar; 11 ilimiz doğrudan etkilendi ve hızlı bir şekilde yaraların sarılması için bir çalışma yürütülüyor. Aynı şekilde, teklifimizin içerisinde konutların yapımıyla alakalı da ilgili kamu idarelerine yetki verilmesi için çeşitli maddelerimiz bulunmaktadır; ki hızlı bir şekilde bu konutlar, hem köy evleri hem de şehirlerdeki bu evler yapılabilirsin.

Yine, borç artırma limitiyle alakalı bunun Anayasa'ya aykırılığı dile getirildi. Bu, daha önce 5 defa Türkiye Büyük Millet Meclisinde kanun şeklinde yapıldı, onandı. Bu, ilk defa 2009 yılında yapıldı ve Anayasa Mahkemesinde gündeme taşındı ve Anayasa Mahkemesi iptal istemini reddetmiştir, dolayısıyla Anayasa denetiminden de geçmiştir. Buradaki teklif içerisinde bulunan maddede Anayasa'ya uygunluk noktasında herhangi bir sorun bulunmamaktadır.

Yine, bir başka milletvekilimizin değerlendirmeleri içerisinde vergi tahakkuk tahsil oranlarıyla alakalı gündeme getirdiği bazı hususlar var, onlarla alakalı da bir değerlendirmede bulunmak istiyorum. 2022 yılında cari dönem tahakkuklarına karşılık cari dönemde yapılan tahsilat oranı yüzde 93,3'tür yani yapılan tahakkukların yüzde 93,3'ü tahsilatla gerçekleşmiştir. Son yıllarda bu oran yüzde 90'ın üzerinde gerçekleşmektedir, bu istatistiği de sizinle paylaşmış olayım.

Yine, burada gündeme getirilen bir başka konu, "Seyyane yapılması öngörülen tutar üzerindeki dönem artışlarından yararlanmayacak." şeklinde yani yapılan bu 8 bin liralık oranın giderek eriyeceği şeklinde bir değerlendirmede bulunuldu. Bu böyle değil, yapılan bu artış, artı, bundan sonra yapılacak olan artış, 22 bin lira; 22 bin lira üzerinden yapılacağını buradan ifade etmek isterim. Dolayısıyla, seyyane yapılan artış bundan sonra yapılacak olan güncellemelerle beraber güncellenecektir, enflasyon içerisinde bir erimeye gidilmeyecektir, müsaade edilmeyecektir.

Yine burada, Türkiye İstatistik Kurumunun yaptığı hesaplamalarda kullandığı veriler kamuoyuyla paylaşıyor; bu verilerle alakalı, güvenilirliğiyle alakalı bazı değerlendirmeler yapıldı. Değerli arkadaşlar, Türkiye İstatistik Kurumu, uluslararası alanda uluslararası kuruluşlara entegre bir Kurum, ciddi bir müktesebatı var. Dolayısıyla TÜİK enflasyon verisi açıkladığı zaman, beğenmediğimiz zaman kabul etmiyoruz ama başka veriler açıkladığı zaman hoşumuza gidiyorsa o verileri kullanıyoruz; böyle bir şey olamaz değerli arkadaşlar.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Beğendiğimiz olmuyor.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) - Burada kamuda görev yapmış pek çok milletvekili var; yöneticilik yapmış, görev yapmış değerli arkadaşlarımız var; dolayısıyla açıkladığı verileri en iyi onlar bileceklerdir. Dolayısıyla "Bir kurumun bir verisi hoşumuza gitmiyor, kötü; diğerleri hoşumuza gidiyor, iyi." diye bir değerlendirme olamaz. Açıkladığı rakamlar devletin resmî rakamlarıdır ve biz bunlara göre değerlendirme yapmak durumundayız ve bunun üzerinde farklı bir spekülasyona gitmeye gerek yoktur. Varsa elimizde ayağı yere basan, delillendireceğimiz hesaplamalar veya eksik, yanlış gördüğümüz bir konu, bunu gündeme getirebiliriz diye düşünüyorum.

Yine, EYT'yle alakalı sorular soruldu; kaç kişinin emekli olduğuyla, bütçeye ne kadar yük getirdiğiyle alakalı çeşitli değerlendirmeler yapıldı ve sorular soruldu; onlarla ilgili müsaadeniz olursa Genel Kurula bir bilgilendirmede bulunmak istiyorum. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından EYT düzenlemesinin yürürlüğe girdiği 3 Mart 2023 tarihi itibarıyla yoğun bir müracaat yapıldı ve oradaki personel ilave çalışmak durumunda kaldı ve mesaiye kaldılar. Bugüne kadar yaklaşık 1,9 milyon başvuru alınmıştır. Bunlar hem Kuruma doğrudan hem de e-devlet üzerinden olmak üzere... Mükerrer başvurular bunlara dâhildir; bazı vatandaşlarımız 2 kere müracaat yapmışlar, 1,9 milyon. Söz konusu başvuruların incelenmesi ve aylık

bağlama süreçleri devam etmektedir. Bugüne kadar -bugünün tarihi itibarıyla- bu kapsamda toplam 1,6 milyon vatandaşımızın aylık bağlama işlemleri yapılmış ve sigortalılar bilgilendirilmiştir. Henüz aylık bağlama işlemi yapılmamış sigortalılar, hizmet birleştirilmesi gereken veya ilgili kurum, kuruluşlarca yazışma yapılarak yazışma sonucuna göre aylığa hak kazanma durumu tespit edilecek sigortalılardır. Normal süreçte yıl içinde 440 bin aylık bağlandığı dikkate alındığında Sosyal Güvenlik Kurumu personelinin yoğun mesaisiyle bir ayda, bir yılda bağlanan aylık sayısı kadar aylık bağlandığı görülmektedir. Ayrıca, incelenen başvurularda yaklaşık yüzde 10 oranında aylığa hak kazanmama durumu nedeniyle sigortalılara aylık bağlanamayacağının bildirildiği tespit edilmiştir; kanun gereği bu eksiklikleri giderilmeden aylık bağlanamayacağından sigortalılarımız yazılı olarak bilgilendirilmeye devam edilmektedir. Buna göre her talepte bulunan sigortalıya aylık bağlanamamakta, aylığa hak kazanma koşullarının olduğu dosya incelemesi yapılarak tespit edildikten sonra aylık bağlama işlemi en kısa sürede gerçekleştirilmektedir. Bu istatistiklerden anlaşılacağı üzere aylığı bağlanmamış çok fazla vatandaşımız kalmamıştır, onlar da kısa bir süre içerisinde netleşmiş ve tamamlanmış olacaktır.

Bir diğer gündeme getirilen konu, kur korumalı mevduatın neden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredildiği, hazineden alındığı. Uygulama birliğinin sağlanması, sürecin tek elden yürütülmesi ve daha efektif bir yönetim anlayışından dolayı buradaki konu, süreç tamamen Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına devredilmektedir.

Diğer gelen sorular ağırlıklı bakanlıklara ve milletvekillerimizin kendi seçim bölgesiyle alakalı yaptıkları değerlendirmelerdir.

Teşekkür ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birleşime otuz beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.35

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.15****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde ve hazır.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 15’inci maddeleri kapsamaktadır.

İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre gruplar adına birer üyeye ve Komisyona onar dakika, şahısları adına 2 üyeye beşer dakika söz vereceğim.

İlk söz, Saadet Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan’ın.

Buyurun Sayın Çalışkan.

Süreniz on dakika.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri; Saadet Partisi adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Başkanım, inşallah ben sizi aynı yerde ziyaret etmem. Ben de bu duayla başlıyorum.

BAŞKAN – İnşallah.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Şu an görüşülmekte olan deprem vergisiyle ilgili partimiz adına şunu arz etmek isterim: Ülkemiz olağanüstü, feci bir deprem yaşadı. Deprem ağır faturasını en fazla Hatay vilayeti çekti. Bu açıdan deprem siyasetüstü bir konudur, deprem asla istismar edilmemelidir, depreme yönelik yapılacak her türlü olumlu icraata sonuna kadar destek vereceğimizi ifade etmek isterim. Ancak şu gerçeğin altını da çizelim ki maalesef her kutsal değer istismar edildiği, çiğnendiği gibi, sanki deprem gerekçe gösterilerek yeni zamlar peşinde koşuluyor. Maalesef ki kaynak paketi söz konusu olduğunda iktidarın aklına gelen ilk şey vergileri arttırmak. Keşke israfa “Dur!” diyebilseler, keşke yolsuzluğa “Dur!” diyebilseler; keşke yüzlerce araçlı konvoylara, saraylara, uçak filolarına “Dur!” diyebilseler, keşke “İtibardan tasarruf edilmez.”in değil, “Bizzat halka nasıl hizmet edilir?” bunun gayreti içerisinde olsalar. Maalesef ki burada şu açıkça ortada ki: Aslında depremin etkisini artıran sebeplerden biri İmar Yasası idi, imar affı da yine ağgözlülüğün neticesinde gerçekleşmişti. Bu açıdan şu soruyu vicdanlara sormak isterim... Bilelim ki depremde aslında üç çeşit ölüm gerçekleşti; birincisi, bizzat deprem esnasında ölenler; ikincisi, depreme sırf “İtibar kaybına uğrarız.” diye geç müdahale edildiğinden ya da vurdumduymazlıktan geç müdahale nedeniyle insanlar öldü ama üçüncü ölüm ise maalesef, deprem sonrasında sahipsizlikten insanlar kahrından öldü.

Değerli Meclis üyeleri, değerli milletvekilleri; şunu yine arz etmek isterim ki elbette bu millet fedakârdır, depremde büyük fedakârlıklar yaptı ama fedakârlık yapan insan yaptığının, alın terinin, emeğinin karşılığını da bilmek ister. Siz şimdiye kadar defalarca para topladınız, insanlara çağrıda bulundunuz ama bu paraların nereye harcadığına dair net bir veri ortaya koymadınız, kamuoyunu tatmin eden, insanların gönül huzuruyla ödeme yapacağı bir durum maalesef ortaya çıkmadı.

Yine, burada depremle ilgili vergi toplamadan önce esasen depremzedelere yönelik muafiyetler getirilmeli. Maalesef ki bugün depremzedelere hibe desteğinden daha ziyade uzun vadeli kredilerden söz ediliyor. Hiçbir geliri olmayan insanı siz borçlandırır, bugün umudunu yitirmiş insanın gelecekteki on yıl süreyle umutsuz yaşamasına sebep olursanız iyilik yapmış olmazsınız. Onun için depremzedelere yapılacak destek; kredi değil, hibe desteği olmalı. Bu arada, orta ve ağır hasarlı evlere yönelik ifade edilen kısmi kredi ve desteği, az hasarlı evlere de mutlak surette sağlanmalı.

Tabii, burada depremle ilgili konuşurken deprem bölgesinde görev yapan kamu personelini de göz ardı edemeyiz. Maalesef kamu personelinin anayasal hakkı olan tayin hakları ellerinden alınıyor. Bugün birçok personel başka ile tayin olma hususunda işlerini gerçekleştirmişken sırf burası eksilmesin diye bu hak ellerinden alınıyor, bu doğru değil. Bu ülkenin toprakları bütünüyle bir parçadır, doğusu da batısı da bizimdir. Bugüne kadar bu bölgede görev yapan insanlar pekâlâ başka yerde de yapabilir. Buraya yeni personelin de ek ödemelerle, teşviklerle gelmesi sağlanabilir.

Aslında, depreme yönelik karar alanlar bu travmayı bire bir yaşamadıklarından oradaki hiçbir duyguyu anlamıyor, anlamak istemiyorlar. Yine, bugün, hâlen beş ayı geçmiş olmasına rağmen on binlerce aile konteyner bekliyorsa bu vebal kimlerin üzerinde, kendilerinin sorması gerekir.

Yine, bugün, deprem bölgesinde ötelenen krediler, bugün topluca talep ediliyor. Yapılması gereken şey, kamunun alacaklarının tümünün affedilmesidir. Yine, bugün, halkın sağlığını da tehdit eden bu molozların gelirinin kime, nereye, nasıl gittiğine yönelik belirsizlik hâlen ortada durmakta. Yine bugün, yapılması gereken şey İskenderun Teknik Üniversitesi ve Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi başta olmak üzere deprem bölgesindeki bütün üniversitelere geliştirme ödeneği verilmeli, deprem bölgelerinin statüsüne uygun şekilde özel afet bölgesi ilanı için gereken işler yapılmalı. Maalesef burada, bu para tahsil edildikten sonra nereye, nasıl harcanacağına dair hiçbir bilgi vermeden sadece “Verin, verin, verin.” deniyor. Bu da açgözlülüğün, doyumsuzluğun net bir neticesi.

Bu açıdan özetlemek gerekirse, deprem bölgesinde kredi değil hibe verilmeli, deprem bölgesinde faaliyet gösteren çalışanların sosyal sigortalarına yönelik SGK primleri kamu tarafından ödenmeli, burada çalışan esnafa vergi muafiyeti getirilmeli, esnafa ayrıca destek verilmeli ve tabii ki atanamayan bütün kamu personeline haklar tanınmalı. Maalesef ki geçtiğimiz günlerde deprem bölgesinde çalışanlara yönelik tanınan tayin hakkıyla ilgili âdeti oyun oynarcasına, âdeti milletin aklıyla dalga geçercesine “Deprem bölgelerinin kendi içinde transfere izin verilecek.” şeklinde bir açıklama yapıldı. Bugün, sanki deprem bölgesi haritadan silinmiş, gözden çıkarılmış, burada yaşayan insanlar sadece kendi içlerinde dönsün şeklinde bir tablo ortaya konulmakta. Onun için şunu ifade etmek isterim ki bugün, pek çok Sayın Bakanın deprem bölgesine gün aşırı ziyaretleri ortada ama biliyoruz ki bu Sayın Bakanlar belki de ellerinde yetki olmadığından sadece bakıyor, geziyor, geri dönüyor. Elbette bir devlet yetkilisinin, kamu yetkilisinin deprem bölgesine moral vermesi önemlidir ama bakanlardan beklenen icraattır, her bakan bir bölgeye geldiğinde yapacağı icraatları ortaya koymak zorundadır. Bugün maalesef depremin üzerinden beş ay gibi bir süre geçmiş olmasına rağmen tablo, bilanço hâlen net olarak ortada değildir; deprem sanki üç gün, beş gün önce olmuş gibi bir durum ortadadır. Onun için de burada yapılacak şey artık keşif değil icraat olmalıdır, artık söz vermek değil bizzat destek olmalıdır, ziyaretlerle artık bir yere varmanın sonu yoktur. Onun için burada deprem bölgesindeki tüm personelin, kamu personelinin, orada yaşayan sivil halkın önceliklerinin siyasi gözden bağımsız olarak ele alınması gerekir. Maalesef ki buraya yönelik yapılan bütün icraatlar acaba bize oy mu kazandırır, oy mu kaybettirir; bütünüyle buna göre hesaplanmaktadır. Hâlen kimlerin hak sahibi olacağı, hak sahibi olanların neler elde edeceği net olarak bilinmemektedir. Ayrıca sanki Hükümet değişince, Bakan değişince bir şey değişmiş gibi önceki Bakanın ortaya koyduğu

yaklaşımlar bırakılmış, bugün yeni Bakan yeni yaklaşımlarla ortaya çıkmıştır. Eski Bakan deprem bölgesinde yıkım olan yerlere yeniden yapılaşma izni verilmeyeceğini söylemişti -Sayın Kurum’a teşekkür ediyorum- ama yeni Bakan maalesef ki olayların belki de idrakinde olmadığından deprem bölgelerine yeniden yapılaşma izni vereceğini söylüyor. Hangisi hangi mantıkla çalışıyor, anlamak mümkün değil. Bugün deprem bölgesinde salgın hastalık riski var, deprem bölgesinde ulaşım sorunu var -Belen Geçidi artık miadını doldurmuş durumda- deprem bölgesinde havaalanı sorunu var, deprem bölgesinde işsizlik, barınma sorunu var. Deprem bölgesinde atılabilecek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Burada konuşulmaktan çok daha öte, deprem bölgesinde ne gibi tedbirlerin alınacağı, tam olarak icraata nasıl geçileceği, duyuların istismar edilmeyip gerçek anlamda çözümlerin nasıl ortaya konacağı ve hele de özetle bu vergilerin toplanıp nereye, nasıl, ne kadar sürede harcanacağıyla ilgili kamuoyunu tatmin edici şekilde bilgi verilmesi gerekmektedir.

Saygıyla arz ederim. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Kalaycı.

Süreniz on dakikadır.

Buyurun Sayın Kalaycı. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Bilindiği üzere, 6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan Kahramanmaraş merkezli depremler çok geniş bir alanda yaygın bir kayba ve yıkıma yol açmıştır. Depremin yol açtığı felaketin Türkiye ekonomisi üzerindeki toplam yükünün yaklaşık 104 milyar dolar düzeyinde olduğu tahmin edilmektedir. Asrın felaketi depremler nedeniyle yapılan ve yapılacak harcamalar bütçeye önemli bir yük getirmektedir, sadece bu yıl için öngörülen harcama 762 milyar liradır.

Kamu maliyesi üzerinde ortaya çıkan finansman yükünün karşılanması amacıyla bu kanun teklifiyle bazı vergi düzenlemeleri yapılmakta ve borçlanma limiti artırılmaktadır. Kurumlar vergisi genel oranı yüzde 25, banka ve finans sektöründe yüzde 30, ihracat gelirleri için yüzde 20, halka açık şirketler için yüzde 23 olması öngörülmekte, ek motorlu taşıtlar vergisi getirilmekte, tüketici kredileri, banka ve sigorta muameleleri vergisi ve şans oyunları vergisi artırılmaktadır.

Çevre Kanunu’na göre alınan geri kazanım katılım paylarını ve akaryakıt ürünlerinde ÖTV tutarını artırma yetkisi yükseltilmekte, pasaport, yolcu beraberinde getirilen telefonun harcı, silah ruhsatı harcı gibi maktu harç tutarları artırılmaktadır.

Kurumlara taşınmaz satışında uygulanan KDV istisnası ile yatırım fonları ve taşınmaz satışlarında uygulanan kurumlar vergisi istisnası kaldırılmaktadır.

Ayrıca, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun’la belirlenen borçlanma limitinin 2023 yılı için Bakan ve Cumhurbaşkanı tarafından artırılan net borç kullanım tutarının 3 katı olarak uygulanması düzenlenmektedir.

Kanun teklifinde, afet bölgesinde barınma ihtiyacının giderilmesine yönelik sürecin etkin, etkili ve ivedi bir şekilde yürütülebilmesi amacıyla bazı düzenlemeler de yapılmaktadır. Bu kapsamda, hak

sahipliği işlemleri hakkında bazı tedbirler getirilmektedir. Afetten etkilenen bazı illerde konut yapımına elverişli yeterli alan bulunmamasından dolayı asgari seviyede mera ve orman niteliğindeki taşınmazın da iskân alanı olarak ilan edilebilmesine yönelik düzenleme yapılmaktadır. Yerinde dönüşüm projesiyle kendi evini ve iş yerini yerinde yapmak isteyenlere hibe ve kredi desteği verilmesinin usul ve esasları belirlenmektedir. Afet bölgesinde sanayi üst yapıları için hâlen yüzde 75'e kadar olan kredi desteğini mimarlık ve mühendislik hizmetleri dâhil yüzde 100'e kadar çıkarma yetkisi verilmektedir. Kültür varlıklarının ihyası ve yeniden inşası amacıyla yatırım projeleri için Kültür Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesinden kaynak aktarılabilmesi düzenlenmektedir. Depremlerin ağır hasarı bütünüyle kaldırılıp mağdur insanlarımıza güvenli hayat şartları sunulacak, her yer eskisinden de güzel ve yaşanabilir hâle getirilecektir.

Türkiye büyük ve güçlü bir ülkedir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin istikrarlı ve güçlü yönetim yapısıyla Türkiye Cumhuriyeti devleti her zorluğun üstesinden gelecektir.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanlığı emeğin, emekçinin ve emeklinin hep yanında olmuş ve olmaya devam edecektir. Bilindiği üzere, asgari ücret 2022 yılından itibaren vergi dışı bırakılarak tarihi bir reform gerçekleştirilmiştir.

Net asgari ücret, bu yıl 1 Ocaktan geçerli 8.607 lira, bu aydan geçerli 11.402 lira olarak belirlenmiştir. Net asgari ücret, son dört yılda 5 katına çıkarılmıştır.

Kamu işçi ücretlerine bu yıl ilk altı ay için yüzde 45, ikinci altı ay için yüzde 15 artı enflasyon farkı kadar artış yapılmasını içeren toplu sözleşme imzalanmıştır.

Geçici işçilerin çalışma sürelerinin on bir ay yirmi dokuz güne kadar uzatılabilmesine ve boş olan sürekli işçi kadrolarına geçirilmelerine imkân sağlanmıştır.

Sözleşmelilere yönelik düzenlemeyle 500 bine yakın personel kadroya alınmıştır.

Emeklilikte yaşa takılanlarda bu yıl için 2 milyon 250 bin, toplamda 5 milyonu aşan vatandaşımıza emekli olabilme imkânı sağlanmıştır.

Ek gösterge düzenlemesiyle memurların emekli ikramiyeleri ve emekli maaşlarında ciddi kazanımlar getirilmiştir. Nisan ayında 7.500 liraya yükselen en düşük emekli aylığı bu yıl yüzde 114,3 oranında artırılmıştır. Ayrıca, tüm emeklilere ödenen bayram ikramiyeleri 1.100 liradan 2 bin liraya çıkarılmıştır.

Bu yıl ocak ayında tüm emeklilerin ve kamu çalışanlarının aylıkları enflasyon farkına ilaveten yaklaşık yüzde 15 oranında refah payı verilerek yüzde 30 oranında artırılmıştır.

Bu aydan itibaren kamu çalışanlarının aylıkları, toplu sözleşme artışı ve enflasyon farkı olarak yüzde 17,5 oranında artırılabilecek olup ayrıca, bu kanun teklifiyle tüm kamu çalışanlarına seyyanen 8.077 lira ilave ödeme yapılması düzenlenmektedir. Böylelikle memurlarda en düşük maaş 22 bin liraya yükseltilmektedir.

Yine, kanun teklifiyle emeklilere de enflasyon farkı artışına ilaveten memur emeklilerinde yüzde 7,5, SSK ve BAĞ-KUR emeklilerinde yüzde 5,24 oranında refah payı verilerek tüm emekli aylıklarının yüzde 25 oranında artırılması sağlanmaktadır.

Böylelikle 2023 yılında asgari ücret yüzde 107,3; kamu çalışanlarının maaşları ortalama yüzde 129, emekli aylıkları ise yüzde 62,5 oranında artırılabilecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak çalışanlar ile emekli, dul ve yetim aylıklarının iyileştirilmesi konusunda her kararın destekçisiyiz ancak emeklilerimize yapılacak yüzde 25'lik maaş artışının makul ve yeterli bulunmadığı görülmektedir. Ayrıca, 7.500 liralık asgari emekli aylığının altında kök maaşı olan milyonlarca emekli, dul ve yetim bu ay hiç maaş artışı alamayacaktır. Bu durum mutlaka dikkate alınmalı, emekli aylıklarına da ilave ödeme yansıtılmalı, emekli aylıklarında denge sağlanmalıdır.

Esnaf ve çiftçi BAĞ-KUR'luların prim gün sayısındaki eşitsizliklere de çözüm getirilmelidir. SGK primine esas kazanç üst sınırı, gelir vergisi dilimleri ve kıdem tazminatıyla ilgili düzenlemeler işçi ve işveren yararını dikkate alacak şekilde gözden geçirilmelidir.

Ayrıca, Perakende Ticaret Kanunu'nda haksız rekabeti önleyecek değişiklikler yapılmalıdır.

Hayat pahalılığı, ekonomik sıkıntılar her insanımızı olumsuz etkilemiştir. Alınan tedbirlerle fiyat istikrarının sağlanacağına ve enflasyonun orta vadede tek haneye ineceğine inanıyoruz. Bu kapsamda, fahiş fiyat artışına yönelik denetimler mutlaka etkinleştirilmeli, haksız kazanç sağlayan fırsatçılar, fiyat etiketlerini kabartanlar deşifre edilerek yaptıklarının bedeli ödetilmelidir.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde çok önemli başka düzenlemeler de yer almaktadır. 31 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla Covid-19 izninde olup denetimli serbestliğe ayrılmalarına beş yıl veya daha az süre kalan hükümlüler tekrar cezaevine dönmeyecek ve kalan süreleri denetimli serbestlik alanında infaz edilecektir. 31 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla kapalı ceza infaz kurumunda bulunan bazı hükümlüler, iyi hâlli olmak şartıyla, üç yıl daha erken açık ceza infaz kurumuna ayrılacaklardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Ayrıca, bu hükümlüler cezalarının süresine göre, en az üç ay açık ceza infaz kurumunda kalmak şartıyla, üç yıl daha erken denetimli serbestliğe ayrılacaklardır.

Konut kira artış oranının bir yıl daha yüzde 25'le sınırlandırılması yeniden düzenlenmektedir.

Aile hekimliklerinde ağız ve diş sağlığı hizmetleri ile yaşlı sağlığı hizmetlerinin de sunulması öngörülmektedir. Covid-19 salgını kapsamında tahsil edilen idari para cezalarının iade edilmesi de düzenlenmektedir.

Kanun teklifinin ülkemize ve milletimize hayırlar getirmesini diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi Grubu adına Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Oruç.

YEŞİL SOL PARTİ GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, yine söz verdikleri hâlde tekrar bir torba yasayı Meclise getirdi AKP iktidarı. Demek ki bu döneme de yine torba yasalarla devam edecekler. Şimdi gelen torba yasanın adı “Millî Dayanışma Paketi” bize göreyse depremi Allah'ın lütfu olarak görüp millî talan paketi getirdiler. Bizce bu millî dayanışma paketinin anlamı ve ismi budur.

Evet, ilk bölüm üzerine söz aldım, ek vergilerle başlayacağım. Bu torba yasada yine deprem bahane edilerek yurttaşın sırtına ek vergiler bindiriliyor. Yurttaş aç, yurttaş yoksul, yurttaş... Zaten depremden önce bu ülkede yaşanan ağır ekonomik krizi, açlığı ve yoksulluğu bu Parlamentoda her gün defalarca dile getiriyorduk. Şimdiyse “Depremın yaralarını saracağız.” bahanesiyle tekrar topluma dönüyorsunuz, tekrar yoksul yurttaşla dönüyorsunuz. Yoksul yurttaş deprem döneminde toplumsal dayanışma ağlarıyla zaten dayanışmasını sağladı, yaptı depremzedelerle. Depremzedelerin yaralarını sarmayan, dayanışmayı göstermeyen bizatihi bu iktidarı ta kendisiydi ve tekrar, şimdi dönüyor ki yoksul yurttaşın sırtına ek vergilerle yük bindirmeye kalkıyor; bunu kabul etmemiz mümkün değil. Zaten vergi sistemi bu ülkede

yoksulu daha fazla yoksullaştıran bir sistemdir, asla bunu kabul etmiyoruz ve diyoruz ki: Temel zaruri mallarda KDV ve ÖTV kesinlikle sıfırlanmalıdır; azdan az, çoktan çok vergi alınacak bir sistem kurulmalıdır ki az da olsa adaleti yakalayabilelim.

Kamu emekçileri zammı propaganda edildi, günlerdir “Kamu emekçilerine en az, en düşük ücret 22 bin, 22 bin.” diye ana akım medyada, yandaş medyada pompaladılar; sanki bu torba kanunun temellerinden biri buymuş gibi anlatıldı. Oysa, TÜİK verilerinin sarayda hazırlanmış rakamlarına göre artırılan ücretler gerçek enflasyonu karşılamadığı için, açlık ve yoksulluk sınırının altında verdiğiniz zamlar zam değildir ve gerçek ücreti yansıtmamaktadır. Bakın, TÜRK-İŞ’in haziran ayında yoksulluk sınırıyla ilgili yaptığı açıklama 33.750 TL’dir, oysa memurun, kamu emekçisinin maaşı 22.017 lira olacak. Ayrıca da şöyle bir sorun var; bunu KESK, Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu defaatle dile getirdi: Bundan sonraki zamlar kök maaş üzerinden yani 13.870 lira üzerinden -kök ücret kabul edildiği için- bu ücret üzerinden yapılacak. Yani, kamuoyu yanıltılıyor yani emekçilerin hakları üzerinden bir algı yaratılmak isteniyor; bunu kabul etmemiz mümkün değil.

Gelelim emekli maaşlarına. Emekli maaşı bu pakette yok, emekli maaşlarına zam bu pakette yok. 7.500 lirayla, Allah aşkına, kim geçinir? Emekliler bu ülkenin bütün yükünü sırtlamış, yıllar boyu hizmet etmiş, eli öpülesi insanlar. Bu insanların bu pakette olmaması vicdanlarınızı sıplatmıyor mu? Buradan tekrar dile getiriyoruz, emekliler maaşlarına zam istiyor ve bizler onların bu mücadelelerinin yanında olacağız, olmaya da devam edeceğiz.

Yine bu pakette Cumhurbaşkanının borçlanma yetkisi Anayasa’ya aykırı bir biçimde 3 katı arttırılmak isteniyor. Ki 2021’de benzer bir artırım söz konusu olmuştu ve bununla ilgili Anayasa Mahkemesine gidildiği için Anayasa Mahkemesi bunu iptal etmişti. Yani Anayasa’ya aykırı olduğu biline biline yine Cumhurbaşkanına borçlanma yetkisi veriliyor. Bunu kabul etmek mümkün değil. Sarayın elektrik faturasını yoksul halk ödemeyecek. Depremzedelerin ihtiyacı varken saraya bu ödeneğin ayrılmasını asla kabul etmiyoruz ve bunun karşındayız.

Yine aynı kanunda her şeyi birbirine karıştırıyorlar ya, elma, armut, yumurta hepsi bir torbaya atıldığı için aslında Adalet Komisyonunda görüşülmesi gereken bir teklif de -15’inci madde- yine bu torba yasanın içine atılmış durumda. Neydi o? 14 Nisan 2020’de 5275 sayılı bir Kanun çıkmıştı. Bu kanunda Covid sebebiyle cezaevindeki yaşlı ve hasta tutsaklardan belli bir yatarı olanların dışarı çıkarılması yani tahliye edilmesi. Fakat bu, o zaman bile, bu kanun çıktığında taraflı çıktı ve bu kanun siyasi tutsakları kapsamaktan uzaktı. Mehmet Emin Özkan 84 yaşında. Adana’da duruşmasına katıldım, SEGBİS odasına bile gelemeyecek kadar yaşlı ve hasta bir insan ama sanki o Covid olmamış gibi, Covid siyasi tutsakları etkilememiş gibi, o dönem bu yasa uygulanmadığı gibi yine, şimdi, aynı şekilde bu kapsam içine alınmadı; bu ayrımcılığı kabul etmemiz mümkün değildir. Bu, aynı zamanda bile isteye insan hakları ihhalidir, apaçık bir ayrımcılıktır. Siyasi tutsakların bu konuda görülmesi zorunludur.

Ayrıca, cezaevlerinde yine bu dönemde başlayan uygulamalardan biri, cezasını yattığı hâlde, infazı tamamlandığı hâlde “iyi hâl” diye yeni bir şey çıkardılar ve insanları cezaevinde mülakata tabi tutuyorlar, otuz yıllıkları bile tahliye etmiyorlar. Niye? Biat edecek. Biat edecek ki öyle tahliye edelim; bu da hukuka aykırı olan konulardan bir tanesi; kabul etmemiz mümkün değil.

Evet, şimdi gelelim deprem meselesine. Bu torba kanun yine yandaş medya tarafından “Depremzedelerin yaralarını saracağız ama muhalefet buna muhalefet ediyor, kabul etmiyor depremin yaralarını saralım.” diye de propaganda yapıyor; bunu kabul etmemiz mümkün değil. Başta ifade ettiğim gibi, bu iktidar depremin yaralarını sarmadı, bu iktidar depremin yaralarını büyüttü. Bu iktidar -şimdi

ihaleye verdiği- hem enkaz kaldırma hem yeni inşaatlaşmayla ilgili ihaleye çıktıkları zaman yüzlerce iş makinesi deprem bölgelerini doldurdu ama depremin ilk günlerinde bir iş makinesine dahi biz ihtiyaç duyduğumuz zaman da seferberlik yerine, toplumsal seferberlik yerine bu iktidar OHAL ilan etti. Ya, afet yaşanmış bir bölgede hangi akla hizmet ki OHAL ilan ediyorsunuz? Afet bölgesi ilan etmek zorundaydınız. Bu iş makineleri, 5’li çetenin, yandaşların iş makineleri o zaman gelecekti, o zaman gönderecektiniz, o zaman seferber edecektiniz o iş makinelerini, insanları enkaz altından kurtarmak için seferber edecektiniz. O zaman seferber etmediklerinizi şimdi, gelmiş, ihaleler için seferber ediyorsunuz ve bunun adına “depremzedelerin yaralarını sarmak” diyorsunuz. Bu hikâyeyi burada anlatmayın, bu hikâyeye inanacak hiç kimse yok burada.

Bakın, deprem vergisi toplandı 1999’da; “özel iletişim vergisi” adı altında 2003-2022 arasında 86 milyar 138 milyon lira deprem vergisi toplanmış. Bu vergilerle konut yapılmış olsaydı, 96 metrekaarelik konutlardan 1 milyon 211 bin konut yapılırdı, biraz daha büyük konut yapılacak olsaydı yani 112 metrekaare 1 milyon 38 bin konut yapılırdı ama konut yapılmadı. Ne yapıldı bunlar yerine? Dönemin yine Hazine Bakanı Şimşek’e “Bu paralar nereye gitti?” diye sorulduğunda “Yol yaptık, havaalanı yaptık. Bu, 74 milyon yurttaşımızın hakkıdır.” deme cüretini gösterdi. Şimdi, aynı Bakan bize bu torba yasayla gelmiş ve bu torba yasada ayrılacak olan bütçenin yarısından azı deprem için kullanılacak, geri kalan paralar bu seçimde bütçede oluşan açıklarınızı, bu iktidarın açıklarını kapatmak için kullanılacak ama adı neymiş bu torba kanunun? Depremin yaralarını sarmak. Hadi buradan hangi depremin hangi yarasını sarıyorsunuz siz?

Bakın, burada, gerçekten depremin yaralarını saracaksak neler yapılmalı? Bir kere, toplanmış olan deprem vergileri; iki, yurt içi ve yurt dışından hesaplar dağıttınız ya, bir sürü para toplandı, toplanan paralarla, yine kamu kaynaklarından ayrılacak paralarla depremzedelere bedava konut yapılmak zorundadır. Gölcük depreminde olduğu gibi konutları yapıp yirmi sene geri ödemeli vermeniz satmanız demektir, siz burada deprem yarası falan sarmıyorsunuz. Hatay, Adıyaman, Maraş’ta iş yok, aş yok, dükkân kalmadı, insanlar üretimde değil, iş yaşamı bitmiş durumda. Bu insanlar hangi borcu nasıl ödeyecekler? O yüzden eğer burada gerçekten biz deprem yarası saracaksak yapılması gereken birinci şey, evlerin ve konutların ücretsiz bir şekilde depremzedelere dağıtılması gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – İki, faturalar ertelenmişti, elektrik, su ve doğal gaz faturaları ve şimdi o faturalar birden depremzedelerin önüne geldi. Bu utanılacak bir şeydir, burada oturan her milletvekili bundan hicap duymalıdır. Bakın evi yıkılmamış olan insanlar evinin yanındaki 5-10 çadıra kendi evinden elektrik çektiler, verdiler ve bizzat bunun tanığıyım, kendi mahallemizde bunlar öyle oldu ve birçok mahallede aynısı oldu. Bu elektrik faturalarını kalkıp yurttaştan, depremzededen talep ediyorsunuz. Bu faturalar derhâl silinmelidir; elektrik, su ve doğal gaz faturaları erteleme değil, silinmelidir. Kredilerden bahsediliyor torba yasada, kredi değil, hibe olmalıdır. Depremzedelerin yaraları bu kadar ağır ve büyükken bizlerin yapacağı şey kredi vermek değil, hibe vermektir.

Teşekkür ederim. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Vehbi Bakırlioğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır Sayın Bakırlioğlu.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilindiği gibi 6 Şubat tarihinde her birimizin iç dünyasında tarifi imkânsız yaraların açılmasına neden olan, on binlerce canımızı kaybettiğimiz, ekonomik kaybın da 126 milyar dolara çıkabileceğini tahmin ettiğimiz deprem felaketi yaşadık. Bu kanun teklifinin amacı başlangıçta bu ekonomik kaybı telafi edecek, karşılayacak, bütçeye gelir getirici birtakım düzenlemeleri ve memur maaşıyla ilgili maddeleri, Anayasa’ya aykırı olmasına rağmen Cumhurbaşkanına bütçe borçlanması 3 katına kadar çıkaracak ve bütçeye ödenek koymasına imkân verecek düzenlemeleri içermektedir. Ancak başlangıçta 15 maddeden oluşan teklif yeni madde ihdaslarıyla, geçici maddelerle birlikte 31’e çıkmış durumda.

Değerli milletvekilleri, ben konuşmamda ağırlıklı olarak Komisyonumuzun ihtisas alanına giren maddeleri hakkında konuşmak istiyorum. Teklifin özü, dediğimiz gibi, depremin yarattığı ekonomik kayıpların telafisi için gelir getirici düzenlemeler yapmak. Nedir bunlar? Bu kanun düzenlemesiyle ek motorlu taşıtlar vergisi ihdas edilecek yani motorlu taşıtlar vergisini ödemiş olan yurttaşlarımız bu yıl için ödedikleri tutar kadar yeniden motorlu taşıtlar vergisi ödemek zorunda kalacaklar. Ayrıca, kurumlar vergisi oranları artırılacak, geri kazanım payına ilişkin tutarlar 2 katına çıkarılacak. Kurumların aktifinde en az iki yıl süreyle bulunan taşınmazların satışındaki KDV istisnaları kaldırılacak. Akaryakıt, alkol ve tütün ürünlerinden alınan ÖTV tutarlarının artırılmasına yönelik Cumhurbaşkanına sınır düzenlemesi yetkisi verilecek. Kurumların yatırım fonlarından elde ettikleri gelirlere yönelik vergi istisnaları varmış, bu istisnalar kaldırılacak. Yani özetle yeni vergiler getirilecek, vergi oranları artırılacak ve birtakım vergi istisnaları kaldırılacak.

Değerli milletvekilleri, yeni vergilerin geldiği kanun teklifini görüştüğümüz Komisyonun günü sabahında Cumhurbaşkanının kararlarıyla uyandı; Türkiye yeni KDV zamlarıyla, yeni harçlarla güne gözünü açtı ve tüm bunlar yaşanırken, tüm bu gelişmeler yaşanırken 1 trilyon 119 milyar liralık ek bütçe kanun teklifiyle karşı karşıya kaldık.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifinin ne ifade ettiğini daha iyi anlamak için tüm bu süreçleri birlikte irdelemek gerekiyor. Bu kanun teklifiyle bütçe borçlanma limitinin 3 katına çıkarılmak istendiğini söylemişim. Bütçe borçlanma teklifi kanuna göre bütçe açığı kadar olmak zorunda ancak gerektiği hâllerde Bakana yüzde 5, Cumhurbaşkanına yüzde 5’lik yani toplamda yüzde 10’luk bir artırma yetkisi verilmiş. 2023 bütçe açığı yaklaşık 660 milyar lira. Bu tutar yüzde 5 dilimlerde hâlinde artırılsa yani yüzde 10 artırılsa 727 milyar liraya kadar çıkıyor ve eğer biz bu kanun teklifini kanunlaştırırsak Hazineye yani Cumhurbaşkanına bu tutarın tam 3 katı kadar yani 2 trilyon 181 milyar lira gibi rekor bir borçlanma yetkisi vermiş olacağız. Yetmiyor, bu kanun teklifiyle Cumhurbaşkanına Anayasa’ya aykırı bir şekilde bütçeye ödenek ekleme yetkisi de verilmek isteniyor. Yani öyle ki biz bu teklifteki geçici maddeyle tüm demokrasilerde olduğu gibi Gazi Meclisimize ait olan bütçe yapma hakkını Cumhurbaşkanına vermiş oluyoruz, üstelik 2021 yılında benzer bir düzenlemenin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş olmasına rağmen. Anayasa’ya aykırı bu yetkiyle Cumhurbaşkanı bütçeye kamu çalışanlarının maaş ve ücretlerine yapılan zamları, EYT’den yararlanarak emekli olanların aylıkları, emeklilerin bayram ikramiyeleri, en düşük emekli aylığının 7.500 liraya çıkarılması gibi giderleri karşılamak için toplamda 794 milyar lira gibi bir tutarı ödenek olarak ekleme yetkisine sahip olacak. Bu ne demek biliyor musunuz? Bu âdeta gizli bir ek bütçe demek. Bakın, ek bütçe ve bu geçici maddeyle 2023 yılı bütçesine toplamda 1,9 trilyon liralık ödenek eklemenin yolu açılmış olacak. Peki, nerede kaldı bütçe disiplini, nerede kaldı mali disiplin?

Değerli milletvekilleri, Komisyon çalışmalarında depremlerin yol açtığı kayıpların telafisi için 2023 yılının kalanında 527 milyar liralık kaynağa ihtiyaç olduğunu öğrendik. Bu kanun teklifi depremin yaralarını sarmak için önümüze geldi ve iktidar temsilcileri bu torba kanuna “Millî Dayanışma Paketi” adını verdiler. Zor günlerde dayanışma içinde olmak önemlidir, bir topluluğu, bir kalabalığı millet yapan da bu dayanışma duygusudur şüphesiz ancak dayanışmanın her bireyin imkânı kadar yapılması gerekmektedir yani bu paylaşımın eşit olmaması gerekli. Adalet istiyorsak şayet bu ülkenin millî gelirinden hangi kesim daha fazla pay alıyorsa maliyetin çoğunluğunu da o kesimin üstlenmesi gerekir, adil olanı da budur. O halde millî gelire bakalım kim daha fazla pay almakta. Millî gelire baktığımız zaman emek kesiminin 2019 yılında millî gelirden aldığı payın yüzde 35 olduğunu, bu oranın 2022 yılında yüzde 25’e düştüğünü, 2023 yılının ilk çeyreği için de yüzde 30 olduğunu görmekteyiz yani sermayenin payı da yüzde 70. Şimdi, bu 527 milyar liralık kaynağın nereden karşılanmak istendiğine beraber bir bakalım. Sermayeden mi yoksa emekçilerden mi, emekten mi alınmak isteniyor. Biraz evvel belirttim, Cumhurbaşkanı KDV oranlarını artırıyor, harçları artırıyor. Biz bu kanun teklifiyle ÖTV oranlarını artırıyoruz, ek motorlu taşıtlar vergisi getiriyoruz. Ek bütçeye baktığımız zaman da öngörülen vergi gelirlerinin 1 trilyon 150 milyar lira olduğunu ve bunun 402 milyar lirasının doğrudan vergi, 747 milyar lirasının ise dolaylı vergi olduğunu yani KDV, ÖTV, motorlu taşıtlar vergisi olduğunu görüyoruz. Bu rakamlar, bu torba kanunun bize depremin yükünün millî gelirden daha az pay almasına rağmen bu ülkenin emekçilerine, emeklilerine, çiftçilerine yüküneceğini göstermekte. Şimdi size soruyorum: Adalet bunun neresinde? İstanbul’da oturan, 100 kişi çalıştıran bir işveren ile Hatay’da depremde yakınlarını kaybetmiş, asgari ücretle çalışan bir insanın markete girdiklerini ve beraber birtakım alışveriş yaptıklarını, gıda alışverişi yaptıklarını, hijyen maddesi aldıklarını düşünelim; çıktıkları zaman her ikisi de aynı vergiyi veriyorlar. Veya 2018 model 2 araç sahibini düşünelim, birisinin aracının değerinin 500 bin lira olduğunu, diğerinin ise 1 milyon lira olduğunu düşünelim, her ikisinin de vereceği motorlu taşıtlar vergisi 4.110 lira. Peki, adalet bunun neresinde? Çiftçinin kullandığı mazottan vergi al, yat sahibinden alma. Nerede adalet? Böyle dayanışma mı olur?

Bu torba kanunda kur korumalı mevduatla ilgili düzenlemeler de var. Bundan sonra kur korumalı mevduatın yani KKM’nin maliyeti sadece Merkez Bankasından karşılanacak. “Kur korumalı mevduatta kimin parası var?” diye baktığınız zaman karşınıza bir avuç varıl insan çıkıyor ve kur korumalı mevduatın bütçeye maliyeti 2022 yılında 165 milyar lira. Şimdi, düşünün, KKM’de milyonları olan bir kişi muazzam bir kazanç sağlamakta. Sen bu kişiden bir kuruş vergi almıyorsun “Gel kardeşim, bu depremin maliyetine sen de ortak ol.” demiyorsun, yükü yüzde 25 maaş zammı verdiğin, açlık sınırının altında yaşayan milyonlarca emekliye yıkıyorsun. Hani nerede adalet? Bu mu millî dayanışma?

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifi esasında birçok ironiyi de içinde barındırmakta. Mesela, bu torba kanunda aynı zamanda memur maaşları ve emekli maaşlarıyla ilgili düzenlemeler de bulunmakta ve bu kanunla en düşük memur maaşı 22 bin liraya çıkarılıyor ve memur, BAĞ-KUR ve işçi emeklilerine sadece yüzde 25 zam yapılıyor. Şimdi, bir yandan memur maaşlarına, emekli maaşlarına zam yapıyorsun ancak yapmış olduğun bu zamlara rağmen ücretler hâlen daha yoksulluk sınırının, açlık sınırının altında kalmaya devam ediyor, diğer taraftan ise aynı kanunda ÖTV düzenlemesi yapıyorsun, ek motorlu taşıtlar vergisi getiriyorsun yani emekliye, çiftçiye, emekçiye, memura kaşıkla veriyorsun, kepçeyle geri alıyorsun; hak mıdır, reva mıdır?

Değerli milletvekilleri, 2023 yılının ilk beş ayında tahakkuk eden motorlu taşıtlar vergisi 46 milyar lira, tahsilat ise sadece 18 milyar lira yani 2023’ün ilk beş ayında tahsil edilemeyen motorlu taşıtlar vergisi 28 milyar lira. Ek motorlu taşıtlar vergisinden beklenen gelir ne kadar biliyor musunuz? 30 milyar lira yani tahsilat yapabilsen ek vergi getirmene gerek de kalmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun tamamlayın Sayın Hatip.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – 2022 yılı genel bütçe gelirleri tahakkuk-tahsilat farkı 1,1 trilyon lira, 2023 yılı ilk beş ayı için ise 1,5 trilyon lira; 2023 yılındaki depremin maliyeti 527 milyar lira, ilk beş ayda tahsil edemediğin gelir ise bunun tam 3 katı. Şimdi, sen tahsilat yapma, itibardan tasarruf etme “Deprem oldu, kaynak lazım, ne yapacağız?” diye düşün; aklına ilk gelen, her zaman olduğu gibi dar gelirlinin, sabit gelirlinin cebi olsun; bundan sonra, bunun adına da “millî dayanışma” de. Vallahi, bu milletin aklıyla artık dalga geçmekten vazgeçin.

Deprem bölgesine gittik, oradaki acıları gördük ve oradaki acılara ortak olduk. Şu anda da ülkemizde ciddi bir ekonomik deprem yaşanmakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Bu torba kanuna baktığımız zaman bu ülkenin emekçilerinin, sabit gelirlerinin ve emeklilerinin bu ekonomik depremin altında kalacağını üzülerek görüyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Sayın Ümit Özlale konuşacak.

Ümit Bey, on dakika grup adına, beş dakika da şahsi konuşmanız var; toplam on beş dakikayı birleştirerek veriyorum size.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT ÖZLALE (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bu torba yasa teklifi AK PARTİ’nin Gazi Meclisimizin yasama kalitesini, itibarını, ciddiyetini nasıl basite indirgediğini, önemsemediğini maalesef bir kez daha göstermiştir.

Şimdi, geçen hafta biz Plan ve Bütçe Komisyonunda tek bir gün içerisinde, tek bir oturumda, bakın, hangi kanun tekliflerini tartıştık, sadece bazılarını söyleyeceğim: Cumhurbaşkanına verilen borçlanma limitinin 3 katına çıkarılmasını tartıştık. Kur korumalı mevduat sisteminin operasyonunun Merkez Bankasına geçmesini tartıştık. Deprem bölgesinde orman vasfı taşıyan alanların ve zeytinliklerin imara açılmasını tartıştık. Covid-19 salgınında salıverilen mahkûmların tekrardan infaz durumunu tartıştık. Memurlara, emeklilere verilecek olan zammı tartıştık. Yabancı devlet harp okullarında okutulan askerî öğrencilerimizin durumunu tartıştık. Ağız ve diş sağlığı hizmetleri ve yaşlı bakım hizmetlerini tartıştık. Bakın, burada sadece maddelerin bir kısmını söyledim ama Plan ve Bütçe Komisyonu olarak biz geçen hafta tek bir günde, tek bir oturumda toplumun çok geniş kesimlerini ilgilendiren, hayati önem taşıyan ve her biri farklı uzmanlık alanı gerektiren konularda kanun tekliflerini tartışmak zorunda kaldık. Oysa bunun başka bir yolu vardı, o yol da ilk önce diğer komisyonlara gidip oradaki çok değerli arkadaşlarımızdan, çok değerli vekillerden görüş almaktı; bu yapılmadı.

Size başka bir şey daha anlatayım: Plan ve Bütçe Komisyonunda, tam Komisyon aşamasında torba yasaya 14 madde daha eklendi ve bu 14 yeni maddenin etki analizi de yoktu. Dolayısıyla buradan ben Meclis Başkanlığına -benden önceki bütün vekiller siyasi partilerden bağımsız olarak bunu dile getirdiler- bir kez daha seslenmek istiyorum: Lütfen, artık yasama kalitesini, Meclisin itibarını zedelemekten başka hiçbir işe yaramayan bu torba yasa uygulamasına son verelim. Meclisimizin farklı ve çok önemli konularda çalışan yetenekli komisyonları var, bu komisyonlarda biz milletvekilleri görev alıyoruz. Sizlerin

çok değerli saha tecrübeleri var, çok değerli alan tecrübeleri var; eminim, bu tecrübeleri kullanarak Plan ve Bütçe Komisyonundaki tartışmalardan çok daha kaliteli tartışmaları yapabilirsiniz. O yüzden, önümüzdeki yasama yılında bu torba yasa uygulamasına son verileceğini umuyoruz.

Şimdi, gelelim torba yasaya. Tabii ki torba yasanın önemli bir bölümünü vergiler yani gelir politikası oluşturuyor. Ben yıllarca akademide, kamuda, uluslararası organizasyonlarda istikrar programı çalıştım -iktisatçıyım- çok rahatlıkla söyleyebilirim ki ve inanın bana, bugün IMF'nin kapısını çalsanız size bu kadar insafsız bir istikrar programıyla gelmezlerdi. Depremın yaralarını ülke olarak hepimiz sarmaya çalışırken, gelir dağılımında bu kadar büyük eşitsizlikler varken, küresel gelişmelerde bu kadar büyük belirsizlikler varken inanın, IMF programı bu kadar insafsız olmazdı. Mesela, IMF böyle bir durumda -mümkün değil- çocuk bezinden, temizlik malzemesinden artık daha fazla vergi almayın derdi; siz alıyorsunuz. Mesela, IMF -Anayasa'mızın 73'üncü maddesinde yazdığı gibi -herkes mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür- "Vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımı, maliye politikasının sosyal amacıdır." ilkesiyle uyumlu olarak daha önce hepimizin güncelleştirilmiş şekilde verdiği motorlu taşıtlar vergisini bir kez daha almayı, inanın, önermezdi. Mesela, IMF hâlihazırda dünyanın en pahalı benzinini, mazotunu kullandığımız bu ülkede Cumhurbaşkanına benzin, mazot üzerindeki vergi yükünü tam 5 kat artırma yetkisini önermezdi, sizler öneriyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, o yüzden, üzülerek söylüyorum ki bugün maddelerini tartıştığımız bu torba yasa koyduğu vergiler açısından çok insafsız bir IMF programıdır. İşte tam da bu yüzden, bu torba yasa, kanun teklifini Komisyona sunan değerli AK PARTİ Milletvekili Sayın Ök'ün iddia ettiği gibi vatandaşın ekonomik kaygılarını azaltan bir yasa değildir; tam tersine, bu torba yasa, koyduğu vergilerle özellikle büyük şehirlerde yaşayan beyaz yakalı vatandaşları ve emeklileri âdeta cezalandırma yasasıdır. Üstelik bu torba yasa daha sonra gelecek olan vergilerin de habercisi niteliğindedir.

İşin vergi gelirleri böyle; e, tabii, bütçe yapıyorsak işin bir de harcama tarafı var, harcama tarafına da bir bakalım isterseniz. Şimdi, orada ne görüyoruz? Orada bambaşka bir tablo var, o bambaşka tabloyu biraz anlatayım.

Ben, AK PARTİ'den "Millî Dayanışma Paketi" altında sunduğunuz bu programda en azından kamuda israfla nasıl mücadele edeceğinizle ilgili bazı maddeler görmek isterdim, bunlarla ilgili neredeyse hiçbir madde yok. Onun yerine ne görüyorsunuz? Sayın Cumhurbaşkanının borçlanma hakkını tam 3 katına çıkaran bir uygulama görüyoruz. İktisatçı olduğum için ben bu işin Anayasa'ya aykırı olup olmadığını bilemiyorum ama iktisatçı olarak bu, inanın, kamu vicdanına aykırı. Bir kişiye borçlanma hakkını 3 katına çıkarma yetkisi verilmez. Bunun şöyle de bir şeyi var: İlk önce, bu, basına düştüğünde hepimiz bunun yazım hatası olduğunu düşünmüştük. Plan ve Bütçe Komisyonunun ilk toplantısını net olarak hatırlıyorum; ilk başta bunun oraya yanlışlıkla yazılmış olduğunu düşündük ve fakat gördük ki Sayın Cumhurbaşkanımıza 2,18 trilyon Türk liralık bir borçlanma yetkisi verilmiş.

Şimdi, bu bizim torba yasada en fazla takıldığımız konulardan bir tanesi, 2,18 trilyonu o yüzden size anlatmak istiyorum, birkaç örnekle anlatayım: Bakın, her sene bakanlıklar kendi bütçelerini yaparlar. Daha sonra bir bütçe oluşturulur, üniversitelerin, hastanelerin, diğer harcamacı kurumların bütçeleri birleştirilir, Gelir İdaresi Başkanlığı çok hummalı bir çalışma yapar, daha sonrasında da bu bütçe bu komisyona gelir, Komisyon'da tartışılır, ondan sonra Meclise gelir. Mecliste uzun süre müzakereler yapılır ve bu müzakereler sonucunda devletin o sene için bütçesi çıkar. İşte, o bütçe 4,47 trilyon. Biz bugün o 4,47 trilyonun yarısını Cumhurbaşkanına "Borçlanabilirsin." diye veriyoruz. Yani onca emekten sonra, onca tartışmadan, onca müzakereden sonra biz devlet olarak bir bütçe hazırlıyoruz, Mecliste tartışıyoruz, yürürlüğe koyuyoruz, senenin ortasında bu bütçenin yarısı kadar bir borçlanma hakkını biz Cumhurbaşkanına veriyoruz.

Başka bir örnek anlatayım 2,18 trilyonla ilgili: Şimdi, biraz önce Sayın Başkan Mehmet Muş da söyledi, hepimizin içini yakan depremin maliyeti 104 milyar dolar, bunu biliyoruz. Peki, Sayın Cumhurbaşkanına verdiğimiz borçlanma yetkisi ne kadar? 83 milyar dolar, bir seneliğine. Bakın, depremin maliyeti 104 milyar dolar, bunun yüzde 80'ini biz Cumhurbaşkanımıza bir seneliğine “Borçlanabilirsin.” diye veriyoruz. Bu çok ama çok yanlış bir yaklaşım.

Bir örnek daha vereyim, gecenin onunda belki aklınızda daha rahat kalır bu: 2,18 trilyon Sırbistan'ın, Uruguay'ın, Hırvatistan'ın millî gelirinden daha büyük bir rakam. Yani biz orta ölçekli bir Avrupa ülkesinin millî geliri kadar bir parayı Cumhurbaşkanına al bu parayı borçlanabilirsin diye veriyoruz. Arkadaşlar, bu yaklaşım sadece bütçe disiplini bozmaz, Gazi Meclisimizin bütçe hakkına paralel bir yetkiyi amaçlayan tehlikeli bir politika yaklaşımını da içerir. O yüzden, bu maddeye çok şiddetle karşıyız.

Bakın, size bu torba yasada Meclisimizin bütçe hakkına paralel bir yetki amaçlayan başka bir yaklaşımdan daha örnek vereyim. İşte, şimdi, madde madde tartışacağız. Geçici 1'inci maddenin birinci fıkrası ne diyor? Cumhurbaşkanına kamu çalışanlarının maaşlarında ve ücretlerinde yapılan artışlar, EYT düzenlemeleri, emekli ikramiyeleri için ödenek ekleme yetkisi veriliyor. Çok basit bir soru sormak istiyorum. Neden? Bakın, cuma günü biz burada ek bütçeyi tartışacağız, ek bütçeye bizim çok önemli bir itirazımız yok çünkü orada gerçekten depremin yaralarını sarmak için ekstradan bir bütçeye itiraz edecek değiliz, depremin yaralarını sarma konusunda buradaki bütün partiler aynı hassasiyetle hareket ediyor fakat burada başka bir şeyden söz ediyorum ben. Cuma günü, tartışacağımız ek bütçede çok rahatlıkla bu artan maaş zamları, emekli maaşları, SGK prim giderleri konulabilir; konmadı. Bugün karşımıza gelecek olan ek bütçede memur maaşlarının artışları yok, EYT düzenlemesine ayrılacak olan kaynak yok. Peki, bu kaynak kime verilmiş? Sayın Cumhurbaşkanı isterse ilgili bakanlıklara bunu ek ödenek olarak ekleyebilir. Neden yüz binlerce kamu çalışanının, emeklinin alacağı ücret artışını biz Cumhurbaşkanının gönlünden geçen bir iyilik ya da ulufe gibi görmek zorundayız. Bunun yaklaşımı budur arkadaşlar. O yüzden, üzülererek söylemek gerekir ki bugün tartıştığımız torba yasanın vergi tarafı çok insafsız bir IMF bütçesidir; harcama tarafı ise kafasına estiği gibi borçlanan, memurun, emeklinin hak ettiğini değil de gönlünden geçen parayı veren bir padişah bütçesidir; üzülererek söylüyorum, devlet ciddiyetinden uzak, ülkenin ekonomisini çıkmaza sokmaya da yakın bir bütçedir.

Şimdi, konuşmamın sonuna yaklaşırken AK PARTİ ekonomi yönetimine “Millî Dayanışma Paketi” altında verdiğiniz bu torba yasa teklifiyle ilgili birkaç tane önemli soru sormak istiyorum. Kime sorarsanız sorun, ülkemizin en önemli problemi enflasyon ve hayat pahalılığıdır. Hayat pahalılığı başta dar gelirli vatandaşlarımızın çok büyük bir problemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Şimdi, gereksiz harcamaları nasıl kısacağını söylemeden, sadece vergileri arttırarak, çocuk bezine bile vergi getirerek siz hayat pahalılığıyla nasıl başa çıkacaksınız? Dünyada sadece vergileri arttırarak enflasyonu düşürebilmiş bir ülke yok arkadaşlar. O yüzden, bu torba yasanın hemen sonrasında sizin mutlaka ama mutlaka hangi kamu harcamalarında kesintiye gideceğinizi söylemeniz lazım. Vergi artışları enflasyon yaratır, adı üstündedir, vergi arttığında bunun fiyatı da artar. Dolayısıyla, siz toplumun en büyük problemi olan hayat pahalılığını daha da arttıracak olan bir vergi paketini kamuda herhangi bir harcama kesintisine gideceğinizi söylemeden karşımıza getiriyorsunuz ve -bizden- enflasyonu düşüreceğinizi bekliyorsunuz. Bu kafayla bu enflasyon düşmez.

İkinci soru şu: Sayın Mehmet Şimşek “tweet” atmak yerine, devlet ciddiyetiyle uyumlu bir hâlde kamuoyunun karşısına kapsamlı bir ekonomi programıyla ne zaman çıkacak? Bakın, Sayın Şimşek bir

aydan fazladır Hazine ve Maliye Bakanımız, kendisine ve diğer ekonomi bürokratlarına buradan başarılar dileriz fakat piyasalar yangın yeriye, birçok belirsizlik varken bizim Sayın Şimşek'ten kapsamlı bir ekonomik programını şu ana kadar duymamız gerekiyordu; şu ana kadar duyduğumuz tek şey bu torba yasa ve cuma günü gelecek olan ek bütçe arkadaşlar. Sayın Şimşek'in, AK PARTİ seçimi kazanmadan, Hazine ve Maliye Bakanı olacağı belliydi, iki üç ay öncesinden hazırlıklarını tamamlaması gerekiyordu; hazırlıklarını tamamlamadı, bir aydır Hazine ve Maliye Bakanı ve biz kendisini sadece Körfez ülkelerinde, yabancı yatırımcıları ikna turlarında görüyoruz; oysa bizim çok kapsamlı bir ekonomik programına ihtiyacımız var.

AK PARTİ ekonomi yönetimine sormamız gereken bir başka çok önemli konu şu: Bozulan iş huzurunu ve ücret dengesini nasıl sağlayacaksınız? Bakın, bugün, lise mezunu bir bekçi en az 22 bin lira maaş alıyor; inşallah daha da fazla alır, bunda gözümüz yok fakat bugün, üniversiteden mezun olan ve özel sektörde bankaya giren bir genç arkadaşımız asgari ücret alıyor; istatistikler burada. Yani bakın, söyle bir problem var burada: Bir yanda, lise mezunu bir bekçi, iş garantisi de olduğu hâlde 22 bin lira alırken üniversite mezunu bir gencimiz özel sektörde çalıştığı zaman onun yarısı kadar para alıyor; bu, iş huzurunda çok ciddi, çok önemli tehlikelerden bir tanesidir. AK PARTİ kurulduğu aşamadan beri her zaman istihdamı özel sektör marifetiyle yaratmaya çalıştığını söyleyen bir parti. Oysa baktığınız zaman, son beş senede her işe giren 5 kişiden 1'i devlete girmiş. Şu anda da dengeye baktığınız zaman şunu görüyorsunuz: Devlette çalışan devlet memurunun aldığı maaş asgari ücretin 2 katı. O yüzden, önümüzdeki dönemde hazırlanacak olan ekonomi programında özellikle özel sektördeki bu ücretlerin nasıl artırılacağına dair çok kapsamlı bir programa ihtiyacımız var. Bakın, geçen hafta hepimizi düşündüren bir haber vardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun toparlayın Sayın Hatip.

ÜMİT ÖZLALE (Devamlı) – O haber de şuydu: Bankadan yeni üniversite mezunları istifa edip kamuda bekçilik sınavına giriyorlardı çünkü maaşları 2 kat artacaktı. Bizim bu dengesizlikleri bozacak bir ekonomi programına ihtiyacımız var. Türkiye'nin en önemli problemlerinden bir tanesi düşen ücretler, halkın alım gücünün azalması ve emeğin millî gelir içerisindeki payının düşmesidir.

Umarım yanırlım -ben bütün oturumlara katılmaya çalışıyorum- ama biz geçtiğimiz bir aydan beri Mecliste, burada eleştirilerimizi sunduğumuz zaman AK PARTİ milletvekillerinin hep şöyle bir tavır oluyor: “İyi diyorsunuz da halk bizi seçti.” Halkın iradesi bizim için her şeyin üstünde, halkın iradesi başımızın üstünde ama lütfen, şunu hatırlayın ki halkın iradesi size halka âdeta zulmetme hakkını da vermiyor. O yüzden, bazı maddeleri âdeta halka zulmedecek olan bu torba yasa teklifine itiraz ediyor, Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına son konuşmayı Sayın Saffet Sancaklı yapacak.

Buyurun Sayın Sancaklı. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

SAFFET SANCAKLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve bizleri televizyonları başında izleyen büyük Türk milleti; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Görüştüğümüz kanun teklifi vatanımıza, milletimize hayırlı uğurlu olsun.

Benim başka bir konuyla ilgili sizinle paylaşmak istediklerim var. 11 Temmuz 1995 Srebrenitsa soykırımının yapıldığı tarih, dün de 11 Temmuz 2023 yani 28'inci yılında dün Srebrenitsa'da anma

törenleri yapıldı. Ben de o törendeydim, dün Bosna'daydım, törenlere de katıldım, biraz o konuyla ilgili de sizinle paylaşmak istediklerim var. Dün, maneviyatı çok yüksek, duygusal bir törendi her zaman olduğu gibi. 30 yeni cenazemiz daha geldi ve onları da defnettik, namazlarını kıldık, Allah hepsinin mekânını cennet etsin. Tabii, dünyanın çeşitli yerlerinden insanlar, katılımcılar vardı, televizyonlar vardı. Bunun da şöyle bir önemi var: Rahmetli Aliya İzzetbegović'in söylemiş olduğu bir söz var “Ne yaparsanız yapın ama soykırımı unutmayın, soykırımı unutursanız tekrarlanır.” demişti kendisi. Gerçekten de öyle, onun için her fırsatta bu konuyu konuşmaya devam edeceğiz.

O gün, 11 Temmuz 1995'te neler oldu Srebrenitsa'da? Tabii, savaş var, Bosna-Sırbistan Savaşı devam ediyor. Büyük katliam var, 250 bine yakın ölen Müslüman kardeşimiz var. Tabii, o zaman Birleşmiş Milletler görüntü olsun diye ve usulen Srebrenitsa şehrini seçerek güvenli bölge ilan etti. Tabii, bu güvenli bölgeyi de ilan ederken “Özellikle kadınlar, çocuklar ve yaşlılar Srebrenitsa'ya gelin. Birleşmiş Milletler askerleri sizi koruyacak ve güvenli bölge ilan ediyoruz burayı.” diye duyurdu. Ağırlıklı kadınlar, çocuklar ve yaşlılar orada toplandı. Tabii, aslında sonradan bunun büyük bir tezgâh olduğu ve Müslümanlara yapılan büyük bir katliamın başlangıcı için yapılan bir senaryo olduğu ortaya çıktı. Şöyle ki: 11 Temmuzdan bir iki gün önce Hollandalıların komutanı yani Birleşmiş Milletlerin komutanı bir general var, ismini anmak da istemiyorum, ismini de unutuyorum zaten devamlı, yazmıştım buraya bir yere de.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Boş ver...

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Ha, Karremans diye bir adam.

Hollandalı General, Sırların lideri Ratko Mladić'le anlaşıyor ve 11 Temmuzdan bir gece evvel bütün Müslümanların evlerindeki silahları toplatıyor. Diyor ki: “Artık burayı silahsızlandırıyoruz. Burası güvenli bölge, bize emanetsiniz, Birleşmiş Milletler askerlerine.” ve bütün silahları toplatıyor. İşte, o gece silahları toplattığı gece -daha sonra videoları da seyrettik- bu Hollandalı General ile Sırların lideri Ratko Mladić beraber kadeh tokuşturup “Evet, Srebrenitsa ve Türkler senindir, Müslümanlar senindir. Ne istiyorsan yap.” diyor ve ondan sonra da 8.372 kişi katlediliyor. Fakat o kadar planlı, programlı bir katlediliş ki bu, öyle bir soykırım ki bunları gömüyorlar çeşitli yerlere ve daha sonraki zamanlarda uydudan yerleri belli olmasın diye platin, metal tabakalar konuyor toplu mezarların üstüne, üstüne de birtakım çiçekler, ağaçlar konuyor. Savaş bitiyor, 8.372 kişi kayıp. Tabii, aileler arıyor bunları, dua ediyorlar Allah'a “Bari cenazelerini bulalım da gömelim, bir mezarları olsun.” diye. Maalesef bulamıyorlar çünkü uydudan da bakılıyor, bulunamıyor. İşte, orada -Allah'ın hikmeti- bu yakamdaki çiçek var, Srebrenitsa çiçeği; bu çiçeğin bilimsel adı Artemis ama bunu Boşnaklar Srebrenitsa çiçeği, ölüm çiçeği diye anarlar. Hikâyesi de şudur: Cesetleri bulunamıyor ama aileler de arıyor. Bir de Bosna'da bir kahve kültürü vardır, sabah kalkınca kahve içme kültürü; işte, kocasını kaybetmiş, kardeşini kaybetmiş, kendine kahve koyarken oraya da bir kahve koyuyor ve bunu böyle bir duygusal hâle getiriyorlar. Tabii, uzun zaman geçiyor, bulamıyorlar fakat bir tarla var, özellikle bu çiçekler var, başka çiçekler de var; binlerce, on binlerce, yüz binlerce mavi kelebek geliyor, o tarlaya konuyor, akşama kadar orada duruyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – ...sonra toplu hâlde bir tarlaya gidiyorlar, sadece bu çiçek var, bu Artemis çiçeğine konuyorlar. Bu sürekli böyle devam edince bilim adamlarına haber veriyorlar, diyorlar ki: “Böyle böyle bir konu var, gelin şuna bir bakın.” Tabii, bilim adamları bunları inceliyor, her gün takip ediyor falan; en sonunda bu çiçeklerin olduğu tarlayı kazmaya karar veriyorlar ve tarlayı bir kazıyorlar, mezarlar oradan çıkıyor. İşte, mavi kelebekler ve bu çiçek 300'den fazla toplu mezarı ortaya çıkarıyor ve

şu anda aşağı yukarı 2 bin kişi daha bulunmadı. Devamlı bulunuyor, inşallah onlar da bulunur, onların da mezarları olur, onların da anmasına gideriz.

Tabii, bir de çok kısa bir hikâye anlatmak istiyorum. Şimdi, Bosna'ya gitmişsinizdir, orada kahveler aynı bu şekilde, kulpu yoktur yani. Nedeni de şudur. Neden kulpusuzdur oradaki kahve fincanları?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Başkanım, bana bir dakika daha verme şansınız var mı?

BAŞKAN – Buyurun.

SAFFET SANCAKLI (Devamla) – Sırların Çetnik işareti var, bu 3 parmağı böyle kaldırır, onlar işaret yaparlar. Onların, aşırı milliyetçilerin, o Çetnik dediğimiz Çetniklerin selamıdır. Bunlar savaş zamanında Müslümanlara daha sonra “Siz kahveyi de içerken böyle içeceksiniz.” deyip şu 2 tane parmağını kestiler, çok vaka var öyle. Savaştan sonra da “Siz kahve içerken bizim selamımızla içeceksiniz, o kulpu tutup içeceksiniz.” dediler. O yüzden de Müslümanlar savaştan sonra bütün fincanların kulplarını kırarak şu şekilde, hilal şeklinde kahvelerini içtiler; bunun da nedeni odur, mutlaka biliyorsunuzdur da bir hatırlatmak istedim.

Ben dün oradaydım, çok duygusallaştık. Sizlerle paylaşmak istedim bu duygusallığı. Bu soykırımı bir daha hatırlatmak istedik. Bunu unutmayacağız, unutturmayacağız da.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim. Sağ olun. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi on beş dakika süreyle soru-cevap işlemi yapacağız. Buradaki sıraya göre okuyorum.

Dursun Ataş, Kayseri...

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Araç muayene ücretleri de artık cep yakıyor. Küçük araç muayeneleri 1.149 lira, büyük araç muayeneleri ise 1.554 lira, traktör ve motorlu bisiklet muayenesi 585 lira, egzoz muayenesi içinse 183 lira ödeyen vatandaş isyan etme noktasına gelmiştir. Sadece on beş yirmi dakika süren ve zorunlu tutulan bu işlem için bu fiyatlar çok yüksektir. Vatandaşa, bakım, onarım, tamirat, değişim gibi hiçbir hizmetin sunulmadığı bu işin maliyeti de oldukça düşüktür. Vatandaşın zorunlu ihtiyaçlarını karşılamadığı, akaryakıtta gelen zamlar yüzünden aracına dahi binemediği bu dönemde bu ücretler gözden geçirilmeli ve yeniden düzenlenmelidir. AKP iktidarı vatandaşın cebinden artık elini çekmeli, kötü yönetiminin bedelini vatandaşa ödetmekten vazgeçmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Nermin Yıldırım Kara, Hatay...

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem bölgesinde, özellikle seçim bölgem Hatay'da teşvik, muafiyet ve yatırımlarla desteklenmeyi bekliyor iken, depremin yaraları, zamlar, katma değer vergisi artışları ve harçlarla sürekli kanatılıyor. Hatay'ı görmeyen gözlere, duymayan kulaklara bir kez daha açık bir dille buradan ilan ediyoruz ki biz gerçekten öldük, on binlerce canımızı kaybettik, binlercemiz yetim ve öksüz kaldı. Evlerimizi, iş yerlerimizi kaybettik, hastanelerimiz yıkıldı. Moloz yığınları arasında, sağlık riskleriyle ve yaz sıcaklığının ortasında kaldığımız halk sağlığı sorunlarımızı bile saymıyoruz. Hatay'da kurumlar vergisi ve gelir vergisi açısından 46 bine yakın mükellef var. Bu işleri takip eden 600'e yakın meslektaşım var. Mali müşavirlerin sağlıklı bir ortamda çalışma durumları şu anda ne yazık ki yok çünkü muhasebe bürolarının tamamı yıkıldı.

BAŞKAN – Sayın Mehmet Emin Ekmen, buyurun.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sunulan teklifin 12'nci, Komisyondan geçen hâlin 15'inci maddesiyle ceza infaz hukukunda düzenlemeler yapılmıştır. Milyonlarca kişiyi ilgilendiren bu düzenlemenin Adalet Komisyonunda tali komisyon olarak dahi incelenmemiş olması İç Tüzük ihlali sayılır mı? Sayın Başkan bu konuda ne düşünmektedir?

Sunulan ilk teklifin 6'ncı maddesinde, oluşabilecek fiyat dalgalanmalarına uygun bir şekilde Sayın Cumhurbaşkanına bir yetki tanınmıştır. Fiyat dalgalanmalarıyla kastedilen nedir? Fiyat dalgalanmalarının hangi aşamada durulacağı öngörülmektedir ve bu hâlin ekonomiye etkisi hakkında ne düşünülmektedir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Necmettin Çalışkan, Hatay...

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Komisyon Başkanı Değerli Bakana sorum şudur: Acaba bu yeni vergi yasasıyla ne kadar vergi toplanması hedefleniyor? Ayrıca, bu artış son defa mıdır, bundan sonra tekrar yeni artışlar söz konusu mudur?

Üçüncü olarak, bu artışta öngörülen bütçe nereye, nasıl harcanacaktır; bir bütçe planlaması yapılmış mıdır, yoksa bütçe açığına veya diğer harcamalara mı gidecektir?

Dördüncü olarak, önümüzdeki dönemde kaç konut yapılması planlanmaktadır? Bu vergiler konutlara harcanacak mıdır?

Beşinci olarak, deprem bölgesiyle ilgili toplanan bu vergilerin emekli maaşlarına bir katkısı olacak mıdır? Kenarda bekleyen, henüz tamamlanmayan bazı EYT'lilerin sorunlarının çözümüne yönelik de bir tedbir düşünülmüş müdür?

BAŞKAN – Sayın Orhan Sümer, Adana, buyurun.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şubat ayında meydana gelen depremden sonra afetten etkilenen yerlerdeki kamu personeline tazminat ve fazla çalışma ücreti ödenmesine ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararı Resmî Gazete'de yayımlanmıştı. Ne yazık ki kararnamede ilim Adana'nın Sarıçam ilçesi yer almadı. Adana'da özellikle baktığımızda depremden en çok etkilenen ilçemizde yaşayan kamu görevlilerinin bu kapsama alınmaması utanç vericidir. Depremle birlikte hayatları altüst olmuş Adana'nın Sarıçam ilçesinde görev yapmakta olan yaklaşık 30 bin kamu personeli kararnamenin bir an önce düzeltilmesini ve Sarıçam ilçemizin de eklenmesini talep ediyor. İktidar topladığı milyarlarca lira yardım ve vergilerden pay ayırarak deprem tazminatlarını zaman kaybetmeden hak sahiplerine vermelidir.

BAŞKAN - Sayın Elif Esen, İstanbul...

ELİF ESEN (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Değerli Başkan.

Kanun teklifi diyor ki: “Torba yasada, depremin yarattığı finansmanı karşılamak için ek vergiler getiriyoruz.” Birkaç ay önce hepimiz TV'lerde bağış kampanyasını izledik; çoğu kamu kurumu olmak üzere yapılan bağışların 115 milyar lira olduğunu hep beraber duyduk. Bu tutarın ne kadarı tahsil edilmiştir, ne kadarı kamu kurumu bağışydı, ne kadarı firması adına dakikalarca konuşan özel sektörün katkısıydı? Bu paralar nerelerde? Bağışlar nerede kullanıldı? Deprem bölgesine ne kadarı harcandı? Şeffaf bir şekilde bilmek, duymak istiyoruz.

Nisan ayında 35 milyar liralık ek vergi tahsil edildi. Bu vergiler nereye kullanıldı? Deprem bölgesine katkısı olmuş mudur?

BAŞKAN - Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu, Kocaeli...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Teşekkür ederim.

Komisyon Başkanına soruyorum: Açık cezaevi izinlerinin ve denetimli serbestliğe ayrılmanın bir ayrımcılık şeklinde uygulanması hakkaniyete uygun mudur, Anayasa'ya uygun mudur, evrensel hukuk kurallarına uygun mudur, İnfaz Kanunu'nun 2'nci maddesine uygun mudur? AYM'den döneceği apaçık olan bu yasayı niye dayatıyorsunuz?

Şu anda cezaevlerinde hasta mahpusların dramları devam ediyor. Ankara Sincan Kadın Cezaevinde Özge Özbek beyin tümörüyle mücadele ediyor ve düşüp travma geçiriyor; bu hâldeyken, beyin kanseri ilerlemişken hâlâ cezaevinde tutuluyor. Şerife Sulukan Menemen R Tipi Cezaevinde yüzde 89 engeliyle zalimce bu cezaevinde tutularak işkenceye uğramaktadır. Hasta mahpusların bu dramları devam ederken infazda bu ayrımcılık hakkaniyete, Anayasa'ya, evrensel hukuk kurallarına, insan haklarına uygun mudur?

BAŞKAN – Sayın Kadim Durmaz, Tokat...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Tokat Artova-Zile yolu kara yolu ağında olmadığından ulaşımı zorlukla yapılmaktadır. Bölgedeki yaklaşık 30'a yakın köy, ilçe merkezlerine gitmeme kararı almıştır. Bu yolun acilen kara yolları ağına alınarak yapılması gerekmektedir.

Yine, Almus-Niksar yolu, yine, Erbaa-Turhal yolu ve Almus Barajı'nın güney yolu ve Tozanlı yolları gidilemez durumdadır; bir an önce masaya yatırılmalı, Zile grup yollarıyla birlikte yapılması gerekmektedir. Bu durumu seçim öncesi de geçmiş yıllarda da defalarca dile getirdiğimiz hâlde yapılmıyor; bu hemşehrilerimize reva görülen bu durum da rahatsız etmektedir.

Ayrıca, 110 bin nüfusa sahip olan Erbaa ilçemizde araç muayene istasyonu yok, 33 bin araç sahibi perişan.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, sekiz dakika süreniz var, lütfen soruları cevaplayınız.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yapılan değerlendirmelerde Komisyonumuzla ilgili olan kısımlarına cevap vereceğim. Teklifte ilgili yapılan konuşmalarda “Bu teklifle ne kadar vergi toplanması amaçlanmaktadır?” şeklinde bir hem soru geldi hem de konuşma içerisinde bir değerlendirme yapıldı. Söz konusu teklifle yaklaşık 110 milyar TL'lik bir gelir hedeflenmektedir.

Yine, doğrudan, dolaylı vergilerle alakalı bir değerlendirme yapıldı. Değerli arkadaşlar, merkezi yönetim bütçesinde 2002 yılında dolaylı vergilerin oranı yüzde 64,9; 2023 yılında yüzde 63,8; bu bütçeyle beraber 63,2'ye düşmüş olacak.

Yine, bu ek motorlu taşıtlar vergisiyle alakalı “Kalıcı vergi olacak mı?” şeklinde bir soru soruldu. Hayır, zaten kanunda “1 defalığına mahsus” yazıyor. Yani şu an görüştüğümüz teklifin kanunlaşmasıyla beraber sadece 1 defa alınabilir, 2'nci defa alınması söz konusu değildir.

Yine, yapılan değerlendirmelerde özellikle akaryakıt üzerindeki vergi yüküyle alakalı bazı değerlendirmeler yapıldı. Şimdi, vergi yükümüz eşel mobil uygulaması öncesi yani 15 Mayıs 2018 öncesi benzinde yüzde 53,34; motorinde yüzde 46,79'du; 12 Temmuz 2023 itibarıyla benzinde yüzde 24,9 ve

motorinde yüzde 23,5'e gerilemiş durumdadır. Bu oranlar AB ülkeleriyle kıyaslandığında ülkemiz de akaryakıt ürünlerinden alınan vergilere ilişkin yüklerde en son sırada yer almaktadır.

Yine, teklifin 12'nci maddesiyle alakalı yapılan değerlendirmelerde neden Adalet Komisyonunda görüşülmediğiyle alakalı bir değerlendirmede bulunuldu. Havalesi doğrudan Plan ve Bütçe Komisyonuna yapılmıştır, teklif gelmiştir ve burada bu gündeme alınmıştır.

Yeni pakette ne kadar vergi alınacağıyla alakalı tekrar birden fazla milletvekilimiz sordu, onların tamamı değerlendirildi, hepsine cevap verdim. Geri kalan sorulan sorular ya doğrudan bakanlıklarla alakalı ya da milletvekillerinin kendi yerel seçim bölgeleriyle alakalı yapılan değerlendirmelerdir. Teklifle alakalı yapılan sorulara ve değerlendirmelere buradan bu cevapları veriyorum. Vermediğim cevap varsa milletvekillerimiz tekrar hatırlatırlarsa onlara da gereken cevabı veririm.

Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Daha süremiz var, 2 sayın üyenin de sisteme girmiş olduğunu görüyorum, onlara da sırasıyla söz hakkı vereceğim.

Sayın Nurten Yontar, Tekirdağ...

Buyurun.

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, Tekirdağ ilimizin turizm potansiyeline sahip ilçelerimizden olan Şarköy'ün 34 bin, Marmara Ereğlisi'nin 30 bin nüfusu bulunmaktadır ancak yaz aylarında bu ilçelerimizin nüfusu 250-300 bini aşmaktadır. Bu artış esnafımız için iyi olmakla birlikte, hastanelerinde doktor olmaması nedeniyle vatandaşlarımız sorun yaşamaktadır. Bunun için acilen bu 2 ilçemizin hastanelerine doktor ataması yapılması gerekmektedir, acaba yapılacak mıdır? 67 bin nüfusu olan Ergene ilçemizde ise hastane yoktur. Sürekli hastane yapmakla övünen iktidar, Ergene'ye neden hastane yapmıyor? Hastane yapılacak mıdır?

Ayrıca, bitmeyen Tekirdağ-Hayrabolu ve Tekirdağ-Muratlı yolları yapılacak mıdır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Harun Özgür Yıldızlı, Kocaeli...

Buyurun.

HARUN ÖZGÜR YILDIZLI (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta Kocaeli'de yaşanan sel felaketi ne yazık ki gereken önlemler alınmadığı için kentimizin her yağış sonrasında yaşadığı rutin bir afet hâline gelmiştir. Kent merkezleri ve yollar sular altında kalırken Kandıra ilçemizde başta Lokmanlı, Döngelli, Kırkarmut, Bozburun ve Akbal Mahalleleri olmak üzere tarım arazilerinin büyük bir çoğunluğu ekilemez hâle gelmiştir. Tarım faaliyetlerinde mazot ve gübre gibi girdi maliyetlerinin çok yüksek olduğu bu dönemde, ürünlerini kaybeden Kandıralı çiftçilerimize destek verilmesi hususuna dikkat çekmek istiyor, ilgili Bakanlığın ivedilikle gerekli çalışmaları yapmasını önemle arz ediyorum.

Kocaeli ili İzmit ilçesinde bulunan Cedit Mahallesi'ndeki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Sayın Başkan, yapılan değerlendirmeler genel itibarıyla milletvekillerinin seçim bölgelerine yönelik değerlendirmeler içerdiğinden dolayı herhangi bir yorumda bulunmayacağız.

BAŞKAN – Eğer cevap vermezseniz Sayın Tanal da sistemde, ona söz hakkı vereceğim.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Sayın Tanal’ın bir konuşma talebi varsa ben burada kesip Sayın Tanal’a bırakabilirim.

Buyursunlar.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal, sizin sorunuzu da alalım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Efendim, sorum şu: “Türkiye Tek Yürek” deprem nedeniyle toplanan yardımlar vardı. 115 milyar para nereye harcandı? Tek soru. 115 milyar TL nereye harcandı? Bu, başka bir bakanlığın değil herhâlde.

BAŞKAN – Sayın Komisyon, bir cevabınız var mı?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Genel Kurula birazdan detaylı bilgi arz edeceğim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, soru-cevapta “Ben birazdan detaylı bilgi vereceğim.” şeklinde bir cevap olamaz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyoruz.

Kapanma Saati: 22.40

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1’inci madde üzerinde hepsi aynı mahiyette olmak üzere üç önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan “6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi”nin 1’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Adnan Beker

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Ankara

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Tuncer Bakırhan

Perihan Koca

Nejla Demir

Siirt

Mersin

Ağrı

Özgül Saki

Mehmet Rüştü Tiryaki

Keziban Konukcu Kok

İstanbul

Batman

İstanbul

Gülüstan Kılıç Koçyiğit

Kars

Aynı mahiyetteki diğer önergelerin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

Orhan Sümer

İstanbul

Mersin

Adana

Deniz Demir

Mustafa Erdem

Aliye Timisi Ersever

Ankara

Antalya

Ankara

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Cavit Arı

Manisa

Antalya

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki diğer önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Adnan Beker.

Buyurun Sayın Beker, süreniz beş dakika. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ADNAN BEKER (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Motorlu taşıtlar vergisi üzerine söz almış bulunmaktayım. Motorlu taşıtlar vergisi gerçekten, emeklimize, asgari ücretlimize, memurumuza bir zulüm vergisidir. İnsanlar vergisini ödemiş, zaten kredi kullanmışlar, bunun üzerine bir vergi daha istiyorsunuz, tekrar vergisini ödeyecek, tekrar bir vergi daha isteyeceksiniz. Bu insanlar bu vergileri verirken beddua ederek verecekler.

Kıymetli milletvekilleri, benim buradan bir önerim var: Bakın, biz, memurdan, emekliden, asgari ücretliden bu vergiyi muaf tutalım; otobüs esnafından, kamyoncudan, dolmuşçudan, taksiciden bu vergiyi muaf tutalım. Bu vergiyi zenginlerden, bizlerden verelim yani bizler ödeyelim. Bakın, şimdi, Ankara’da, İstanbul’da, Bodrum’da, Çeşme’de milyon dolarlara ev satılıyor ve bu milyon dolarlık evlerde oturan insanlar var, bizler de o evlerde oturuyoruz fakat -ödediğimiz vergi- burada bir motorlu taşıt vergisi alacağımız memurumuzdan daha az vergi veriyoruz. Eğer bu deprem bölgesindeki yaralarımızı biz saracaksak... Gerçekten -ben o bölgeye gittim, orada çok bulundum- buradan gelecek 30 milyar lira o bölgenin kürdanı olmaz yani o bölgeye bir çare olmaz.

Bakın, gerçekten büyük bir yara var ve bu yara bu şekilde en az beş senede zor kapanır. Öyle televizyonlarda gündeme alıp -3 milyar, 5 milyar 10 milyar diye- topladığınız paranın hiçbir faydasının olmadığını burada gördük. Ben şunu net ve açık söylüyorum: Biz eğer gerçekten o deprem bölgesinin yaralarını saracaksak; bir, önce, bankalardan 100 milyon dolar kredi kullanıp sonra bunu TL’ye çeviren, sonra yine dolarını cebine koyan, tekrar dolar arttığında 100 milyon doları 20 milyon dolara kapatan iş adamlarından alalım. Lüks arabalara binen, yeri geldiği zaman lokantalarda 100 bin lira hesap ödeyen iş adamlarına veya mürşif vatandaşlara bu faturaya keselim. Bakın, benim dediğim gibi, bu evlerden, bu konutlardan eğer siz bu vergileri toplarsanız, gerçekten bir “servet vergisi” “lüks vergisi” adı altında toplarsanız, bugün Maraş’ı, Hatay’ı, Adıyaman’ı en az iki sene içerisinde bitiririz arkadaşlar. Yoksa vatandaşın bir tane kamyonu var 2010 model, alacağınız vergi 3 bin lira. Emekli bir ağabeyimize babasından kalmış, adam zaten binemiyor, mazot olmuş 25 lira, 26 lira. Asgari ücretli aldığı gün, bugün Çubuk’ta kira 2 bin lira artmış, adam zaten yetiremiyor, siz ona bir de ne yapıyorsunuz? Diyorsunuz ki: “Binmediğiniz arabanın üzerine bir daha vergi ödeyin.” Gerçekten bu insanlar bu vergiye beddua ederler arkadaş; bu, deprem bölgesine de yaramaz. Onun için bu verginin zengin vergisi olması lazım, bu verginin geliri yüksek olanlardan alınması lazım. Bakın, onu getirin bu Meclise. Dediğim gibi, bugün Bodrum’a gittiğiniz zaman 1 milyon dolara ev bulamıyorsunuz, 10 milyon dolara, 20 milyon dolara ev satılıyor. E, bu satılan evlerin parası nasıl ödeniyor, size soruyorum sayın AK PARTİ milletvekilleri? Bakın, bunların üzerine titrensin. Gerçekten, buralardan alınan paralarla bugün Hatay’ımızın, Maraş’ımızın, Adıyaman’ımızın, Antep’imizin, buraların yarası bir an önce sarılır yoksa biz buraları beş senede bitiremeyiz. Bugün işçilik maliyetinin ne kadar olduğunu biliyorsunuz. Bugün bir kalıpcı ustasını 3 bin liraya bulamıyorsunuz, inşaatlar yapılmıyor. Kendiniz evinize bir badana, boya yapsanız iki ayda zor bitiriyorsunuz. Burada 500 bin, 600 bin konut kolay kolay yapılmaz. Önümüzde kış geliyor, eğer gerçekten biz bir çözüm üreteceksek bir an önce... Buradan gelecek 30 milyarın bu bütçeye bir katkısı da olmaz, deprem bölgesine de bir katkısı olmaz. Bunun için gerçekten, şu an Türkiye’imizdeki çok para kazanan, çok servet sahibi olan bu insanlar

bu vergileri ödesin çünkü bu vatan hepimizin vatani. Önce biz hep beraber elimizi taşın altına koyalım. Ben şimdi bir şey söyleyecektim de söylemeyeyim, Müsavat Başkan kızar, en iyisi ondan vazgeçeyim. Önce biz milletvekilleri olarak, bu ülkenin vekilleri olarak elimizden geldiği kadar yani Pursaklar'daki Kaportacı Ahmet'in verdiği vergiden daha fazla vergi vermiş olalım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

ADNAN BEKER (Devamla) - Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Sayın Mehmet Rüştü Tiryaki, Batman.

Sayın Tiryaki, buyurun.

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Batman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

1'inci madde, aslında teklife adını veren madde; Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapıyor ve “2023 yılında 2 kez motorlu taşıtlar vergisi toplayacağız.” diyorsunuz. Bunu ilk kez siz yapmıyorsunuz, bu ilk kez yapılmıyor. Daha önce, 2003'te ve 1999'da da emlak vergisi ve motorlu taşıtlar vergisi 2 kez toplandı. 2003 yılında siz topladınız, o zaman da bir kanunda değişiklik yapmıştınız. Kanun, Ekonomik İstikrarı Sağlamak İçin Ek Vergiler Alınması Hakkında Kanun'du. Yani o zaman “Ekonomik krizin sonuçlarını ortadan kaldırmak için ilave vergi getiriyoruz.” dediniz. O zaman Cumhuriyet Halk Partisi ana muhalefet partisi olarak Anayasa Mahkemesine başvurdu ve Anayasa Mahkemesi bu kanun değişikliğini iptal etti; Anayasa'ya aykırı bulmuştu, gerekçesi de şuydu: Ekonomik istikrarı sağlamak ve kamu borç stokunun azaltılmasını temin amacıyla bu düzenlemenin yapıldığı açıklanmakta ise de bunun olağanüstü koşulların zorunlu kıldığı haklı bir neden olarak kabul edilmediğini söylüyordu Anayasa Mahkemesi. Yani ekonomik krizin faturasının vatandaşa çıkarılmasını Anayasa Mahkemesi kabul etmemiş ve iptal etmişti. Biz, şimdi de bu düzenlemenin Anayasa'ya aykırı olduğunu düşünüyoruz; Anayasa'nın 73'üncü maddesine aykırı olduğunu düşünüyoruz. Daha önce bir kez daha motorlu taşıtlar vergisi aynı yıl içerisinde 2 kez toplanmıştı; 1999 depreminden sonra. O dönemki kanunun ismi de şuydu: “Marmara Bölgesi ve Civarında Meydana Gelen Depremın Yol Açtığı Ekonomik Kayıpları Gidermek Amacıyla...” Motorlu taşıtlar vergisi 1999 depreminden sonra, 2000 yılında da 2 kez toplanmıştı. O zaman da Anayasa Mahkemesine gidildi ve Anayasa Mahkemesi deprem nedeniyle olduğu için iptal etmedi. Bakın, deprem nedeniyle olduğu için iptal etmedi. Size burada ilginç bir bilgi vereceğim: Sizce deprem nedeniyle motorlu taşıtlar vergisinin bir yıl içerisinde 2 kez alınmasına 1999'da kim itiraz etti biliyor musunuz? Ben söyleyeyim: Ana muhalefet partisi olan Fazilet Partisi itiraz etmişti. Bakın, deprem nedeniyle motorlu taşıtlar vergisinin bir yıl içerisinde 2 kez toplanmasına Fazilet Partisi itiraz etmişti. O zaman, Fazilet Partisi, bunun Anayasa'nın 73'üncü maddesine aykırı olduğunu söylemişti, bunun adil olmadığını söylemişti. Demek ki neymiş? Ne kadar geçmişinizin bir parçası olarak kabul edersiniz bilmem ama emin olun, geçmişinizin bir parçası. 1999'da, siz, deprem nedeniyle 2 kez toplanmasına karşı çıkmıştınız, şimdi “Deprem nedeniyle bir yıl içerisinde 2 kez toplayacağız.” diyorsunuz. Şimdi, sorun şu: Belki Anayasa Mahkemesine gidilecek ve Anayasa Mahkemesi bunu görüşecek. Biz, Anayasa Mahkemesinin bu kanunu iptal etmesi gerektiğini düşünüyoruz. Henüz kabul edilmedi ama eğer kabul edilirse Anayasa Mahkemesine gidilmeli ve Anayasa Mahkemesi de bu kanuni düzenlemeyi iptal etmeli. Nedeni şu: Ben, sizin geçmiş pratiğinize bakarak bu vergiyi deprem için kullanmayacağınızı düşünenlerdenim; bunun için somut bir gerekçem var. Bakın, 1999 depreminden sonra getirilen vergilerden bir tanesi özel iletişim vergisiydi. 2000 yılından 2022 yılına kadar yaklaşık 38 milyar dolar vergi toplandı, 2000-2022 yılları arasında. Bu 38

milyar doların 36 milyar doları sizin hükümetleriniz döneminde toplandı, Adalet ve Kalkınma Partisinin iktidar olduğu dönemde. Bu 36 milyar dolar, bugünkü kurla yaklaşık 1 trilyon TL yapıyor yani Türkiye'nin bir yıllık bütçesinin dörtte 1'i kadar paradan bahsediyoruz. Peki, siz, bu 1 trilyon TL'yi, bu 36 milyar doları deprem için harcadınız mı? Harcamadınız. Maliye Bakanı ne dedi? "Hastane yaptık, yol yaptık; biz, deprem için harcamadık." dedi yani itiraf etti. Eğer bu 36 milyar doları gerçekten depremin zararlarını ortadan kaldırmak için harcamış olsaydınız -bu konuda araştırmalar yapıldı- 1 milyon 100 bin tane konut yapılabilirdi, 1 milyon 100 bin konut ama siz, bu 36 milyar dolarla 1 milyon 100 bin konut yapmadınız, depremzedenin barınabileceği, başını sokabileceği bir yuva yapmadınız. Ne yaptınız?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Ek süre verecek misiniz Başkanım, vermeyecekseniz toparlayayım.

BAŞKAN – Hemen toparlayın Sayın Tiryaki.

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Siz, depremzedenin derdine درمان olmak için bu parayı kullanmadınız. Bu yüzden, biz diyoruz ki: Nasıl, 2002 yılından 2022 yılına kadar yirmi yıllık süre içerisinde topladığınız deprem vergilerini deprem için harcamadıysanız, bundan sonra toplanacak verginin de depremzedeler için harcanacağına inanmıyoruz; bunun somut göstergesi de bizzat teklifin kendisidir. Toplamak istediğiniz vergiler, ek bütçe miktarı ne kadar? 1 trilyonun üzerinde. Cumhurbaşkanı'na tek başına 1 trilyon 100 milyar TL harcama yetkisi veriyorsunuz ama bunun sadece 482 milyar TL'sini deprem için harcayacağınızı söylüyorsunuz. Dolayısıyla bu teklif Anayasa'nın 73'üncü maddesine aykırıdır. Anayasa Mahkemesine gidilirse iptal edilmesi gerektiğini düşünüyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ (Devamla) – Gerekçem de bugüne kadar topladığınız parayı deprem için harcamadınız, bundan sonrakini de harcamayacaksınız diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Antalya Milletvekili Sayın Mustafa Erdem.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Erdem. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFAERDEM (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle belirtmek isterim ki "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" olarak adlandırılan sistemin de sakinçalarına ilave olarak, olağan yasa yapma sürecinin de dışına çıkılarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan, içinde farklı konularda birçok yasal düzenlemeyi getiren kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan aceleyle getirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve Türkiye Büyük Millet Meclisi geleneklerine aykırıdır. Umarım bundan sonraki süreçte torba yasa alışkanlığından vazgeçersiniz.

Getirilen yeni torba yasaya baktığımızda kasamızın maalesef boş olduğunu görüyoruz. Millî dayatma, pardon, "Millî Dayanışma Paketi" diye sunulan teklif aslında tamamen ve resmen bir zam paketidir. 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerin yol açtığı ekonomik kayıpların telafisi için getirilen teklif, AKP Hükümetinin hazine dengelerini iyi yönetmediğinin resmî bir itirafıdır. Asgari ücrete, memur ve emekli maaşlarına yapılan zamlar daha cebe girmeden eriyip giderken tüm vergi yükü bu grupların sırtına yüklenmektedir.

Kanun teklifinin 1'inci maddesiyle, 2023 yılı için tahakkuk ettirilen motorlu taşıtlar vergisi tutarı kadar ek motorlu taşıtlar vergisi getiriyorsunuz. Seçim zamanında popülist, heterodoks politikalarınızın yükünü şimdi araç sahiplerine, ülkemizde üretim yapıp istihdam yaratan kurumlarımıza, gelirleriyle ancak geçinebilen düşük gelirli vatandaşlarımıza, yüksek KDV oranlarıyla, harçlarla, benzinden alınan ÖTV'yle ve diğer adil olmayan vergileri âdetâ salma usulüyle, özellikle, toplumumuzun orta ve alt gelir gruplarına yüklüyorsunuz. Kur korumalı mevduat hesaplarına vergi istisnalarını "full" uygularken araç sahiplerine, istihdam yaratan kurumlarımızın alın teriyle elde ettiği kazançlara gelince yüksek vergi oranları getiriyorsunuz. Alın teriyle kazandıktan aldığımız vergileri faiz geliri elde edenlerin gelirlerini garantilemek için veriyorsunuz yani fakirden alıp zengine veriyorsunuz. Hatırlayın, henüz bu yılın başında kapsamlı bir vergi affı çıkardınız, "yüzyılın vergi affı" diye de adlandırdınız ve büyük miktarda vergi alacağından vazgeçtiniz, 2 bin TL'nin altındaki tüm alacakları sildiniz. Niye? Çünkü seçim yatırımı yaptınız, şimdi "Kasamız boş." deyip araç sahibi olanlardan motorlu taşıtlar vergisini 2 katı olarak geri istiyorsunuz. Bir yandan alacaklarınızı siliyorsunuz, sonra gelip ek vergilerle tekrar para istiyorsunuz. Buna halk arasında "Bu ne perhiz bu ne lahana turşusu!" denilir. Hakikaten akıl tutulması yaşıyoruz.

Biz de biliyoruz, özellikle deprem nedeniyle finansman ihtiyacı oluşacak ancak sizlerin seçim yatırımlarını bu yolla finanse etme çalışmalarınıza biz karşı geliyoruz, doğru bulmuyoruz. Deprem için zaten tüm milletimiz vergi dışında da her zaman seferber oldu, seferber olmaya devam ediyor. Merak ediyorum, buna rağmen vatandaşa ödettiğiniz vergiyi tekrar ödetmeye vicdanınız gerçekten el veriyor mu? 1 adet 10 yaşında arabası olan Mehmet amcaya -ki zor geçiniyor- diyorsunuz ki: "MTV vergisini 2 katı ödeyeceksin." Oyun başladıktan sonra oyunun kuralı değişmez; devletimiz büyüktür, güçlüdür, gelire ihtiyacı olduğunda önceden söyler, düzenlemesini yapar ve düzenleme yaptığı tarihten sonra gerçekleştirilen işlemlerden vergiyi alır. Hukuki öngörülebilirlik bunu gerektirmektedir. Oysaki MTV'de siz bunu yapmıyorsunuz, bütün araç sahiplerine yılın ortasında diyorsunuz ki: "Ben sana şu kadar MTV ödeyeceksin dedim ama -daha sonra geliyorsunuz- bu yetmez, o kadar daha MTV ödeyeceksin." Hukuk devleti ilkesinin alt ilkelerinden biri hukuki güvenlik ilkesidir. Devletin, bireylerin hak ve özgürlüklerine en son müdahalede bulunabileceği alanlardan birinin vergilerden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Buyurun.

MUSTAFA ERDEM (Devamla) – Size önerimiz, şeffaf bir mali yapı kurun. Tüm harcamaları kamuoyuyla ve bizlerle samimi bir şekilde paylaşın ama önce gereksiz kamu harcamalarını kısarak kamuda büyük tasarrufu bir an önce başlatın. Ondan sonra, bakın, bizim ali milletimiz devletine nasıl destek veriyor, görün. Sizin derdiniz gerçekten sağlam bir kamu kaynağı elde etmek ise sizleri samimiyete davet ediyorum.

Gelin, bundan sonraki ilk yasa teklifinde hem kayıt dışılığı azaltacak hem de devletimize güçlü gelir kaynağı sağlayacak düzenlemeleri hep beraber yapalım diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2’nci madde üzerinde 3 farklı önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“MADDE 2- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

‘EK MADDE 86- Bu Kanuna göre emekli, adi malullük, vazife malullüğü aylığı ile dul ve yetim aylığı bağlananlara, ödenen aylıklar ve bu Kanunun ek 81 ve ek 85 inci maddeleri uyarınca yapılan ek ödemeler hariç aylıkları ile birlikte her ay itibarıyla yapılan ödemeler toplamının %15,34’ü oranında ilave ödeme yapılır.

Bu ödeme Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödenmesini izleyen iki ay içinde faturası karşılığında Hazineden tahsil edilir.

Bu madde uyarınca yapılacak ödeme, 8/2/2006 tarihli ve 5454 sayılı Kanunun 1 inci maddesi uyarınca yapılacak ek ödemenin matrahına dahil edilmez.

Yukarıdaki hükümler 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar ile hak sahipleri hakkında ilgisine göre uygulanır.”

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

Orhan Sümer

İstanbul

Mersin

Adana

Aliye Timisi Ersever

Deniz Demir

Veli Ağbaba

Ankara

Ankara

Malatya

Cavit Arı

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Antalya

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Malatya Milletvekili Sayın Veli Ağbaba konuşacaklar.

Süreniz beş dakika.

Buyurun Sayın Ağbaba. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün memurlar -AK PARTİ’lisi, MHP’lisi, CHP’lisi, HDP’lisi, İYİ Partilisi- başlarını yastıklarına koyunca diyecekler ki: “Allah, Kemal Kılıçdaroğlu’ndan razı olsun.” “Allah CHP’den razı olsun.” diyecekler.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bizi güldürdün, Allah da seni güldürsün.

VELİ AĞBABA (Devamla) – “Eğer Kemal Kılıçdaroğlu, CHP olmasaydı AK PARTİ’nin aklına, Cumhuriyet İttifakı’nın aklına en düşük memur maaşını 22 bin lira yapmak gelmez.” derlerdi. Allah, Kemal Kılıçdaroğlu’ndan, Allah Cumhuriyet Halk Partisinden, Millet İttifakı’ndan razı olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, değerli arkadaşlar, ortağınız, Cumhuriyet İttifakı’nın ortağı Sayın Devlet Bahçeli salı günü “8.077 liralık seyyanen artışın kök ücrete ve aynıyla emekli maaşlarına yansıtılmasını talep ediyoruz.” dedi. MHP grubu burada, değerli arkadaşlar burada. Arkadaşlar, elinizi tutan yok; verin önergeyi, vallahi billahi biz iki elimizi kaldıracğız. Verin önergeyi, yapalım. (CHP sıralarından alkışlar) Verin! Hodri meydan! Nasılsa beraber yönetiyorsunuz memleketi, her şeyde berabersiniz. Memurdan, memurun, emeklinin kök maaşından 8.077 lirayı esirgemeyin.

Değerli arkadaşlar, tabii, Türkiye önemli bir ekonomik çöküntüyü, bir yıkımı yaşıyor. Biraz önce söyledim, memura, emekliye verilen maaşın aslında miktarının bir önemi yok, önemli olan alım gücü. Eğer bir memurun alım gücü her yıl düşüyorsa, her dönem düşüyorsa bilin ki aldığı maaşın önemi yok.

Şimdi, sizinle birkaç rakamı paylaşmak istiyorum değerli arkadaşlar. En düşük emekli maaşı 2003 yılında 448 lira, en düşük emekli memur aylığı 332 lira, en düşük memur maaşının yüzde 74’ü kadar emekli maaşı alıyormuş. Kaç yılında? 2003 yılında. 2013 yılında yüzde 47’si kadar alıyormuş emekli maaşının, 2023’e geldiğimiz zaman arkadaşlar, 22 bin lira en düşük memur maaşı, en düşük emekli memur aylığı ise 9.876 TL yani 0,44’ü kadar maaş alabiliyor. Bunun anlamı şu değerli arkadaşlar: Artık memurlar emekli olmak istemeyecekler. Bakın, sizlerin huzurunda Plan Bütçe Komisyonunda bir emekli memur sendikası başkanı diyor ki: “Artık biz 60, 65 yaşında emekli olacak memur bulamayacağız. İnşallah, emeklilik 70, 75’e artırılır da 70’le, 75’te emekli oluruz çünkü bu süreçte, böyle devam ederse emekli maaşları, bu oranlar çok daha düşmeye devam edecek.”

Şimdi, değerli arkadaşlar, bir başka tabloyu da sizlerle paylaşmak istiyorum. Bakın, en düşük memurun alım gücü; 2018 yılında 100 metrekaare ev için sekiz yıl üç ay çalışırken bu yıl on bir yıl altı ay çalışmak zorunda kalacak 100 metrekaarelik bir evi alabilmek için. Çeyrek altına bakalım, 2018’de 94 adet altın alabilirken bugün, değerli arkadaşlar, 76 adet altın alabiliyor. Siz fotoğraf çekirtmeye devam edin, memurun derdini yine biz düşüneceğiz, yine poz vermeye devam edin. Poz vermeye devam edin, poz vermeye devam edin, gelen kanunlara da el kaldırın. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Veli Bey, fotoğrafçıyı bekletme!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, ben size söyleyeyim, Mecliste poz vermekten daha önemli meseleler var, memur maaşı konuşuluyor, memur maaşı! Memur maaşı konuşuluyor, beyler poz veriyor. Allah sizi var etsin! Allah sizi var etsin arkadaşlar!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Fotoğrafçıyı sen çağırdın, sen!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ha, arada da bazı şeyleri de yapıyorsunuz, şimdi hiçbir şey yapmıyor değilsiniz, arada parmak da kaldırılıyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Veli Bey, fotoğrafçıyı sen çağırdın oraya.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Allah rızası için arada parmak kaldırılıyorsunuz, bazen neye kaldırdığınızı bilmeseniz de bazen parmak da kaldırılıyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Hayır, hayır, fotoğrafçıyı bir halledelim, o konuyu bir halledelim.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi, hani AK PARTİ’nin icat ettiği bir ev aleti var, AK PARTİ’nin. Ne? Buzdolabı. Daha önce buzdolabı yoktu, AK PARTİ döneminde icat edildi. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ya, fotoğrafçıyı sen çağırmadın mı?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bakın, değerli arkadaşlar, eskiden 12 tane buzdolabı alabilirken -icat ettiğiniz buzdolabını- şu anda sayenizde, uyguladığınız ekonomik politikalar sayesinde 7 adet buzdolabı alınabiliyor. Çamaşır makinesi 15’ten 12’ye düşmüş, et 64 kilodan 57 kiloya düşmüş, bu rakamları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Fotoğrafçıyı kim çağırdı Veli Bey?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Önemli şeyler var.

RESUL KURT (Adıyaman) – Hangi 12 buzdolabını alabiliyordu, sen nereden aldın o bilgileri?

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Ağbaba.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sen çağırıyorsun fotoğrafçıyı.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ben çağırmadım, ben çağırmadım.

Sayın Başkan...

RESUL KURT (Adıyaman) – Nereden aldın?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Ayrıca, değerli arkadaşlar...

RESUL KURT (Adıyaman) – 36 ay taksitle memur buzdolabı alamıyordu, nereden alıyorsun? Ben sana öğretirim.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Buzdolabını da siz alıyorsunuz, buzdolabını da siz icat ettiniz.

Değerli arkadaşlar...

RESUL KURT (Adıyaman) – Her şeyi sen biliyorsun! Her şeyi sen biliyorsun!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ses kaydetmiyor, ses.

RESUL KURT (Adıyaman) – Her şeyi sen biliyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Şimdi, vallahi bunlar var ya, Allah bunların eksikliğini vermesin, maşallah!

RESUL KURT (Adıyaman) – Allah sizin eksikliğinizi vermesin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Dur, sana da geleceğim.

RESUL KURT (Adıyaman) – Gelirsin, her zaman gelirsin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Dur hemşehrim, sana da geleceğim Adıyamanlı hemşehrim.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bunların hepsi değişime karşı!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Senin şimdi Adıyaman’daki tütün umurunda değil, fakir fukara umurunda değil.

RESUL KURT (Adıyaman) – Sen nereden biliyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Deprem yaşamış Adıyaman’dan haberin yok, burada bana laf atıyorsun. (CHP sıralarından alkışlar)

RESUL KURT (Adıyaman) – Senin dünyadan haberin yok! Uzayda yaşıyorsun, uzayda!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Burada bana laf atıyorsun hemşehrim.

RESUL KURT (Adıyaman) – Dünyadan haberin yok!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bak, değerli hemşehrim, değerli Adıyamanlı hemşehrim, bu kardeşiniz var ya, Adıyaman’ın tütününe de sahip çıkıyor. Adıyaman’ın tütününe de sahip çıkıyor.

RESUL KURT (Adıyaman) – O kardeşimin bu dünyaya bir kuruş faydası olmamış. Yazıklar olsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Bu senin, benim sayemde...

Yazıklar sana olsun! Yazıklar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RESUL KURT (Adıyaman) – Bu Meclisin değerlerini heba ediyorsun, yazıklar olsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tütünü yasaklayan ellere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Seni tanıyan yok Veli Bey.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Adıyaman tütününü Amerika’ya peşkeş çekenlere yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Veli Bey, ben Adıyaman’daydım, seni hiç tanıyan yok orada. Adıyamanlılar “Veli Ağbaba’yı tanımıyoruz.” diyorlar.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Gül.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- *Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın 33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, hatip konuşmasında eleştirilerde bulundu ama yaralayıcı, gerçekten Meclisin mehabetine uymayacak şekilde bazı ifadelerde de bulundu. Mecliste her türlü görüş, her türlü eleştiri bunun için vardır; biz her türlü eleştiriye, öneriye elbette açığız. Burada milletin seçtikleri var ama milletvekillerimize “Parmak kaldırmayı biliyorsunuz ve onu da bilmeden kaldırıyorsunuz.” gibi burada gece gündüz çalışıp milletin oylarını almış, anasının ak sütü kadar helal oylarıyla gelmiş milletvekillerimize böyle bir ifadeyi kabul etmiyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gecenin bu saatinde memurlarımız için, çalışanlarımız için bir teklif gelmiş, Komisyonunda çalışılmış, birinci bölüme gelmişiz. Burada Meclisin mehabetine yakışır şekilde müzakerelerin devamının Meclise yakışacağını, hepimize yakışacağını hatırlatıyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33) (Devam)*

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin çerçeve 2'nci maddesiyle 5434 sayılı Kanun'a eklenen Ek 86'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “%6,34'ü oranında” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 7847 gösterge rakamının memur maaş katsayısı ile çarpımı ile bulunacak tutarda” ibaresinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Katılamıyoruz.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebiniz var mı Sayın Dervişoğlu?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Yoktur efendim, gerekçe okunsun.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutmak ister misiniz?

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Evet efendim, lütfen.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Devlet memurları için uygulanan seyyanen zam oranının bir benzeri emeklilerimiz için de uygulanmalıdır. Cumhurbaşkanlığı kararlarıyla temel tüketim mallarına uygulanan KDV oranlarında yapılan artış düşünüldüğünde emekliler için seyyanen ilave ödeme yapılması zaruri bir hâl almıştır. KDV oranlarındaki artış, önümüzdeki dönemde emekliler ve hak sahiplerinin tüketim sepetinin genel fiyat düzeyini doğrudan artıracaktır. Yıllardır reel gelirleri azalan emeklilerimizin yoksulluğunun daha da derinleşmemesi için 7847 gösterge rakamının memur maaş katsayısıyla çarpımıyla bulunacak tutar olan en az 4 bin TL seyyanen zam hayata geçirilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinde yer alan “yapılan ödemeler toplamının yüzde 6,34'ü oranında ilave ödeme yapılır” ifadesinin “memurlara yapılan zam oranında ilave ödeme yapılır” ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Rüştü Tiryaki

Tuncer Bakırhan

Perihan Koca

Batman

Siirt

Mersin

Nejla Demir

Özgül Saki

Keziban Konukcu Kok

Ağrı

İstanbul

İstanbul

Onur Düşünmez

Hakkâri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Hakkâri Milletvekili Sayın Onur Düşünmez konuşacaklar. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Düşünmez.

Buyurun.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Hakkâri) – Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı partim Yeşiller ve Sol Gelecek Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Konuşmaya başlamadan önce torba yasa usulüne ilişkin itirazlarımızı dillendirmek istiyorum. Hepiniz burada torba yasaya ağırlıklı muhalefet partileri bir isim taktılar. Bu torba yasa -o çuval yasalar falan filan değil- çorba yasa. Bunun içinde motorlu taşıtlar vergisinden tutun Covid izinlerine, Covid izinlerinden tutun emekli aylıklarına zamma; onu geçelim, işte, deprem vergilerinin nasıl kullanıldığına ilişkin bir sürü düzenleme getirilmiş. Bu yönüyle biz buna katılmadığımızı belirtmek istiyoruz. Bu, yasa yapma tekniğine çok da uygun değil çünkü biliyoruz ki yapılan itirazların hepsi şu gerekçeyle reddedilecek, denilecek ki: “Bu bir millî dayanışma paketi. Biz deprem durumunu ortadan kaldırmak için böyle bir yasa yapıyoruz dolayısıyla siz fazla itiraz etmeyin.” şeklinde bir güncellemeyle önümüze çıkarıyorlar.

Malumunuz, bu torba yasanın 2’nci maddesiyle emeklilerin kök maaşına zam yapılması tartışılıyor. Kök maaşa yapılan zammın yüzde 25 oranında olması hedefleniyor. Dolayısıyla, zaten 5 bin TL alan emeklilerimizin maaşı seçimden önce bu seyyanen yapılan zamlarla 7.500’e çıktı. En düşük emekli maaşının 7.500 olduğu gözetildiğinde aslında herhangi bir zam yapılmıyor çünkü temmuz ayında bu emekliler hiçbir şekilde bir zam almayacaklar. Zaten bunun bu önergeye konulmasının gerekçesi de şuydu: Komisyon aşamasında bu teklif yoktu, sonradan itirazlar üzerine, kamuoyunda oluşan tepki üzerine böyle bir dolambaçlı yol izlendi ve kanun dolanmaya çalışıldı. Şimdi yüzde 25 zammın da ne üzerine hesaplandığını TÜİK verilerine dayandırıyoruz. TÜİK verilerine iktidar partisi dâhil buradaki hiç kimse inanmamakta. Nitekim, inanmış olsaydı geçen dönem memur maaşlarına yaptıkları maaş artışını seyyanen değil, kök maaş artışı şeklinde yaparlardı. Kendileri de TÜİK verilerine inanmıyor ama önümüze emekliler için TÜİK verisi koyuyorlar. ENAG’ın oluşturduğu gösterge, enflasyon için yüzde 108,58 iken, TÜİK verilerine göre bir artışa gidiliyor ve henüz bu maaş artışı emeklilerin cebine girmeden tuzla buz olmuş şekilde önümüze çıkıyor.

Yirmi bir yıldır bu Hükûmet iktidarda ve geldiklerinde 3Y’yle gelmişlerdi, bu 3Y’nin başında “Yasakları önleyeceğiz.” kısmı vardı. Evet, yasakları önlediler ama sadece AKP’ye olan yasakları önlediler. Kendilerine her şey serbest, muhalefete her şey yasak.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Ne yasak kardeşim?

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) – Yasakları şu an söyleyeceğim, ne yasak olduğunu size anlatayım yani siz en basitinden şunu bir görün neler yasak: Hakkâri’de 2016’dan beri eylem, etkinlikler yasak ama Cilo Festivali için, doğa katliamı için bu serbest çünkü oraya AKP’liler gidiyor. Bu Mecliste Kürtçe konuşmak, Kürt dili için mücadele edenlere yasak ama AKP’liler için yasak değil. Şimdi “Yasak mı değil mi?” tartışmasını da şuradan anlıyoruz: Biz Kürtçe konuştuğumuzda, kendi ana dilimizi bu kürsüde dillendirdiğimizde bu tutanaklara hâlâ bilinmeyen dil olarak giriyor; evet, bak, yasakları tükettiniz çünkü size yasak değil.

2'nci Y “Yolsuzlukları önleyeceğiz.” idi, yolsuzlukları da önlediler çünkü yolsuzluğu lügatten çıkardılar. Nasıl çıkardılar? Mardin kayyumu İçişleri Bakanına tespih hediye ederken “Bu bir hediye.” dediler. Reza Zarrab, Çalışma Bakanına saat hediye ederken “Bu yolsuzluk değil, bu hediyeleşme.” dediler, yolsuzluğu da bu yönüyle rafa kaldırdılar; artık yolsuzluk yok, hediyeleşme var.

3'üncü Y olarak da “Yoksullukla mücadele edeceğiz.” dediler. Evet, yoksullukla da çok güzel mücadele edildi çünkü 3 maaş birden alan bankamatik personelleriniz var. 3 maaş alınıyor, onlara da yüzde 25, yüzde 30 zamlar fazla geliyor; evet, haklısınız ama açlık sınırının çok çok altında, emekliye, dul ve yetimlere uygun gördüğünüz 7.500 TL'lik bir maaşla “Geçinin geçinebiliyorsanız.” diyorsunuz. Bu, sizin yoksulluğu da bitirdiğiniz gösteriyor ama sadece AKP için bitirdiniz.

Bu 3Y'nin yanına 2 tane daha Y eklediniz, biri yalan. Goebbels'e bile taş çıkartıyorsunuz. Yalanlar o kadar şiddetli ki kendiniz bile inanıyorsunuz. Siz bir de diyorsunuz ki: “Batı bizi kıskanıyor, Batı kıskanıyor bizi.”

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Biraz önce söylediğin, senin dediğin yalan işte.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) - Yalanı kimin söylediğini bütün Meclis ve bütün, cümle cihan biliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) – 4'üncü Y de yandaş. 4'üncü Y'deki yandaşlar hiçbir zaman ekonomik darboğaza uğramıyor ki. Yandaşların vergi aflarını getirin bu Meclise, bu Parlamenta; bu bütçeye koyun, o afları silmeyin. O zenginlere uyguladığınız affı bu bütçeye eklediğinizde zaten emeklilere hak edecekleri ücreti vereceğiz ama siz onları silmeyi uygun görüyorsunuz. Şimdi, emekliler için istediğimiz zamma da “Ama bütçede açık var.” diyorsunuz. Niye açık var? “Deprem oldu.” O zaman niye çorba yasayla depremi getiriyorsunuz? Bunun adı “torba yasa” değil, “çorba yasa.” Depremi getirin, maliyetini hesaplayalım, bütçeden kaynak yaratacaksak bu kaynakları bulalım, artış ve o baz alacağımız ekonomik modelleri görelim, ona göre diyelim ki: “Evet, böyle bir vergilendirmeye ihtiyaç var.” ya da “Yok.” Ama siz bu deprem için kullanacağınız kaynakları sadece emeklilerin maaşına ve fakirlerin, emekçilerin cebine göz dikerek toplamaya çalışıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONUR DÜŞÜNMEZ (Devamla) – Ben şunu söylemek istiyorum: Kaşıkla verip kepçeyle alma anlayışından derhâl vazgeçilmeli. Emekçi, fedakâr halklarımızı fakirleştirmekten imtina etmelisiniz. Bu halk açlıkla boğuşurken daha rahat hayat sürmek için milyonları sömürmenize izin vermeyeceğiz; yalan, yağma, yasak düzeninizin değişmesi için mücadelemizi sürdüreceğiz.

Genel Kurulu tekrar saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Düşünmez, sağ olun.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk okutacağım 2 önerge aynı mahiyettedir.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümlelerin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

“Orta hasarlı olarak tespit edilip DASK ödemeleri alan hak sahiplerinin, buralarının güçlendirilmesinin fen ve sanat kurumlarına göre uygun bulunmaması durumunda, sigorta bedelleri ağır hasarlı ve yıkık sayılarak aradaki oluşan fark poliçe sahiplerine ödenir.”

Cavit Arı	Tekin Bingöl	Kadim Durmaz
Antalya	Ankara	Tokat
Cevdet Akay	Süleyman Bülbül	Gökân Zeybek
Karabük	Aydın	İstanbul
Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu	İzzet Akbulut	Rahmi Aşkın Türeli
Manisa	Burdur	İzmir
	Turan Taşkın Özer	
	İstanbul	
Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:		
Şerafettin Kılıç	Hasan Bitmez	İsa Mesih Şahin
Antalya	Kocaeli	İstanbul
Necmettin Çalışkan	Mesut Doğan	
Hatay	Ankara	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önereler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Gökân Zeybek.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Zeybek.

GÖKÂN ZEYBEK (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kadim bir kültüre sahip olan Anadolu yeniden inşa edilirken planlama anlayışı nasıl olmalıdır? Nitelikli olmalıdır. Refah düzeyi yüksek, kırsal-kent ilişkisini gözetken, sosyal yaşam alanlarını dikkate alan, kent kültürünü yok saymayan ve kent ekonomisinin sürekliliğini gözetken kapsayıcı ve bütüncül bir plan anlayışı içinde olmalıdır. Peki, Bakanlık afet bölgeleriyle ilgili önümüze ne getiriyor? Diyor ki: “Benim süre kaybına tahammülüm yok.” Sanki çölde bir kenti planlıyorsunuz. Bunlar Malatya, Adıyaman, Maraş, Osmaniye, Hatay; oralarda binlerce yıllık uygarlıklar var. Bu kentlerle ilgili bir planlama anlayışında süre kısıtlılığı üzerinden bir yaklaşım doğru değildir. Burada halkın yaşam hakkına, bilime, tekniğe ve geleceğimize uygun bir planlama anlayışıyla gitmek gerekir.

Şimdi, teklife bakın, kitapçıya bakın, sol taraf boş, Komisyona havale edilirken zaten yok, gece yarısı Komisyona ilave bir ekleme yapılıyor. Peki, bunu biz nerede gördük? Daha iki ay önce, 27'nci Dönemin son Genel Kurulunda Cumhurbaşkanı kararı bir yasayla, 438 sıra sayılı Yasa'yla yasalaştı. Bugün burada

konuştığımız maddelerin pek çoğu nisan ayında yasalaştı ama o gün de ne yazıyor? Bakın, burada; 126 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi.

Sayın Komisyon, işte doğrudan Genel Kurula bir yasa indiriyorsunuz, daha üzerindeki mürekkep kurumadan şimdi bu yasanın eksiklerini gidermek için bir torba yasanın içine ilave maddeler koyuyorsunuz. Peki, koyduğunuz bu yasa hangisi? 1959 yılında çıkmış olan bir yasa. Ya, daha burada dört ay önce yüz elli saatten fazla çalışarak 900 sayfadan fazla bir kitapla deprem raporunu yayınlamış olan bu Meclis, afet öncesinde alınması gereken tedbirler, afet riskinin azaltılması ve kentlerin dirençli kent hâline getirilmesi için bir afet yasaının, yeni bir imar yasaının, yeni bir kentsel dönüşüm yasaının ve güçlendirme yasaının çıkması gerektiğini rapor olarak size sunmasına rağmen siz bunun içine, bu torba yasanın içine 3, 10 ve 26'ncı maddelerle ilgili düzenleme getiriyorsunuz.

Bakın, buradan söylüyorum: Komisyonları çalıştırmazsanız, ihtisas komisyonlarının bilgi birikimlerinden yararlanmazsanız ekim ayında Meclis açılır, TOKİ Başkanı size rapor sunar, siz de Grup Başkanlığı eliyle, Meclis Başkan Vekilleriniz eliyle buraya ilave deprem ve afet riskinin azaltılmasıyla ilgili yasaları getirirsiniz. Madde, güçlendirme ya da yıkılmış olan yapılarla ilgili olarak kaynak yaratılmasını söylüyor.

Değerli arkadaşlar, DASK sigorta poliçesini yapmış ve poliçeden hak kazanmış olan yurttaşlara, yıkılmış olan binalara bu iktidarı ödediği ortalama ücret sigorta poliçe karşılığı 252 bin TL'dir. Yani Hatay'da, Maraş'ta, Malatya'da evi yıkılan insanlara konut başına 252 bin TL verdiniz, orta hasarlı binalar için ödediğiniz bedel ortalama 52 bin TL.

Ya, insanda zerre kadar utanma olsa "orta hasarlı binalar kapsam dışına" diye bu öneriyi getirmezsiniz. Sigorta poliçesiyle 52 bin lira verdiğiniz insanları, orta hasarlı binaları şimdi burada, yasanın içinde -tabii siz okumadınız, okumaya gerek de görmüyorsunuz- kapsam dışına çıkarıyorsunuz. O zaman bu insanlar -depremzede- nasıl olacak da dönecek, evlerini yapacaklar?

Şimdi, bakın, şubat ayında TOKİ'nin çıktığı ihalelerde 3+1 daireler 1 milyon 350 bin TL.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GÖKAN ZEYBEK (Devamla) – Mart ayında 3+1 konutları 1 milyon 650 bin TL'ye ihaleye çıktınız. Haziran sonunda çıktığınız ihalelerde konut başına TOKİ'nin ödeyeceği bedel 2 milyon ile 2,5 milyon lira arasında. Siz diyorsunuz ki: "Bunun yarısını devlet karşılayacak, yarısını da depremzede." Ve şimdi burada, madde metninde "üçüncü ve sekizinci fıkraları kapsam dışındadır." diyerek de orta hasarlı evi bulunan yurttaşlarımızın fen kurulu tarafından evlerinin güçlendirilmeye izin verilmemesi hâlinde yasalar kapsamından yararlanarak hak sahibi olmasını engelliyorsunuz. Tek bir şey söylemek istiyorum sizlere: Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Sayın Çalışkan, buyurun. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; az önce grubumuz adına Hatay depreminden, deprem bölgesinden bahsederken 3 çeşit ölümden bahsetmiştim. Malum

olduğu üzere birincisi, deprem anında ölenler; ikincisi, ihmalen ölenler; üçüncüsü de kahrından ölenlerden bahsetmişim. İşte, bu üçüncü grupta yer alan sahipsizlikten, kahrından ölenlerden birisi de DASK mağdurları. Maalesef ki DASK kapsamında yıllar öncesinden beri vergisini ödemiş ama bugün bir afetle karşı karşıya kaldığında ekspertiz bekleyen depremzedelere depremin üzerinden beş ay geçmiş olmasına rağmen hâlen iş yoğunluğu gerekçe gösterilerek ekspertiz gelmiyor. Ekspertiz gelmediği için de DASK mağduru esnaf, konut sahibi insanlar mağdur olacaklarından işlem yapamıyor yani “Bırak.” desen bırakmıyor “Git.” desen gitmiyor. İşte, burada çözülmesi gereken şey kamunun denetim görevini yaparak buradaki ihmalin önüne geçmek, bir an önce bu mağduriyetin giderilmesini sağlamak.

Tabii, biz aslında burada “Deprem nedeniyle, onu bahane ederek halktan nasıl biraz daha vergi alırız?” in bir örneğini görüyoruz. Ama ben şunu arz edeyim değerli milletvekilleri, çok kısa ve basit bir ifadeyle: Bildiğiniz gibi, ülkemizin şu anda 475 milyar dolar dış borcu var. Seçimin üzerinden kırk beş gün geçti, Sayın Cumhurbaşkanı burada yemin ettikten hemen sonra, o gün dolar 20 liraydı, bugün 26 lira; kısaca, 475 milyar dolarlık dış borçta, borcumuz 6 liradan 2 trilyon 850 milyar lira arttı. Siz kaynak arıyorsunuz ya, doları frenleyediniz bu yeterliydi. Bu rakamı tekrar arz edeyim: Eski parayla 2 kentilyon 850 katrilyon, sadece kırk beş gün içerisindeki o ekonomiye sahip olunamadığı için artan borcumuz. Tabii “Bu 2 kentilyon 850 katrilyon para ne eder?” dersiniz, Sayın Bakan açıkladı, 11 vilayetimizde kaybolan toplam konut sayısı 650 bin. Maliyetler arttığı için şu anda 2 milyondan aşağı ev maliyeti yok, 2 milyona bir ev mal olsa 650 bin konutun maliyeti 1 trilyon 300 milyar. Yani siz, deprem bölgesinde yapılacak evlerin tamamının 2 katını sadece bu borçlardaki kur artışından kaybettiniz. Onun için de ben burada şunu arz etmek isterim: Bu yasa teklifine “Millî Dayanışma” adı verilmiş; doğrusu değerlerimizin, duygularımızın çok defa istismar edilmesine şahit olduk ama hiç olmazsa deprem üzerinden siyaset yapmayın, burada millettan vergi alırken, kaz gibi yolmaya çalışırken içerisine “millî” kelimesini koymayın. Bu millî duygularımızın istismar edilmesine müsaade etmeyelim; hele de deprem gibi on binlerce insanımızın hayatını kaybettiği, yüz binlerce ailenin evsiz barksız kaldığı bir ortamda buna asla fırsat verilmemelidir. Bu vesileyle, tekrar kaynaklar araştırılırken “Millettan yeni vergileri nasıl alırız, nasıl yeni yeni kelimelerle yeni yeni çeşit üreterek millettan vergi alırız?” değil, tersine “Eldeki kaynakları nasıl daha iyi yönetebiliriz, nasıl daha az işlemlerle bu kaynakları hallederiz?” buna çözüm bulalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinde yer alan “Ticaret Bakanlığının” ifadesinin “Ticaret Bakanlığı, deprem dayanışma örgütleri, sivil toplum örgütleri ve depremden doğrudan ya da dolaylı yoldan etkilenen depremzedelerin/deprem bölgesinde yaşayan halkın” ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özgül Saki	Keziban Konukcu Kok	Nejla Demir
İstanbul	İstanbul	Ağrı
Zeynep Oduncu	Onur Düşünmez	Tulay Hatimoğulları Oruç
Batman	Hakkârî	Adana

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç konuşacaklar.

Buyurun. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır Sayın Oruç.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Maraş ve Hatay merkezli depremi elbette bu Parlamento daha fazla konuşmalı ve çok konuşacağız. Acılarla ve aynı zamanda bir yığın ihmalle dolu bir süreç yaşadık ve ümit ediyoruz ki özellikle şimdi, sıklıkla bilim insanlarının ifade ettiği, söylediği Adana ve İstanbul depremi için bazı sonuçları çıkarmış oluruz; Adana’da, İstanbul’da, bu iki ilimizde büyük bir deprem bekleniyor, buralarda gerekli önlemleri erken zamanda almayı başarırız. Hatay’da, Maraş’ta, Adıyaman’da ve 11 ilimizde çektığımız acıları çekmemiş oluruz.

Evet, değerli halkımız, biz bu afeti yaşadık ve “Şimdi ne yapmalıyız?” sorusuna çok net yanıtlar üretmemiz gerekiyor. Mevcut olan torba yasada çok net sonuçlar yok. Hatta hâlâ bu iktidar önümüzdeki süreçte depremin yaralarını nasıl saracağına dair bir paket, program ifade etmiş değil. Depremzedelerle bulduğumuz zaman hâlâ “Bizim evlerimiz yapılacak mı? Nasıl yapılacak? Nerede yapılacak? Bize nasıl verilecek? Ücretli mi ücretsiz mi verilecek?” sorularıyla karşılaşılıyor. Demek ki hâlâ depremzedelerin kaygıları hiçbir biçimde giderilmemiş anlamına geliyor bunlar. Peki, ne yapmalı? Bir kere merkezî hükûmet kendinden olmayan partilerin yönetimindeki yerel yönetimlerle çalışmıyor. Bu, en büyük kabahatlerden biri; bu yaralar merkezî hükûmetin yerel yönetimlerle el ele vererek sarması gereken yaralar, bunun altını özellikle çizmek istiyorum, yerel yönetimlerle çalışmalısınız.

İkincisi, meslek odaları. Bu işin uzmanlarıyla, bugüne kadar daha hükûmet nezdinde ilgili meslek odalarıyla doğru düzgün bir görüş alışverişinde bulunulabilmiş değildir. Bu kentleri nasıl imar edeceğiz? Ne öneriyorsunuz? Buna dair zerre bir fikir alışverişinde bulunulmuş değildir.

Hâlâ, hâlâ ölümlerimizin sayısını bilmiyoruz, hâlâ göç edenlerin sayılarını bilmiyoruz, bir kere çok ciddi bir veri toplama problemi ya da varsa veriler bunların paylaşım problemi var, bunun derhâl giderilmesi gerekiyor.

Geçici yerleşim alanları yavaş yavaş, işte çadır kent, konteyner kent şeklinde yavaş yavaş oturuyor ama burada hâlâ, hâlâ banyo problemi, hijyen sorunu var buralarda ve içme suyu sorunu çok ciddi bir şekilde deprem bölgelerinde mevcut. Ve aynı zamanda şunu hatırlatmak istiyorum: Konteyner kentlerde ya da çadır kentlerde kurulmuş olan aşevleri oralarından yavaş yavaş çekiliyor, insanların aş sorunu ortaya çıkmaya başladı, bunların giderilmesi gerekiyor.

Kentlerde zemin etütleri hızla yapılmalıdır. Zemin etüdü sadece zeytinlik, mera, orman arazilerinde yani kolaylıkla gidip inşaat yapılabilecek ihaleleri erkenden... Daha oraları, kamulaştırılmamış arazileri bile ya da zeytinlik yasası henüz çıkmadığı hâlde gidip inşaat firmalarına buraları ihaleye açmış durumdasınız. Bu zemin etütleri henüz yapılmadan buralara gidilmiş olmasını, bu yol ve yöneme, bu kolaycılığa gidilmesini ağır bir şekilde eleştiriyoruz. Biz kentlerimizi terk mi edeceğiz? Yıkılan mahallelerimizi mi terk edeceğiz? O kentlerde, o mahallelerde yeniden zemin etütleri yapıp inşaatlaşmaya müsait olan zeminlerde neden mahallemizi yeniden orada kurmayalım ki? Neden dağ başlarına konutları taşıyalım ki? Bu çalışmalar henüz yapılabilmemiş değil. O nedenle... Yapılmışsa da yerel yönetimlerle paylaşılmamıştır -aldığım bilgi

kadarıyla- ya da kamuoyuyla paylaşılmamıştır ya da bu Meclisle paylaşılmamıştır, bu bilgileri biz haiz değiliz. Kolayından kentlerin içini boşaltalım, dağlık arazilere kentlerimizi taşıyalım duygusu içindediniz.

Her daim söylemeye devam edeceğiz ki çözüm üretene dek. Faturalar meselesi... Bakın, burada, biz şu koltuklarda otururken o depremzedelerin ne çektiğinin gerçekten çoğumuz farkında bile değiliz. Depremzede işini, gücünü, her şeyini kaybetmiş; bir içme suyuna ya, 1 litre suya muhtaç olan insanlara diyorsunuz ki: “Fatura ödeyin, fatura zamanınız geldi. Erteledik, yeter.” O nedenle, faturaların tamamının silinmesi ve bir süre daha suyun, doğal gazın ve elektriğin devlet tarafından kamu kaynaklarıyla karşılanması gerekiyor. Bunun altını ısrarla, yeniden, yeniden çiziyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Suyla ilgili de yerel yönetimlerle ilgili yeni bir kanun maddesinin de ihdas edilmesi gerektiğinin altını çizeyim.

Yine, bu kanunda zikrediliyor krediler; ya kendi konutlarını yapmaları için ya da tadilat için depremzedelere bazı kredi olanaklarının tanınması. Tekrar ediyoruz, kredi değil hibe verilmek zorundadır. Bu insanların bu kredileri geri ödeyebilecek gücü, olanakları yoktur; bu bilinmelidir.

Kentin dokusu, kentlerimizin dokusu mümkün mertebe korunmalıdır. Anadolu ve Mezopotamya toprakları buram buram kültür kokuyor, bunları ortadan kaldırmaya hiç kimsenin hakkı yok. Bu kentlerin dokusunun korunabileceği bir şekilde kentlerimizi yeniden inşa etme olanaklarına sahibiz ama şantiyelere, 5’li çeteye kazandırmayı hedeflerken elbette onlar kentimizi korumayı programlarına almayacaklardır ama bizim için kentimizin dokusu önemlidir, bunun için de mücadele etmeye devam edeceğiz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan, 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 3’üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiştir” ibaresinin “ilave edilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Adnan Şefik Çirkin

İzmir

Hatay

BAŞKAN – Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, teknik bir sorun var.

BAŞKAN – Önerge üzerine Sayın Adnan Şefik Çirkin, Hatay Milletvekili...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkanım, çok teknik bir sorun var. Sayın Komisyon yetkilileri diyor ki: “Biz katılamıyoruz.” Bir baskı mı var yani?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Yeterli sayımız yok.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – “Katılamıyoruz.” derken yani katılabilirlerdi de bir baskı nedeniyle mi “Katılamıyoruz.” diyor? Ya “Katılıyoruz.” ya “Katılmıyoruz.” desinler. Kesin ve net söyleyemiyorlar. Bu ne anlama geliyor, anlamıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın hatip konuşsun, sonra ben fikrimi söyleyeyim Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Tamam.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çirkin. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ADNAN ŞEFİK ÇİRKİN (Hatay) – Sayın Başkan, Değerli Meclis; 3’üncü maddedeki önergemiz üzerine konuşmak için söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlarım.

Sayın milletvekilleri, hepinizin bildiği gibi asrın en büyük, hatta birkaç asrın en büyük felaketini en büyük şekilde yaşayan bir ilin, Hatay’ın milletvekiliyim. Dolayısıyla, tabii ki diğer illerimizde de büyük sıkıntılarımız oldu ama en çok acıyı, en çok tahribatı yaşayan bir ilin milletvekili olarak elbette ki daha ağır sorunlarla uğraşıyoruz.

Öncelikle şunu ifade edeyim: Sayın bakanlar yani iktidarımızın depremle ilgili bakanları bölgemize sıkça geliyorlar, burada bir sıkıntı yok; gayret ediyorlar, bunda da bir sıkıntı yok. Bölgemizin iktidar milletvekilleri de bu konuda elinden gelen gayreti gösteriyor. Bir kere bir hakkı teslim ederek sözlerime başlamak istiyorum. Ancak ortada bir dağınıklık var. Yani 6 Şubat depreminden sonra, zannediyorum nisan ayında, Hatay teşvikli bölge kapsamına alındı ve elbette ki bu çok doğru bir karardı. Yatırımcıya arsa tahsisinden ve çeşitli teşviklerden başlamak üzere, Hatay’ın yaralarını da sarmak adına, Hatay’a yapılacak yatırımların artması noktasında alınmış doğru bir karardı. Buna bir şey demiyoruz, teşekkür ediyoruz. Ancak yatırımcıya arsa tahsisine gelince Millî Emlakte arsa yok. Neden? Bütün arsalar konut yapılmak üzere TOKİ’ye devredilmiş. Böyle bir garabetle karşı karşıyayız; bir plansızlıkla, bakanlıkların birbirinden haberinin olmamasıyla karşı karşıyayız sayın milletvekilleri. Şimdi, o teşviki çıkaran da Hükûmet ama o arsaları o Millî Emlak Müdürlüğü’nün elinden alan Hükûmetin başka bir bakanlığı. Niçin? Deprem konutu için. Niyet iyi, burada bir problem yok ancak bırakın, bu, Millî Emlak Müdürlüğünde kalsın, deprem konutları için lazım oldukça arsalar alınsın ve yatırımcıya da arsa bırakılsın. Bu bir örnek. Yani bir bütünlük lazım, iktidarın bu hizmetleri yaparken bir bütünlük göstermesi gerekiyor, yoksa yatırım gelmez. Bunu, bir ay içerisinde, iki ay içerisinde Hükûmetimiz çözmek zorunda.

Ayrıca, Hatay çok önemli bir vilayet. Bizim asıl temas etmek istediğimiz konu şu: Hatay’dan çok büyük bir göç yaşandı, 600-700 bin Suriyelinin yaşadığı bir vilayetten bahsediyorum. Ama Hatay, depremi yaşayan diğer iller gibi değil sayın milletvekilleri, bunu sadece depremin ağırlığını ifade etmek üzere söylemiyorum. Maraş ağır bir deprem yaşadı, Gaziantep yine yaşadı, Malatya yaşadı, Adıyaman yaşadı fakat bu illerin hiçbirisi ana vatana sonradan katılmadı, bu illerden hiçbirisi referandumla devlet olmadı, bu illerin hiçbirinde Cumhurbaşkanı yok, Hatay’ın var ve bunların hepsi demografik yapıyla oldu. Bu demografik yapı bozuldu, bunun düzelmesi ve geriye dönüşlerin mutlaka sağlanması gerekiyor. Bu da ancak ve ancak Hatay’ın Millî Güvenlik Kurulu gündemine alınması suretiyle Hatay’a pozitif ayrımcılık yapılmasıyla olabilir. Bu çok önemlidir, ulusal meseledir, millî meseledir. O bakımdan, Değerli Hükûmetimizi ve Sayın Cumhurbaşkanımızı burada Hatay’ı Millî Güvenlik Kurulu gündemine almaları noktasında uyarıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - 4'üncü maddeye geçmeden önce, Sayın Tanal bir şey sordu, ona bir cevap vereceğim.

“Katılmıyoruz.” hitabının sebebi şu Sayın Tanal: Komisyonun bu konuda...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Ben önce bir meramımı anlatabilir miyim Başkanım? Önce bir meramımı anlatabilir miyim?

BAŞKAN – Müsaade edin, soruyu sordunuz, ben söyleyeyim, yine boşluk olursa hayhay sizi dinlerim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Peki efendim.

BAŞKAN – Komisyonun karar alabilmesi için yeter çoğunluğunun olması lazım. Burada, komisyonlarda...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Davet etmediler ama davet edecek.

BAŞKAN – İzin verin, izin verin Sayın Tanal.

Komisyon görüşünü oluşturmuş, Komisyonun sevdalısı değilim, ben niye o kavramın kullanıldığını anlatmaya çalışıyorum. “Katılıyoruz.” ya da “Katılmıyoruz.” demeye muhtar değil burada çünkü karar alma çoğunluğu yok, o yüzden “Katılmıyoruz.” diyorlar; iktidardan gelene de “Katılıyoruz.” demiyorlar “Takdire bırakıyoruz.” diyorlar. Durum budur, üzerinde uzun boylu konuşulacak bir şey değil; öyle desen olur, böyle desen olur. Onun için, lütfen... Sadece teknik bir açıklama yaptım.

Buyur, kısaca bir dinleyeyim seni, deneyimli vekilsiniz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Yok, ben de bitiriyorum tek bir cümleyle.

Şimdi burada Genel Kuruldayız. Komisyonun üyeleri her siyasi partiden var. Oradaki Değerli Komisyon temsilcisi arkadaşımızın en azından Komisyon üyelerini oraya davet etmesi lazım ki ondan sonra “Katılıyoruz.” veya “Katılmıyoruz.” diyebilsin. Yani “Katılmıyoruz.” ibaresi... Sayın AK PARTİ Grup Başkan Vekili burada, hukukçu, meslektaşım ve Adalet Bakanlığı da yaptı. Hukukta bunun mefhumumuhalifinden sanki üstünde bir baskı varmış gibi, o zorluk nedeniyle katılmıyormuş gibi bir sonuç çıkar. Yani böyle bir baskı varsa burada yasama organı olarak hep birlikte el birliğiyle bu baskıyı onun üzerinden kaldırırız yani kendi özgür iradesiyle karar versin, amaç bu.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim Sayın Tanal.

Buyurun Sayın Gül.

43.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkanım, meslektaşına katılmak isterdim ama ben Sırrı Süreyya Bey'e katılıyorum bu konuda, doğru bir yaklaşım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Günaydın.

44.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) – Efendim, Komisyon meraklısı olmamanıza rağmen yaptığınız açıklamalardan dolayı memnun oldum, ben de sizin görüşlerinize katılıyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Mahmut Bey de üzülmesin, benim hukuk tahsilim alaylı yani burada da sabıkalı kontenjanından bulunuyorum, o yüzden rahat ol yani.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, Galilei “Dünya dönüyor.” dedi, asıldı, gerçekleri söylemekten çekinmedi azınlıkta da kalsa. Ben de burada azınlıkta da kalsam bu gerçekleri söylemeye devam edeceğim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kalkmışken “Var olsun Urfa.” diyelim, işimize devam edelim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, siz Urfa’ya satışmada bulundunuz. Meclis Başkan Vekili 64’üncü maddeye göre bu çalışma faaliyeti nedeniyle...

BAŞKAN – “Var olsun Urfa.” dedim, buna satışma diyen yeryüzünde bir adam bul, bir insan bul...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – “Var olsun Urfa.” demenin neresi satışma?

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim “Yaşasın Urfa.” Değil, “Şanlıurfa” diyelim. “Urfa” değil, “Yaşasın Şanlıurfa.” diyelim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olasın.

Kadim isimleri var, sonradan eklenenler o kadar önemli değil.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33) (Devam)

BAŞKAN – 4’üncü madde üzerinde 3 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 4’üncü maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “eklenmiş” ibarelerinin “ilave edilmiş” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Dursun Ataş

İzmir

Kayseri

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

Orhan Sümer

İstanbul

Mersin

Adana

Deniz Demir

Özgür Ceylan

Cavit Arı

Ankara

Çanakkale

Antalya

Aliye Timisi Ersever

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Kadim Durmaz

Ankara

Manisa

Tokat

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılabiliyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı, Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Gazi Meclisimizin 28'inci Döneminde de ne yazık ki yine birbiriyle alakasız pek çok hususun düzenlendiği bir torba yasa teklifiyle karşı karşıyayız. Görüştüğümüz 4'üncü madde de yabancı devlet harp okullarına öğrenci gönderebilme, gönderilen öğrencilerin öğretim süreleri, bunlara ilişkin yapılacak harcamalar, ilgili öğrencilerin TSK'den ayrılmaları durumunda yapılan harcamaların tespit ve tahsiline yönelik düzenlemeler getirmektedir. Görüldüğü üzere, görüşülen kanun teklifinin geneliyle hiç alakası olmayan, askerî eğitim ve öğretim süreciyle ilgili bir teklif yapılmasına rağmen, Millî Savunma Komisyonunda görüşülmeden bir düzenleme yapılması öngörülmektedir. Kanun yapma konusunda AKP iktidarında ortaya çıkan bu lakayit ve sorumsuz tavır ne yazık ki bu dönemde de devam etmektedir. Buradan bir kez daha hatırlatıyoruz: Yasaların bütünlüğü, detaylı tartışmaların yapılması ve şeffaf bir yasa yapma süreci, güçlü ve istikrarlı bir hukuk sistemi için vazgeçilmezdir.

Değerli milletvekilleri, ulusal savunma politikalarımızı güçlendirmek, askerî eğitim kalitemizi artırmak, öğrencilerimizin küresel düzeyde rekabet edebilme yeteneklerini geliştirmek şüphesiz ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin uluslararası alanda daha etkin bir rol oynamasını sağlayacaktır. Bizim için güçlü ordu, güçlü Türkiye demektir ve dolayısıyla, askerî eğitim kalitesinin artırılmasını destekleriz ancak askerî eğitim kalitemizin artırılması sadece yabancı devlet harp okullarına öğrenci göndermekle olmaz; eğer askerî eğitim kalitesini artırmak istiyorsak, daha önce defalarca dile getirdiğimiz gibi, hepsi birbirinden başarılı, kapatılan askerî okulları yeniden açmamız gerekir. Eğer göz bebeğimiz olan Türk Silahlı Kuvvetlerinin etkinlik ve yetkinliğini düşünüyorsak ilk önce Türk ordusunun nitelikli insan gücünü yetiştiren askerî liselerin, harp okullarının, harp akademilerinin ve astsubay hazırlama okullarının yeniden açılması konusunda gerekli düzenlemeleri bir an önce yapmamız gerekir.

Değerli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi, memur maaşlarına yapılacak zamma ilişkin düzenlemeler de öngörmektedir. Öncelikle, yüksek enflasyon karşısında maaşı pula dönen memurlara bu zamdan çok daha fazlasının yapılması gerekir. Yine, bu teklifte göz ardı edilen emeklilerimizin maaşlarına da seyyanen zam yapılması gerekmektedir. Tam bu konuda göz ardı edilen bir husus da şehit ailelerinin ve

gazilerinin karşı karşıya olduğu adaletsizliktir. Rütbeli şehit aileleri ve gazileri memurlara yapılan zamdan yararlanırken er şehit aileleri ve gazileri bu zamlardan faydalanamamıştır. Şehit ve gazilerin rütbesi olmaz. Şehit anneleri ve babaları birer kahramandır; çocuklarını ülke için feda etmiş, onların yokluğunda acılar içinde yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadırlar ancak aldıkları maaşlarla geçinmeleri bugün neredeyse imkânsız hâle gelmiştir. Bu adaletsizlik, vicdanları sızlatan bir durumdur. Gazilerimiz de aynı şekilde mağdurdur. 6'ncı derecede bir gazi sadece 11.600 lira maaş alabilmektedir. Bu insanlar ülkemiz için savaşıp bedenlerini ve ruhlarını ortaya koymuş, sakatlık ve yaralanmalarla mücadele etmiş insanlardır ancak memurlara yapılan zam onlara da yansıtılmamıştır; bu, büyük bir haksızlıktır. Bu konuda Hükûmetin sorumluluk alarak er şehit aileleri ile gazilere verilen maaşları artırması, memurlara yapılan zamdan tam olarak faydalanmalarının sağlanması gerekir.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, millî savunmaya ilişkin düzenlemelerin torba kanunların içine atılarak ilgili komisyonlarda görüşülmeden aceleyle Genel Kurul gündemine getirilmesi kabul edilebilir bir durum değildir. Millî savunmaya ilişkin konularda genel ve kapsayıcı bir düzenlemeye ihtiyaç vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

Bu yüzden sivil memurlardan uzman çavuşlara, subaylardan astsubaylara verilen sözlere kadar tüm askerî personeli kapsayan ve sorunlarını çözen, askerî öğrenci ve okullarımızdan Türk Silahlı Kuvvetlerinin bozulan yapısının düzeltilmesine kadar kapsayıcı bir düzenleme yapılmalıdır. Bu düzenlemeler ilgisiz komisyonlarda değil, Millî Savunma Komisyonunda görüşülerek detaylı ve kapsayıcı bir çalışmayla sorunlara lokal ve pansuman çözümler değil, genel ve kalıcı çözümler getirilmelidir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Sayın Özgür Ceylan, Çanakkale.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Ceylan. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesi üzerine CHP Grubu adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat depreminin yaralarını sarmak için verilen bu kanun teklifi... Tabii ki bu depremde hayatını kaybedenleri öncelikle rahmetle saygıyla anıyorum; ailelerine de başsağlığı dileklerimi iletiyorum.

Evet, 6 Şubat depreminin yarasını sarmak için verilen bu kanun teklifi maalesef ki her zamanki gibi AKP'nin alelacele torba yasa şeklinde getirdiği bir kanun teklifi olarak karşımıza çıktı. Kuşkusuz ki orada yaşananlar çok korkunçtu, onlar için ne yapsak azdır. Ama son dönemde, dikkat ediyorsanız, deprem gibi, sel felaketleri gibi felaketler olduğunda, ardından devletin de yani AKP'nin de vatandaşa çıktığı ikinci bir felaket daha yaşamaya başladık. Vatandaşımız depremden, selden korunmak yanında, bir de AKP'den korunmak zorunda kalıyor maalesef. Depreme, dayanıklı konut; sele, dere yatağında ev yapmamakla çözüm üretilebilirken AKP'den korunmak için ne yapılabilir, biz de henüz bilmiyoruz.

Her felaketten sonra vatandaşa “Pamuk eller cebe.” deniyor, IBAN verilerek para isteniyor, para toplanıyor, toplanan paraların da ne olduğu bilinmiyor. Yıllardır toplanan deprem vergilerinin akıbeti de belli değil. Bu çıkacak katmerli MTV'nin de -motorlu taşıtlar vergisinin de- sonu bizce aynı olacak. Şeffaflık yok; milletimizin vatanseverliği, yardımseverliği istismar ediliyor, “Devlet neredel!” diyenler de vatan hainliğiyle suçlanıyor.

Verilen kanun teklifinde, bir önergeyle araya ilave edilen askerî öğrenciler ve askerî okullarla ilgili bir madde bulunmakta; görüştüğümüz 4'üncü madde. Uygulama zaten devam eden bir sistem; askerî öğrencilerin yurt dışında, yabancı harp okullarında değişim programlarıyla eğitim öğretim görmesi meselesi. Teklifte öğrenci sayısının artırılması hedefleniyor, bunda karşı olunacak bir şey yok ancak burada dikkat çekilmesi gereken hangi ülkelerin harp okullarına öğrenci göndereceğimiz meselesi. Eğitim seviyesi, eğitim yılı bizden daha düşük bir ülkeye öğrenci gönderilmesinin hiçbir mantığı bulunmamaktadır. Teklifte bu konu belirsizdir. Bu değişimin, bizden daha ileri teknoloji ve donanımına sahip mesela, NATO üyesi ülkeler gibi ülkelerle gerçekleştirilmesi durumunda faydalı olması mümkündür. Yoksa, bizden daha alt seviyedeki ordu harp okullarındaki eğitim Türk subayına ne katacaktır? Şunu unutmamalısınız ki Türk subayı ancak Türk harbiyesinde yetişir. Gerçi, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra sizler ordu eğitim sistemini de maalesef bozdunuz. Askerî liseleri, harp okullarını ve harp akademilerini kapattınız. Dünyada hiçbir benzeri görülmeyen “Millî Savunma Üniversitesi” adı altında astsubay ve meslek yüksekokullarını, harp akademilerini... Açtığınız garabet bir sistemle maalesef ki askerî eğitim sistemine çok büyük darbe yaptınız. Şunun altını çizerek belirtmek isterim ki askerlik, kendine özgü doğası, gerçekleri olan çok özel bir meslektir ve üniversitede asker yetişmez. 1920 yılında ülkemizi paylaşmak isteyen işgalciler de Sevr Anlaşması'nın 168'inci maddesiyle askerî okulları kapatmak istiyordu biliyor musunuz? İşte bu sizin yaptığınız da şu anda aynı şey. Buna pire için yorgan yakmak denir, başka bir şey denmez değerli arkadaşlar.

Ordumuzun bir tek bu sorunları mı var? Hayır. Bakın, ordumuzda şu anda eğitimin haricinde çok fazla sorun var. Bunların en başında gelenleri özlük sorunları. Bakın, emekli binbaşılarımız makam, görev tazminatları bir türlü verilemediği için çok büyük ekonomik sıkıntı içerisinde. Aynı şey emekli astsubaylarımız için de geçerliliğini korumakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ÖZGÜR CEYLAN (Devamla) - Yaklaşık 20 bin eski uzman çavuşumuzun kanunen hiçbir engel olmadığı hâlde kamuya atamaları yapılamamakta. Yine eski uzman çavuşlarımızdan ve uzman çavuşlarımızdan adı malullerin birinci derece sağlık tazminatı talepleri görmezden gelinmekte. Ayrıca -az önce İYİ Partili hatip de bahsetti- yine içimizi yakan şehit aileleri, yakınları ve gazilerimizin durumu söz konusu. Bu ailelerimiz, özellikle er statüsündeki şehit yakınları maalesef ekonomik sıkıntılarla boğuşuyorlar. Er statüsündeki şehit yakınları ve malul gazilerimizin maaşı geçmişte en düşük memur maaşına endeksliken bugün memura verilen 8.077 tutarındaki seyyanen zamdan faydalanamıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR CEYLAN (Devamla) - Gelin hemen bu düzenlemeyi yapalım, bu zamdan onların da faydalanmasını sağlayalım. Muvazzaf ve bu er statüsündeki askerlerimiz, şehit yakınlarımız ve gazilerimiz arasındaki bu ayrıma son verelim, onlara destek çıkalım.

Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyor, hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinde yer alan "Bu maksatla gönderileceklerin, kaçınıcı sınıftan itibaren ve kaç dönem halinde okutulacakları Milli Savunma Bakanlığınca belirlenir" ifadesinin "Bu maksatla gönderileceklerin, kaçınıcı sınıftan itibaren ve kaç dönem halinde okutulacakları Milli Savunma Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenir" ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Rüştü Tiryaki

Tuncer Bakırhan

Perihan Koca

Batman

Siirt

Mersin

Nejla Demir

Özgül Saki

Keziban Konukcu Kok

Ağrı

İstanbul

İstanbul

Ömer Faruk Gergerlioğlu

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Gergerlioğlu. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sen kalk çürük binalar oluşmasına izin ver, denetleme, bir depremde kolayca yıkılsın, on binlerce insan ölsün, büyük bir zarar oluşsun, ondan sonra kalk "Efendim, millî dayanışma yasası çıkarıyoruz." diyerek bir millî talan yasası çıkar; KDV'yi, ÖTV'yi yüzde 20'ye çıkar; MTV'ye yüzde 100 zam yap; gariban halkın canına oku; ondan sonra da "Adalet sağlıyorum." de. Kalkıp Covid izinlerinde bir ayrımcılık yap, zulmen ihraç edilen KHK'liler cezaevinde, onları dışarıda tut, Kürt sorununda "barış" diyenleri dışarıda tut, darbeci olmadığı hâlde darbeci ilan edilen gencecik yaşlardaki askerî öğrencileri bundan ayrı tut, çift mükerrirleri ayrı tut ve adaleti uyguladığını söyle. Ya, sizin nereniz doğru Allah aşkına? Deveye sormuşlar "Boynun neden eğri?" diye, "Nerem doğru ki?" demiş. Hâliniz bu.

Bakın, size kendimi de örnek göstererek doğru olmadığımızla ilgili çarpıcı bir örnek vereceğim. Sayın Can Atalay cezaevinde. Bırakın şu yasayı masayı arkadaşlar, bizim gibi milletvekili olan bir arkadaşımız cezaevinde. 599 kişi burada, zulmen birisi burada değil, cezaevinde zulüm görüyor. Buna hepinizin itiraz etmesi lazım. Niye etmiyorsunuz? Ben itiraz ediyorum ve en başta kendimi örnek göstererek itiraz ediyorum çünkü aynı şey benim başıma geldi; uyduruk bir yargılamayla hakkımda bir ceza verildi, bu ceza Yargıtaya gitti, 5 hâkimden 4'ü siyasi bir talimat almışlardı, onayladılar. Bir hâkim "Ya, bu karar onanır mı?" dedi, 16 sayfalık bir hukuk manifestosu yazdı, "Bu karar onanamaz." dedi. Buna rağmen karar onandı, iki yıl önce vekilliğim burada düşürüldü. Ardından Sayın Mustafa Şentop -bu Meclisin Başkanıydı, şu anda ne vekildir ne de bakanlık hayalleri gerçekleşebilmiştir- Anayasa Mahkemesinin kararını beklemedi. Devlet Bahçeli emir verdi "Gergerlioğlu'nu Meclisten çıkarın." diye. Adalet nöbeti tutuyordum, beni hemen derdest edip çıkardılar. Ardından üç buçuk ay cezaevinde yattım, vekilliğimin üç buçuk ayı cezaevinde geçti. Ardından

Anayasa Mahkemesi dedi ki: “Gergerlioğlu’nun ifade özgürlüğü ve siyaset yapma hakkı gasbedilmiştir, a’dan z’ye haksızlığa uğramıştır.”

Anayasa madde 83 var bilir misiniz? Yarın öbür gün size de lazım olacak arkadaşlar, bilin. Bakın, milletvekillerinin dokunulmazlığını söyler. “2 neden hariç tutulur.” der; Anayasa madde 14’teki suçüstü hâli ve devletin bölünmez bütünlüğüyle ilgili hususlar. Anayasa Mahkemesi benim kararında, 1 Temmuz 2021 kararında “Anayasa madde 14’teki suçların hangi suçlar olduğunu kanunla belirtin.” diye Meclis Başkanlığına gönderdi. Sayın Şentop öncesinde bana yaptığını bu sefer kime yaptı biliyor musunuz? Size yaptı, size, 600 milletvekilline yaptı ve Anayasa madde 14’le ilgili bir kanuni düzenlemeyi Meclise getirmede, burada görüşemedik arkadaşlar, iki yıl geçti. Yarın öbür gün sizin de başınıza gelir, cezaevine girersiniz.

Bakın, Meclis Başkan Vekilimiz Sırrı Süreyya Önder’in Kobani davasında vekil olduğu için yargılanmaması gerekiyordu, ona da aynı haksızlığı yaptılar. “Anayasa madde 14’ü sana uygulamayız.” dediler, o da şu anda yargılanıyor. Böyle bir skandal yaşanabilir, Sayın Önder ceza alıp Meclis Başkan Vekilliğinden cezaevine gidebilir.

BAŞKAN – Ağzını hayra aç.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ama bakın, bu madde 14’le ilgili düzenleme neden yapılmıyor? Çünkü muhalefet vekili gelirse orada işimize geleni uygularız, Can Atalay’ı, Gergerlioğlu’nu, Önder’i zindanlarda tutarız, AK PARTİ’li bir vekil gelince uygulamayız. Bakın, bunun da canlı örneğini vereceğim size. Şimdi, sizin o eski Bakanınız var ya, hani şu anda kovaladınız; bir İçişleri Bakanı vardı, suç içişleri bakanı, Süleyman Soylu. Ben burada Uşak Emniyet Müdürlüğündeki çıplak aramayı gündeme getirdiğim için bana ağır hakaretler etmişti ve ağır hakaretleri sonrasında Ankara 35. Asliye Hukuk Mahkemesinde kendisine hakaret davası açtım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, iki yıldır bu dava sonuçlanmıyor. Neden biliyor musunuz? Utanç verici bir nedenden dolayı. Benim Anayasa Mahkemesinde ihlal alan kararım ile ilgili sonucu bekliyor 35. Asliye Hukuk Mahkemesi -yahu, ben bir daha, 2’nci defa vekil seçildim-fezlekelerimin sonucunu bekliyor, AYM’nin iptal ettiği kararın sonucunu bekliyor. Belki yıllarca vekil seçileceğim. Ya, neyi bekleyeceksin? Süleyman Soylu’yu yargılamamak için kırk takla atıyor Ankara 35. Asliye Hukuk Mahkemesi. Arkadaşlar, bize gelince bu yapıyor, size gelince bu yapıyor. Elinizi vicdanınıza koyun ya, Allah’tan korkun ya! Yanlış deyin ya, bir şeye de yanlış deyin yani. Olacak iş mi arkadaşlar bu?

Sayın Şentop’u da buradan tekrar kınıyorum. Bakın, şu anda Sayın Numan Kurtulmuş’u da zor durumda bırakmış durumda, Sayın Önder’i de zor durumda bırakmış durumda, sizleri de herkesi zor durumda bırakmış durumda.

Haksız mıyım? (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

RESUL KURT (Adıyaman) – Haksızsın, haksızsın!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Haklıyım, haklıyım!

BAŞKAN – Ah, Başkan Vekiline konuşma yasağı olmasaydı ben biliyordum diyeceklerimi.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, sizin konuşma özgürlüğünüz var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

4.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Sırrı Süreyya Önder'in 6 Şubat depremine ve yerleşim yerlerinde arterleri boş bırakacak bir düzenlemenin en kısa zamanda yapılması gerektiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, depremle ilgili küçük bir şey söylemek istiyorum, görüşülen konularla ilgili değil. Bir depremzede olarak eğer Sayın Grup Başkan Vekilleri de uygun görürlerse bir iki dakika da ben bir şey söylemek istiyorum.

Deprem olduğunda -ben Adıyaman'da yakınlarımı kaybettim, evlerimiz yıkıldı- Adıyaman'a ulaşmaya çalıştık. Sanırım saat beş, altı sularında İstanbul'dan çıktık birkaç araçla. Osmaniye'yi geçtikten sonra viyadüklerin sandviç gibi olduğunu gördük. Oradan kurtulduktan sonra Nurdağı'na girmeyip de Narlı üzerinden gitmeye çalıştık. Narlı Ovası'nı da bir şekilde geride bıraktıktan sonra manzara şuydu: Mesela, Pazarcık, bir tek transit geçişi var, demir yolu da içinden geçtiği için... Bir tarafı göl, bir tarafı dağ, tek bir geçit var, tek bir ana arter var. Bunu belediye ayırt etmeden söylüyorum; muhtemelen, yol boyunca 4 farklı belediyenin, 4 farklı siyasal partinin belediyesi, ülkenin genel bir hâli, kolektif bir sorumluluğumuz. Pazarcık'ın en yüksek binaları bir hünermiş gibi ana arterin iki yakasına yapılmış durumdaydı ve hepsi birden yola çökmüşlerdi ve biz oradan geçit bulup Adıyaman'a gidemedik. Döndük, Elbistan'dan girmeye çalıştık, olmadı; döndük, en son çare, Diyarbakır'a gidip oradan Kâhta tarihiyle Adıyaman'a girdik, iki gün geçti. Adıyaman'a da girdik, Adıyaman'da da aynı şey söz konusu, ana bulvarlarda devasa bir yapılaşma izni ve yol iki taraflı kapanınca yardıma gelen ya da gelmeye niyetli olan hiç kimsenin yardıma ulaşamaması. O ana arterleri açık tutacak bir düzenlemeyi gönül bu maddelerde ya da en kısa zamanda görmeyi çok istiyor. Ne kadar kudretli olursanız olun, o yoldan geçemeyince hiçbir mana ifade etmiyor; iş makinesi geliyor, geçecek yolu yok. Çok içime yara olmuştu, bunu bir paylaşmak istedim, anlayış gösterdiğiniz için teşekkür ediyorum.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 00.35

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 00.57

BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER

KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telfisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal’ın, bazı milletvekillerinin hâlâ odalarının olmadığına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Değerli Başkanım, şu anda çok önemli bir yasa teklifini konuşuyoruz. 600 milletvekili var, 600 milletvekilinden 10 milletvekilinin odaları yok.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – 10 değil, 17.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – 17 milletvekilinin odaları yok yani Türkiye büyük bir ülke, 17 milletvekiline oda yapılamıyorsa, yer verilemiyorsa bu kadar depremzedeye nasıl konut yapılacak? Ben anlamıyorum bu işi, bir açıklık getirebilir misiniz efendim?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Mahmut Bey haklı.

BAŞKAN – Bu Komisyon ve idari görevler bir türlü tamamlanamıyor sanırım. O tamamlandıktan sonra “Bu devlet isterse -neydi o- halatlarını ibrişimden...” falan filan, öyle bir şey vardı, onu da yapar gerekirse Sayın Tanal.

Teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Efendim, açıklama için teşekkür ediyorum Başkanım.

BAŞKAN – Kayıtlara geçti, eminim Meclis Başkanlığı bunun üzerine kafa yoruyordu.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telfisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33) (Devam)

BAŞKAN – 5’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinde yer alan "Bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye Bakan yetkilidir." ifadesinin "Bu suretle ödenek kaydedilen tutarlardan yılı içinde harcanmayan kısımları ertesi yıla devretmeye Kültür ve Turizm Bakanı ve Hazine ve Maliye Bakanı yetkilidir." ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Rüştü Tiryaki

Tuncer Bakırhan

Nejla Demir

Batman

Siirt

Ağrı

Özgül Saki

Keziban Konukcu Kok

Perihan Koca

İstanbul

İstanbul

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Mersin Milletvekili Sayın Perihan Koca konuşacaklar.

Buyurun Sayın Koca. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

PERİHAN KOCA (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; esasında ben 5'inci madde üzerine söz aldım ancak öyle bir torba yasa ki gerçekten Türkiye Yüzyılı vizyonuna yaraşır şekilde her maddesi birbirinden beter soygun düzenlemeleri öneriliyor. Bir taraftan Meclise getirmiş olduğunuz bu soygun yasasıyla, bu torba yasayla beraber bir kez daha Anayasa'yı hiçe sayıyorsunuz, bütçe hakkını yok sayıyorsunuz ve Meclisin varlık sebebini tamamıyla ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz, bir taraftan da "millî dayanışma paketi" adı altında yine en iyi bildiğiniz şeyi yapıyorsunuz ve hamaset yapıyorsunuz.

Evet, bütününe baktığımız zaman, son derece sınıfsal bir torba yasayla karşı karşıyayız. Vergi oranlarına getirilen zamlara bakalım: 7 Temmuz gecesi yayınlamış olduğunuz kararnameyle beraber mal ve hizmetlere uygulanan KDV oranlarını yüzde 8 ve 18'den yüzde 20'ye yükselttiniz, şans oyunları vergilerini, telefon kayıt harcı miktarlarını, ehliyet haricindeki tüm harçları yükselttiniz, halkın ödediği ve zaten son derece adaletsiz olan dolaylı vergileri daha da arttırarak vergi yükünü halkın sırtına bindirdikçe bindirdiniz. Şimdi, utanmadan, bu deprem nedeniyle oluşan ek finans kaynağı ihtiyacı olarak bize bu torba yasayı pazarlamaya çalışıyorsunuz. AKP vekilleri, size sesleniyorum: Şimdi, diyeceksiniz ki: "Düzenlememizde kurumlar vergisinin arttırılmasına yönelik bir madde var." Ama o maddeye baktığımız zaman, şirketlerden, bankalardan topladığımız vergiyi de artırıyoruz, bir de işte, "Buradan konuşun." diyorsunuz, biz de size buradan bir kez daha "Hadi oradan!" diyoruz çünkü biliyoruz ki bu ülkede belirtilen oranda kurumlar vergisi uygulandığı şimdye kadar hiçbir zaman görülmemiştir. Bu anlamıyla kurumlar vergisini yüzde 20'den yüzde 25'e çıkarmanızın kâğıt üzerinde bir düzenleme olmak dışında hiçbir anlamı olmadığını siz de biz de gayet iyi biliyoruz. Bu ülkede hangi şirket, hangi banka kendisine tahakkuk edilen vergiyi nominal değeri üzerinden ödüyor? Biliyoruz ki hiçbiri ödemiyor. Bunu yine bizim bildiğimiz kadar sizler de iyi biliyorsunuz bizleri dinlemeyen, halkı dinlemeyen AKP vekilleri; biz sabahtan beri sizin masallarınızı dinliyoruz, biraz da siz kulak verin, gerçekleri dinleyin.

Evvet, vergi afları, indirimleri, istisnaları, muafiyetleri hep kimi vurur biliyoruz, hep zenginleri vurur; hani, o gözünüz gibi koruduğunuz zenginleri vurur, üzerine titrediğiniz zenginleri vurur. Madem deprem bütçeyi mali olarak zorladı, o hâlde şimdiye dek büyük bir çoğunluğu sizin iktidarınız döneminde toplanan deprem vergilerini çıkarıp kullanın diyoruz buradan. Şu ana dek toplanan deprem vergilerinin nereye gittiğine dair bize hamasetiniz dışında hiçbir açıklama şimdiye değin yapmadınız. Bizler diyoruz ki eğer bir bütçe açığı söz konusuysa buyurun, şimdiye kadar zenginlerden toplamadığınız, sildiğiniz, ertelediğiniz vergileri kullanın. Buradan bunu söylerken bakın, yeni bir düzenleme falan yapın demiyoruz ama en azından sizin o ucube vergi sisteminizi uygulayın diyoruz, şu ana dek ertelemiş olduğunuz vergileri toplayın diyoruz. Eğer ek bir bütçeye ihtiyacınız varsa bunun yükünü yoksulun, emekçinin, çiftçinin, esnafın sırtına yüklemektense zenginlerin şu ana dek biriktirmiş oldukları serveti vergilendirin de görelim istiyoruz. Bankalarda 1 milyon TL ve üzerinde parası olan 1 milyon kişi var bu ülkede. Sıfır vergiyle, faiz getirisiyle, döviz getirisiyle biliyoruz ki gül gibi yaşayıp gidiyorlar. Eğer ek bütçe ihtiyacınız varsa yoksuldan değil onlardan vergilendirin. Bu ülkenin en zengin 13 kişisi servetin yarısına sahip, o zaman haydi el birliğiyle eğer depremin yaralarını sarmak istiyorsak servet zenginlerini vergilendirin de görelim diyoruz ama tabii ki sizler yoksulun, emekçinin, tüyü bitmemiş yetimin nafakasına çıkmek istiyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayınız.

PERİHAN KOCA (Devamla) – Buradan bir kez daha söyleyelim. Karşımıza getirmiş olduğunuz bu torba yasa torba yasa değildir, bir soygun yasasıdır, bu yaptığınız da devlet yönetmek değildir, düpedüz soygundur. Ve biraz sonra oylayacağınız yasa da bir kez daha ifade edelim ki ne yazık ki soygun yasası olarak tarihe geçecektir. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, okutacağım 3 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun, okuyun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "eklenmiştir" ibaresinin "ilave edilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Bursa

İzmir

Aynı mahiyetteki ikinci önergenin imza sahipleri:

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

Orhan Sümer

İstanbul

Mersin

Adana

Cavit Arı

Deniz Demir

Sururi Çorabatır

Antalya

Ankara

Antalya

Aliye Timisi Ersever

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Ankara

Manisa

Aynı mahiyetteki üçüncü önergenin imza sahipleri:

Şerafettin Kılıç

Antalya

Mustafa Kaya

İstanbul

Bülent Kaya

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Hasan Bitmez

Hatay

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; keşke iktidar bir işi de düzgün yapsa da biz de burada bir gün takdir etsek. Memur ve emekli zammını çarşafa dolandırdığınız yetmedi, şimdi de “deprem finansmanı kılıfı” adı altında millete salma salıp resmen haraç keseceksiniz.

Bakın, içinizden biri çok yakın bir zamanda aynen şöyle demişti: “Size bir şey söyleyeyim mi? Temmuz ayında Türkiye ekonomisi öyle bir atağa kalkacak, öyle bir sıçrayacak, öyle büyüyecek ki Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Amerika çatlayacak, patlayacak.” Kim mi demişti? Görevden alındığında geride hizmet olarak akıllarda sadece “oh oh” repliği kalan Sayın Süleyman Soylu söylemişti. Şimdi, soruyoruz: Kim atağa kalktı, kim sıçradı, kim büyüdü, kim çatladı, hele hele kim patladı? Sayın Soylu ne cevap verir bilemeyiz ama bizim cevabımız belli: Kabak yine her zamanki gibi fakirin, fukaranın, dar gelirlinin, sabit gelirlinin, asgari ücretlinin ve emeklinin başına patladı. Henüz vermediği zammı geri alarak dünya ekonomi tarihine geçen bu zulüm iktidarının iflas politikası patladı. Geçen hafta çalışanlar için dünyada 148 ülke arasında en kötü 10 ülke sıralaması yayınlandı değil mi, kamuoyuna düştü? En başta kim var? Yine sizin şampiyon olduğunuz bir konu: Türkiye var. Orada sıralamada başka kimler var bizlerle? Bangladeş, Beyaz Rusya, Mısır, Guatemala, Ekvator, Filipinler, bir de Esvatini diye bir ülke var. E, yazıklar olsun. Şu ibretlik verilere bir bakar mısınız? AK PARTİ döneminde ülkemizde üst gelir grubu yüzde 15’ten yüzde 20’ye çıkarken orta gelir grubu da yüzde 70’ten yüzde 20’ye düştü, en alt gelir grubu ise yüzde 15’ten yüzde 60’a çıktı yani yoksulluk bu ülkenin kaderi hâline geldi. Hadi gözünüz aydın, “Yaparsa AK PARTİ yapar, reis yapar.” demiştiniz, bunu da yaptınız. Acı gerçek şudur ki: Tek adam iktidarı refahı bir avuç tuzu kuruya tahsis etti, acı faturayı da sabahın köründe yaptığı acımasız zamlarla yine yoksul halka kesti. Geçim derindeki vatandaş da sayenizde daha fazla açlığa, sefaletle, yokluğa mahkûm oldu. Sözün bittiği yerdeyiz.

Bakın, şimdi ben sizi biriyle tanıştıracam. Özellikle AK PARTİ ve ortaklarına soruyorum: Bunu tanıyanınız ve bileniniz var mı? Efendim, tarihten bu. Evet, ben sizi fazla yormadan söyleyeyim: Köprünün başına oturup geçenden de geçmeyenenden de haraç kesen Deli Dumrul’dur ve sizin bu kanununuz, getirdiğiniz kanun Deli Dumrul kanunudur. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Bu vergiler, bu harçlar, bu haraçlar bugünün Deli Dumrul zamlarıdır. Sadece vergileri artırarak bütçe açığını kapatmaya çalışmak, vatandaş doğrudan haraca bağlamaktır. Enflasyon canavarını bile bile hortlatmak, vatandaşın dolaylı olarak haraç almaktır. “Rasyonel zemine dönüyoruz.” diyerek zam yağmuruyla sadece biçare vatandaşın kemer sıkırtmak milleti haraca mahkûm etmektir. Kendileri kemeri gevşetip, israfın dibine vururken vatandaşın faturaların en ağırını çıkartmak haraca resmiyet kazandırmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Türkoğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Neymiş bu kanunun adı? “Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi Kanunu”ymuş. Siz onu milletin külahına anlatın. Bunun adı haraç toplama kanunu, bu iktidar da Deli Dumrul iktidarı.

Şimdi, memur zamlarıyla ilgili kanun teklifinin 27’nci maddesiyle 8.077 TL seyyanen ödeme yapılması amaçlanıyor. İktidar bu düzenlemeyle aslında -biz Bursa’da altı ay önce TÜİK’in önüne koymuştuk ya o Pinokyo’nun 1,5 metrelik burnu- diyor ki: “Evet, biz TÜİK rakamlarına, bu enflasyon oranlarına güvenmiyoruz. Biz seyyanen zam yapıyoruz.” Ve bu, bunun bir itirafıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Seyyanen zam elbette gereklidir ancak yetersizdir.

Hemen tamamlıyorum efendim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) – Başkanım, bir dakika daha verin.

BAŞKAN – Süre verdim Sayın Hatip, toplayalım lütfen, süreyi verdim size.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Yine, 3600 ek gösterge düzenlemesinde kapsam dışında kalan şef, tekniker, teknisyen, araştırmacı, kontrolör, başuzman, müşavir, sayman; ya, bunlara söz verdiniz, “Vereceğiz.” diye bir önceki Çalışma Bakanı söz verdi. Bir sözünüzü de bari bu kanun teklifine ekleyerek tutunuz.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Sayın Sururi Çorabatır, Antalya. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Çorabatır.

SURURİ ÇORABATIR (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 1930 yılında Antalya’mızı ziyareti sırasında söylediği “Hiç şüphe yok ki Antalya, dünyanın en güzel yeri.” dediği Antalya’mızdaki saygıdeğer hemşehrilerimi de sevgiyle selamlayarak başlamak istiyorum.

Meclisimizin gündemine getirilen 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanunu’nun 4’üncü maddesinde yapılmak istenen değişikliklerle ilgili CHP Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Söz konusu değişikliklerle, öncelikle, Bakanlığın döner sermaye bütçesinden Bakanlık bütçesine Bakan onayıyla bütçe aktarımı yapılmasının amaçlandığı ve bunun son yıllarda ülkemizde yaşanan deprem, sel, yangın gibi üzücü olaylar nedeniyle ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamında yer alan varlıkların ihyası veya yeniden yapılmasının hedeflendiği belirtilmekte ise de madde içeriğine bütünsel olarak bakıldığında burada hedeflenen maksadın sadece deprem bölgeleriyle mi sınırlı, yoksa geçtiğimiz zaman diliminde yaşanan orman yangınları ya da sel felaketine maruz kalan bölgeleri de mi kapsıyor olduğu, hedeflenen bölgelere ilişkin kapsamda bir hasar tespitinin yapıp yapılmadığı, 2863 sayılı Kanun’a göre tescilli yapıların envanterinin çıkarılıp çıkarılmadığı, rakamsal bir büyüklüğünün tahminen yapıp yapılmadığının muğlak olduğu, maddenin devamında Döner Sermaye Kanunu’nun 3’üncü maddesinde yer alan işlerin de bu kapsama dâhil edileceğinin anlaşıldığı, bu maddenin sadece kültür varlıklarının korunmasıyla sınırlı olmayıp kütüphanecilikten fuara, reklamdaki taşıt kiralamaya

kadar döner sermayenin olası bütün iş ve işlemlerini de kapsadığı anlaşılmaktadır. Kanunla kalıcı olarak kaynak aktarımı imkânı sağlayacak olan bu değişikliğin sadece doğal afetler durumlarında ve yatırım bütçesiyle sınırlandırılmasının uygun olacağı, aksi hâlde gelecekte bu hususun, harcamaların belirsizliğe yol açacağı, özellikle bu aşamada söz konusu değişiklikle ilgili hangi il ve illerin hangi fizibiliteye dayalı olarak hangi işlerin yapılacağına bilinmesinde kamu yararı olduğunu düşünmekteyiz.

Konu turizmden açılmışken ben yapılan KDV düzenlemesine de değinmek istiyorum. Biliyorsunuz, KDV oranı yüzde 8’den yüzde 18’e, yüzde 18’den yüzde 20’ye, bazı ürünlerde de yüzde 8’den yüzde 20’ye çıkartıldı. Değerli milletvekillerimiz, turizm Türkiye’nin stratejik sektörü, çok önemli sektörü. Bugünlerde içinde bulunduğumuz ekonomik durumda cari açığa en büyük katkıyı sağlayan sektörlerin başında geliyor ama ne yazık ki yükseltilen bu KDV oranının turizmdeki arkadaşlarımızı, turizmcileri olumsuz etkileyeceğini düşünmekteyim. İğneden ipliğe her şeye dokunan bu düzenlemeyi acaba inceleme fırsatını buldunuz mu? Bu düzenlemeyi yaparken sektörlerin paydaşlarının, üreticilerin, sivil toplum örgütlerinin, Meclis Komisyonunun... Hatta merak ediyorum kendi grubunuzda konuşma fırsatı buldunuz mu? Toplumun kılcal damarlarına dokunan aldığınız her karar, vatandaşlarımızı ve tüm sektörleri olumsuz etkileyecektir.

Turizm sektörünü nasıl etkiliyor, size küçük bir örnekle anlatayım: Turizm sektöründe 2024’ün anlaşmaları 2023’te veya 2023’ün anlaşmaları 2022 senesinde yapılmıştır. Bu anlaşmalarda, özellikle yabancı tur operatörleriyle yapılan anlaşmalarda bir madde yazar “Ülkede yapılacak olan vergi değişikliklerinden biz sorumlu değiliz.” diye yani 2023 için 2022’de imzalanan anlaşmalarda yüzde 8 KDV oranı imzalandı yani 100 euroluk bir satış fiyatında yüzde 8 KDV veriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

SURURİ ÇORABATIR (Devamla) – Burada, 7 Temmuz gecesi değiştirilen KDV oranlarındaki yük, tamamıyla ve tamamıyla turizmcilerin üzerine bindirilmiştir yani yüzde 8’den yüzde 10’a çıktı KDV, turizmcilerin bu KDV oranını fiyatlara yansıtma şansı 2023 için yoktur. Burada bizim hesaplarımıza göre, 55 milyar turizm gelirinin düşünüldüğü ülkemizde -2023 için- yaklaşık 35 ile 40 milyar dolarının konaklama sektöründen geleceğini düşünürsek, turizm sektörünün üzerine konaklama vergisi haricinde -biliyorsunuz, o da 2023’te devreye alındı- yaklaşık 800 milyon ila 1 milyar dolarlık bir yük getirilmiştir. Turizmcinin üzerindeki bu yük, bu sene maliyetlerin artmasıyla da kazançlarını çok olumsuz etkileyecektir.

Birkaç maddem daha vardı ama sürem bitiyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan.

Süreniz beş dakika Sayın Çalışkan.

Buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kültür varlıklarına aktarımla ilgili bir madde söz konusu. Tabii, burada şu soruyu sormadan edemiyoruz: Bugün “Vergi toplayalım, kültür varlıklarına kaynak aktaralım.” deniliyor da acaba bugüne kadar mevcut kültür varlıklarına neler yapıldı? Özellikle Hatay’da, Türkiye Cumhuriyeti devletimiz için çok önemli bir

kültürel miras olan Hatay Devleti Millet Meclis Binası iki yıl önce restore edilmişti, bugün maalesef yerle bir. Yine, Hatay’da çok önemli tarihî, kültürel miraslarımızdan biri olan Habib-i Neccar Camisi, Ahmet Kuşeyri hazretlerinin türbesi, Bâyezid-i Bistâmî hazretlerinin türbesi var. Bunlara bugüne kadar hiçbir şekilde sahip çıkılmadı. Onun için de öyle zannediyorum ki bugün burada mesele “Kaynak aktaralım, para bulalım.” değil, bunun nasıl yapılacağı sorusuna verilen cevaptır.

Şimdi, bildiğiniz gibi, kültürümüzde önemli bir misal vardır, “beşibiryerde” denir, düğünlerde, güzel günlerde kullanılan beşibiryerde. Öyle zannediyorum ki AK PARTİ beşibiryerdeyi yanlış yorumluyor. Bunların beşibiryerdesi şu: Birincisi, kaynak açısından beşibiryerde demek, eline geçen her fırsatta zam yap; beşibiryerdenin ikincisi, vergiyi artır; üçüncüsü, sürekli borçlan; dördüncüsü, bunların hiçbirisi olmazsa karşılıksız para bas; beşinci olarak da millî değerleri “özeleştirme” adı altında sat. Bunların beşibiryerdeden anladıkları bu.

Tabii, burada beşibiryerdenin bir başka yönü de “5’li çete” diye kültürümüze Dil Kurumunun kattığı, katacağı yeni bir kavram çıktı; bunu da takdirlerinize arz ediyorum.

Burada özellikle restorasyon, kültür varlıklarına sahip çıkma açısından bu nasıl yapılacak, kimler yapacak? Bununla ilgilenen akademisyenlere, bilim insanlarına siz değer vermezseniz, onları açlığa mahkûm ederseniz, TÜİK rakamlarıyla oynayıp “Nasıl daha az zam verilir?” dersiniz, buradan sadece “Bütçeyi elde edelim, istediğimiz gibi harcayalım.” manası ortaya çıkar.

Tabii, burada arz etmek istediğim bir başka husus şu: Hatay ve diğer deprem bölgeleri dünya mirası açısından önemli yerler; Urfa’sı, Adıyaman’ı, Malatya’sı, Maraş’ı, Hatay’ı.

Değerli milletvekilleri, Hatay belki de dünyada eşine ender rastlanacak birikime sahip bir il. Hatay’da turizmin her yönü var; Hatay’da tarih turizmi var, Hatay’da kültür turizmi var, Hatay’da inanç turizmi var, Hatay’da yayla turizmi var, Hatay’da orman turizmi var ama bunların hiçbirisi gündeme gelmeyip sadece “Buna nasıl bütçe oluştururuz ve sonrasında bunu nasıl harcarız?” zannediyorum o planlanıyor.

Burada, yine, Hatay gibi çok önemli tarihî turizm şehrinde, kültür şehrinde hâlen bu değerli yerlere ulaşım sağlanamıyor. Yirmi yılı aşkın bir süreden beri hâlen Samandağ çevre yolu bitirilemedi, hâlen Narlıca- Altınözü arasında bulunan Küncülü Boğazı’nda her yıl birkaç ölümlü kaza olmasına rağmen 6-7 kilometrelik yol hiçbir şekilde bitmedi, bitirilmedi, hesapta, planda da yok. Yine, ülkemizin Çanakkale Boğazı gibi önemli ikinci boğazı Belen Geçidi’ne, Türkiye’yi Orta Doğu’ya bağlayan, günlük binlerce aracın geçtiği, yaz kış, gece gündüz binlerce aracın -ağır araçların, küçük araçların- mahsur kaldığı o yola maalesef hiçbir çözüm üretilmiyor ama ne yapıyorlar? Arsuz yoluna, dağın etrafına bir yol yapıyor bu yolda tamamlanmadan, yarı yolda, Kale köyünde bırakılıyor; depremle beraber zaten şimdiye kadar kullanılmayan yol şimdi de kullanılmıyor. Onun için değerli milletvekilleri, burada arz etmeye çalıştığım husus, burada bütçe oluşturmaktan ziyade ortaya iyi niyet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bağlayalım lütfen.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Burada bütçe oluşturmaktan önce neyin nasıl yapılacağının ortaya konması, burada iyi niyetin beyan edilmesi ve her şeyden önce binlerce gözyaşının olduğu o deprem bölgesine farklı bir gözle yaklaşılarak, burada bütçeden ziyade biz bu insanlara nasıl yardım yaparız, bunun öncelenmesi gerekir. Bugün kültürel mirastan bahsederken kepçelerle, dozerlerle o kültürel miraslar temizlenirken hangi kültürel varlıklara sahip çıkılacağından bahsediliyor, bunları anlamak mümkün değil.

Son olarak, Hatay Milletvekili olarak şunu da arz etmek isterim ki Kur'an-ı Kerim'de bildiğiniz gibi Maide suresinin 8'inci ayetinde buyrulur ki: Bir topluluğa olan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sureye süre kalmadı, olmaz ki ya.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önermeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

Hasan Bitmez

İsa Mesih Şahin

İstanbul

Kocaeli

İstanbul

Şerafettin Kılıç

Mustafa Kaya

Antalya

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kaya.

Süreniz beş dakikadır.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teklifin 6'ncı maddesiyle 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda ekli 1 sayılı listedeki geri kazanım katılım paylarına ilişkin tutarların düzenlendiği maddede bir değişiklik öngörülüyor. Mevcut hâliyle bu tutarların, yeniden değerlendirme oranında artırılan bu tutarların yarısı oranına kadar artırma yetkisi Cumhurbaşkanına verilmişken, maddeyle bu tutarın 2 katına çıkarılması teklif edilmektedir. Oysa, Anayasa'mızın 8'inci maddesi, yasama yetkisinin mutlak olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi uhdesinde olduğunu ve bunu Türk milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisinin kullanacağını, devamında da bu yetkinin devredilemeyeceğini düzenlemektedir. Dolayısıyla bu düzenlemeyle Cumhurbaşkanına 2 katı tutarında bu geri dönüşüm bedellerinin artırılmasına ilişkin yetki bir yasama yetkisinin devri niteliğindedir. Bu sebeple, bunun teklif metninden çıkarılmasını önermekteyiz.

Malumunuz olduğu üzere, 2018 yılından itibaren, 2017'deki referandumla Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçtik. Siz her ne kadar bu Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemini genlerimizde olan bir sistem, yeni yüzyılın sistemi, Türkiye'yi uçuracak bir sistem olarak halka anlatmaya çalışıyorsanız da biz biliyoruz ki Türkiye, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine Sayın Devlet Bahçeli'nin bir Anayasa'nın fiilî olarak ihlalini devlet adamlığı olarak içine sindirememesi sebebiyle bu anayasal ihlali ortadan kaldırmaya dönük

teklifi üzerine geçti. Neydi teklif? “Sayın Erdoğan, siz 2014’te Cumhurbaşkanı oldunuz ve Anayasa’da bir tarafsızlık yemini içtiniz ama bugün görüyoruz ki siz Cumhurbaşkanı olmanıza rağmen hem fiilî olarak Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanlığını yürütüyorsunuz hem Başbakanlık yapıyorsunuz hem de Cumhurbaşkanlığı yapıyorsunuz; bu, hem içmiş olduğunuz yemine aykırı hem de tarafsızlık durumunuza aykırı bir durum ve hem de Anayasa’yı ihlal eden bir Anayasa suçu oluşturuyor. Dolayısıyla Türkiye’nin bu Anayasa ihlal suçuyla yol yürümesi mümkün değil. Ya gelin kendi fiilî sınırlarınıza çekilin ve Türkiye’nin parlamenter sistemde Cumhurbaşkanına tanıdığı anayasal sınırlarınıza dönün ya da bu Anayasa suçunu ortadan kaldıralım, bu devleti bu Anayasa ihlali ayıbından kurtaralım.” teklifi üzerine Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi devreye girdi ve Sayın Bahçeli o dönemde de şunu ifade etti: “Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz her ne kadar parlamenter sistemin devamından ve güçlendirilmesinden yana isek de Türkiye bu Anayasa suçuyla yol yürüyemeyeceği için ikinci alternatif olarak başkanlık sistemiyle ilgili önerinizi konuşabiliriz.” ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi bu şekilde gündeme geldi. Ve siz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle ilgili millete ne vadettiniz? Yürütme kendi işini yapacak, yasama kendi işini yapacak.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Milletin oylarıyla, referandumla geçti ya!

BÜLENT KAYA (Devamla) – Ama maalesef görüyoruz ki siz yasayı sarayda hazırlayıp burada sadece Meclisi bir onay makamı hâline getiriyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Referandum, referandum ya!

BÜLENT KAYA (Devamla) – Hani milletvekilinin etkinliklerini artıracaktınız?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ezbere konuşuyorsunuz, ezbere; yapmayın.

BÜLENT KAYA (Devamla) – Hani AK PARTİ’yi kurarken “Milletvekilleri el kaldırıp el indirecek makineler olmayacak.” diyordunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Vekilim, yanlış konuşuyorsunuz.

BÜLENT KAYA (Devamla) – 2002’den bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisinde birkaç dönemdir görev yapan çok değerli vekillerimiz var; Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle yasamanın yetkisi arttı mı, etkinliği arttı mı yoksa yasama her geçen gün sizin uygulamalarınızla irtifa mı kaybediyor? Dolayısıyla gelin, yasamanın yetkisine 600 milletvekili olarak hep beraber sahip çıkalım, yasama yetkisinin Cumhurbaşkanına devri anlamına gelen bu düzenlemeden vazgeçelim.

Bir diğeri de vergilendirmede bazı ilkeler vardır. Bunlardan bir tanesi adalet ilkesidir. Adalet ilkesi, eşitlik değildir; herkesin gücü oranında vergilendirilmesidir ki siz burada gücü oranında değil, herkese sabit bir vergi uyguluyorsunuz. Yine, vergilendirmenin diğer ilkelerinden bir tanesi de belirlilik ilkesidir. 2 katına kadar tutar, yüzde 10’u mu, 20’si mi, 30’u mu, 1 katı mı, 2 katı mı? Bu kadar geniş tasarruf yetkisinin Cumhurbaşkanına tanınması vergilendirmedeki belirlilik ilkesine de aykırıdır. Yine, vergilendirmede bir kanunilik ilkesi vardır. Siz kanunla düzenlenmesi gereken bu yetkiyi Sayın Cumhurbaşkanının keyfî iradesine terk ediyorsunuz ve 2 katı oranında arttırma yetkisi veriyorsunuz. Dolayısıyla gerek vergilendirme ilkelerine gerekse yasama yetkisinin devrine yol açan bu maddenin kanun teklifinden çıkarılmasını öneriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) – 600 milletvekili olarak yasamanın yetkisine sahip çıkmak Sayın Cumhurbaşkanını da yüceltir, Türkiye Büyük Millet Meclisini de yüceltir ve sizi millete referandumda

verdiğiniz “Yasama kendi işini yapacak, yürütme kendi işini yapacak.” sözünüzü de yerine getirmiş olursunuz diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

MADDE 6 - 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun ek 11 inci maddesinin birinci fıkrasının son cümlesinde bulunan “bu suretle tespit edilen tutarları yarısına kadar arttırmaya veya” ibaresi “bu listede yer alan veya bu fıkra uyarınca yeniden değerlendirme oranı uygulanmak suretiyle belirlenen tutarları iki katına kadar arttırmaya veya yarısına kadar” şeklinde değiştirilmiştir.

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

Orhan Sümer

İstanbul

Mersin

Adana

Cavit Arı

Deniz Demir

Hasan Öztürkmen

Antalya

Ankara

Gaziantep

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Aliye Timisi Ersever

Manisa

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Gaziantep Milletvekili Sayın Hasan Öztürkmen konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır Sayın Öztürkmen.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) – Değerli milletvekilleri, öncelikle Sayın Başkanın yeni görevini kutluyorum. Yasama yılımızın da Millet Meclisimize hayırlı olmasını diliyorum.

Ben, her ne kadar 33 sıra sayılı Kanun Teklifi üzerinde konuşmak için söz almış isem de başka bir konuda konuşmak istiyorum.

Şimdi, bu Meclisin açıldığı ilk günden bu yana özellikle muhalefet milletvekilleri üreticilerin sorunları hakkında, çiftçilerin sorunları hakkında çiftçilerin feryatlarını dile getirmekte iseler de iktidar milletvekilleri, iktidar sıraları bunu duymazdan geliyor veya bir çözüm üretme konusunda çaba göstermiyorlar ama hayret ki Türkiye genelinde de oranlara göre en çok oyu da köylüden, üreticiden almış olmalarına rağmen onların sorunlarını çözme konusunda bir çaba göstermiyorlar. Ben de bir başka üretici kesiminin mağduriyetini dile getirmeye çalışacağım.

Ben Gaziantep Milletvekiliyim, Barak bölgesinde doğdum, yetiştim. Gaziantep'in özellikle Barak bölgesinin en önemli geçim kaynaklarından biri fıstık ürünüdür. Her ne kadar adı “Antep fıstığı” olsa da

başka illerde de yetişmektedir ancak Antep fıstığının en kaliteli Gaziantep'te yetişmektedir. Ben, 1992-1997 yılları arasında Gaziantep'te kurulu Güneydoğu Tarım Satış Kooperatifleri Birliği Genel Müdürlüğünü yaptım. Bir vesileyle Amerika'nın Arizona bölgesine fıstık konusunda incelemeye gittiğimizde oradaki bir tesis yetkilisi, sahibi bize tesisini gezdirdi; dedi ki: "Ben her sene yaklaşık 5 bin ton Kaliforniya fıstığı işlerim." Bizi sonra makamına götürdü, makamında masasının çekmecesini çekti "Ama ben evimde ve iş yerimde Antep fıstığı yerim, Antep fıstığı tüketirim." dedi senede 5 bin ton Kaliforniya fıstığı işleyen bir işletme sahibi. Her ne kadar Antep fıstığı üretimi açısından dünyada 3'üncü sırada isek de - üretim miktarında 1'inci sırada Kaliforniya, Amerika; 2'nci sırada İran, 3'üncü sırada Türkiye- ancak gerçekten Antep fıstığının en kaliteli Antep'te yetişir, Antep fıstığının da en kaliteli -övünmek gibi olmasın ama-Barak'ta yetişir. Fakat Barak'ın kötü kaderi, benim çocukluğumda bizim köyümüzde hububatın, bakliyatın her türlü yetişirdi; buğday, arpa, fıstık, zeytin, mercimek, nohut, fasulye, susam hatta tütün, ayçiçeği gibi. Ama zamanla Barak'ta kuraklık etkisini göstermeye başlayınca, susuzluk giderek arttıkça bizim bölgemizde, Barak bölgesinde neredeyse sadece fıstık ve zeytin yetişir hâle geldi. Ben "Millet Meclisinde fıstığın sorunlarını dile getireceğim, konuşma yapacağım." deyince Gaziantep'teki Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri ve onun da Kuru Meyve İhracatçıları Birliği Başkanı 600 milletvekilimizin her birine de şöyle paketler hazırlamıştı, 600 milletvekilimizin her birine, onlardan bir kısmı belki Antep fıstığını bilmeyebilir diye. Ama Sayın Başkan bunların milletvekillerimizin sıralarına dağıtılmasına izin vermedi, "Kurallara uygun değil." dedi. Dolayısıyla, size Antep fıstığını göstermek için dağıtamadım ama...

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Odalara istiyoruz, odalara gönderin.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Bir başka şeyi göstermek istiyorum ben size, değerli arkadaşlar. Sonra, bazı arkadaşlarımız Antep fıstığını belki yeteri kadar bilmiyor olabilirler. Ben avukatım, Grup Başkan Vekilimiz Gökhan Günaydın'a sordum...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – ..."Türkiye'de on sekiz senede ürün veren bir meyve ağacı var mı?" diye çünkü Antep fıstığı ancak on sekiz sene sonra ürün verebiliyor değerli dostlar. Şu tarafta gördüğünüz küçük fide hâlinde burada gördüğünüz...

BAŞKAN – Bağlayalım Sayın Öztürkmen, ek sürenizi verdim, bilginiz olsun.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Özür dilerim Başkanım, bittiğinin farkına varmadım.

BAŞKAN – Estağfurullah.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Yani on sekiz sene sonra ancak bir evlat yetiştirir gibi, bir çocuk yetiştirir gibi on sekiz sene emek veriyor köylü buna, buna ilaç veriyor; senede en az 5 sefer, her sene zamlanan mazotlara rağmen en az 5 sefer bunun sürmesini yapıyor, ilaç yapıyor; hayvanlardan, yabani hayvanlardan veya yabanda otlayan hayvanlardan korumak için onu koruyor; kışın dondan, yazın sıcaktan koruyor; on sekiz sene bu kadar baktıktan sonra ürünü meydana getiriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Ama ne yazık ki bu ürünü satın alan TMO olmadığı gibi, Toprak Mahsulleri Ofisi bunu satın almadığı gibi, bunu satın alan Güneydoğu Birlik de kapanmış olduğundan, üretici on sekiz sene umut bağladığı bu fıstığı tüccarın insafına bırakmak zorunda kalıyor. Bu fıstığın geleceği...

Başkanım, özür dilerim, üç günden beri bu konuşmayı bekliyorum, bunu bitirmek zorundayım. Özür dilerim hepinizden, değerli dostlar, kusura bakmayın çünkü burada particilik söz konusu değil ama üreticinin sorunu söz konusu. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Şimdi, Barak Ovası'nın sulanması projesini 2019 senesinde yatırım planından çıkarılmış. AKP iktidarı, niye, niye? Barak üreticisi, Barak köylüsü AKP'ye oyları doldurdu, doldurdu, verdi ama Barak üreticisinin geleceğini bağladığı, umudunu bağladığı Barak Ovası'nın sulanması projesi yatırım planından çıkarılmış 2019 senesinde.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Bunu Baraklılar biliyor mu? Maalesef, bunu Baraklılar bilmiyor. Değerli dostlar, değerli milletvekilleri, değerli iktidar partisi temsilcileri; lütfen, önümüzdeki senenin yatırım programına Barak Ovası Sulama Projesi'ni de alalım. Barak Ovası'nda artık fıstık da yetişmez hâle geldi, zeytin de yetişmez hâle geliyor çünkü giderek fıstığın hem rekoltesi azalıyor hem fıstığın iriliği azalıyor.

Şimdi, son bir dakika daha...

BAŞKAN – Sayın Öztürkmen...

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – O şeyi yitirdim, yok, yok, söylemek zorundayım değerli dostlar.

Şimdi, Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri verilerine göre, 2021 senesinde 20 bin ton fıstık ihracatı yapılmış olmasına ve 208 milyon 372 bin dolar gelir getirmiş olmasına rağmen bu sene ilk altı ayda sadece 2.900 ton ihracat yapılabilmiş. Niye?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN ÖZTÜRKMEN (Devamla) – Çünkü kuraklıktan dolayı fıstık yetişmiyor, kuraklıktan dolayı fıstık yetişmez hâle geldi. O nedenle değerli dostlar, Barak üreticisinin kurtulması için, Barak'ın geleceğinin kurtulması için Barak Sulama Projesi'nin yatırım planına alınması gerekiyor Sayın Bakanım.

Değerli dostlar, saygıdeğer Meclis; hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın Öztürkmen, gökten ne yağmış da yer kabul etmemiş, ağanın eli tutulmaz, milletvekillerinin odasına dağıtın onları.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinde yer alan "oranı uygulanmak suretiyle belirlenen tutarları iki katına kadar artırmaya" ifadesinin "oranıyla sınırlı tutmak" ifadesiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Rüştü Tiryaki

Tuncer Bakırhan

Perihan Koca

Batman

Siirt

Mersin

Nejla Demir

Özgül Saki

Keziban Konukcu Kok

Ağrı

İstanbul

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Keziban Konukcu Kok konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Konukcu Kok. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Değerli Başkan, sayın milletvekilleri; teklifle Cumhurbaşkanına ambalaj, poşet, plastik atık, bitkisel yağ atığı, pil ve benzeri ürünlerin geri kazanımı süreçlerinde uygulanan geri kazanım katılım payını 2 katına kadar artırma veya yarısına kadar indirme yetkisi verilmektedir. Her şeye karışan, her alanda yetkili kılınan tek adam rejiminin geldiği noktayı göstermesi açısından ibretlik bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Dünyanın gelişmiş ülkeleri katılımcı demokrasiyi, doğrudan demokrasiyi tartışırken, hayata geçirmeye çalışırken biz temsili demokrasiye, onun uygulamalarına muhtaç kalmış durumdayız. Yasama yetkisinin neredeyse tek adama verilmeye çalışıldığı başkanlık rejimi bize bunları yaşatmaktadır. Oysa katılımcı demokrasi olduğunda az önce vekilimizin dile getirmeye çalıştığı çiftçilerin sorunu daha fazla kişi tarafından alanlarda, sokaklarda örgütleriyle, sendikalarıyla, meslek kuruluşlarıyla dile getirilir. Bu dile getirişler Mecliste kabul edilir, araştırma komisyonları kurulur ve bunlar mutlaka ve mutlaka halktan yana çözümlerle, halktan yana bir yaklaşımla çözülmeye çalışılır. Bizde ise “Yaptım, oldu. Güçlüyüm, elimde yetki var. Ben yaparsam, ben dersem olur.” yaklaşımıyla karşı karşıyayız.

Gecenin bu saatinde vatandaşlar bizi seyrederken biz, onların kaderini belirleyecek olan, onların gelirlerinin nerede harcanacağını belirleneceği bir yasa teklifini tartışıyoruz. Bu yasa teklifiyle birlikte iddia edilen şey deprem masraflarının açığa çıkardığı açıkları kapatmak. Bu açıkları kapatmadan önce, daha önce buradan arkadaşlarımızın sorduğu gibi ben de sormak istiyorum: Deprem vergileri nerede? Israrla ve inatla sormaya devam edeceğiz. Bilmiyorum, kaçınız deprem bölgesine gitti ve şu an oradan ne kadar bilgi alabiliyorsunuz? Bize başvurular var, direkt kendimiz de gidiyoruz. Şu an deprem bölgesinde içme suyu olmayan yerler var. Ben birinci günden itibaren oradaydım, gördüm. Hâlâ orada kaldırılmayan enkazlar var. Kireçler dökülerek üzerine kireç kokularıyla, cenaze kokularının birbirine karıştığı bir ortamda orada biz dayanışma çalışmaları yapmaya çalışıyoruz partimizle birlikte, sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte. O kokuların içinde gezdiniz mi?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Siz orada siyaset yapıyorsunuz, yardım değil.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - O insanların elinden tutunuz mu? “Bir ihtiyacınız var mı?” diye sordunuz mu? Burada depremin açığa çıkardığını vergilerle ortadan kaldırmaya çalıştığınızı iddia ediyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Siyaset yapmak için mi gittiniz? Biz yardım için gittik.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Öyle laf atmakla da olmaz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Duydun mu?

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Bir kadın vekile laf atmadan önce de 10 kere düşünün lütfen.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Dediğimi duydun mu?

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Sizin adabınızda, kültürünüzde yok ama kadınlara laf atamazsınız oradan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ne alakası var.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) – Adabınızda olmayabilir.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Kadınlara laf atmak meselesi değil, çarpıtmayın çarpıtmayın!

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Kadın vekillerle konuşurken de 10 kere düşüneceksiniz, 20 kere düşüneceksiniz. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yalan konuşuyorsun ama! “Deprem bölgesine gitmediniz.” diyerek yalan konuşuyorsun!

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Vatandaşa sürekli vergi yükü vererek dolaylı vergilerle zengin ile yoksulları eşitlemeye çalışıyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bir milletvekiline yaklaşıyor mu yalan konuşmak!

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Sizden âlâ yalancı mı var? Bana “yalancı” diyorsun oradan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Evet. Yalan konuşuyorsun! “Deprem bölgesine gitmediniz.” diye yalan konuşuyorsun.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Dolaylı vergilerle zenginler ile yoksulları eşitlemeye çalışıyorsunuz çünkü siz zenginlerin temsilcisisiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yalan konuşuyorsun, oradaydık hepimiz, yalan konuşuyorsunuz!

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) – Çünkü siz 5’li çetenin temsilcisisiniz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yalan konuşuyorsunuz, yalan yalan!

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) - Dolaylı vergi ne demek? Zenginden de aynısını alırım, yoksuldan da aynısını alırım demek dolaylı vergi. “Zorunlu ihtiyaçlardan yüzde 20 vergi.” diyorsunuz. Kâğıt peçeteden, tuvalet kâğıdından yüzde 20 vergi alacaksınız. İnsanlar tuvalet kâğıdı almak için market kuyruklarına girdi. Ben o marketlere gidiyorum, gidiyor musunuz o marketlere? Görüyor musunuz o insanları? Elinden tutup soruyor musunuz “Bir derdiniz var mı?” diye. Hayır, sormuyorsunuz. Siz ancak dolaylı vergilerle zenginler ve yoksulları eşitlemeyi bilirsiniz ama biz bunu kabul etmiyoruz. Bu halk bunu kabul etmeyecek ve biz katılımcı demokrasinin, doğrudan demokrasinin hayata geçmesi için sadece Mecliste değil, insanlarla birlikte, halkla birlikte, emekçilerle birlikte onların sendikalarıyla görüşerek, birlikte mücadele ederek sizin bu soygun ve talan sisteminize hep birlikte demokratik yollardan son vereceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

KEZİBAN KONUKCU KOK (Devamla) – Çünkü demokrasi böyle bir şey değil, demokraside “Yaptım, oldu.” yok, “Tek adamın dediği olur.” yok; demokrasi, halkın katılımıyla herkesin söz hakkı olduğu, sadece beş yılda bir sandığa gidip oy vererek kendini ifade ettiği değil, örgütleriyle, sendikasıyla, kadın örgütleriyle, LGBTI+ örgütleriyle kendisini ortaya koyduğu bir sistemdir demokrasi.

Teşekkür ediyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin çerçeve hükmünde yer alan "değiştirilmiştir" ibaresinin "yeniden düzenlenmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hasan Toktaş

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Bursa

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerine Bursa Milletvekili Sayın Hasan Toktaş konuşacaktır.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bu kanun maddesiyle Çevre Kanunu'nun ek 11'inci maddesinde düzenlenen geri kazanım katılım payı mevcutta Cumhurbaşkanı tarafından yarısına kadar artırılabilir. Buradaki teklifle bu tutarların yeniden değerlendirilme oranıyla artırıldıktan sonra Cumhurbaşkanı tarafından 2 katına kadar artırılmasına yetki verilmektedir. Her alanda olduğu gibi bu kanunda da Cumhurbaşkanıya ekstra yetki verilerek tutarlar keyfiyete göre burada 2 katı, kimi konularda da 4-5 katına çıkarılmak istenmektedir. Başkanlık sisteminin bütün kararlarının sadece bir kişinin iki dudağı arasında olduğunu söylerken aslında biz bunu kastediyorduk.

Değerli milletvekilleri, 27'nci Yasama Döneminde Meclisin çıkardığı yasaların büyük çoğunluğu da yine böyle torba kanun tekliflerinden geldi. İktidar partisi olarak AK PARTİ'nin ilk dönemlerinde nadir kullandığı bu yöntem, özellikle Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine geçilmesiyle birlikte sanki Meclisin asıl işi hâline dönüştürülmüştür. Daha güçlü bir Meclis ve belirgin kuvvetler ayrılığı vadeden AK PARTİ, ne yazık ki milleti kandırmıştır. Yeni sistemde Meclisi etkisiz hâle getiren ve saraydan gelen talimatların onay mercisine dönüştüren AK PARTİ, torba kanunlarla Meclisin nitelikli yasa yapma hakkını da maalesef yok etmiştir.

Muhterem milletvekilleri, cumhuriyetin 100'üncü yılındayız. 100'üncü yıl vaatlerinin hiçbirini tutamamış bir iktidarsınız. İkinci yüzyıla girerken, sizin tabirinizle "Türkiye Yüzyılı"nda bu memlekette maalesef anne ve babaların, dede ve nenelerin yüzde 80'i çoluğuna çocuğuna mahcup yaşamaktadır. Bunu derken neyi kastediyorum? Çocuklarının, torunlarının elinden tutup markete dahi götürmemektedirler. Neden? Belki bir ciklet ister, belki bir çikolata ister, belki bir oyuncak ister; alamam diye maalesef bunu yapamamaktadırlar.

Sayın milletvekilleri, özellikle iktidar milletvekilleri; Allah aşkına bir empati yapın, kendinizi bu memleketteki bir emekli vatandaşın, bir asgari ücretle çalışan vatandaşın yerine koyun. Bir emekli vatandaş şu anda 7.500 lira maaş alıyor; maaşını hiç bozmasa, çoluğuna çocuğuna harçlık dahi vermese, faturalarının herhangi birini ödemesi, köşedeki kasaba gitse Türkiye'deki emekli Hasan 20 kilo yani şöyle bir poşet et ancak alabiliyor. Asgari ücretle çalışan Hasan ise yine maaşını hiç bozmadan köşedeki kasaba gitse,

bütün maaşını verse 30 kilo, yine eliyle kaldırabileceği bir poşet et alabiliyor ancak. Hani diyorsunuz ya “Bizi kısıkanıyor Almanya.” Almanya’daki Hans gittiğinde yanında kamyonet götürmesi gerekiyor çünkü ona 200-250 kilogram et veriyorlar. Yani sizin iktidarınızda, yani Türkiye Yüzyılı’nızın başlangıcında maalesef, bu ülke insanı gıda ve beslenme sorunu yaşamaktadır. Bu memlekette çocuklarımızın yüzde 10’u maalesef sizin devriktidarınızda bodur olarak yetişmektedir. Çocuklarımızın yüzde 40’ı gıda sorunu yaşamaktadır. Böyle bir iktidar şu anda bize cumhuriyetin ikinci yüzyılında “Türkiye Yüzyılı” adında bir şey vad ediyor.

Değerli milletvekilleri, NATO üyeliği konusunda İsveç’e verdiğiniz utanç verici tavizin onda 1’ini Allah aşkına emeklilere verin ya, onda 1’ini verin!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

HASAN TOKTAŞ (Devamla) – Ve emin olun ki bizim emeklimiz Kur’an yakmaz, yaktırmaz ve emin olun ki bizim emeklimiz, bizim işçimiz, teröre destek vermez, yardım ve yataklık etmez.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 3 önerge vardır.

Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım, ilk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Rüştü Tiryaki

Tuncer Bakırhan

Zeynep Oduncu

Batman

Siirt

Batman

Perihan Koca

Nejla Demir

Keziban Konukcu Kok

Mersin

Ağrı

İstanbul

Özgül Saki

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Batman Milletvekili Sayın Zeynep Oduncu konuşacaklar.

Süreniz beş dakikadır.

Buyurun Sayın Oduncu. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

ZEYNEP ODUNCU (Batman) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Kanun teklifine yazılan bu maddeyle aktif hesaplarda yer alan taşınmazların satışına uygulanan KDV istisnasının kaldırılması öngörülmüyor. Böylece bütçeye yeni vergi kaynakları ekleniyor. Zaten ciddi bir ekonomik kriz ve maliyet enflasyonuyla karşı karşıya olan kurumlara yeni bir yük getirilmiş oluyor fakat bu vergi kaynaklarının meblağlarına dair Parlamentoyu bilgilendirecek herhangi bir veri sunulmuyor yani Parlamento, kurumlardan alınacak verginin kaç kurumu, ne kadar etkileyeceğini bilmeden bir çalışma yapıyor. Halk iradesinin en yüksek mercisi kabul edilen Meclise biçilen bu payın demokratik işleyişten ne kadar uzak olduğunun bir kanıtını bu maddeyle tekrar görmüş oluyoruz. AKP iktidarı halktan topladığı vergilerin halka geri verdiği kısmına “müjde” diyor ama yanlış politikaların yükünü halka ödetmek istediğinde bunun adı “millî dayanışma” oluyor. Oysa depremde ve pandemide unutulana millî dayanışma, ekonomi darboğaza girince akla geliyor. Daha önce IBAN veren Hükûmet, şimdi vergilerle halktan kaynakları topluyor.

Görüşülmekte olan bu teklifin 6'ncı ve 7'nci maddeleri, teklifin geneli gibi, “millî dayanışma” adı altında, mümkün olan her vergi, katılım payı, para cezasının artırılması ve istisnaların kaldırılmasına ilişkindir. Şunu ifade etmek isteriz ki savaşta ayrılan kaynakları keserseniz, seçim kazanmak için devreye koyduğunuz müjde siyasetine son verirsiniz, sarayın, yandaşın israfını ve lüksünü bitirirseniz bu toplumun hiçbir gün millî dayanışma ihtiyacı olmayacak ama adına “millî dayanışma” dediğiniz ve vergi cehennemi hâline getirdiğiniz Türkiye’de, artık, vergi bir vatandaşlık görevi ve sorumluluğu olmaktan çıkmıştır. Vergi, bu ülkede, artık, iktidarın paraya ihtiyacı olduğu her alanda vatandaşın cebine gözünü diktiği bir talan rejimine dönüşmüştür.

Değerli milletvekilleri, söz konusu, yurttaşın kaynak elde etmek olunca “millî dayanışma” iktidarın aklına gelen ilk söylem oluyor fakat bu söylemi yüzde 25 zam yaparak açlık ve sefaletle karşı karşıya bıraktığımız emeklilerin durumunu düşünürken göremiyoruz. “Millî dayanışma” söylemlerinizin ne kadar algı yaratmak amaçlı olduğunu emeklilere olan yaklaşımınızdan görüyoruz: Tüm Emekliler Sendikası Antalya Şubesi “Emekliler Aşevi Kapısında.” başlıklı bir açıklama yayımlayarak iktidarın emeklileri karşı karşıya bıraktığı sefalet tablosunu net şekilde ortaya koymuştur. Buna göre emeklilerin maaşı 2023 yılının sadece ilk altı ayında yüzde 52 eridi. 1 Temmuzdaki zam cehenneminden sonra tahmin edersiniz ki maaş sadece sayı olarak kaldı ama alım gücü olarak artık pek bir şey ifade etmiyor. Bu düzenlemeyle çoğu aylık 7.500 TL maaş alan emekliler ile EYT'lilerin de zamdan yararlanamayacağı görülüyor. Dolayısıyla halktan vergi alırken, emekliden dolayı vergileri alırken “millî dayanışma” diyen iktidar sıra milyonlarca emeklinin sefalet koşullarını düzeltmeye gelince ne millîlik kalıyor ne dayanışma. Bu sebeple emekliler artık temel gıdaya erişimde bile sorun yaşıyor. Artık aşevlerinin kapılarında emekliler yaşıyor. Emekliler sırf geçinebilmek için kayıt dışı koşullarda modern köle gibi çalıştırılıyor. Utanmak insani bir duygudur. Bugün iktidar partisine mensup her milletvekili, bu teklife oy verecek her milletvekili emeklileri bayat etmek kuyruklarında, aşevi kapılarında, kayıt dışı istihdamda görmekten utanmıyorsa bir medeniyet kaybıyla karşı karşıyayız demektir. Parti ve kişi çıkarlarına yenik düşmemek, bir insanlık ayıbına son vermek için gelin, hep birlikte emeklilerin durumunu düzeltelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEYNEP ODUNCU (Devamla) – Başkan, bitiriyorum.

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ZEYNEP ODUNCU (Devamla) – Teşekkür ederim Başkan.

Yıllarca bu topraklara alın terini veren emeklilere rahat bir yaşamı hep birlikte sunalım. Büyük Millet Meclisinin de görevinin bu olduğunu düşünüyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Yeşil Sol Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 33 sıra sayılı 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

“MADDE 7- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinin birinci paragrafında bulunan “iştirak hisseleri ile taşınmazların” ibaresi “iştirak hisselerinin” şeklinde değiştirilmiş, ikinci ve dördüncü paragraflarında bulunan “taşınmaz ve” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.”

Gökhan Günaydın

Gülcan Kış

Orhan Sümer

İstanbul

Mersin

Adana

Deniz Demir

Cavit Arı

Aliye Timisi Ersever

Ankara

Antalya

Ankara

Mehmet Güzelmansur

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Hatay

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur konuşacaklar.

Buyurun Sayın Güzelmansur. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşmekte olduğumuz 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesi üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; umut ediyorum ki yapılan bu düzenlemeler, kaldırılan muafiyetler, getirilen ek vergilerle sağlanan gelirler, gerçekten, deprem illerinin yaralarını sarmak üzere kullanılır. Yirmi bir yıllık AKP iktidarı deprem vergilerini hep başka yerlere harcadı. Umarım ki şimdi toplanan bu paraları deprem dışında yerlere kullanmazsınız. 1999 depremi sonrasında deprem vergisi

olarak bilinen “özel iletişim vergisi” adıyla vatandaşın alınan vergiler depremde değil, duble yollara harcanmıştı. Bu sefer iktidarın akıllandığını umuyorum, elde edilen bu finansmanın deprem illerinin yaralarının sarılmasında kullanılmasını diliyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 6 Şubat depremleriyle yıkılan, enkaza dönen, hayalet şehre dönen bir ilin milletvekiliyim. Hatay’daki yıkım diğer 10 ilimizin yıkımı kadardır. Hatay’daki can kaybı diğer 10 ilimizin can kaybı kadardır. Hatay şu an yıkık. Hatay şu an harabe. Hatay şehri şu an enkaz altındadır. Hoşgörü şehri Hatay’ın, serhat şehri Hatay’ın yeniden ayağa kaldırılması lazım. Kökleri yüzyıllar öncesine dayanan Hatay’ı ayağa kaldırmak için Hatay’ın ticaretini ayağa kaldırmak şarttır. Hatay’da hayat, ticaret şu an durmuş durumda.

Bakın değerli milletvekilleri, Hatay’da faaliyet gösteren 2 bin küçük işletme var ama bunların yüzde 85’i yıkıldı. Deprem öncesinde, kayıtlı yaklaşık 50 bin esnafımız vardı, bunlardan şehir merkezinde olanlar büyük yıkıma uğradı; esnafımız darmadağın oldu. Mavi ve beyaz yakalı çalışanlarımız, özellikle çocukları olanlar şehrimizi terk ettiler. Hatay’ın ihracatı depremle ciddi kayba uğradı, ihracatımız neredeyse yarı yarıya azaldı. Türkiye ihracatında her zaman ilk 10’da yer alan Hatay ne yazık ki 14’üncü ile geriledi.

Değerli milletvekilleri, böylesine ağır yıkımın olduğu bir ilde alınan tedbirler, sağlanan yardımlar, yapılan çalışmalar maalesef yetersizin de yetersizdir. Dedim ya, şehrimizin ayağa kaldırılması için ticaretimizin de ayağa kaldırılması lazım. Sıradan değil, olağanüstü tedbirler istiyoruz; normal zaman teşvikleri değil, süper teşvikler istiyoruz; afet bölgesi değil, özel afet bölgesi ilan edilmek istiyoruz.

Depremın üzerinden yüz elli altı koca gün geçti, hiçbir şey yapmadınız, bari Hatay’ı 6’ncı teşvik bölgesine alınız; beş yıldır bunu söyleye söyleye dilimde tüy bitti. Hatay’ın yeri 4’üncü teşvik bölgesi değil dedim, dinlemediniz, Hatay’a her zaman üvey evlat muamelesi yaptınız. Gerçek rakamlarla Hatay’ı değerlendirmeyerek 4’üncü teşvik bölgesinde tutunuz; bari depremden sonra artık bu tutumunuzdan vazgeçin. Hatay’ı bir an önce 6’ncı teşvik bölgesine alın. Esnafımıza, tüccarımıza, iş insanımıza, üreticimize, çiftçimize hibeler sağlanması lazım, finansmana erişimin kolaylaştırılması lazım, enerji desteği verilmesi lazım.

İnsanların iş yerleri yıkıldı, esnaf işini yeniden toparlamak için kredi kullanıyor; siz, hibe vereceğinize kullanacağı krediden KKDF vergi alıyorsunuz. Böyle merhametsizlik olur mu? Depremzedenin kullandığı kredinin KKDF’den, stopajdan muaf olması gerekmiyor mu?

AKP milletvekillerine sesleniyorum: Hatay’ı yirmi bir yıldır ötekileştirdiniz, kaderine terk ettiniz, bari şimdi, pozitif ayrımcılık yapın. İşletmeler maaş ödeyemiyor, siz ise SGK priminin peşindesiniz. Hatay’dan bir yıl sigorta primi almazsanız ülke batır mı? Hatay’da mükellef, depremzede, muhasebeci depremzede... Durum içler acısı, siz beyanname derdine düşüyorsunuz. Şu anda Antakya’da 280 muhasebecinin iş yeri hâlâ yok, bu insanlara bir prefabrik iş yeri bile sağlayamadınız ama bu insanlardan ağustosta beyanname vermesini bekliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Hatay’da mali müşavirlerin yaşam alanı yok, çalışma alanı yok, interneti yok, ağustosa ertelenmiş beyannameleri nasıl yetiştirsin? Bir yıl beyanname almazsanız ne olur?

Bu teklifle ek MTV getiriliyor. Hatay bu ek MTV'den muaf oldu ancak iş yeri yıkılmış, evine ekmek götüremeyen insanlardan asıl MTV'yi almaya devam ediyorsunuz. İnsanız da mı kalmadı? Hatay'da MTV'nin hiç alınmaması lazım. Ankara'daki, İstanbul'daki, Kocaeli'deki bir firmadan ne vergi alıyorsanız yıkık, harabe Hatay'dan aynı vergiyi alıyorsunuz, bu mu vicdanınız? Böyle vicdansızlık olur mu? (CHP sıralarından alkışlar) Hatay'ın tüm vergilerden bir yıl süreli muaf tutulması lazım. Tüm bu saydığım sorunlu düzenlemeleri gelin bu kanun teklifine bugün ekleyelim. İktidar Hatay'a sahip çıkmadı ama bari yüce Meclis, ortak akıl sahip çıksın.

Teşekkür ederim. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifisi İçin Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin çerçeve hükmünde yer alan “değiştirilmiş” ibaresinin “yeniden düzenlenmiş” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ünal Karaman

Dursun Müsavat Dervişoğlu

Konya

İzmir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ AHMET KILIÇ (Bursa) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Konya Milletvekili Sayın Ünal Karaman konuşacaklar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ÜNAL KARAMAN (Konya) – Peñç-Kilit Harekâtı operasyon bölgesi ve Van Gürpınar'da şehit verdiğimiz Erdem Kavlak ve Ramazan Sarıkaya'yla birlikte bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve yüce milletimize sabır diliyorum.

Kanun teklifinin 7'nci maddesinde İYİ Parti Grubumuz tarafından verilen önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Sayın milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz bu kanun teklifi ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik çıkmazın itirafıdır. Bu itirafın faturası, her zamanki gibi, sebep olanlara değil, yine vatandaşımıza kesilmiştir. Dünyanın en bereketli topraklarında üreten, en jeostratejik konumunda yaşayan milletimiz bolluk içinde darlık, varlık içinde yokluk yaşamaktan usanmış, yanlış politikalarınızın bedelinin kendi sırtına yüklenmesinden bıkmıştır. Bir yandan müjde verip “Asgari ücrete, memura, emekliye maaş artışı yaptık.” diyeceksiniz, diğer yandan vergileri artırıp iğneden ipliğe her şeye zam gelmesine sebep olacaksınız, sorsalar “İyi bir iş yaptık.” diyeceksiniz. Bunun Türkçesi, bir cebe koyarmış gibi yapıp diğer cepten avuçla götürmektir.

Kıymetli milletvekilleri, Türk milleti yalnızca ekonomik değil, sosyal, kültürel ve demografik yeni sınamalarla da karşı karşıyadır. Vatandaşlarımıza damlalıkla verip kepçeyle aldığımız yetmiyor, bir de rızına, değerlerine, ırzına ve geleceğine yönelik tehditlere maruz bırakıyorsunuz. Kan ve irfanla kurulan, Millî Mücadele burcunda destanlaşan, şehit ve gazilerimizin mübarek omuzlarında yükselen Türk devletimiz, bugün menşei belirsiz unsurların sınırlarından sorgusuz sualsiz girebildiği, parsel parsel arsa

topladığı ve kolayca vatandaşlık alabildiği bir yer hâline gelmiştir. Ülkemizin jeopolitik ve jeostratejik konumunun vatandaşlık ve toprak satışına imkân vermeyecek hassasiyette olduğu açık ve nettir fakat Türk milleti ve Türk devletinin geleceğini tehlikeye atacak bu hassas duruma, kısa vadeli sıcak para ve siyasi hesaplar uğruna göz yumulmaktadır. Ülkemizde yabancıların arazi ve emlak edinmesini yalnızca bir mülkiyet devri olarak görmek yanlış ve eksiktir. Hepinizin de çok iyi bildiği gibi, vatan toprağı devletin vazgeçilmesi imkânsız temel unsuru, egemenlik ve bağımsızlığımızın simgesidir. Bu kutsal simgeyi tehlikeye atacak her türlü hareketin gelecek nesillerimiz için ciddi sonuçlarının olacağı bir gerçektir. Büyük Atatürk'ün ömrünü feda ettiği şahsi meselesi ve Türk milliyetçilerinin millî davası olan Hatay'da bugün demografi Türk milletinin aleyhine dönmüştür. Diğer serhat illerimizde de durum farklı değildir. Yapılan nüfus projeksiyonları şu gerçeği ortaya koymaktadır: Yakın bir gelecekte ülkemizde bulunan Suriyeli sayısı 15 milyona ulaşacaktır. Bu sayı yalnızca Suriyeliler olup diğer kaçaklarla birlikte sayının 20 milyona ulaşacağı öngörülmektedir. Türk milletinin geleceğini tehdit eden bu gerçeği görmezden gelenler, kadim Türk şehirlerimizi ve Türk kimliğimizi korumaktan imtina edenler hem millet hem de tarih huzurunda büyük bir vebale ortak olmaktadır. Bu öyle büyük bir vebaldir ki Türk devleti ve milletiyle hiçbir ortak noktası olmayan, milletin temel unsuru dil, kültür, tarih, vatan ve ülkü birliğini taşımayan, buna rağmen Türk devletinin geleceğine ve egemenliğine ortak, istisna vatandaşlar güruhu yaratacaktır. Sayın milletvekilleri, bu güruhun plaj, park, cadde fark etmeksizin cennet vatanımızın dört bir yanındaki tavır ve davranışları millî vicdan sahibi herkesin sabır taşını çatlatmıştır. Millet olma şuuruna erememiş vatansız kaçkınlar iktidarın imtiyazlı şımarık çocukları değil, doğrudan millî güvenlik sorunudur.

Yüce milletimizin binlerce yıllık kültürü, şanlı devletimizin geleneği vardır. Bu şahıslar haydutça eylemlerle değerlerimize ve kutsallarımıza saldırmakta, milletimizin can, mal, ırz ve namus güvenliğini tehdit etme cesaretini kendilerinde bulmaktadırlar. Kimse milletimize reva görülenleri sineye çekeceğimizi düşünmesin.

Tüm bu rezalete millî duruş göstermesi gerekirken uyuyor taklidi yapan iktidara soruyorum: Sizin bu ülkede güvenli, huzurlu bir şekilde büyütüp hayat kurmasını istediğiniz çocuklarınız, torunlarınız yok mu? Onları gelecekte hangi tehlikelerin beklediğini, nasıl bir ülkede yaşamak zorunda kalacaklarını hiç mi düşünmüyorsunuz? Böyle bir tehdit cadde cadde, sokak sokak Türk milletini tehdit ederken nasıl sessiz kalabiliyorsunuz? Serhat kentlerimizde yabancı sayısı Türk sayısını geçmişken bu sıralarda nasıl huzurlu oturabiliyorsunuz?

Bizler, Türk'ün öz vatanında garip hâle getirilmesine dimdik karşı duracağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÜNAL KARAMAN (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın lütfen.

ÜNAL KARAMAN (Devamla) – Şehitlerimizin mübarek kanlarıyla sulanarak vatan olmuş topraklarımızın stratejik göç mühendisliğine kurban edilmesine müsaade etmeyerek atalarımızın emaneti yurdumuzu geleceğe tertemiz bir şekilde taşıma ülkümüzden asla taviz vermeyeceğiz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

İç Tüzük madde 60'a göre Sayın Nermin Kara'nın bir talebi vardı.

Buyurun Sayın Kara.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da deprem sonrası vergi mükelleflerinin ve mali müşavirlerin yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hatay'da 46 bine yakın kurumlar vergisi ve gelir vergisi mükellefi bulunmaktadır. Bu mükelleflerin içerisinde 563 adet mali müşaviri arkadaşımız icra etmektedir görevlerini. Yalnız mali müşavirlerin sağlıklı bir ortamda çalışabilmeleri ne yazık ki şu durumda pek mümkün değildir. Dolayısıyla mücbir sebep hâlinin 31 Temmuzda bitmesinden dolayı bu sürenin 31 Temmuzu beklemeden derhâl, hızlıca uzatılması ve meslektaşlarımıza iletilmesi gerekmektedir.

7440 sayılı Yasa, kanunla ilgili başvuru ve ödeme sürelerinin deprem bölgesi için uzatılması... Ayrıca İskenderun'da vergi dairelerinin yıkılmasından dolayı birçok defter ve belge zayi olmuştur, iade ve mahsup işlemleri yapılamamaktadır. Dolayısıyla mutlaka bir KDV ihtisas vergi dairesinin kurulması gerekmektedir.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 02.22

YEDİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 02.22****BAŞKAN: Başkan Vekili Sırrı Süreyya ÖNDER****KÂTİP ÜYELER: Adil BİÇER (Kütahya), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14’üncü Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

33 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Denizli Milletvekili Nilgün Ök ve 20 Milletvekilinin 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremlerin Yol Açtığı Ekonomik Kayıpların Telifi için Ek Motorlu Taşıtlar Vergisi İhdası ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1264) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince, kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 13 Temmuz 2023 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi akşamlar.

Kapanma Saati: 02.23